Fk
302

Törvényjavaslat az erdőkről

III
277

MAGYAR ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866/1931

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkonyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Horváth Sándor

MAGYAR ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Érczhegyi Géza
könyvkötészete
Budapest, V. kér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Tartalommutató.

ELSŐ CIM.

Az erdők fenntartásáról.

Oldal

I. fejezet: Az erdők meghatározásáról, osztályozásáról és nyilvántartásáról ... (1—9. §.) 1
II. fejezet: Az erdők kezeléséről általában ... (10—28. §.) 5
III. fejezet: Az erdők állami kezeléséről ... (29—47. §.) 13
IV. fejezet: Az erdők irtásáról ... (48—62. §.) 19
V. fejezet: Az erdők használásáról ... (63—74. §.) 31
VI. fejezet: Az erdősitésekről ... (75—83. §.) 39
VII. fejezet: Az erdők védelméről ... (84—98. §.) 44
VIII. fejezet: Az erdők tulajdonjogának átruházásáról ... (99—108. §.) 50
IX. fejezet: Az erdők földarabolásáról ... (109—118. §.) 55
X. fejezet: Az állam elővásárlási és kisajátitási jogáról ... (119—123. §.) 60

MÁSODIK CIM.

A kopárterületek beerdősitéséről.

I. fejezet: Általános határozatok ... (124—145. §.) 64
II. fejezet: A kijelölési javaslat és munkaterv elkészitéséről és jóváhagyásáról ... (146—155. §.) 73
III. fejezet: A munkaterv végrehajtásáról és a végrehajtás ellenőrzéséről ... (156—163. §.) 77
IV. fejezet: A beerdősitett és megjavitott kopárterületek további kezeléséről ... (164—169. §.) 82

HARMADIK CIM.

Az erdei termékek szállitásáról.

I. fejezet: A szárazon való szállitásról ... (170—191. §.) 86
II. fejezet: A vizen való szállitásról ... (192—228. §.) 94

NEGYEDIK CIM.

Az erdőbirtokosságokról.

I. fejezet: Az erdőbirtokosságok megalakulásáról ... (229—251. §.) 111
II. fejezet: Az erdőbirtokosságok hatásköréről
A) A közös erdő állagával való rendelkezés tekintetében ... (252—268. §.) 120
B) A közös erdő hasznaival való rendelkezés tekintetében ... (269—284. §.) 129
III. fejezet: Az erdőbirtokosságok szervezetéről ... (285—302. §.) 135
IV. fejezet: Az erdőbirtokosságok müködésének ellenőrzéséről ... (303—309. §.) 144

ÖTÖDIK CIM.

Az erdőrendészetről.

I. fejezet: Az erdőrendészeti hatóságokról és a jogorvoslatokról ... (310—315. §.) 148
II. fejezet: Az erdőrendészeti közegekről ... (316—332. §.) 150
III. fejezet: Az erdőrendészeti áthágásokról ... (333—344. §.) 157
IV. fejezet: Az eljárásról erdőrendészeti áthágások eseteiben ... (345—349. §.) 161

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

HATODIK CIM.

Az erdei kihágásokról.

		Oldal
I. fejezet: Az erdei kihágások meghatározásáról	(350—363. §.)	164
II. fejezet: Az erdei kihágások büntetéséről	(364—371. §.)	171
III. fejezet: Az erdei kihágások által okozott károk megtérítéséről	(372—401. §.)	172
IV. fejezet: A hatóságokról és az eljárásról erdei kihágások eseteiben	(402—407. §.)	179

HETEDIK CIM.

Az erdészeti alapokról és letétekről.

I. fejezet: Az Országos Erdei Alapról	(408—414. §.)	182
II. fejezet: Az erdőtulajdonosok erdei alapjairól	(415—419. §.)	186
III. fejezet: Az erdészeti letétekről	(420—423. §.)	187

NYOLCADIK CIM.

Vegyes és átmeneti rendelkezések, záróhatározatok.

I. fejezet: Vegyes rendelkezések	(424—433. §.)	189
II. fejezet: Átmeneti rendelkezések	(434—443. §.)	193
III. fejezet: Záróhatározatok	(444—448. §.)	196

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Előadói tervezet.

Ált. 3615

OEE Könyvtár
ÁII.EII. 2018

Törvényjavaslat

az erdőkről.

ELSŐ CIM.

Az erdők fenntartásáról.

I. FEJEZET.

Az erdők meghatározásáról, osztályozásáról és nyilvántartásáról.

1. §.

E törvény rendelkezései a mivelésre alkalmas földterület következő részeire terjednek ki:

1. a földadókataszterben az erdőmivelési ág alatt nyilvántartott földrészletekre, azoknak a kivételével, amelyekről az erdőt e törvény életbelépése előtt az 1879: XXXI. t.-c. 2., 4. és 17. §-ának megsértése nélkül már kiirtották vagy e törvény értelmében feltétlen engedély alapján ezentul véglegesen kiirtják (61. §. 4. bekezdése);

2. a földadókataszterben más mivelési ágak alatt nyilvántartott földrészleteknek természetes uton beerdősült és vetéssel vagy ültetéssel beerdősitett részeire, ideértve a folyóvizek, patakok, csatornák mentén és a töltések közé fogott vizek hullámterében a partok, töltések és a meder védelméül szolgáló fás és bokros területeket, ugyszinte a havasok fensikjain és lejtőin hó- és kögörgetegek, földomlások, vizmosások vagy egyéb veszélyes talajváltozások ellen védelmet nyujtó törpefenyő- és másféle fa- és bokorcsoportokkal benőtt részeket is;

3. a földadókataszterben más mivelési ágak alatt nyilvántartott földrészletekből az 1879: XXXI. t.-c. 165. §-a, az 1885: XXIII. t.-c. 55. §-a és az 1894: XII. t.-c. 13—14. §-ai alapján e törvény életbelépéséig beerdősi-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tésre kijelölt, valamint e törvény 124. és 128. §-a alapján ezentul kijelölendő kopárterületekre;

4. azokra a területekre, melyeket eddig az 1879 : XXXI. t.-c. 17. §-ában emlitett erdők tulajdonosai, ezentul pedig az alábbi 10. §. 1. és 2. pontjában és a 23. §. utolsóelőtti vagy utolsó bekezdésében emlitett erdők tulajdonosai más mivelési ágakhoz tartozó földrészleteikből a földmivelésügyi minister engedélye alapján kiirtott erdeik pótlásaképen (54. §. 4. pontja) üzemterv szerint kezelt erdeikhez csatoltak vagy csatolnak;

5. azokra a területekre, melyeket a közbirtokosságok a földmivelésügyi ministernek az 1908 : VII. t.-c. X. 25. §-a, vagy az 1908 : XXXIX. t.-c. 1. §-a alapján megadott engedélye értelmében a közös legelőből a közös erdőhöz csatoltak vagy csatolnak;

6. azokra a véglegesen kiirtott erdőterületekre, melyeknek ujból való beerdősitését a közigazgatási bizottság a 62. §. alapján elrendelte;

7. az előbbi pontok alá nem sorozható minden más földterületre, melyre a földmivelésügyi minister által megállapitott vagy jóváhagyott üzemterv hatálya kiterjed, vagy amelyet a földmivelésügyi minister e törvény életbelépése előtt az 1879 : XXXI. t.-c. rendelkezései alá eső erdőnek mondott ki.

Az itt felsorolt földterületeket ez a törvény általánosságban erdőnek nevezi.

2. §.

Azokat az erdőket:

1. amelyek hegyek kögörgetegein, havasok fensikjain, hegytetőkön és hegygerinceken, meredek hegyoldalakon és ezek lejtőin kövagy hógörgetegek, földomlások és földcsuszamlások vagy vizmosások keletkezésének és továbbterjedésének megakadályozására szolgálnak, továbbá

2. amelyeknek elpusztulása folytán alantabb fekvő vagy szomszédos területek termőképessége vagy lakóházak, gazdasági épületek, ipartelepek, közhasználatra szolgáló vizvezetékek, közutak, közforgalmu vasutak, hidak és egyéb mütárgyak biztonsága veszélyeztetnék, vagy szélvészek rombolásának avagy a futóhomok továbbterjedésének ut nyittatnék, és végül

3. amelyek folyóvizek, patakok és csatornák mentén partszakadások meggátlására, a töltések közé fogott vizek hullámterében pedig a védőtöltéseknek hullámverés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

és jégzajlás károsításaitól való megvédésére szolgálnak:

véderdőkké kell kijelölni, állandóan fenn kell tartani és ugy kell kezelni és használni, hogy talajuk termőképessége veszélyeztetve ne legyen és hogy fentebb megjelölt védelmi hivatásuknak állandóan megfeleljenek.

3. §.

Azokat az erdőket, melyeknek talaját, termőképességének csökkentése vagy veszélyeztetése nélkül, mezőgazdasági mivelésre (szántásra, kaszálásra, rét-, kert- vagy szőlőmivelésre) állandóan nem lehetne használni, feltétlenül fenn kell tartani és ugy kell kezelni és használni, hogy talajuk termőképessége veszélyeztetve ne legyen.

4. §.

Azokat az erdőket, melyeknek talaját, termőképességének csökkentése vagy veszélyeztetése nélkül, mezőgazdasági mivelésre is állandóan használni lehet, addig, amig kiirtásukra (48. §.) az erdőrendészeti hatóság engedélyt nem ad, szintén fenn kell tartani és végleges kiirtásukig, sőt, ha az erdőrendészeti hatóság az irtási engedélyt feltételekhez kötötte, azontul is, e törvény megfelelő rendelkezései szerint kell kezelni és használni (61. §.).

5. §.

Azt, hogy valamely erdő, melyet véderdőnek nem jelöltek ki, feltétlenül fenntartandó erdő-e (3. §.), vagy pedig olyan erdő, amelynek talaját, termőképességének csökkentése vagy veszélyeztetése nélkül, feltételesen vagy feltétlenül mezőgazdasági mivelésre is állandóan használni lehet (4. és 51. §.), a tulajdonos kérelmére, a 48—62. §-okban meghatározott eljárással és szabályok szerint esetről-esetre az erdőrendészeti hatóság állapitja meg. Addig, amig ez meg nem történt, minden véderdővé ki nem jelölt erdőt a 3. §. rendelkezései alá eső erdőnek kell tekinteni.

6. §.

A véderdőket (2. §), amennyiben kijelölésük az 1879 : XXXI. t.-c. 2. §-a alapján e törvény életbelépése előtt még nem történt meg, az erdőfelügyelőség előmunkálatai alapján az 57—58. §-okban meghatározott eljárással a földmivelésügyi minister hivatalból jelöli ki.

Ha a kijelölés a közforgalmu vasutak érdekeit is érinti, a földmivelésügyi minister a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

kereskedelemügyi minister meghallgatásával határoz. A ministernek a kijelölésre vonatkozó határozatát a községben ki kell hirdetni.

7. §.

Minden tulajdonos köteles erdejének mások ingatlanaival érintkező határait, e törvény életbelépésétől számitott 3 év alatt, tartós jelekkel megjelölni.

A véderdővé kijelölt erdőrészek határait, a kijelölésre vonatkozó határozat közlését követő naptól számitott 6 hónap alatt, a véderdőjelleget feltüntető jelekkel külön is meg kell jelölni. A határjeleket állandóan fenn kell tartani.

8. §.

Az 1. §-ban meghatározott erdőterületeket az erdőfelügyelőség az erdők törzskönyvében a 2—5., 10—15., 23., 28—32., 57., 61. §-oknak és a 164. §. 4. pontjának megfelelő részletezéssel állandóan nyilvántartani köteles.

A nyilvántartás szabályait a földmivelésügyi minister rendelettel állapitja meg.

A tulajdonosok, a községi, járási, törvényhatósági és telekkönyvi hatóságok, a birságok és az állami hivatalok a nyilvántartáshoz szükséges adatokat az erdőfelügyelőségnek rendelkezésére bocsátani kötelesek.

9. §.

A földadókataszterben erdőként nyilvántartott földrészleteket a pénzügyi hatóság más mivelési ágba addig át nem viheti, amig végleges kiirtásukat (a terület mivelési módjának végleges megváltoztatását) az erdőrendészeti hatóság meg nem engedte.

Ha a pénzügyi hatóság a földadókataszterben valamely földrészletet más mivelési ágból az erdőmivelési ágba visz át, ezt az adatok közlésével az erdőfelügyelőségnek egyidejüleg tudomására hozni köteles.

Viszont, ha az erdőrendészeti hatóság a földadókataszterben erdőként nyilvántartott területekre nézve megállapitja, hogy nem esnek ennek a törvénynek hatálya alá, vagy az 1. §. 2—7. pontjai alapján erdőnek nyilvánit olyan földrészleteket, amelyeket a pénzügyi hatóság a földadókataszterben más mivelési ágak alatt tart nyilván, az erdőfelügyelőség is köteles ezekről az adatok közlésével a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

pénzügyi hatóságot, a földadókataszteri munkálatok megfelelő kiigazitása végett, értesiteni. Ez a rendelkezés az ingatlan tulajdonosának az 1909 : V. t.-c. 6. §-ában meghatározott bejelentési kötelezettségét nem érinti.

II. FEJEZET.

Az erdők kezeléséről általában.

10. §.

A korlátolt forgalmu erdőket a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint kell kezelni.

Korlátolt forgalmu erdő alatt ennek a törvénynek alkalmazásában a következő erdőket kell érteni:

1. az állam, a vármegyei és városi törvényhatóságok, a községek, a vagyonközségek (1873 : XXX. t.-c. 2. §.), az egyházak, az egyházi testületek és egyházi személyek mint ilyenek, a községi és felekezeti iskolák és egyéb tanintézetek, a közintézetek, a köz- és magánalapitványok, a hitbizományok és — az 1879 : XXXI. t.-c. 17. §-ának 2. bekezdése alapján tett kivételekkel — a bányaipar és más iparvállalatok céljaira alakult társulatok erdeit, tekintet nélkül arra, hogy a 2., 3., 4. és 5. §-ban meghatározott erdőknek melyik csoportjába tartoznak;

2. a közbirtokossági erdőket, továbbá a volt urbéreseknek az urbéri elkülönités alkalmával erdőilletőségképen tulajdonába átadott közös erdőket és a telepeseknek a telepités alkalmával faizás céljaira kihasitott közös erdőket, tekintet nélkül arra, hogy a 2., 3., 4. és 5. §-ban meghatározott erdőknek melyik csoportjába tartoznak;

3. a volt urbéreseknek az urbéri elkülönités alkalmával legelőilletőségképen tulajdonába átadott és a telepeseknek a telepités alkalmával legeltetés céljára kihasitott közös erdőket, ha véderdők (2. §.) vagy feltétlenül fenntartandó erdők (3. és 5. §.);

4. a volt urbéreseknek és a telepeseknek a megelőző 2. vagy 3. pont alá nem eső egyéb közös erdeit, ha véderdők vagy feltétlenül fenntartandó erdők;

5. a hatósági intézkedéssel beerdősitésre kijelölt közös kopárterületeket, ha nem is esnek a 2., 3. vagy a 4. pont alá, továbbá azokat a közös munkaterv szerint beerdősitett kopárterületeket (131., 149., 165. §§.), melyeknek tulajdonosai kopárterületeik közös kezelése és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

használása céljából erdőbirtokossággá alakulni kötelesek (167. §.).

11. §.

A földmivelésügyi minister, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a 10. §. alá nem eső közös erdőkre is kötelezőnek mondhatja ki az üzemterv szerint való kezelést, ha

1. azt a közös erdőben részes feleknek, arányrészek szerint számitva, legalább egynegyedrésze kivánja; vagy ha

2. a közös erdőben nyilvánvaló erdőpusztitás folyik, vagy a közös erdőben részes felek általában olyan gazdálkodást folytatnak, mely az érdekeltekre vagy az érdekeltek egy részére nézve káros; vagy pedig ha

3. a volt urbéreseknek és a telepeseknek a 10. §. alá nem eső közös erdei az idézett §. alá eső közös erdeik közé kisebb-nagyobb foltokban ugy vannak közbeszórva, hogy a kétféle erdőt egymástól célszerüen elkülöniteni és különkezelni nem lehet.

12. §.

A 10—11. §-ok alá nem eső erdők (magánerdők) közül a véderdőket (magán véderdőket) szintén a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint kell kezelni.

13. §.

Kiskoru vagy gondnokság alá helyezett személy erdejére a gyámhatóság elrendelheti és a belügyminister felhivására elrendelni köteles, hogy az atya, gyám vagy gondnok az erdőt, az atyai hatalom, a gyámság vagy a gondnokság ideje alatt, a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint kezelje.

Ha az erdő haszonélvezet tárgya, a biróság mind a tulajdonos, mind a haszonélvező kérelmére elrendelheti, hogy a használat mértéke és a gazdálkodás módja a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemtervben állapittassék meg.

14. §.

Ha a 12. vagy 13. §. alá nem eső magánerdő tulajdonosa arra határozza el magát, hogy erdejét üzemterv szerint kezeli, jogában áll kérni, hogy üzemtervét a földmivelésügyi minister a törvény szempontjából megvizsgálja és, ha kifogástalannak találja, jóváhagyja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Jóváhagyás esetében a jóváhagyási záradékban a tulajdonos kérelméhez képest meg kell állapitani azt az időtartamot, a meddig az üzemterv hatályban marad. Ez az időtartam 20 évnél rövidebb nem lehet.

Az üzemterv hatályosságának ideje alatt az ilyen magánerdő fel nem osztható és a tulajdonos személyében beálló változás esetében is osztatlan állapotban, a 16. §. értelmében kötelező üzemterv szerint kezelendő. Ezt a telekkönyvben fel kell jegyezni.

15. §.

A 10—14. §-ok, továbbá a 23. §. utolsó előtti és utolsó bekezdése alá nem eső erdőket nem kell a földmivelésügyi minister által megállapitott vagy jóváhagyott üzemterv szerint kezelni.

Az ilyen erdők (üzemterv szerint való kezelésre nem kötelezett erdők) tulajdonosaira nézve a törvénynek csak azok a rendelkezései kötelezők, a melyekben ez kifejezetten meg van mondva, továbbá amelyek az összes erdőkre kiterjednek.

16. §.

A 13. és 14. §. alá eső magánerdőnek a földmivelésügyi minister által megállapitott vagy jóváhagyott üzemterve hatályosságának ideje alatt époly kötelező erejü, mint a 10—12. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdőknek hivatalból megállapitott üzemterve.

17. §.

A 10. §. 1. 2. és 5. pontjai alá eső korlátolt forgalmu erdők, a 11. §. 1. és 2. pontjai alá eső közös erdők és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők üzemtervében a gazdasági teendőket az erdő terjedelmének, állapotának és rendeltetésének, valamint a tulajdonos szükségleteinek figyelembevételével ugy kell megállapitani, hogy a talaj termőképessége állandóan megmaradjon, sőt ahol szükséges és lehetséges, fokozódjék, a tisztás területek beerdősitése és a kihasznált erdők felujulása biztositassék, a fiatalosok és az idősebb faállományok kellő ápolásban és védelemben részesüljenek és az erdő, a menynyiben nagyobb áldozatok nélkül elérhető, egyenletes és tartamos használatok nyujtásával megfelelő jövedelmet hajtson.

A 10. §. 3., 4. és a 11. §. 3. pontja alá eső erdők főhaszonvételének, amennyiben

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

a tulajdonosok kérik, a legeltetést kell tekinteni, de a legeltetést a 69—72. §-ok, az erdősítéseket pedig a 77—82. §-ok rendelkezései szerint az ilyen erdők üzemtervében is szabályozni kell. A többi használatok tekintetében az egyenletességre és a tartamosságra való törekvést az ilyen erdők tulajdonosaitól csak annyiban lehet megkövetelni, amennyiben ez a legeltetés érdekeivel ellentétben nem áll.

A használatok egyenletességére és tartamosságára a magánvéderdők (12. §.) üzemtervének elkészitésénél is csak annyiban kell törekedni, amennyiben ezeknek a követelményeknek a kielégitése a védelem szempontjából szükséges, vagy pedig a tulajdonosra nézve hasznos és a védelem szempontjából nem hátrányos.

A kiskoruak és a gondnokoltak erdei és a haszonélvezettel terhelt erdők (13. §.) üzemtervében a használatok idejét, módját és mértékét a törvény korlátain belül a gyámhatóság vagy a bíróság erre vonatkozó esetleges határozatai értelmében kell megállapitani.

Egyebekben a 2., 3. és 4. bekezdésben emlitett erdőkre is az 1. bekezdés rendelkezései irányadók.

A 10. §. 1—5. és a 11. §. 1—3. pontjai alá eső kopárterületekre nézve (124. és 128. §§.) az üzemtervet az elrendelt erdősitési, talajjavitási, talajkötési és müszaki munkálatok teljes befejezéséig (164—168. §§.) a munkaterv pótolja.

Minden korlátolt forgalmu erdő és a 11. §. alá eső közös erdő, továbbá minden magánvéderdő és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdő üzemtervében meg kell állapitani azt is, hogy a tulajdonos miként tartozik eleget tenni a 25. és 26. §. követelményeinek.

18. §.

Az üzemterv részletes gazdasági intézkedéseit tizévenkint felül kell vizsgálni s a következő 10 évre ujból meg kell állapitani.

Kivételes esetekben az üzemterv időszaki felülvizsgálására 10 évnél rövidebb vagy hosszabb időszakot is ki lehet tüzni.

Az üzemterv elkészitésének, időszaki felülvizsgálásának, módositásának és hatályon kivül helyezésének egyéb szabályait a földmivelésügyi minister rendelettel állapitja meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

19. §.

Az állami kezelésbe átadott erdők üzemtervének elkészitéséről az állam, a többi erdők üzemtervének elkészitéséről a tulajdonos köteles gondoskodni (321. §.).

Az elkészült üzemtervet az erdőfelügyelőséghez kell két példányban beterjeszteni.

A beterjesztés határidejét azokra az erdőkre nézve, melyek e törvény életbelépése előtt az 1879: XXXI. t.-c. 2. és 17. §-ának hatálya alatt állottak, a földmivelésügyi minister állapitja meg. A többi erdők üzemtervét, attól az időponttól számitva, amidőn az erdő a 10., 11., 12., 13. §-nak vagy a 23. §. utolsóelőtti bekezdésének hatálya alá került, 2 év alatt kell beterjeszteni. Ezt a határidöt a földmivelésügyi minister kivételes esetekben meghosszabbithatja.

A 14. §.-ban emlitett magánerdők üzemtervét a földmivelésügyi minister jóváhagyásának kieszközlése végett legalább fél évvel az üzemterv hatályosságának kezdete előtt be kell terjeszteni az erdőfelügyelőséghez.

20. §.

Az erdőfelügyelőség az üzemtervet az adatok és a tervezett intézkedések helyessége tekintetében a helyszinén felülvizsgálja és a megállapitásra vagy jóváhagyásra vonatkozó részletes javaslat kiséretében késedelem nélkül a közigazgatási bizottsághoz terjeszti be.

A közigazgatási bizottság az üzemtervet és az erdőfelügyelőség javaslatát, saját véleménye kiséretében, a földmivelésügyi ministerhez terjeszti fel.

A földmivelésügyi minister a követelményeknek megfelelő üzemtervet a netalán szükséges módositásokkal és kiegészitésekkel megállapitja, a meg nem felelő üzemterv helyett pedig záros határidő kitüzésével uj üzemterv készitését rendeli el.

A 14. §-ban emlitett magánerdők üzemtervét a földmivelésügyi minister csak abból a szempontból vizsgálja felül, hogy adatai a valóságnak megfelelnek-e, rendelkezései nem ütköznek-e törvénybe, vagy nem tartalmaznak-e olyan intézkedéseket, melyekkel szemben az erdörendészeti hatóságnak a 65. §. 3. bekezdésében és a 66. §-ban foglalt rendelkezéseket kellene alkalmaznia.

21. §.

A földmivelésügyi minister által megállapitott vagy jóváhagyott üzemtervet lénye-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ges részeiben csak a földmivelésügyi minister engedélyével vagy rendeletére szabad vagy kell megváltoztatni. Az üzemterv általános határozatait nem érintő, kisebb jelentőségü változtatások megengedésére és elrendelésére a földmivelésügyi minister a szükséghez képest a közigazgatási bizottságot is felhatalmazhatja.

A körülmények jelentékeny megváltozásával a 13. §. 2. bekezdésében megjelölt erdőre nézve ugy a tulajdonos, mint a haszonélvező az üzemtervnek közös költségen való megfelelő módositását követelheti.

22. §.

A 10—13. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti bekezdése alá eső erdőkben, továbbá az olyan magánerdőben, melynek üzemtervét a tulajdonos a földmivelésügyi minister jóváhagyása végett az erdőfelügyelőséghez már beterjesztette, az üzemterv megállapitásának vagy jóváhagyásának közléséig csak a közigazgatási bizottság engedélyével szabad használatokat gyakorolni. Az engedélyt a közigazgatási bizottság a tulajdonos által beterjesztett ideiglenes üzemterv keretében az erdőfelügyelőség meghallgatásával adja meg. Az ideiglenes üzemtervben a gyakorolható használatokon felül az el nem halasztható gazdasági tennivalókat is megfelelően szabályozni kell.

Az erdőfenntartás érdekében szükséges gazdasági tennivalók teljesitését a közigazgatási bizottság az üzemterv megállapitása idejéig hivatalból és akkor is elrendelheti, ha a tulajdonos a használatok gyakorlására engedélyt nem kér.

23. §.

A földmivelésügyi minister által megállapitott vagy jóváhagyott üzemterv hatálya megszünik:

1. a korlátolt forgalmu erdőkre nézve: ha az üzemterv szerint való erdőkezelésnek a 10. §-ban meghatározott feltételei megszünnek;

2. a 11. §. alá eső közös erdőkre nézve: ha az üzemterv szerint kezelt erdőt a tulajdonostársak egyetlen személy kizárólagos tulajdonába adták át avagy a földmivelésügyi minister engedélyével egyénenként felosztották vagy egész terjedelmében véglegesen kiirtották; ezenfelül a 11. §. 1. pontja alá eső erdőkre nézve, továbbá — a mennyiben az üzemterv szerint való kezelés elrendelésének feltételei megszüntek — a 11. §. 2. pontja alá

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

eső erdőkre nézve akkor is: ha az üzemterv szerint való erdőkezelés megszüntetését a részes feleknek arányrészek szerint számított háromnegyed részénél többen kérik és ehhez a kérelemhez az atyai hatalom, a gyámság, vagy a gondnokság alatt álló részesfelek érdekeinek szempontjából a gyámhatóság is hozzájárul;

3. a 12. §. alá eső magánvéderdőkre nézve: ha véderdőminőségük megszünik;

4. a 13. §. alá eső erdőkre nézve: ha az üzemterv szerint való kezelésnek a gyámhatóság vagy a bíróság által megállapitott feltételei megszünnek;

5. a 14. §. alá eső magánerdőkre nézve: ha az üzemterv hatályosságának ideje letelt.

Az üzemterv hatályának megszünésével egyidejüleg a 25. és 26. §-ban megállapitott kötelezettségek is megszünnek.

Az 1. bekezdés hatálya az arányositás után közösben maradt közbirtokossági erdőkre, a volt urbéreseknek erdőilletőség fejében tulajdonába átadott erdőkre és a telepeseknek közös faizás céljaira kihasitott erdőkre nem terjed ki. Ezeket az erdőket akkor is a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint kell kezelni, ha az arányrészek összevásárlása következtében vagy más jogcimen egyetlen olyan személy kizárólagos tulajdonába mennek át, akit a 10—12. §-ok alapján nem lehetne erdejének üzemterv szerint való kezelésére kötelezni.

Ha az előbbi bekezdés alá eső erdő később ismét több személy közös tulajdonába megy át, a közössé vált erdőre ismét a 10. §. 2. pontját, a részes felekre pedig a 229—309. §-ok rendelkezéseit kell alkalmazni.

24. §.

Az üzemterv hatályának megszüntetése kérdésében a földmivelésügyi minister a tulajdonos kérelmére, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, 6 hónap alatt határozni köteles. Addig, amig a közigazgatási bizottság a tulajdonossal a földmivelésügyi minister megszüntető határozatát nem közli, az üzemterv rendelkezései hatályban maradnak.

25. §.

Korlátolt forgalmu erdő (10. §.), a 11. §. alá eső közös erdő, magánvéderdő (12. §.) és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdő tulajdonosa a földmivelésügyi minister

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

által megállapitott üzemterv végrehajtását és az ezzel kapcsolatos erdőgazdasági feladatok intézését a 321—323. §-okban meghatározott minősitésü erdőtisztre köteles bizni.

Ha evégből maga ilyen minősitésü erdőtisztet külön nem tart, vagy tartani törvény szerint nem jogosult, erdejét az állam kezelésébe köteles átadni.

Azt, hogy a 10—12. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők tulajdonosai közül ki jogositott külön erdőtisztet tartani és ki, milyen feltételek esetében köteles erdejét állami kezelésbe adni, a 29—32. §-ok határozzák meg.

26. §.

Az előbbi §-ban emlitett erdők tulajdonosai az erdőüzemnél előforduló műszaki segédteendők ellátására és az erdők őrizetére a 325. §. 1. bekezdésének 1—3. pontjaiban és a 326. §-ban meghatározott minősitésü erdőőröket is kötelesek tartani.

Ha a műszaki segédszolgálat ellátására szükséges törvényes minősitésü erdőőrök az erdőőrzés összes feladatait nem képesek kellőképen teljesiteni, kisegitésükre törvényes minősitésü segéderdőőröket (325. §. 2. bekezdése és 326. §.) kell megfelelő számban alkalmazni.

Olyan vármegyében, ahol közös erdőőri szervezet áll fenn, az állami kezelésbe átadott erdők tulajdonosait a törvényes minősitésü erdőőr tartásának kötelezettsége alól fel lehet menteni, ha a műszaki segédszolgálat ellátásával és, a mennyiben lehetséges, az erdőőrzés összes feladataival vagy azok egy részével a közös erdőőri szervezetet bizzák meg.

A jövedelmet nem hajtó véderdők és kopárterületek tulajdonosait a közigazgatási bizottság a közös erdőőri szervezet igénybevételével járó költségek megfizetése alól részben vagy egészben felmentheti.

27. §.

A közigazgatási bizottság kivételes esetekben megengedheti, hogy a 25. §-ban emlitett tulajdonosok csekélyebb terjedelmü erdeik őrzési teendőivel a szomszédos erdők vagy mezőgazdasági területek őrzésével megbizott felesketett erdőőröket, segéderdőőröket vagy felesketett mezőőröket bizzák meg.

28. §.

A 25. és 26. §. rendelkezései a véderdővé ki nem jelölt magánerdőkre (13—15. §.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

nem terjednek ki, de a tulajdonos a 13., 14., 124. és 128. §. esetében igénybe veheti az érvényben lévő szabályok feltételei szerint ugy az állami kezelést, mint a közös erdőőri szervezetet.

A 13. §. eseteiben, ha a tulajdonosra előnyösnek látszik, a gyámhatóság és a bíróság akkor is elrendelheti az állami kezelés és a közös erdőőri szervezet igénybevételét, ha az atya, a gyám vagy a gondnok, a tulajdonos vagy a haszonélvező ezeket a kedvezményeket különben nem kérné.

III. FEJEZET.

Az erdők állami kezeléséről.

29. §.

A kis- és nagy községek és a községi iskolák erdeit, a volt urbéreseknek és a telepeseknek üzemterv szerint kezelt erdeit (10. §. 2—5. és 11. §. 1—3. pontjai), ugyszintén az üzemterv szerint kezelt egyéb olyan közös erdőket, a melyek a 10. §. 5. pontja vagy a 11. §. 1 és 2. pontja alá esnek, a 25. §. 1. bekezdésében meghatározott feladatok ellátása végett kivétel nélkül mind az állam kezelésébe kell átadni.

30. §.

A vármegyei és városi törvényhatóságok, a rendezett tanácsu városok, a vagyonközségek, az egyházak, az egyházi személyek és testületek, a felekezeti iskolák és egyéb felekezeti tanintézetek, a közintézetek, a köz- és magánalapitványok, a hitbizományok, a bányaipar és más iparvállalatok céljaira alakult társulatok, a közbirtokosságok, és a 12. §. alá eső magánvédердők és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők tulajdonosai, amennyiben erdeiket az 1898:XIX. t.-c. első cime értelmében az állam kezelésébe már át nem adták, a 25. §. 1. bekezdésében meghatározott feladatok ellátásával saját törvényes minősitésü erdőtisztjeiket bizhatják meg.

Ha azonban az üzemterv rendelkezései értelmében szükséges erdőtiszti állásokat nem szervezik, vagy a szervezett állásokat az üzemterv hatálybalépésétől, később az állások megüresedésétől, számitott 6 hónap alatt be nem töltik, vagy nem a 321—323. §-okban megszabott teljes minősitésü erdőtiszttel töltik be, az 1. bekezdésben felsorolt erdők tulajdonosai is az állam kezelésébe kötelesek átadni erdeiket.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az 1. bekezdésben említett tulajdonosok azzal, hogy ketten vagy többen közös erdőtiszt tartására egyesülnek, a 25. §-ban meghatározott kötelességüknek nem tesznek eleget.

31. §.

A vármegyei és városi törvényhatóságok, a rendezett tanácsu városok és a vagyonközségek erdeinek állami kezelésbe adását a földmivelésügyi minister, a belügyi ministerrel egyetértve, az előbbi §. 2. bekezdése esetén kivül is elrendelheti, ha az erdő külön kezelése a célszerü erdőgazdaság követelményeinek nem felel meg.

32. §.

A 29. §-ban és a 30. §. 1. bekezdésében felsorolt erdőket, ha az 1898:XIX. t.-c. első cime értelmében az állam kezelésébe már átadattak, e törvény rendelkezései értelmében továbbra is az állam kezeli.

33. §.

Az állami kezelés akkor szünik meg, amikor a tulajdonosnak az erdő üzemterv szerint való kezelésére vonatkozó kötelezettsége megszünik (23. §.).

A megszüntetés iránt a földmivelésügyi minister annak a naptári évnek a végéig, amelyben az erdőnek üzemterv szerint való kezelése megszünik, intézkedni köteles.

34. §.

A földmivelésügyi minister a 30. §-ban említett tulajdonosok kérelmére kivételesen a 33. §. 1. bekezdése esetén kivül is megszüntetheti az állami kezelést, a tulajdonukban levő erdőkre nézve, de csak e törvény életbelépésétől számitott minden 10. naptári év végén beálló hatállyal. A megszüntetés iránt a kérelmet legkésőbb az illető tizéves időszak 8. naptári évének végéig kell beterjeszteni a közigazgatási bizottsághoz. A kérelemben a tulajdonosnak hitelesen igazolnia kell, hogy erdejének szakszerü kezeléséről a 25. §. követelményeinek megfelelően gondoskodni képes és hogy a megszüntetéshez törvény szerinti esetleges felsőbbsége (pl. részvénytársaságnak a közgyülése) is hozzájárult.

35. §.

Az állami kezelés az állami kezelésbe vett erdő állagával és hasznaival a törvényes keretekben való rendelkezés tekinteté-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ben a tulajdonosnak törvények és más jogszabályok által biztositott jogait nem érinti.

36. §.

Az államnak az állami kezeléssel kapcsolatos feladatait a járási erdőgondnokságok (318. §.) segitségével az erdőfelügyelőség (319. §.) végzi.

Az erdőfelügyelőségnek ez a hatásköre a kerületében levő állami erdőkre és a más törvény vagy rendelet alapján állami kezelésbe vett községi (1890: XIX. t.-c.) és egyéb erdőkre rendszerint nem terjed ki. A földmivelésügyi minister azonban, az esetleg még érdekelt ministerekkel egyetértve, kivételesen az ilyen erdők kezelését is az erdőfelügyelőség hatáskörébe utalhatja s viszont a járási erdőgondnokságoknak az e törvény alapján állami kezelésbe vett erdők kezelése körül végzendő tennivalóival az esetleg közelben fekvő állami (kincstári), vagy a más törvény vagy rendelet alapján állami kezelésbe vett erdők részére szervezett erdőgondnokságokat bizhatja meg.

37. §.

Az erdőfelügyelőség hatásköre az ebben a törvényben szabályozott állami erdőkezelés körében azokra a feladatokra terjed ki, amelyeknek teljesitéséhez erdészeti szakképzettség szükséges, nevezetesen:

1. kijelöli a tulajdonosok által rendelkezésre bocsátott hiteles adatok alapján az erdő határait; intézkedik a határok állandó megjelölése iránt; felügyel arra, hogy a határjeleket állandóan fenntartsák;

2. teljesiti az erdő felméréséhez, térképezéséhez és gazdasági beosztásához szükséges mérnöki munkálatokat; kimutatja és nyilvántartja az erdők kiterjedését;

3. elkészíti az ideiglenes és végleges üzemterveket és azokat a munkálatokat, melyek az üzemtervek időszaki átvizsgálásához és módositásához szükségesek;

4. kijelöli az üzemtervek rendelkezései és az erdőrendészeti hatóság külön intézkedései alapján a foganatositható használatokat; tervet készit és utbaigazitással szolgál a használatok foganatositására nézve; felügyel a használatok gyakorlásánál a törvények, rendeletek és hatósági intézkedések (üzemtervek) megtartására;

5. kijelöli az erdősitéseket és azokat a tennivalókat, amelyeket az erdő védelme, ápo-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

lása és általában véve a gazdaság emelése érdekében végrehajtani kell; tervet és költségvetést készit a végzendő munkákról, utbaigazitással szolgál a kivitelre nézve; ellenőrzi a munkálatok teljesitését;

6. megállapitja az értékesités alá kerülő faanyagok és más erdei termékek mennyiségét és becsértékét, ugyszintén az erdőben foganatositható használatok becsértékét; javaslatot teszaz erdei termékek felosztására, a haszonvételek gyakorlására vagy azok értékesitésének módjára és feltételeire nézve;

7. felügyel a tulajdonosok által alkalmazott erdőőrökre, segéderdőőrökre és a közös erdőőri szervezet alkalmazottaira; nyilvántartja a tudomására jutott erdei kihágásokat; intézkedik azoknak a kihágást elkövetőknek a kinyomozása iránt, akiket nem értek tetten; jogositva van az erdei kihágást elkövetők ellen külön meghatalmazás nélkül is a rendőri büntetőbirósághoz panaszt előterjeszteni, a tulajdonost az eljárás további folyama alatt a biróság előtt képviselni és a megengedett jogorvoslatot használni, valamint a tulajdonos felhatalmazása esetében a kárra nézve egyezséget kötni;

8. elkésziti a tulajdonos által tervbe vett erdővásárlás és erdőelidegenités esetében az érték megállapitásához szükséges mérnöki munkálatokat és becsléseket;

9. felvilágositással szolgál és véleményt ad a tulajdonosoknak és a hatóságoknak az állami kezelésbe átadott erdők kezelésére vonatkozó minden kérdésben.

Az erdőfelügyelőség ebben a §-ban meghatározott hatáskörének további részleteit és az eljárást a földmivelésügyi minister rendelettel állapitja meg.

38. §.

Az erdőfelügyelőségnek az előbbi §-ban megállapitott hatásköre az állami kezelésbe vett erdőkben szükséges erdei munkáknak az elkészitett tervek és megadott utbaigazitások szerint való közvetlen végrehajtására (a határjelek elkészitésére, a fa- és más termékek termelésére, szállitására, raktározására és értékesitésére, az erdősitések foganatositására stb.), továbbá az anyag- és pénzkezelésre, ugyszinte az erdővédelem közvetlen gyakorlására nem terjed ki.

Ezeket a feladatokat saját munkaerejükkel és saját költségükön az erdőtulajdonosok kötelesek teljesiteni. A földmivelésügyi minister

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

azonban a tulajdonos kérelmére elrendelheti, hogy az erdőfelügyelőség, a költségek megtérítése ellenében, egészben vagy részben ezeket a feladatokat is teljesitse.

39. §.

Az erdőfelügyelőség a közigazgatási bizottság felhivására a közigazgatás körében előforduló erdészeti szakteendőket is teljesiteni köteles.

40. §.

Az állami kezelésbe átadott erdők tulajdonosai kötelesek a 26. §. szerint alkalmazott erdőörök és segéderdőörök részére, az erdőfelügyelőség meghallgatásával, szervezeti, szolgálati és fegyelmi szabályokat alkotni és azokat jóváhagyás végett a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni; kötelesek továbbá a kötelességüket nem teljesitő erdőörök és segéderdőörök ellen a jóváhagyott fegyelmi szabályokat szigoruan alkalmazni.

Ha a tulajdonosok ebbeli kötelességeiknek nem tesznek eleget, a szabályokat, az erdőfelügyelőség meghallgatásával, a közigazgatási bizottság állapitja meg, a kötelességeiket megszegő erdőörökkel és segéderdőörökkel szemben pedig a fegyelmi eljárás iránt, az erdőfelügyelőség panaszára, szintén a közigazgatási bizottság intézkedik.

Az állam által kezelt erdők tulajdonosainak költségén fenntartott közös erdőöri szervezetek szabályait (szervezeti, szolgálati és fegyelmi szabályait) az erdőfelügyelőség javaslatára a tulajdonosok meghallgatása után, a földmivelésügyi minister jóváhagyásával, a közigazgatási bizottság állapitja meg. Amennyiben a tulajdonosok teherviselési képessége megengedi, a szervezeti szabályokban az erdőöri alkalmazottak nyugellátásáról is gondoskodni kell.

41. §.

Az erdőfelügyelőség a 37—40. §-okban meghatározott teendőit a törvények, rendeletek, üzemtervek és az esetről-esetre kiadott külön hatósági intézkedések rendelkezéseinek megfelelően teljesiti; ezeken a korlátokon belül a tulajdonosok kivánságait is figyelembe venni köteles.

42. §.

A hatóságok a tulajdonosokhoz intézett rendelkezéseiket, amennyiben végrehajtásuknál

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

vagy a végrehajtásuk feletti felügyeletnél az erdőfelügyelőségnek is közreműködnie kell, az erdőfelügyelőséggel is közölni kötelesek.

43. §.

Az állami kezelésbe átadott erdők tulajdonosai, amennyiben erdeik ügyeit nem személyesen intézik, kötelesek meghatalmazottat kijelölni, aki őket az erdőfelügyelőséggel való érintkezésben képviseli.

44. §.

Az erdőfelügyelőség részére a 37. és 38. §-ban felsorolt tennivalók teljesitéséhez szükséges kézi munkaerőt, anyagokat és szereket és az ezek szállitásához szükséges fuvart az köteles szolgáltatni, akinek erdeje érdekében a munkálatokat végezni kell.

Az erdőfelügyelőségnek az állami kezelés körében felmerülő összes egyéb szükségleteit, a 45—47. §-okban megállapitott kezelési költségjárulékok ellenében, az állam fedezi.

45. §.

Az állami kezeléssel járó költségek fejében az állami kezelésbe vett erdők tulajdonosai évi járulékot fizetnek az államnak. Ezt a kezelési költségjárulékot az erdőfelügyelőség által szolgáltatott területadatok alapján a 46. §-ban emlitett egységtételek szerint a községi (városi) közegek (jegyzők, városi adóhivatalok) vetik ki az állami kezelésbe átadott erdők tulajdonosaira. A kivetés ellen az 1909 : XI. t.-c.-ben és az 1912 : LIII. t.-c. 25. §-ában a földadóra vonatkozólag megállapitott jogorvoslatnak van helye.

A kivetett kezelési költségjárulékok négy egyenlő részletben, az évnegyedek első napján (január, április, julius, október 1-én) esedékesek és az évnegyedek közepéig fizetendők meg. Addig, amig a folyó évre történt kivetés eredménye a fizetésre kötelezettel közölve nincs, az évnegyedi részleteket a megelőző évi kirovás szerint kell megfizetni. Aki ezen fizetési határidőkig tartozását le nem törleszti, az évnegyed kezdetétől a fizetés napjáig járó 5%-os késedelmi kamatot fizet.

A kezelési költségjárulékok az egyenes adók természetével birnak, az ingatlant közvetlenül terhelik, a közadók módjára szedendők és hajtandók be, birói árverés esetében a 3 évnél nem régibb hátrálékok a vételár birói felosztásánál törvényes elsőbbséggel birnak és az 1881 : LX. t.-c. 189. §-ának

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

c) pontjában felsorolt előnyös tételek között az ott megállapitott szabályok szerint elégitendők ki.

Az ingatlanok haszonélvezetére vezetett birói végrehajtás esetében a kezelési költségjárulékok az 1912:LIII. t.-c 36. §-ának rendelkezései értelmében fizetendők ki.

46. §.

A kezelési költségjárulék egységtételét (azt az összeget, a melyet egy kataszteri hold erdő kezeléséért fizetni kell) az állami költségvetés keretében 5 évről 5 évre törvényhatóságonként a törvényhozás állapitja meg.

Az olyan törvényhatóságokban, melyekben az állami kezelésbe vett erdők egymástól messze eső kataszteri tisztajövedelmi fokozatokba vannak sorozva, a különböző tisztajövedelmi fokozatokba vagy fokozat-csoportokba tartozó erdők részére külön-külön egységtételeket kell megállapitani, de a legmagasabb egységtétel a legalacsonyabb egységtétel háromszorosánál nagyobb nem lehet.

A kezelési költségjárulékokat az állami költségvetésben, a földmivelésügyi ministerrel egyetértve, évenként a pénzügyminister irányozza elő.

47. §.

Az államnak a 45—46. §-ok szerint kivetett kezelési költségjárulékokból származó évi bevétele kataszteri holdanként átlagosan nem lehet kisebb annál az összegnél, amennyi az 1898:XIX. t.-c. értelmében állami kezelésbe vett erdők kezeléséért ugyanennek a törvénynek 19. §-a alapján legutoljára megállapitott évi átalányok összegéből átlagosan egy kataszteri holdra esett.

IV. FEJEZET.

Az erdők irtásáról.

48. §.

Az erdőt irtani, a 49. és 59. §. esetein kivül, csak az erdőrendészeti hatóság engedélyével szabad.

Erdőt irt az, a ki:

1. az erdőből a fákat (cserjéket, bokrokat) és a levágott vagy letört fák tuskóit gyökerestől kiszedi;

2. az erdő talaját felszántja, felássa, felkapálja vagy más módon feltöri (pl. gyep-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

takaróját megrongálja, megsemmisiti vagy eltávolitja);

3. az erdő olyan részében, melyet e törvény értelmében legeltetés ellen tilalmazni és, ha nincs teljesen beerdősülve, meghatározott időn belül beerdősiteni kell, az erdő záródásához (megfelelő sürüségének létrehozásához vagy fenntartásához) szükséges csemetéket (sarjakat, sarjadzásra alkalmas tuskókat) és használati értékkel még nem biró fiatal fákat megrongálja vagy megsemmisiti anélkül, hogy az igy keletkező üres foltokat vagy hézagokat megfelelőbb minőségü vagy faju csemetékkel ugyanakkor vagy már előre betelepitené.

Ezeket a cselekményeket, ha különkülön követtetnek is el, erdőirtásnak kell minősiteni.

49. §.

Azokról az aránylag véve csekély terjedelmü területrészekről, melyek az erdőgazdaságban üzemi és kezelési célokra (csemetekeretekre, faiskolákra, rakodóhelyekre, nyiladékokra, utakra, magánhasználatra készült vasutakra és egyéb szállitási berendezésekre vagy kezelési és üzemi épületek elhelyezésére) szükségesek, hatósági engedély nélkül is ki szabad irtani az erdőt, de a tulajdonos gondoskodni köteles arról, hogy az irtás következtében a szomszédos területek kárt ne szenvedjenek.

50. §.

Véderdő és feltétlenül fenntartandó erdő végleges kiirtására nem szabad engedélyt adni avégből, hogy az irtott terület talaját hosszabb időn át vagy állandóan mezőgazdasági mivelésre használják.

Az ilyen erdők végleges kiirtását, az alábbi 4. bekezdés esetén kivül, más hasznos célokra (pl. a bányászat, ipar, árvizvédelem, vízszabályozás, honvédelem céljaira, utak, vasutak, egyéb közlekedési és szállitási berendezések létesitésére, a 49. §. alá nem eső gazdasági célokra, lakóházak, gazdasági épületek és egyéb épitmények elhelyezésére, telkek létesitésére stb.) is csak abban az esetben szabad kivételesen megengedni, ha a tulajdonos az irtás szükségességét és célszerüségét, az erdőfelügyelőség pedig azt, hogy az irtás, a netán szükséges óvó és védő intézkedések megtétele esetében, a 2. és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

3. §-ok által védett érdekeket, nem veszélyeztetheti, elfogadhatóan igazolják.

A 2. bekezdés rendelkezései a véderdők és feltétlenül fentartandó erdők ideiglenes irtására, vagyis arra az esetre is irányadók, ha a tulajdonos az irtott területet csak ideiglenesen akarja mezőgazdasági mivelésre vagy az előbbi bekezdésben jelzett célokra használni, vagy ha főleg erdőgazdasági célok megvalósitása végett (pl. a meglevő fajoknak megfelelőbb fafajokkal való kicserélése végett vagy a tuskók és gyökerek értékesitése avagy az erdősitések sikerének biztositása végett stb.) kér véderdő vagy feltétlenül feltartandó erdő irtására engedélyt.

Közforgalmu vasut céljaira véderdőben és feltétlenül fentartandó erdőben is mindig meg kell engedni az irtást, ha az épittető az irtás szükségességét igazolja.

51. §.

Mezőgazdasági mivelésre feltétlenül alkalmas talajon álló erdő tulajdonosától az irtási engedélyt csak akkor lehet megtagadni, ha az engedély megadását az 52. §. 1. és 2. bekezdésében, vagy az 54. §. 1—3. pontjaiban foglalt rendelkezések akadályozzák, vagy a tulajdonos az utóbb emlitett §. 4. pontjában kikötött feltétel teljesitésére magát előre nem kötelezi és őt e feltétel alól felmenteni nem lehet. (54. §. utolsó bekezdése.)

Ez a rendelkezés a mezőgazdasági mivelésre feltételesen alkalmas talajon álló erdőkre is áll abban az esetben, ha a tulajdonos olyan mivelési mód alkalmazására kér engedélyt, a melyre az irtott terület állandóan alkalmas. Más esetekben az ilyen erdőkre is a véderdőkre és feltétlenül fentartandó erdőkre irányadó szabályokat kell alkalmazni.

Mezőgazdasági mivelésre feltétlenül alkalmas az erdő talaja, ha rajta a mezőgazdasági mivelésnek bármelyik módját állandóan alkalmazni lehet anélkül, hogy termőképességét és a szomszédos területek biztonságát különös intézkedésekkel védelmezni kellene, és viszont, mezőgazdasági mivelésre csak feltételesen alkalmas az erdő talaja, ha rajta a mezőgazdasági mivelésnek csak egyik-másik módját lehet veszély nélkül hosszabb időn át alkalmazni s ennélfogva termőképességét és a szomszédos területek biztonságát csak a mezőgazdasági mivelés többi módjai-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

nak eltiltásával s esetleg más alkalmas intézkedésekkel lehet biztositani.

52. §.

Az irtás megengedhetőségének megitélésénél az irtástól várható előnyökkel szemben, az irtás egyéb káros következményei mellett, azokat a hátrányokat is figyelembe kell venni, melyek az erdő összefüggésének megszaggatásából származhatnak.

Tulnyomó részben véderdőből vagy feltétlenül fenntartandó erdőből álló erdőtest szétszórtan előforduló, csekélyebb terjedelmü foltjainak a végleges kiirtását és mezőgazdasági mivelésre forditását, ha talajuk erre a célra egyébképen feltétlenül alkalmas is, csak akkor szabad megengedni, ha a tulajdonos az irtás szükségességét és előnyösségét igazolja.

Azokat az erdőrészeket, melyeknek az erdőrendészeti hatóság végleges kiirtására ad engedélyt, ugy kell elkülöniteni, a véglegesen ki nem irtható erdőrészektől, hogy a határt közöttük, ha csak lehetséges, természetes határvonalak (hegygerincz, hegyhát, völgyfenék, árok, vizfolyás, tó, töltés, nyiladék, állandó ut stb.) vagy pedig a természetben könnyen feltalálható pontokhoz csatlakozó, kevés töréssel biró egyenes vonalak alkossák, de az igy végrehajtott elhatárolás következtében még se szakadjanak át a kiirtható területrészekhez olyan részek, melyeket az erdő kiirtása után különös intézkedésekkel sem lehetne megvédeni a tönkre jutástól és a melyek ilyen állapotukban esetleg a szomszédos területek biztonságát is veszélyeztetnék.

53. §.

Az irtás megengedése esetében, meg kell állapitani, hogy a tulajdonos az irtásnak, mezőgazdasági mivelésnek vagy egyébféle használatnak bármelyik módját alkalmazhatja-e, vagy ha nem, melyik módjait és milyen feltételek mellett alkalmazhatja. Utóbbi esetben a kifejezetten meg nem engedett irtási, mivelési és használati módok alkalmazását meg kell tiltani.

Engedélyt csak olyan irtási munkálatra, mivelési módra vagy egyébféle használatra szabad adni, amely a talaj termőképességét és a szomszédos területek biztonságát kivételesen kedvezőtlen körülmények bekövetkezése esetén sem veszélyeztetheti, vagy amelynek alkalmazása esetében az irtott területen

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

keletkezhető és a szomszédos területekre is átterjedhető károkat feltétlenül meglehet akadályozni. Ilyen esetekben a károk megakadályozására szükséges intézkedéseket el kell rendelni és teljesitesükre a tulajdonost (az 50. §. 4. bekezdése esetében a vasut épittetőjét) záros határidő kitüzésével kötelezni kell.

Ideiglenes mezőgazdasági mivelés vagy egyébféle ideiglenes használat engedélyezése esetében a mivelés (használat) időtartamát pontosan meg kell állapitani és a tulajdonost kötelezni kell, hogy a kiirtott területet, az ideiglenes mivelés (használat) befejezése után a legelső erdősitésre alkalmas időszak alatt megfelelő módon ujból beerdősitse.

Mezőgazdasági mivelésre használt irtások ujból való beerdősitésére az előbbinél rövidebb határidőt is kitüzhet az erdőrendészeti hatóság és a tulajdonostól azt is megkövetelheti, hogy az erdősitési munkálatokat, a mezőgazdasági használat kezdetén vagy későbbi folyamán erre kijelölt időben, a mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatban végeztesse el és a keletkező ültetvényeket, szükség esetén a mezőgazdasági haszonvételek korlátozásával is, megfelelő ápolásban részesitse.

Véderdőben és feltétlenül fenntartandó erdőben az ideiglenes mezőgazdasági mivelés legfeljebb 7 évig tarthat és sem az erdősítés éve előtt, sem az erdősités éve után nem terjedhet tovább 3 évnél. Ez a rendelkezés a mezőgazdasági mivelésre feltételesen alkalmas talajon álló erdőkre is áll abban az esetben, ha az erdőrendészeti hatóság kivételesen olyan mivelési mód alkalmazására ad engedélyt, a melyre az irtott terület természeti viszonyainál fogva állandóan nem alkalmas.

Az olyan területek tulajdonosainak, melyeken a megfelelő fafajokat (pl. a sikvidékek homokterületein az akácot) tapasztalat szerint csak a tuskók s esetleg a gyökerek kiszedése után a talaj feltörésével és mezőgazdasági mivelésével kapcsolatban lehet megfelelő sikerrel megtelepiteni, az ilyen célt szolgáló irtási munkálatokra és ideiglenes mezőgazdasági köztes használatra megfelelő kikötésekkel egyszersmindenkorra is meg lehet adni az engedélyt, de az engedélyben azokat a területeket, melyekre az irtás és mezőgazdasági mivelés joga kiterjed, szabatosan meg kell jelölni.

Az irtási engedélyben foglalt rendelke-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

zéseket az erdőrendészeti hatóság a szükséghez képest kiegészitheti, módosithatja és hatályon kivül helyezheti.

54. §.

A 10. §. 1. vagy 2. pontja és a 23. §. utolsó előtti vagy utolsó bekezdése alá eső erdők ideiglenes vagy végleges kiirtására azzal a felhatalmazással, hogy a tulajdonos az irtott területet mezőgazdasági mivelésre használhatja, ha ezt egyébképen az 50—53. §-ok nem is akadályoznák, csak akkor szabad engedélyt adni, ha:

1. az irtás nem sért közérdeket;

2. az erdőmivelésnek a mezőgazdasági miveléssel való felcserélése a jelenlegi tulajdonosra nézve előnyös, a későbbi tulajdonosokra nézve pedig legalább is nem hátrányos;

3. az irtáshoz a vagyonfelügyeleti szempontból illetékes hatóság (a 10. §. 2. pontja és a 23. §. utolsó előtti és utolsó bekezdése alá eső erdők irtása esetében a közigazgatási bizottság) hozzájárul;

4. a tulajdonos kötelezi magát, hogy az irtásra szánt terület pótlására: azzal legalább is egyenlő nagyságu, beerdősitésre alkalmas kopárterületet, mezőgazdasági mivelés alatt álló területet vagy olyan erdőt csatol az üzemterv szerint kezelt erdők állományához, a melyet eddig nem kellett üzemterv szerint kezelni; vagy ugyanakkora területnek megfelelő erdőbirtokossági arányrészt szerez; vagy pedig a törvényhatóság pénztáránál megfelelő pénzösszeget vagy értéket tesz letétbe és a földmivelésügyi ministert felhatalmazza, hogy a mennyiben a kiirtásra szánt terület potlásáról az előbbiek értelmében maga záros határidő alatt nem gondoskodnék, a letét felhasználásával részére a pótlásul szolgáló ingatlant (erdőbirtokossági arányrészt) megvegye.

A volt urbéresek és a telepesek a 10. §. 2. pontja alá eső erdeikből engedély alapján kiirtott részeket a 10. §. 3—5 és a 11. §. 1—3 pontjai alá eső erdeikkel is pótolhatják.

Abban a kivételes esetben, ha az előbbi rendelkezések alá eső, irtásra szánt erdő mezőgazdasági mivelés alatt álló területekkel szomszédos és terjedelme huszonöt kataszteri holdnál nem nagyobb, az irtási engedélyt a 4. pontban követelt pótlás kikötése nélkül is megadhatja az erdőrendé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

szeti hatóság, ha a tulajdonos igazolja, hogy az irtásra szánt erdő pótlására alkalmas kopárterülete, erdeje, erdőbirtokossági arányrésze, vagy olyan mezőgazdaságilag mivelt területe, melynek beerdősítése közgazdasági szempontból hasznos és célszerü volna, nincs és abban a községben, ahol az irtást tervezi, ilyent mástól sem szerezhet.

55. §.

Az erdőirtásra a közigazgatási bizottságtól kell engedélyt kérni, de a kérelmet időnyerés végett az erdőfelügyelőségnél kell beadni s csatolni kell hozzá két példányban az irtásra szánt területet magában foglaló egész erdőnek vagy, ha az nagyobb terjedelmü, legalább annak a részének megbizható térképét, mely az irtásra szánt terület körül a legközelebb eső természetes határvonalakig (hegygerinc, hegyhát, völgyfenék, árok, vizfolyás, tó, töltés, nyiladék, állandó ut stb.) terjed.

A kérelemben meg kell jelölni az irtás célját, igazolni kell célszerüségét és szükségességét és, a helyszinrajzi adatokat egyuttal a térképen is pontosan megjelölve, be kell jelenteni a következő adatokat:

1. az erdő minőségét vagyis azt, hogy az erdő vagy annak egymástól különböző részei a tulajdonos megitélése szerint (vagy esetleg az erdőrendészeti hatóság korábbi határozata szerint) melyik csoportjába tartoznak a 2., 3., 4. és 51. §-ban meghatározott erdőknek;

2. az irtásra szánt terület helyét, kiterjedését, gazdasági állapotát, eddigi használatát és jövőben tervezett mivelésének vagy egyébféle használatának módját és időtartamát;

3. a szomszédos területek mivelésének (használatának) módját és ha mások tulajdonához tartoznak, tulajdonosaik nevét és lakását;

4. ha az irtás következtében vizmosások vagy egyébféle károk keletkezhetnek, az ezek megakadályozására alkalmasnak tartott és tervbe is vett intézkedéseket;

5. ha az irtás az 54. §. 4. pontja alá esik, az irtott terület pótlására felajánlt ingatlant (erdőbirtokossági arányrészt), avagy azt az összeget (értéket), melyet a tulajdonos a pótlásul szolgáló ingatlan (erdőbirtokossági arányrész) megszerzésének biztositására letétbe tett, vagy letétbe tenni haj-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

landó; vagy ha az 54. §. utolsó bekezdése értelmében a területpótlás kötelessége alul való felmentését kéri, azokat az okokat, melyekre kérelmét alapitja.

Egyuttal csatolni kell a kérelemhez a bejelentett adatok hitelességének igazolására és a tulajdonos által elvállalt kötelezettségek biztositására alkalmas és szükséges iratokat is (pl. a vizmosások és más károk megakadályozása céljából tervezett műszaki munkálatok tervét; az irtott terület pótlására szolgáló ingatlan térképét és az ingatlan (erdőbirtokossági arányrész) megszerzésére vonatkozó okiratokat; vagy az irtott terület pótlására szolgáló ingatlan (erdőbirtokossági arányrész) megszerzésére szánt összeg (érték) letétbe helyezéséről szóló nyugtát és a földmivelésügyi minister részére kiállitott felhatalmazást stb.).

56. §.

Az erdőfelügyelőség a bejelentett adatok megvizsgálása és az esetleg még szükséges adatok beszerzése után meghallgatja az érdekelt község elöljáróságát és az érdekelt szomszédokat, véleményt kér, ha szükségesnek találja, az irtott területen alkalmazható mivelési módokkal kapcsolatos kérdésekben a gazdasági felügyelőségtől vagy az irtás következtében keletkezhető károkkal kapcsolatos kérdésekben a kulturmérnöki hivataltól avagy a folyammérnöki hivataltól s azután a kérelmet az iratokkal együtt megokolt javaslat kiséretében a közigazgatási bizottság elé terjeszti. Ezt az előterjesztését az erdőfelügyelőség olyan időben köteles megtenni, hogy a közigazgatási bizottság az irtás kérdésében érdemleges határozatát a kérelem beadása után következő naptól számitott 6 hónap alatt meghozhassa és közölhesse is az érdekeltekkel.

Kivételes esetekben a közigazgatási bizottság az 1. bekezdésben említett 6 hónapi határidöt, melybe azonban a három téli hónapot (december, január, február) egyáltalában nem lehet beszámitani, az erdőfelügyelőség megokolt előterjesztésére a szükséghez képest meghosszabbithatja. A meghosszabbitásról a tulajdonost még az előbbi módon számitandó 6 hónap letelte előtt értesiteni kell.

57. §.

A közigazgatási bizottság az erdöirtási kérelmek felett soronkivül határoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Mindenekelőtt megállapitja, hogy az erdő, melyben a tulajdonos az irtást tervezi, fekvésének, talajának és egyéb természeti viszonyainak az iratok alapján megállapitható vagy az erdőrendészeti hatóság által esetleg már korábban megállapitott minőségénél fogva egészben vagy egymástól különböző részeiben véderdő-e (2. §.), feltétlenül fenntartandó erdő-e (3. §.) vagy pedig olyan erdő, melynek talaja feltételesen avagy feltétlenül mezőgazdasági mivelésre is állandóan alkalmas (4. §., 51. §. 3. bekezdés).

Azután a minősités eredményéhez képest a 48—54. §-ok figyelembevételével határoz az irtás kérdésében s ha az engedélyt megadja, megállapitja: a mennyiben szükséges, az engedély feltételeit (az irtás, mivelés és használat megengedett és tiltott módját vagy módjait; a talajtermőképességének biztositására és a szomszédos területek védelmére szükséges intézkedeseket; ideiglenes irtás esetében az ujraerdősités idejét, módját és egyéb feltételeit; az 54. §. 4. pontja esetében az irtott terület pótlásának módját és feltételeit stb.) és a tulajdonos kérelme esetében (61. §. 2. bekezdése) azokat a szabályokat is, melyek szerint az irtásra szánt erdőt az irtás foganatositásáig hátra levő átmeneti idő alatt, esetleg a rendes szabályoktól eltérően, kezelni, gondozni és használni kell.

Végül intézkedik, hogy az erdőfelügyelőség a 2. bekezdésben emlitett minősitéssel egymástól megkülönböztetett erdőrészeket és azok határain belül az ideiglenesen vagy véglegesen kiirthatónak minősitett részleteket, a beterjesztett térkép erre vonatkozó adatainak megfelelő kiigazitása vagy kiegészitése által egyelőre ideiglenesen, a határozat jogerőre emelkedése után pedig véglegesen is, a térkép mindkét példányán pontosan megjelölje és az erdők törzskönyvében is nyilvántartsa. A kiirtható területrészek törzskönyvi adataival kapcsolatban az erdőfelügyelőség az irtási engedély feltételeit is nyilvántartani köteles.

A közigazgatási bizottság határozatát felebbezési joguk érvényesithetése végett (312. §.) közölni kell a tulajdonossal, az érdekelt község elöljáróságával, az érdekelt szomszédokkal, az erdőfelügyelőséggel és, ha véleményt adtak, a gazdasági felügyelőséggel, a kulturmérnöki hivatallal és a folyammérnöki hivatallal. A felebbezést az erdőfelügyelőségnél kell beadni.

A térkép egyik példányát a határozat

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

kiegészitő részeként a tulajdonosnak, másik példányát megőrzés végett az erdőfelügyelőségnek kell kiadni.

58. §.

A közigazgatási bizottság határozatát, abban az esetben, ha üzemterv szerint kezelt erdő vagy feltétlenül fenntartandó magánerdő (15. §.) végleges kiirtására ad engedélyt, vagy olyan erdőrészt minősit véderdőnek, melyet a földmivelésügyi minister még nem jelölt ki ilyennek, felebbezés be nem adása esetében is fel kell terjeszteni a földmivelésügyi ministerhez felülvizsgálat és határozathozatal végett. Erre a tulajdonost ilyen esetekben magában a határozatban előre figyelmeztetni kell.

A földmivelésügyi minister a hozzá felterjesztett határozatokat valamennyi rendelkezéseikben (a megfelebbezett határozatokat felebbezéssel meg nem támadott rendelkezéseikben is) felülvizsgálja.

A tulajdonos az irtást a közigazgatási bizottság határozata alapján csak akkor kezdheti meg, ha a határozat nem esik a 2. bekezdés rendelkezése alá s a felebbezésre kitüzött határidő alatt felebbezést sem adnak be ellene. Ilyen esetekben az erdőfelügyelőség a tulajdonost arról, hogy a közigazgatási bizottság határozata ellen nem adtak be felebbezést, késedelem nélkül értesiteni köteles.

59. §.

Ha a közigazgatási bizottság az 56. §-ban megállapitott 6 hónap alatt az irtás kérdésében érdemleges határozatot nem hoz, vagy határozatát az érdekeltekkel nem közli és e hat hónap alatt a határidő meghosszabbitásáról sem gondoskodik az idézett §-ban megjelölt módon, a tulajdonos a térképen megjelölt határok között és a kérelemben bejelentett módon és feltételek szerint engedély nélkül is végrehajthatja az irtási munkálatokat és megkezdheti a mezőgazdasági mivelést vagy egyébféle használatot, de a termőtalaj védelméről és a szomszédos területek biztonságáról törvénynél fogva akkor is feltétlenül gondoskodni köteles, ha erre kérelmében előre kötelezettséget nem vállalt s utólagos intézkedéssel a közigazgatási bizottság sem kötelezi öt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

60. §.

Az erdőrendészeti hatóság által véderdőnek, feltétlenül fenntartandó erdőnek, mezőgazdasági mivelésre feltételesen vagy feltétlenül alkalmas talajon álló erdőnek és ezek határain belül ideiglenesen vagy véglegesen kiirtható erdőnek minősitett területrészek határait, amennyiben a 7. §. értelmében még nem jelöltettek meg, a minősitésre vonatkozó határozat közlésétől számitott 6 hónap alatt, a kiirthatónak minősitett részletekét azonban minden esetre még az irtási munkálatok megkezdése előtt, tartós jelekkel meg kell jelölni.

61. §.

A kiirthatónak minősitett erdőrészletek addig, amig valóban ki nem irtatnak, az irtási engedély kiadása után is e törvény rendelkezései alatt maradnak.

Az erdő tulajdonosa azonban, ha irtási engedélyével rövid időn belül élni akar, az irtás idejének bejelentése mellett, az irtási kérelemben vagy külön beadványban kérheti, hogy az erdőrendészeti hatóság őt azok alól a tennivalók alól, melyek a tervbe vett irtás előtt esedékessé válnak és őt törvénynél, rendeletnél vagy hatósági intézkedésnél (üzemtervnél) fogva kötelezni fogják, de a küszöbön álló irtás folytán az ő magánérdekei szempontjából feleslegeseknek tekinthetők, amennyiben a törvény által védett egyéb érdekek szempontjából is mellőzhetők, felmentse és az irtásig hátralevő átmeneti időre egyszersmind az erdei használatokat is megfelelően szabályozza.

Az irtási munkálatok befejezését, ideiglenes erdőirtás esetében az erdőfelügyelőségnek, végleges erdőirtás esetében pedig az erdőfelügyelőségnek és a pénzügyi hatóságnak, még az engedélyezett használatok megkezdése előtt be kell jelenteni. Ez a rendelkezés az 50. §. 3. bekezdésében emlitett ideiglenes irtásokra nem terjed ki.

Az irtási munkálatok befejezése után azok a véglegesen kiirtott erdőterületek, melyeknek talaját az erdőrendészeti hatóság mezőgazdasági mivelésre feltétlenül alkalmasnak minősitette, továbbá amelyeknek kiirtását és az 50. §. 2. bekezdésében jelzett célokra való fordítását az irtási engedély nem kötötte feltételekhez, megszünnek e törvény hatálya alá tartozni és az előbbi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

bekezdésben emlitett bejelentés után az erdők törzskönyvéből véglegesen törölhetők.

Ellenben azok a végleges irtások, melyeknek talaját az erdőrendészeti hatóság az állandó mezőgazdasági mivelésre csak feltételesen alkalmasnak találta, továbbá amelyeknek kiirtását és az 50. §. 2. bekezdésében jelzett célokra való fordítását az irtási engedély feltételekhez kötötte, annyiban továbbra is e törvény hatálya alatt maradnak, hogy tulajdonosaikat az irtási engedély feltételeinek megtartása tekintetében ezentul is az erdőrendészeti hatóság hivatott e törvény értelmében ellenőrizni és szükség esetében felelősségre vonni.

Az ideiglenes célokra kiirtott erdőterületek az engedélyezett ideiglenes használatok ideje alatt és azontul is állandóan és minden tekintetben ennek a törvénynek a hatálya alatt maradnak.

62. §.

Ha olyan területen, melyről az erdőt hatósági engedéllyel vagy a nélkül kiirtják, irtás közben vagy később árkok, vizmosások, szakadások, földomlások, földcsuszamlások, homokfuvások, kavics vagy kögörgetegek keletkeznek vagy a termőtalaj pusztulásnak indul és ezek következtében esetleg a szomszédos területek is kárositásoknak vannak kitéve, a tulajdonos a keletkező bajok kifejlődését és továbbterjedését késedelem nélkül megakadályozni s különösen a szomszédos területeket minden károsodástól megvédeni köteles.

Ha a tulajdonos ezt a kötelességét nem teljesiti, vagy nem megfelelően teljesiti, az erdőfelügyelőségnek kötelessége őt mulasztásainak pótlására felhivni, ellene erdőrendészeti áthágás miatt az eljárást megindítani és addig is, mig az erdőrendészeti hatóság e tekintetben határozhat és a bajok orvoslása iránt véglegesen intézkedhetik, minden veszélyesnek bizonyult irtási munkálatot, mivelési módot és használatot ideiglenesen betiltani (316. §. 2. bekezdés).

Ha ilyenkor megállapitható, hogy az irtás engedély nélkül vagy a hatósági engedély feltételeitől eltérően történt, vagy hogy a károk helyrehozása és a kárositások továbbterjedésének megakadályozása másként nem remélhető, az erdőrendészeti hatóság egyéb szükséges intézkedések mellett a kiirtott terület ujból való beerdősitését is elrendelni

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

köteles és intézkedéseinek végrehajtását szükség esetében a 83. §. rendelkezéseinek, vagy a 159. §. 7. pontjának megfelelő alkalmazásával biztosithatja.

V. FEJEZET.

Az erdők használásáról.

63. §.

Olyan véderdőben, melyben a kivágott vagy kipusztult fák helyén az erdő csak a lehullott magból és az elültetett csemetékből ujulhat fel (szálerdő), a faállománynak egyszerre (tarvágással) való kihasználása rendszerint tilos.

A sarjhajtásokról felujuló véderdők (sarjerdők) faállományát megfelelően beosztott kisebb vágásterületekről tarvágással is ki szabad használni.

A földmivelésügyi minister, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, kivételesen az 1. bekezdésben emlitett véderdőkben is megengedheti a faállománynak egymással össze nem függő kisebb területrészekről tarvágással való kihasználását, ha megállapitható, hogy különben a fa termelése és az erdőből való kiszállitása csak aránytalanul nagy költséggel, vagy csak a visszamaradó fák megrongálásával volna foganatositható, a tarvágás ellenben sem a letarolt terület ujraerdősitését vagy természetes uton való felujulását, sem a 2. §-ban felsorolt védelmi érdekeket nem veszélyeztetné.

64. §.

Az üzemterv szerint kezelt erdők tulajdonosai külön engedély nélkül csak az üzemtervben (az üzemtervnek 10 évről 10 évre megállapitott részletes fahasználati tervében) meghatározott helyen, mértékben, időben és módon gyakorolhatnak fahasználatokat. Üzemtervtől eltérő fahasználatra akkor is engedélyt kötelesek kérni, ha a használatot elemi csapások vagy más kárositások következtében kell foganatositaniok.

Olyan sürgős esetekben, midőn az üzemtervtől eltérő fahasználat megkezdésének elhalasztása nagyobb kárral járna (pl. ha kártékony rovarok elszaporodásától, vagy attól kellene tartani, hogy tüzvész esetében a leégett épületek helyreállitásához szükséges faanyagok termelését kellő időre befejezni nem lehet, vagy hogy a szél által letört vagy kidöntött fák

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

romlásnak indulnak), a kihasználást a kérelem elintézése előtt is megkezdheti a tulajdonos, de ezt, a sürgősség okának megjelölésével, egyidejüleg az erdőfelügyelőségnek tudomására hozni köteles.

Üzemtervtől eltérő fahasználatra az engedélyt az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister, vagy a földmivelésügyi minister felhatalmazása alapján a közigazgatási bizottság adja meg.

Az engedélyező hatóság az engedélyt, ha szükségesnek találja, feltételekhez kötheti. A 10. és 11. §. alá eső erdők tulajdonosainak adott engedélyekben a feltételek között az értékesitės módját és feltételeit is megállapithatja és nagyobb értékü üzemtervtől eltérő fahasználat esetében, ha szükséges, elrendelheti, hogy a tulajdonos a vételárból az erdősitések és esetleg más gazdasági beruházások költségeinek biztositására, vagy az erdőre nehezedő terhek és költségek fedezésére szolgáló alap létesitésére, adósságtörlesztésre, vagy ingatlanvásárlásra a törvényhatóság pénztáránál megfelelő összeget letétbe tegyen. A 12—14. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti bekezdése alá eső erdők tulajdonosait is kötelezheti az engedélyező hatóság arra, hogy az üzemtervtől eltérő fahasználatból befolyó jövedelmüknek megfelelő részét az erdősitések biztositására a törvényhatóság pénztáránál letétbe tegyék.

65. §.

Azok, akik erdeiket nem kötelesek a földmivelésügyi minister által megállapitott vagy jóváhagyott üzemterv szerint kezelni (15. §.), erdeik faállományának kihasználásában a használatok helye, terjedelme és évek szerint való beosztása tekintetében — a 66. §. esetein kivül — nem korlátozhatók. De a használatok foganatositásánál a 84. §. rendelkezéseit figyelembe venni és a közigazgatási bizottságnak a termőtalaj védelme, az erdő felujulásának biztositása és az ültetvények, valamint a fiatalosok és a kihasználás tárgyául nem szolgáló idősebb fák és faállományok kimélése érdekében esetről-esetre kiadott rendelkezéseit teljesiteni kötelesek.

Ha eladás céljából huszonöt kataszteri holdnál nagyobb területre kiterjedő fahasználatot terveznek, kötelesek ezt a közigazgatási bizottságnak legalább 30 nappal a használat megkezdése előtt bejelenteni és a bejelen-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tésben a használat helyét, a kihasználni kivánt terület kiterjedését és a kihasználás idejét és módját megjelölni.

A közigazgatási bizottság az erdő fenntartásának biztositása érdekében az 1. bekezdésben emlitett tulajdononosokat is kötelezheti, hogy a fa vételárából az erdősitések költségeinek biztositására a törvényhatóság pénztáránál megfelelő összeget letétbe tegyenek.

66. §.

A folyók és a patakok nagyobb kiterjedésü vizgyüjtő területein és általában véve a meredek hegyoldalakon fekvő, üzemtervszerü kezelésre nem kötelezett erdők (15. §.) tulajdonosainak fahasználatait a közigazgatási bizottság a használat módja, helye, terjedelme és évek szerint való beosztása tekintetében is jogositva van ellenőrizni és a szükséghez képest korlátozni.

Nevezetesen, ha az erdőfelügyelőség és szükség esetében a kulturmérnöki hivatal, vagy a gazdasági felügyelőség meghallgatása után arra a meggyőződésre jut, hogy az ilyen erdők faállományának nagyobb területen tervbe vett teljes kihasználása (letarolása), vagy nagyobb mértékü kiritkitása a kihasznált területek ujraerdősitését vagy természetes uton való felujulását veszélyeztetné, vagy pedig vizkárokat idézhetne elő (például: erős és tartós esőzések nyomában vagy felhőszakadások után a gyorsan lefutó csapadék-vizek a termőtalajt lemoshatnák, vagy árkokat, vizmosásokat nyithatnának, vagy a magukkal ragadott fahulladék, föld-, kavics- és köhordalék lerakásával és torlaszok alkotásával az elárasztott területeket megkárosithatnák), elrendelheti, hogy a tulajdonos:

1. a nap hevének, vagy a hideg, sorvasztó szeleknek kitett meredek fekvésü köves, sekély vagy laza talaju hegyoldalakon a tarvágást mellőzze és a faállományt a terület ujraerdősitésével kapcsolatban fokozatosan használja ki;

2. egymás mellé helyezett nagy vágásterületek helyett, egymástól távol fekvő, vagy egymástól kellő szélességü erdőpásztákkal elkülönitett, kisebb vágásterületekről használja ki az értékesiteni kivánt faanyagokat;

3. ha az erdő feléről a faállományt már letarolta vagy az erdőt a záródásnak (a fák

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sürüségének) fele részéig már kiritkitotta, a további fahasználatokat, addig, amig a kihasznált területeken az ujraerdösités vagy a természetes felujulás meg nem történik és a megtelepült fiatalos kellőképen meg nem erösödik, a saját házi faszükségletének fedezésén tul beszüntesse vagy hosszabb időre kiterjesztve megfelelően mérsékelje.

67. §.

Ha a 64—66. §-ok alá eső fahasználatok esetében a kihasználás alá kerülő faállományt a tulajdonos tövön az erdőben azzal a feltétellel adja el, hogy a fa termeléséről, feldolgozásáról és az erdőből való elszállitásáról a vevőnek kell gondoskodnia, a földmivelésügyi ministernek vagy a közigazgatási bizottságnak a fahasználat tárgyában hozott határozatát a vevővel is közölni kell. Evégből a tulajdonos a vevő nevét és lakóhelyét a közigazgatási bizottságnak bejelenteni tartozik. Ha a tulajdonos ezt netán elmulasztaná, a bejelentést még a fahasználat megkezdése előtt a vevőnek kell megtennie.

68. §.

Az erdő olyan részeiben, ahol a legelő állat a talajban vagy a faállományban kárt tehet és a kötelező erdősítési munkálatok sikerét vagy a természetes uton való ujraerdősülést veszélyeztetheti, nem szabad legeltetni.

Azt, hogy e rendelkezéshez képest, határok szerint elkülönitve, mely területeken szabad legeltetni és melyeken kell ezt a használatot megtiltani, az üzemterv szerint kezelt erdőkben az üzemterv (az üzemtervnek 10 évről 10 évre megállapitott részletes legeltetési terve), a többi erdőkben pedig időről-időre az erdő tulajdonosa határozza meg.

Az üzemterv szerint való kezelésre nem kötelezett erdők tulajdonosai a legeltethető és a legeltetés ellen tilalmazandó területek kijelölésénél és a legeltetés gyakorlásánál az 1. bekezdésben foglalt általános rendelkezésen felül a következő 69—72. §-ok részletes rendelkezéseit is figyelembe venni kötelesek.

Az üzemterv szerint kezelt erdők üzemtervében sem szabad a legeltetést a 69—72. §-ok rendelkezéseinél enyhébben szabályozni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

69. §.

A legeltetést a tulajdonos, ha a közigazgatási bizottság másként nem intézkedett (61. §. 2. bekezdése, 71. és 82. §-ok), tilalmazni köteles:

1. minden engedély nélkül vagy a legeltetést kizáró engedély alapján kiirtott területen, továbbá minden be nem erdösült területen (vágásterületen, elemi csapások és más károsítások következtében vagy egyéb kedvezőtlen körülmények miatt elpusztult területen, cserjékkel vagy fává ki nem fejlődhető bokrokkal benött területeken és más mivelési ágból az erdőmivelési ághoz csatolt területen), melynek talaja nincs begyepesedve, vagy csak hiányos, szakadozott, foltonként feltört gyeptakaróval van boritva és ezek miatt a legeltetés a terület elkopárosodásának veszélyével járna;

2. minden fiatalosban, mely, ha sarjról keletkezett, a 8 éves kort, ha magról kelt, a 15 éves kort még nem érte el, bármilyen legyen is különben a terület fekvése, gyeptakarója, faállományának záródása (a fiatalos sürüsége), talajának szerkezete és állapota (71.) §.;

3. minden vegyes koru erdörészben, melyben a faállomány záródásának (az erdő sürüségének) fenntartásához és fokozásához szükséges, fejlödésre képes fák legfiatalabb korosztályát figyelemre érdemes arányban 8 évesnél fiatalabb sarjak vagy 15 évesnél fiatalabb magról kelt fák alkotják, bármilyen legyen is különben a terület fekvése, gyeptakarója, talajának szerkezete, állapota és faállományának záródása (71. §.);

4. minden 8 évesnél idősebb sarjerdöben és 15 évesnél idősebb szálerdöben, melynek talaja nincs begyepesedve vagy csak hiányos, szakadozott, foltonként feltört gyeptakaróval van boritva, ha faállománya felényire sem záródott (olyan ritka, hogy lombkoronája a déli órákban még a felerészét sem árnyékolja be a talajnak);

5. minden többé-kevésbé meredek fekvésü beerdösült és be nem erdösült hegyoldalon, melyen elkopárosodott vagy köves, görgeteges részek, földomlások, talajcsuszamlások fordulnak elő, vagy amelyen a fekvés meredeksége vagy a talaj sekélysége, köves, görgeteges vagy laza szerkezete folytán legeltetés esetében ezek a bajok bekövetkezhetnének;

6. minden beerdösült és be nem erdösült területen, melyet árkok és vizmosások

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

szaggatnak meg és amelyen, a fekvés kedvezőtlensége és a talaj laza szerkezete folytán, ezek a bajok már keletkezőben vannak;

7. minden futóhomokon álló erdőben és futóhomok talaju be nem erdősült területen, melyen nyilt homok található, vagy amelyen legeltetés esetében nyilt homok keletkeznék;

8. minden területen, melyet az üzemterv értelmében vagy a közigazgatási bizottságnak törvény vagy rendelet alapján kiadott kivételes intézkedése értelmében (62. §. 3., 79. §. 4., 82. §. 1. bekezdése) be kell erdősiteni, ha egyébként a terület nem is sorozható az 1—7. pontokban emlitett területek közé;

9. minden más területen, mely az 1—8. pontok szerint vagy az üzemterv szerint avagy a közigazgatási bizottságnak törvény vagy rendelet alapján kiadott (71. §. 1., 72. §. 4. bekezdése) kivételes intézkedése szerint legeltetési tilalom alá eső területek közé ugy van beékelve és olyan fekvéssel és terjedelemmel bir, hogy a rajta legelő állatok kárositásaitól a szomszédos tilalmazott területeket nem lehetne megvédeni, hacsak megfelelő egyszerü keritéssel el nem kerittetnek.

A 9. pont alatt emlitett közbeékelt területeken, ha nincsenek bekeritve, a közigazgatási bizottság akkor is megtilthatja a legeltetést, ha nem esnek e törvény hatálya alá.

70. §.

A legeltetési tilalom alá eső területek határait lehetőleg ugy kell kitüzni, hogy természetes vonalakkal (hegygerincekkel, hegyhátakkal, patakokkal, árkokkal) vagy nyiladékokkal, utakkal essenek össze.

Ha ilyen módon a tulajdonképen tilalom alá eső terület határain tul aránylag nagy terjedelmü szomszédos területre kellene kiterjeszteni a tilalmat, a tulajdonosnak jogában áll ezt mellőzni, de ebben az esetben a tilalom alá eső területet megfelelő egyszerü keritéssel elkeriteni köteles.

Ha a kétféle területnek nem ugyanaz a személy a tulajdonosa és ha a szomszédos terület tulajdonosa a kiterjesztéshez önként hozzá nem járul, a tilalom alá eső terület tulajdonosának kérelmére a közigazgatási bizottság határozza meg, hogy a tilalmat kell-e kiterjeszteni a szomszédos területekre

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

is, vagy pedig ehelyett keritéssel és milyen megfelelő egyszerü keritéssel kell a tilalom alá eső területet a szomszédos területeken legelő állatok károsításaitól megvédelmezni. Utóbbi esetben a keritést a tilalom alá eső terület tulajdonosa köteles felállitani, de a költségekhez a másik terület tulajdonosa is hozzájárulni köteles felerészben.

A tilalmazandó területek határait minden tulajdonos nyilvános tilalmi jelekkel megjelölni és a jeleket fenntartani köteles.

A legeltetési tilalom csak akkor szüntethető meg, ha a tilalom alá helyezés feltételei (68. §., 69. §., 70. §. 1—3. bekezdése, 71. §. 1. bekezdése) megszünnek, vagy ha a megszüntetésre a közigazgatási bizottság törvény vagy rendelet alapján (57. §. 3., 61. §. 2., 71. §. 2. bekezdése) kivételes engedélyt ad.

71. §.

A közigazgatási bizottság a legeltetési tilalmat az erdőfelügyelőség javaslatára a 69. §. 2. és 3. pontjaiban emlitett határidőkön tul is meghosszabbithatja és a legeltetést a 68. §. alá eső olyan területeken is megtilthatja, vagy feltételekhez kötheti, amelyekre a 69. §. 1—9. pontjai nem alkalmazhatók, ha megállapitható, hogy a tulajdonos a legeltetésre nincs rászorulva vagy hogy a legeltetés további tilalmazása vagy korlátozása akár a talaj termőképességének fenntartása, akár az erdősitések és fiatalosok védelme érdekében szükséges.

Viszont — a tulajdonos kérelmére — a legeltetési tilalmat az erdőfelügyelőség meghallgatásával a 69. §. 2. és 3. pontjaiban megszabott határidők letelte előtt is megszüntetheti és a mérsékelt legeltetést megfelelő kikötésekkel kivételesen olyan területeken is megengedheti, amelyeket különben a tulajdonosnak a 69. §. rendelkezései értelmében tilalmaznia kellene. De ilyen esetekben a tulajdonosnak ki kell mutatnia, hogy a kivételes legeltetésre ő maga vagy az, akinek a legeltetéshez különben joga van, rá van szorulva; az erdőfelügyelőségnek pedig helyszini szemle alapján igazolnia kell, hogy a legeltetés az adott esetben sem a talaj termőképességét, sem az erdő kötelező felujitását, sem a védelemre szoruló csemeték és fiatalosok fejlődését, sem a szomszédos területek biztonságát nem veszélyeztetheti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

72. §.

Véderdőben és feltétlenül fenntartandó erdőben a tulajdonos a 68—71. §-ok szerint tilalom alá nem eső helyeken is csak annyi állatot legeltethet, amennyi ott elegendő táplálékot talál.

Idegen államból a törvény hatálya alatt álló erdőkbe legeltetés végett állatokat befogadni nem szabad. Ez a rendelkezés a nemzetközi megállapodásokat nem érinti.

Az erdő tulajdonosa megfelelően gondoskodni köteles arról, hogy erdejében a legeltetés megbizható pásztor felügyelete alatt történjék és hogy a pásztor a legelő állatokat a tilalmazott területektől állandóan távol tartsa.

A kecskékkel való legeltetést a törvényhatóság, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatása után, szabályrendelettel külön szabályozhatja és a 69—71. §-okban foglaltaknál szigorubb korlátok közé szorithatja, sőt a kecskékkel való legeltetést az erdőben egészen el is tilthatja. A törvényhatóság által alkotott szabályrendelet hatályához a földmivelésügyi minister jóváhagyása szükséges.

73. §.

Véderdőben és futóhomokon álló erdőben almot gyüjteni egyáltalában tilos.

Az üzemterv szerint kezelt erdőkben ezt a mellékhasználatot, amennyiben az előbbi bekezdés értelmében gyakorolható, az üzemtervben (az üzemtervnek 10 évről 10 évre megállapitott részletes mellékhasználati tervében) kell szabályozni.

Az 1. és a 2. bekezdés alá nem eső erdőkben is csak ott szabad az alomgyüjtést gyakorolni, ahol ez a használat a talaj termőképességét vagy az erdő felujulását nem veszélyeztetheti.

74. §.

Az üzemterv szerint kezelt erdőkben és a 3. vagy az 5. §. alá eső többi erdőben kőbányát, továbbá kavics-, homok- vagy agyagbányát csak az erdőrendészeti hatóság engedélye alapján, az engedélyben megjelölt helyen szabad nyitni és üzemben tartani.

Az engedélyt, az erdőgazdasági érdekek megvédése szempontjából szükséges kikötésekkel, az üzemterv szerint kezelt erdők tulajdonosainak az üzemterv keretében vagy külön intézkedéssel a földmivelésügyi minister, vagy a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

földmivelésügyi minister felhatalmazása alapján a közigazgatási bizottság, a többi erdők tulajdonosainak pedig a közigazgatási bizottság adja meg.

A 64. §. utolsó bekezdése megfelelően itt is áll.

VI. FEJEZET.

Az erdősitésekről.

75. §.

Minden erdőtulajdonos köteles erdejében azokat a területeket, melyekről a fát levágta vagy engedély nélkül avagy a hatóság ideiglenes irtási engedélye alapján kiirtotta, továbbá amelyekről a fa elemi csapások és más kárositások vagy egyéb kedvezőtlen körülmények következtében kipusztult, ugyszintén azokat a területeket is, melyeket más mivelési ághoz tartozó földrészletekből csatolt az erdő állományához: vetéssel vagy ültetéssel beerdősiteni vagy, ha a lehetőség megvan rá, az erdőnek sarjakról vagy a szomszédos fák lehulló magvából való felujulását megfelelő intézkedésekkel elömozditani.

76. §.

Az üzemterv szerint kezelt erdők tulajdonosai az előbbi §. értelmében őket kötelező rendes erdősitéseket az érvényben lévő üzemterv (a 10 évről 10 évre megállapitott részletes erdősitési terv) szerint kötelesek végrehajtani.

Azokat a rendkivüli erdősitéseket pedig, melyek a tizéves időszakok tartama alatt rendkivüli fahasználatok, irtások, elemi csapások vagy másféle okok következtében válnak szükségesekké, az üzemterv általános rendelkezései és az erdőrendészeti hatóságnak ezeket kiegészitő részletes intézkedései szerint, vagy ilyenek hiányában, a 77—81. §-ok határozatai szerint kötelesek teljesiteni.

Az üzemterv szerint való kezelésre nem kötelezett erdők tulajdonosaira nézve a 75. §-ban követelt erdősitések teljesitése tekintetében a 77—81. §-ok határozatai és a közigazgatási bizottságnak az 53. §. 4. bekezdése, az 57. §. 3. bekezdése, a 61. §. 2. bekezdése vagy a 82. §. alapján esetről-esetre kiadott rendelkezései irányadók.

Az üzemterv szerint kezelt erdők üzemtervében az erdősitésekre vonatkozó általános és részletes rendelkezések nem lehetnek enyhébbek a következő 77—82. §-ok rendelkezéseinél.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

77. §.

A 75. §. alá eső területeknek a 69. §. 1—9. pontja értelmében legeltetési tilalom alá eső részein a vetéssel és ültetéssel kapcsolatos erdősitési munkálatokat és az erdő természetes felujulását előmozditó intézkedéseket, ha a közigazgatási bizottság másként nem intézkedett (53. §. 3. és 4. bekezdése, 57. §. 3. bekezdése, 61. §. 2. bekezdése, 82. §), minden tulajdonosnak késedelem nélkül megkezdeni és a 78. és 81. §-okban meghatározott idő alatt teljesen befejezni köteles.

Ezek közé a sürgősen beerdősitendő területek közé kell sorozni:

1. minden be nem erdősült vágást, irtást, cserjékkel vagy fává ki nem fejlődhető bokrokkal többé-kevésbé benőtt területet, elemi csapások és más kárositások következtében vagy egyéb kedvezőtlen körülmények miatt elpusztult erdőrészt és más mivelési ágból az erdőmivelésiághoz csatolt területet, melyen a legeltetést a 69. §. 1., 5., 6., 7., 8. vagy 9. pontjában megjelölt okokból meg kell tiltani;

2. minden hiányos záródásu (sürüségü) fiatal és idősebb erdőnek a 69. §. 2., 3., 4., 5., 6., 7., vagy 9. pontjában felsorolt okokból legeltetés ellen tilalmazandó összes beerdősitésre alkalmas hézagait, azoknak a kisebb erdei tisztásoknak a kivételével, melyeknek beerdősitetlen állapotban való meghagyása a hasznos vadállomány érdekében szükséges, erdőrendészeti szempontokból pedig megengedhető.

78. §.

Az erdősitési munkálatokat azokon a területeken, amelyekre nézve a beerdősitésnek (75. §.) és a legeltetés ellen való tilalmazásnak (69. §.) feltételei e törvény életbelépése idején már fennállanak, 8 év alatt, azokon a területeken pedig, melyekre nézve ezek a feltételek csak később következnek be, 3 év alatt kell befejezni.

A törvény életbelépése előtti időből származó erdősitési hátrálékok elvégzésére szánt nyolcéves határidőt a törvény életbelépésére következő első év elejétől, a rendes erdősitésekre szánt hároméves határidőt pedig attól az időtől kell számitani, midőn a beerdősitésnek és a legeltetés tilalmazásának feltételei együtt beállottak.

A nyolcéves határidőből a tulajdonos a 2 első évet a beerdősitendő terület kitisz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

titására, a talaj előkészitésére, csemetekertek telepitésére s más előmunkálatokra fordithatja és a tulajdonképeni erdősitéseket a következő 6 év alatt végezheti, de ezeket ugy kell beosztania, hogy az egész beerdősitendő területnek legalább egyhatod részén a munkálatokat minden évben befejezze és ezenfelül a megelőző években beerdősitett területeken mutatkozó hézagokat is kipótolja.

Az erdősitési munkálatokat lehetőleg azokon a területeken kell megkezdeni, amelyeknek termőtalaja leginkább rá van szorulva a védelemre.

79. §.

A 75. §. alá eső területeknek azokon a részein, melyek még nem esnek legeltetési tilalom alá, a tulajdonos az erdősitési munkálatokat arra az időre halaszthatja el, amidőn rajtuk a 69. §. 1., 4., 5., 6. vagy 7. pontjában emlitett állapotok mutatkozni kezdenek s a legeltetést ennek folytán, vagy pedig azért, mert időközben a 69. §. 9. pontjában emlitett helyzetbe jutottak, rajtuk is meg kell tiltani.

Ezek közé a területek közé tartozik minden sértetlen gyeptakaróval boritott, árkokkal, vizmosásokkal, kö- vagy kavicsgörgetegekkel meg nem szaggatott és az elkopárosodás, földomlás, talajcsuszamlás, vagy a futóhomokkal való elboritás veszélyének ki nem tett erdei tisztás, cserjés, bokros terület és 8, illetőleg 15 évesnél idősebb, hiányos záródásu sarj- és szálerdőrészlet: ha fekvésük nem közbeékelt s ennélfogva a 69. §. 9. pontja alapján nem sorozhatók a legeltetési tilalom alá eső területek közé.

Az 1. bekezdésben foglalt rendelkezés a felényire még ki nem ritkult 8, illetőleg 15 évesnél idősebb sarj- és szálerdőkre akkor is áll, ha talajuk nincs begyepesedve, de egyébképen állapotuk a 2. bekezdés követelményeinek megfelel.

Ha azonban az 1. és 2. bekezdésben emlitett tisztások, cserjések, bokros területek és kiritkult erdők aránylag véve csekély terjedelmüek, vagy ha azokra a tulajdonos állatállományának legeltetése tekintetében nincs rászorulva, vagy csak részben van rászorulva, a közigazgatási bizottság a tulajdonos és az erdőfelügyelőség meghallgatásával elrendelheti, hogy ezeknek a területeknek a legeltetésnél nélkülözhető részeit is a 78. §-ban meghatározott 8, illetőleg 3 év alatt erdősitse be a tulajdonos.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

80. §.

A 77. §. 1. pontjában emlitett vágásokon, irtásokon, cserjés, bokros területeken és egyéb tisztásokon, továbbá az idézett §. 2. pontjában emlitett hiányos záródásu erdöknek azokon a hézagain, melyeken az erdö természetes uton nem ujulhat fel, az erdösitést mesterséges uton vetéssel vagy ültetéssel kell végezni.

Sarjerdök vágásterületein a vetéssel vagy az ültetéssel való erdösités az egészséges tuskók között mutatkozó hézagok kipótlására szoritkozhatik.

Minden területen olyan fafajt kell megtelepiteni, melynek a hely fekvése, talaja és éghajlata megfelel.

81. §.

A 77. §. 2. pontjában emlitett hézagos záródásu erdöknek azokon a részein, melyeken a természetes felujulás céljaira szükséges, jó magot termö fák egyenletes elosztással elegendö mennyiségben fordulnak elö, a mesterséges erdösitést a 78. §-ban megállapitott határidökön tul mindaddig el lehet odázni, amig kilátás van rá, hogy a terület a fák lehulló magvából természetes uton is beerdösülhet. Ahol azonban az ilyen erdök faállománya magtermö korát még nem érte el, vagy már annyira ki van ritkulva avagy ujabb fahasználatok, vagy egyéb okok következtében annyira kiritkul, hogy a visszamaradt fák koronái a talajnak már a harmadrészét sem árnyékolják be, a mesterséges erdösitést azonnal meg kell kezdeni s a 78. §-ban megjelölt határidö alatt akkor is be kell fejezni, ha a tulajdonos a területen lévö fákat egyelöre nem szándékozik levágatni.

A természetes felujulás alatt álló erdörészekben a lehulló makkot a közigazgatási bizottság engedélye nélkül állatokkal feletetni tilos, összegyüjteni és elvinni belöle pedig csak annyit szabad, hogy a természetes beerdösülésre mindenütt elegendö mennyiség maradjon vissza.

82. §.

A közigazgatási bizottság, az erdöfelügyelöség javaslatára, az erdösitési munkálatok megkezdésére és befejezésére a 78. és 81. §-okban megállapitott határidöknél rövidebb határidöt is szabhat és olyan erdörészeknek a beerdösitését is elrendelheti, amelyekre a 75—77. és 79. §-ok szerint még nem kerülne rá a sor, ha

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ezek az intézkedések a talaj termőképességének megóvása szempontjából szükségesek.

Viszont, a tulajdonos indokolt kérelmére, az erdőfelügyelőség meghallgatásával, az erdősitési munkálatok megkezdésének és befejezésének elhalasztását és a beerdősitendő terület alkalmas részeinek mérsékelt legeltetését is megengedheti. Sőt kivételes esetekben, megfelelő kikötésekkel, a talaj megmunkálására és ideiglenesen mezőgazdasági célokra való használására is engedélyt adhat. De ilyen esetekben az erdőfelügyelőségnek helyszini vizsgálat alapján igazolni kell, hogy az erdősitések elhalasztása és a megengedett ideiglenes használatok a talaj termőképességét nem veszélyeztetik.

83. §.

Ha a tulajdonos erdősitési kötelezettségének törvényes időben eleget nem tesz és ezért a közigazgatási bizottság erdőrendészeti uton felelősségre vonja (333. §.), amennyiben nem volna kilátás rá, hogy mulasztását ujabb záros határidő alatt pótolja, a közigazgatási bizottság az erdőfelügyelőség meghallgatásával elrendelheti, hogy a hátrálékos erdősitéseket a mulasztó erdőtulajdonos költségére és veszélyére, az erdőfelügyelőség által megállapitott terv és költségvetés szerint, a járási erdőgondnokság (318. §.) vezetője vagy más, közelben alkalmazott állami erdőtiszt teljesittesse.

A költségvetésben gondoskodni kell arról, hogy az erdőgondnokság vezetőjének vagy a munkálatok intézésével megbizott állami erdőtisztnek, a szükséges számu munkásokon kivül gyakorlott munkavezető és minden községben, melynek határára az erdősitési munkálatok kiterjednek, legalább egy olyan megbizható egyén álljon rendelkezésére, akit a munkások felfogadásával, a munkálatok felügyeletével és a fizetések teljesitésével megbizhasson.

Ha a tulajdonos a költségvetésben megállapitott munkálatok végrehajtásához szükséges összeget kellő időben nem bocsátja rendelkezésre, az erdőgondnokság a munkálatokat állami előleggel teljesiti.

Az előbbi bekezdés szerint előlegezett költségeket a tulajdonos a munkálatok befejezéséről és a tényleges költségekről szóló értesités közlését követő naptól számitott 30 nap alatt megfizetni köteles. Ennek elmulasztása esetében a költségeket a közadók módjára kell a tulajdonostól beszedni és behajtani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

VII. FEJEZET.

Az erdők védelméről.

84. §.

Minden tulajdonos köteles erdejét addig, amig az e törvény hatálya alatt áll, kiméletesen használni és arra is ügyelni, hogy azt mások ne rongálják. Különösen gondoskodnia kell arról, hogy az erdőben használatok gyakorlására jogositottak, ideértve a vadászat gyakorlására jogositott személyeket is, és ezek valamint saját hozzátartozói, vállalkozói, megbizottai, munkásai, fuvarosai, pásztorai és egyéb alkalmazottai:

1. az erdő talaját lejtös és meredek fekvésü, köves, sekély vagy laza talaju erdörészekben fel ne törjék és annyira meg ne lazitsák, hogy annak következtében a felső termőréteget az esőviz lemoshassa, vagy az erdőben kő- és kavicsgörgeteg, földomlás, talajcsuszamlás, vizmosás vagy futóhomok keletkezhessék;

2. az erdő felujulását a tuskók és a sarjak megrongálásával, vagy a lehullott és az elvetett mag vagy a kikelt és az elültetett csemeték eltávolitásával, megrongálásával vagy megsemmisitésével meg ne akadályozzák;

3. a megtelepült fiatalosokat és a kihasználás tárgyául nem szolgáló fákat és faállományokat ne pusztitsák.

Ezenfelül minden tulajdonosnak kötelessége erdejét az erdőben járás-kelésre nem jogositott idegenek kárositásaitól, a rovarok, egyéb kártékony állatok és a tulságosan elszaporodott hasznos vadak rongálásától, továbbá az élősdi- és gyomnövények és az elemi csapások pusztitásaitól is tőle telhetőleg megvédelmezni.

85. §.

A korlátolt forgalmu erdők, a 11. §. alá eső közös erdők, a magán véderdők és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők tulajdonosai a 84. §. rendelkezéseinek az emberek által okozható károk elháritása tekintetében kellőképen eleget tesznek, ha:

1. az üzemtervben meghatározott számu és minősitésü kezelő- és őrzőszemélyzet alkalmazásáról állandóan gondoskodnak, vagy erdeiket állami kezelésbe adják s a müszaki segédszolgálat ellátásával és, amennyiben lehetséges, az erdő őrzésével is, a vármegyében fennálló közös erdőőri szervezetet bizzák meg;

2. kezelő- és őrzőszemélyzetük részére megfelelő szervezeti, szolgálati és fegyelmi szabályokat alkotnak;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

3. gondosan felügyelnek arra, hogy a kezelő- és őrzőszemélyzet tagjai szolgálati kötelességeiket a 84. §-ban foglalt rendelkezések végrehajtása tekintetében pontosan teljesítsék;

4. a kötelességeiket nem teljesitő erdőtisztek, erdőörök és segéderdőörök ellen a fegyelmi szabályokat szigoruan alkalmazzák, vagy ha erdejük állami kezelésbe van adva, vagy annak őrizete a közös erdőőri szervezetre van bizva, a fegyelmi szabályok alkalmazása végett a közigazgatási bizottságnak jelentést tesznek;

5. kárositások esetében az ismeretlen tettesek kinyomozása iránt intézkednek és a kárositók ellen a megtorló lépéseket a fennálló törvények rendelkezései szerint kellő időben megteszik.

A rovarok és egyéb kártékony állatok, a túlságosan elszaporodott hasznos vadállomány, az élősdi- és gyomnövények és az elemi csapások kárositásainak megelőzése és megszüntetése, vagy káros következményeiknek elháritása tekintetében az 1. bekezdésben emlitett tulajdonosok akkor tesznek eleget kötelességeiknek, ha a 88—92. §-ok alapján elrendelt hatósági intézkedéseknek és a 93—98. §-okban meghatározott kötelességeiknek pontosan eleget tesznek, azoknak teljesitésére kezelő- és őrzőszemélyzetüket kötelezik és őket ezen kötelességük teljesitése tekintetében szigoruan ellenőrzik.

86. §.

A 85. §-ban nem emlitett többi erdők tulajdonosaira nézve is a 85. §. rendelkezései irányadók abban az esetben, ha erdeik kezelésére és őrzésére elegendő számu, habár csak a 324. vagy a 327. §-ban meghatározott kellékekkel biró felesketett erdőtisztet, erdőőrt vagy segéderdőőrt tartanak és a 85. §. 2—5. pontjaiban és utolsó bekezdésében meghatározott követelményeknek eleget tesznek.

87. §.

Ha a tulajdonos a 84—86. §-okban meghatározott kötelességeit elmulasztja vagy hiányosan teljesiti s ennek következtében az erdő talaja vagy faállománya megrongálódik vagy megsemmisül, vagy pedig az erdő felujulása késedelmet szenved vagy meghiusul, amennyiben nem tudja igazolni, hogy a kárositásokat nem állott hatalmában megakadályozni, mulasztása ugyanazokkal a jogkövetkezményekkel jár, mintha a kárositásokat maga szándékosan vagy gondatlanságból követte volna el.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

88. §.

A rovarok, egyéb kártékony állatok és az élősdi növények fellépésének és elterjedésének megakadályozására, a tulságosan elszaporodott hasznos vadállomány apasztására, a csemeték és a fiatalosok fejlődését akadályozó gyomnövények kiirtására és általában véve az ilyenféle károsítások megakadályozására és megszüntetésére a közigazgatási bizottság, az erdőfelügyelőség meghallgatásával, megfelelő intézkedéseket tehet s intézkedéseit módosithatja és kiegészitheti. Ha azonban nagyobb költségekkel járó intézkedéseket szándékozik tenni, azok célszerüségének és hatályosságának megállapitása végett előbb a földmivelésügyi minister által erre a célra kijelölt intézeteket és szakembereket is meghallgatni köteles.

89. §.

A közigazgatási bizottságnak a 88. §. alapján tett intézkedései ellen a földmivelésügyi ministerhez felebbezésnek van helye. Az olyan intézkedéseket azonban, melyeket a közigazgatási bizottság határidő kitüzése mellett sürgőseknek jelentett ki, a tulajdonos akkor is feltétlenül végrehajtani köteles, ha ellenük törvényes időben felebbezést ad be.

Nagyobb költségekkel járó intézkedést sürgősnek a közigazgatási bizottság csak akkor jelenthet ki, ha azt a megkérdezett szakértők (88. §.) vagy azok többségének véleménye szerint okvetetlenül sürgösen végre kell hajtani.

90. §.

Ha a közigazgatási bizottság a 88. §. alapján több tulajdonos területére kiterjedő intézkedéseket tesz, ezek közül minden érdekelt tulajdonos a maga területére esőt köteles végrehajtani.

A felmerülő költségekből annyit, amennyi az elrendelt intézkedésekkel kapcsolatban foganatositható fa- és másféle használatok jövedelméből kitelik, minden tulajdonos sajátjából fedezi. A költségeknek ekként nem fedezhető részét a védelemben érdekelt összes tulajdonosok, megvédett területeik térfogata arányában, együttesen kötelesek viselni. Indokolt esetekben a költségek részben való fedezésére a földmivelésügyi minister, a 408. §. 1. *e)* pontjában emlitett hitel kereteiben, államsegélyt engedélyezhet.

Azt, hogy az elrendelt védelmi intézkedések költségeiből mennyit kell a munkála-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tokat teljesitő tulajdonosnak fentebb emlitett rendkivüli jövedelmeihez képest sajátjából fedeznie és mennyinek a viseléséhez kell kivüle, megvédett területeik térfogata arányában, más tulajdonosoknak is hozzájárulniok, az erdőfelügyelőség elömunkálatai alapján a közigazgatási bizottság állapitja meg (312. §., 314. §. 1. pontja).

Ha a védelmi költségekhez való hozzájárulásra kötelezett tulajdonosoknak a közigazgatási bizottság által elsőfokulag megállapitott érdekeltségi arány szerint számitott többsége felebbezés esetében kéri, az érdekeltségi kérdésekben a felebbezök által megjelölt szakértöket is meg kell hallgatni. A szakértők költségeit a költségek viselésére véglegesen kötelezett tulajdonosok érdekeltségük arányában együttesen viselik.

Olyan munkálatokat, melyek előreláthatólag csak állami segéllyel lennének végrehajthatók, a közigazgatási bizottság csak a földmivelésügyi minister jóváhagyásával rendelhet el.

91. §.

Ha rovarok és esetleg élösdi növények kárositása esetében nagyobb veszély elhárításáról kell gondoskodni, a közigazgatási bizottság a 88. §. alapján hozott határozatában az elrendelt intézkedések végrehajtásának intézésével az erdőfelügyelőséget bizhatja meg s azt ilyenkor arra is feljogosithatja, hogy a sürgös természetü munkálatok teljesitéséhez a községi közmunkaerőt, a községi közmunkatartozás megváltásánál alkalmazott munkabérek mellett, igénybe vehesse. Az ebből származó költségekre is a 90 §. rendelkezései állanak.

92. §.

Ha a tulajdonos a 88. §. alapján elrendelt munkálatokat a kitüzött időre nem teljesíti, a közigazgatási bizottság elrendelheti, hogy a munkálatokat a késedelmes tulajdonos költségére állami előleggel az erdőfelügyelőség hajtsa végre.

A 83. §. utolsó bekezdése megfelelően itt is áll.

93. §.

Az erdő közelében, az erdő határszélétől számitott 100 méternyi távolságon belül, továbbá az erdő belsejében idegeneknek csak a tulajdonos vagy az erdészeti személyzet engedélyével és csak az erdőégés megakadályozá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sára szükséges óvórendszabályok megtartásával szabad tüzet rakni.

Az erdő tulajdonosa, a tulajdonos hozzátartozói, kezelő- és őrzőszemélyzete, továbbá az erdőben használatok gyakorlására jogositott személyek, ideértve a vadászat gyakorlására jogositottakat is, ugyszinte az erdőben járáskelésre jogositott vállalkozók, megbizottak, munkások, fuvarosok, pásztorok és egyéb alkalmazottak szintén csak az erdőégés megakadályozására szükséges óvórendszabályok megtartásával és csak olyan veszélytelen helyeken rakhatnak tüzet, ahol a tulajdonos a tüzgerjesztést nem tiltotta meg.

Veszélyes helyeken a tulajdonos a tüzgerjesztést mindenkinek megtiltani köteles.

Különösen száraz időjárás alkalmával a járási bizottság az erdő egész területén eltilthatja a tüzgerjesztést.

94. §.

Az, aki az erdőben vagy annak közelében 100 méternyi távolságon belül rakott tüz helyét utoljára elhagyja, távozása előtt a tüzet teljesen kioltani köteles. Azok pedig, akik az erdőben üzemszerü tüzeléssel összekötött feladatokat végeznek (meszet égetnek, fát szenitenek, visszamaradt hulladékokat égetnek fel stb.), a tüzelés helyét a tüzelés egész ideje alatt folytonos és gondos őrizet alatt kötelesek tartani.

95. §.

Aki az erdöben vagy annak közelében 100 méternyi távolságon belül elhagyott tüzet talál, köteles azt kioltani vagy, ha kioltani nem tudja, vagy erdőégést vesz észre, vagy pedig erdőégésnek jut tudomására, köteles azt az utjába eső legközelebbi ház lakosainak tudomására hozni, ezek pedig kötelesek az elhagyott tüzről, ugyszinte az erdőégésről az erdö tulajdonosát vagy annak hozzátartozóit, vagy kezelö- vagy örzöszemélyzetét haladéktalanul értesiteni, avagy az esetet a járási főszolgabirónak, vagy pedig a legközelebbi község elöljáróságának bejelenteni.

96. §.

A főszolgabiró, ha erdőégés tudomására jut, annak a községnek a lakosságát, melynek határában az erdö fekszik és, ha szükséges, a szomszéd községek lakosságát is, az oltásra kirendeli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ugyanez a kötelessége a községi elöljáróságnak is azzal a különbséggel, hogy ha a szomszédos községek munkaerejére is szükség van, ennek kirendelése iránt a főszolgabirót kell megkeresnie.

A kirendeltek a községi elöljárókkal együtt az oltáshoz szükséges oltószerekkel (csákánnyal, kapával, fejszével) felszerelve, tüstént az égés helyére kötelesek sietni.

Az oltás vezetése a helyszinén levő rangban első erdőtisztet, különben a főszolgabirót s ha ezek közül senki sincs jelen, annak a községnek jelenlevő elöljárósági tagját illeti, amelynek határában vagy legközelebbi szomszédságában az erdőégés van.

97. §.

Az oltásvezetőnek az oltás iránt tett rendelkezéseit a megjelentek minden munkabérre vagy jutalomra való igény nélkül teljesiteni kötelesek.

Az oltás bevégzése után az égés helyét legalább 1 napig, s ha szükséges, több napig is, kirendelt erdőörökkel vagy községi lakosokkal őrizet alatt kell tartani.

98. §.

Ha valamely vidéken az erdei lopások igen gyakoriakká válnak, a közigazgatási bizottság, a járási bizottság és az erdőfelügyelőség meghallgatásával, az érdekeltek kérelmére vagy hivatalból elrendelheti, hogy a veszélyeztetett területen és azon a területen, ahol a lopott termékeket eladni szokták, erdei terméket csak a jogos szerzést bizonyitó igazolvány mellett lehessen szállitani, eladni vagy venni.

Az igazolványban, melyet az erdei termék származási helyére illetékes községi elöljáróságnak láttamozni kell, pontosan körül kell irni az eladni vagy szállitani szándékolt erdei termék származási helyét, nemét és minőségét, továbbá darabszámát és méreteit, vagy ürmérték, avagy suly szerinti mennyiségét.

A közigazgatási bizottság határozatát az összes érdekelt községekben ki kell hirdetni.

Ha az erdei lopásokkal veszélyeztetett erdők két vagy több törvényhatóság területén feküsznek, vagy pedig a lopott terméket más törvényhatóság vagy törvényhatóságok területére is átviszik értékesités vagy felhasználás végett: az érdekelt törvényhatóságok közigazgatási bizottságai egyetértve járnak el.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

VIII. FEJEZET.

Az erdők tulajdonjogának átruházásáról.

99. §.

Aki erdőt elad, köteles a vevőül jelentkezőt még a szerződés létrejötte előtt felvilágositani arról, hogy az eladóvá tett erdő a 8. §. szerint nyilvántartott erdőknek melyik csoportjába vagy csoportjaiba tartozik, kezelése és használata mennyiben van törvénynél, rendeletnél vagy hatósági intézkedésnél fogva korlátolva és a vételi szerződés létrejötte esetében, különösen az erdősitések tekintetében, milyen sürgős kötelességek várnak a vevőre.

100. §.

Ha az eladóvá tett erdőt a közigazgatási bizottság egész kiterjedésében véglegesen kiirtható erdőnek minősitette és a kiirtáshoz feltételeket nem kötött (57. §. 3. bekezdése, 61. §. 1. és 4. bekezdése), a 99. §-ban foglalt rendelkezés teljesitésére elégséges, ha az eladó a közigazgatási bizottságnak a minősités és irtás tárgyában hozott határozatát a vevőnek átadja és ennek megtörténtét a jogügyletről készült okiratban vele elismerteti.

Ha ellenben az eladóvá tett erdőnek egyes részeit a földmivelésügyi minister véderdőnek jelölte ki, vagy a közigazgatási bizottság feltétlenül fenntartandó erdőnek avagy feltételesen kiirtható erdőnek minősitette, az eladó akkor tesz eleget a 99. §. rendelkezésének, ha:

1. a vevővel tanuk jelenlétében közöl minden hatályban lévő rendelkezést, melylyel az erdőrendészeti hatóság az erdő kezelését vagy használását szabályozta (az erdőt vagy egyes részeit véd erdővé jelölte ki (2. §.), feltétlenül fenntartandó erdőnek, (3. §.) vagy mezőgazdasági mivelésre feltétlenül vagy feltételesen alkalmas talajon álló erdőnek (4. §., 51. §. 3. bekezdése) minősitette; az erdő ideiglenes vagy végleges kiirtására feltételes avagy feltétlen engedélyt adott (57. §. 3. és 4. bekezdése, 61. §. 4. és 5. bekezdése); a területet beerdősitendő kopárterületté jelölte ki (124. §., 128. §., 156. §. 3. pontja, 164. §. 4. pontja); az üzemtervet (munkatervet) megállapitotta vagy az erdő kezelését és használását külön intézkedéssel szabályozta; az erdő védelme iránt intézkedett; a szükséges erdősitésekről és esetleg az erdősitési költségek biztositásáról gondoskodott stb.);

2. a vételi szerződésnek abban a pontjában, mely az eladóvá tett erdőt van

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

hivatva meghatározni, az előbbi pontban említett hivatalos iratokra és azok mellékleteire (üzemtervre, munkatervre, térképre) való hivatkozással külön kitünteti a véderdővé kijelölt, a feltétlenül fenntartandó erdőnek minősitett, a feltétlenül vagy feltételesen kiirtható erdőnek kijelentett és a beerdősitendő kopárterületekké kijelölt területeket és terjedelmüket, továbbá az egyes területeknek azokat a részeit, terjedelmükkel együtt, amelyekre nézve a tulajdonos erdősitési kötelezettsége az 53., 57., 61., 62., 76., 77., 79., 81. vagy 82. §-ok értelmében már bekövetkezett és egyszersmind azokat a határidőket is, a meddig ennek az erdősitési kötelezettségnek a tulajdonos az idézett §-ok értelmében eleget tenni köteles.

3. az okiratban külön kitüntetett területek és beerdősitendő területrészletek határait a vevőnek az 1. pontban emlitett hivatalos iratoknak és mellékleteiknek (üzemtervnek, munkatervnek és térképnek) megfelelően a természetben is kimutatja;

4. a jogügylet létrejötte esetében az 1. pont alatt emlitett hivatalos iratokat, üzemtervet, térképet stb., mint a jogügyletet tartalmazó okirat mellékleteit, a vevőnek kiszolgáltatja és ennek, valamint az 1. és 3. pontokban rendelteknek a megtörténtét a vevővel magában az okiratban elismerteti.

101. §.

Ha az eladóvá tett erdőt a közigazgatási bizottság még nem minősitette, az eladónak a 100. §-ban foglalt rendelkezések teljesithetése végett előbb a közigazgatási bizottsághoz kell fordulnia azzal a kéréssel (55. §.), hogy az erdő minősitése kérdésében a 48—62. §-ok szerint határozzon és a leteendő erdősitési biztositék (102. §. 2. bekezdése) összegét is megállapitsa.

Ez alól a kötelesség alól az eladó fel van mentve, ha az eladóvá tett erdőnek véderdővé vagy beerdősitendő kopárterületté ki nem jelölt részét a maga részéről egész terjedelmében feltétlenül fenntartandó erdőnek minősiti, a 100. §. 2. pontjában emlitett okiratban is ilyennek tünteti ki s az okiratban beerdősitendőnek feltüntetett területek után a megfelelő erdősitési biztositékot (102. §. 2. bekezdése) leteszi.

Ha a közigazgatási bizottság az 1. bekezdésben emlitett kérelemre az 56. §-ban meghatározott 6 hónap alatt határozatot

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

nem hoz, az eladó az erdőnek véderdővé vagy beerdősitendő kopárterületté ki nem jelölt részét a 100. §. 2. pontjában emlitett okiratban ugy tüntetheti ki, ahogy azt a közigazgatási bizottsághoz intézett kérelmében (55. §. 1. pontja) maga minősitette, de ha az erdőt vagy annak egy részét saját részéről kiirthatónak minősitette, az okiratban a vevőt az 59. és 62. §-okban foglalt rendelkezésekre is figyelmeztetni köteles

A 100. §. 2. pontjának a beerdősitendő területek kimutatására vonatkozó rendelkezését az eladó a 2. és 3. bekezdésben emlitett esetekben is teljesiteni köteles.

102. §.

Ha a szerződés létrejött, azoknak a költségeknek a fedezésére, melyek az okiratban kitüntetett beerdősitendő területeken (100. §. 2. pontja) az erdősitési munkálatok végrehajtására szükségesek, a vétel létrejöttétől számitott 30 nap alatt a törvényhatóság pénztáránál megfelelő pénzösszeget kell biztositékképen letétbe tenni.

Ez a biztositék holdanként 40 koronánál kisebb nem lehet, azonban a beerdősitendő területnek nem egész kiterjedése, hanem csak akkora hányadrésze után számitandó, amennyin az erdősitési munkálatokat vetéssel vagy ültetéssel kell teljesiteni.

Az erdősitési biztositékot az érdekelt felek közül bármelyik leteheti, de a biztositéknak helyes összegben való megállapitásáért és a törvényhatóság pénztáránál való letételéért az erdőrendészeti hatósággal szemben elsősorban az eladó felelős.

Mulasztás esetében a biztositékot a közadók módjára kell behajtani.

Az erdősitési munkálatokat a vevőnek kell az erdősitési biztositék felhasználásával teljesitenie, még akkor is, ha az erdősités törvényes határideje a vétel előtt már lejárt.

Ilyen esetekben az erdősitési mulasztásért és általában véve minden mulasztásért és törvénybeütköző cselekedetért, melyet az erdőben még a vétel létrejötte előtt követtek el, az erdőrendészeti hatósággal szemben az eladó felelős.

A közigazgatási bizottság, ha az erdősitések teljesitését különben is biztositottnak tekintheti, a biztositék letételének követelésétől az érdekeltek indokolt kérelmére kivételesen elállhat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

103. §.

A 99—102. §-okban foglalt rendelkezések teljesitésének elmulasztása, vagy hiányos teljesitése esetében az eladó a 333. §-ban emlitett jogkövetkezményeken felül a vevőnek az általános magánjogi szabályok szerint szavatossággal tartozik.

Az állam az 1. bekezdés alapján inditott perekben beavatkozhatik és a vevő jogvédelméről gondoskodhatik.

104. §.

A 99—103. §-okat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha az erdő csere, vagy ajándékozás utján megy át másnak a tulajdonába.

Ugyanezeket a §-okat, a 103. §. kivételével, alkalmazni kell továbbá, amennyiben az ingatlan erdőnek vagy kopárterületnek van telekkönyvezve, vagy amennyiben a bíróság arról, hogy az ingatlan ennek a törvénynek rendelkezése alá esik, akár az erdőfelügyelőségtől vett értesités folytán, akár az eljárás közben a helyszini megállapitás során szerez tudomást: végrehajtási árverés, öröklés, közösségmegszüntetés, urbéri elkülönités, tagositás és arányositás eseteiben is, de a 105—106. §-okban meghatározott eltérésekkel.

105. §.

A 99. §-ban emlitett felvilágositásokat a 104. §. 2. bekezdése eseteiben a hivatalból beszerzett vagy a már rendelkezésére álló adatok alapján a bíróság adja meg az érdekelteknek, egyrészt a 100. §. 1. pontjában emlitett hivatalos iratok tartalmának a tárgyalás rendén való közlésével, másrészt a 100. §. 2. pontjában emlitett adatoknak végrehajtási árverés esetében az árverési feltételekben, öröklés esetében a hagyatéki bíróság átadó végzésében vagy az általa kiadott örökösödési (hagyományi) bizonyitványban, közösségmegszüntetés esetében az osztályegyezségben vagy itéletben, urbéri elkülönités, tagositás és arányositás eseteiben pedig az érdemleges egyezségben vagy itéletben és a földmérővel feltüntetteti a kiosztási tervezetben, a kiosztási földkönyvben, birtokivekben és térképen.

106. §.

A 102. §-ban emlitett erdősitési biztositékot végrehajtási árverés esetében az árverési vevő a vételár első részletének ese-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

dékességekor tartozik letenni; erre az árverelőket az árverési feltételekben és az árverési eljárás megkezdésekor szóval is előre figyelmeztetni kell. A biztositék letétele előtt az árverési vevőnek a vételi bizonyitványt kiadni nem szabad, még akkor sem, ha a vételi bizonyitvány kiadásának egyéb feltételei már beállottak is.

Öröklés és közösségmegszüntetés eseteiben erdősitési biztositékot csak akkor kell letenni, ha a hagyatékhoz vagy a felosztandó közös vagyonhoz pénz is tartozik és csak annyiban, amennyiben a biztositék ebből kitelik.

Urbéri elkülönités esetében csak a volt urbéreseknek jutó erdőterület beerdősitendő része után kell biztositékot letenni s ez után is csak akkor, ha a volt földesur a volt urbéreseket részben pénzzel elégiti ki és csak annyiban, amennyiben ebből a biztositék kitelik.

Tagositás esetében nem kell erdősitési biztositékot letenni, arányositás esetében pedig csak az egyéni illetményül (1908: VII. t.-c. X. 25. §. 2. *b* pontja; 1908:XXXIX. t.-c. 1. §. 2. *b* pontja) természetben kihasitandó erdőterületek beerdősitendő része után kell letenni a biztositékot. Az ehhez szükséges pénzösszeget az arányositási költségekkel együtt az összes érdekeltektől kell beszedni, de viszont az osztályozásnál és a becslésnél az olyan területek értékéhez, melyek után erdősitési biztositék jár, az erdősitési biztositék összegét is hozzá kell számitani.

Az előbbi bekezdésekben említett erdősitési biztositék letétele iránt a biróság hivatalból intézkedik.

A 105. §-ban emlitett felvilágositások megadásához és az erdősitési biztositék összegének meghatározásához szükséges adatokat az erdőfelügyelőség a bíróságnak soronkivül rendelkezésére bocsátani köteles.

107. §.

Korlátolt forgalmu erdőt csak a földmivelésügyi minister hozzájárulásával szabad olyan szerző fél részére elidegeniteni, aki azt nem köteles a 10. §. értelmében üzemterv szerint kezelni.

Ez a rendelkezés a 255. §. rendelkezéseit nem érinti.

Ha az 1. bekezdésben emlitett elidegenitéshez más minister jóváhagyása szüksé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ges, ez a jóváhagyás iránt a földmivelésügyi ministerrel egyetértve határoz, ha pedig az elidegenitéshez a király vagy a törvényhozás engedélye szükséges, az engedély kieszközlése iránt az erre hivatott minister a földmivelésügyi ministerrel egyetértve teszi meg az előterjesztést.

108. §.

Ha valamely erdő bármilyen jogcimen másnak a tulajdonába megy át, a régi tulajdonos köteles az uj tulajdonos nevét és lakhelyét a közigazgatási bizottságnak az erdőfelügyelőség utján legkésőbb a birtokbaadáskor bejelenteni. Ha a régi tulajdonos ezt a kötelességét nem teljesiti vagy nem teljesitheti, a bejelentést az uj tulajdonosnak kell megtenni.

IX. FEJEZET.

Az erdők földarabolásáról.

109. §.

Aki összefüggő egész tagot alkotó erdejét földarabolva, darabonként akarja eladni, a földarabolás tervét az erdőrendészeti hatóságnak bemutatni és végrehajtásához e hatóság engedélyét előzetesen kieszközölni köteles.

Ez alól a kötelesség alól csak az van felmentve, aki olyan erdőt akar földarabolni melyet az erdőrendészeti hatóság előzetesen megszerzett irtási engedélye vagy hallgatólagos beleegyezése (59. §.) alapján egész terjedelmében véglegesen és feltétlenül (61. §. 4. bekezdése) kiirtani jogosult.

A 2. bekezdés esetében az erdő földarabolására nézve a mezőgazdasági mivelés alatt álló ingatlanok földarabolását szabályozó törvények és rendeletek irányadók.

110. §.

A földarabolásra az erdőfelügyelőség utján a közigazgatási bizottságtól kell engedélyt kérni. A kérelemhez csatolni kell a földarabolandó erdő telekjegyzőkönyvének (telekkönyvi betétjének) és kataszteri birtokivének hiteles másolatát, a vételi szerződés tervezetét, továbbá két—két példányban az erdő térképét és a földarabolás tervét.

Ha a tulajdonos egyuttal azt is kéri, hogy az erdőrendészeti hatóság az erdő egyes részeinek kiirtására engedélyt adjon, a kérelmet az 55. §. követelményeinek figyelembe vételével kell elkésziteni és felszerelni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

111. §.

A térképen ki kell tüntetni a völgyeket, patakokat, a hegygerinceket és hegyhátakat, a vasutakat, közutakat, meglévő mezei közös dülőutakat és azokat a tervezett utvonalakat is, amelyeknek létesitéséről a földaraboló a földarabolás megengedése esetében gondoskodni hajlandó (113. §.).

Ki kell tüntetni továbbá minden darabnak a határát s a darab határain belül azokat a területrészeket, amelyeket az erdőrendészeti hatóság véderdővé vagy beerdősitendő kopárterületté jelölt ki, feltétlenül fenntartandó erdőnek, mezőgazdasági mivelésre feltétlenül vagy feltételesen alkalmas talajon álló erdőnek és ezek határain belül feltételesen avagy feltétlenül, véglegesen kiirtható erdőnek minősitett.

Végül meg kell jelölni azokat a területrészeket is, melyekre nézve a tulajdonos erdősitési kötelezettsége az 53., 57., 61., 62., 76., 77., 79., 81. vagy 82. §-ok értelmében már bekövetkezett és egyszersmind azokat a határidőket is, ameddig ennek az erdősitési kötelezettségnek a tulajdonos eleget tenni köteles.

A földarabolás tervében pedig ki kell mutatni a daraboknak és a térképen külön kitüntetett összes területrészeknek a kiterjedését és a beerdősitendő területeknek egyszersmind azt a hányadát is, amennyit azokból vetéssel vagy ültetéssel kell beerdősiteni.

Ki kell tüntetni továbbá a földarabolás tervében mindegyik darab faállományának mennyiségét és értékét, talajának értékét és a földarabolás tárgyát tevő egész erdőnek, valamint az egyes daraboknak vételárát.

Ha a földarabolandó erdőt az erdőrendészeti hatóság a 2. bekezdésben emlitett részek elkülönitésével még nem minősitette, a földaraboló a különböző minőségü részeket a maga megitélése szerint tünteti ki mind a térképen mind a földarabolás tervében.

112. §.

A darabokat ugy kell alakitani, hogy:

1. a határvonalat a darabok között sikfekvésü és szelid hajlásu területeken, hacsak lehetséges, vizfolyások, árkok, töltések állandó utak vagy utnak is használható nyiladékok, dombos és hegyes vidékeken pedig hegygerin-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

cek, hegyhátak, patakok, árkok, völgyfenekek, állandó utak, töltések vagy más természetes határvonalak alkossák;

2. minden darabhoz az év bármely szakában szekérrel vagy szánnal járható uton ugy lehessen hozzájutni, hogy a fát és más erdei termékeket a darab bármely részéből könnyen és anélkül lehessen az utra kiszállitani, hogy szállitás közben a szomszédok területeire áthatolni kellene;

3. minden darab kiterjedése, fekvése és minősége olyan legyen, hogy rajta a szomszédoktól függetlenül okszerü erdőgazdaságot lehessen folytatni.

113. §.

Ha az erdőhöz vezető közutak és mezei közös dülőutak a 112. §. 2. pontjában foglalt követelményeket nem elégitik ki, a még szükséges mezei közös dülőutak létesitéséről a földarabolónak kell gondoskodnia.

Evégből a földarabolás engedélyezése esetében a hiányzó és az engedélyben kijelölt utak céljára szükséges területet a község tulajdonába tehermentesen ingyen átadni és az ut létesitéséhez szükséges költségeket a földmivelésügyi minister által megállapitott összegben és idő alatt a törvényhatóság pénztáránál letétbe tenni köteles.

Az ilyen utat a letett összeg felhasználásával a község köteles létesiteni. Az ut céljára szükséges terület tulajdona a földarabolás megkezdésével törvénynél fogva száll át a községre.

114. §.

A vételi szerződés tervezetében:

1. az egyes darabokat a 100. §. 2. pontjában meghatározott részletezéssel kell kitüntetni;

2. meg kell határozni, hogy a 102. §-ban emlitett erdősitési biztositékot mekkora összegben, kinek kell letenni;

3. meg kell állapitani, hogy a kötelező erdősitési munkálatokat a vevőnek kell az erdősitési biztositék felhasználásával végrehajtani;

4. ki kell mondani, hogy a földarabolás terve szerint még létesitendő utak céljaira szükséges területet a térképen megjelölt helyeken a földaraboló köteles a 113. §. értelmében a község tulajdonába átengedni és az ut létesitésével járó költségek fedezésére is neki kell a földmivelésügyi minister által

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

megállapitandó összeget a törvényhatóság pénztáránál letétbe tenni.

A szerződésbe nem szabad olyan rendelkezést felvenni, amely a darabok vevőit a földaraboló követeléseinek teljesitése tekintetében egyetemleges kötelezettséggel terhelné.

115. §.

Az erdőfelügyelőség a földarabolás tervében és ennek mellékleteiben foglalt adatokat késedelem nélkül felülvizsgálja és, ha szükséges, helyesbiti; irtás tervezése esetében meghallgatja az érdekelt személyeket és hivatalokat (56. §. 1. bekezdése) s azután a kérelmet, az iratokkal felszerelve, megokolt javaslat kiséretében a közigazgatási bizottság elé terjeszti.

A közigazgatási bizottság a földarabolási kérelmek felett soron kivül határoz. A határozat meghozatalának határidejére, a határozat közlésére, a határozat ellen érvényesithető jogorvoslatra és a határozat végrehajtására az 56—62. §-ok irányadók, azzal a kiegészitéssel, hogy a közigazgatási bizottság határozatát abban az esetben, ha a földarabolásra engedélyt ad, az 58. §. 2. bekezdése értelmében való felülvizsgálás és határozathozatal végett, akkor is fel kell terjeszteni a földmivelésügyi ministerhez, ha a felterjesztés különben az idézett §. 1. bekezdése értelmében mellőzhető volna.

116. §.

Ha a kérelem, továbbá a földarabolás térképe és terve a 110. és 111. §. rendelkezéseinek megfelelő részletezéssel készült és adataik helyesek, továbbá ha a földarabolás terve ellen a 112. §. alapján sem tehető kifogás és a vételi szerződés tervezete is megfelel a 114. §. követelményeinek, a földarabolásra kért engedélyt nem lehet megtagadni, kivéve, ha a földmivelésügyi minister a határozat felterjesztését követő naptól számitott 30 nap alatt kijelenti, hogy a 119. vagy 120. §-ban biztositott jogával élni kiván.

A földmivelésügyi minister a földarabolásra kért engedély megadását kisebb kifogások esetében feltételekhez kötheti; lényegesebb kifogások esetében a kérelmet elutasitja.

Az engedély megadása esetében a földarabolás tervének és térképének egyik példányát megőrzés végett az erdőfelügyelőségnek kell kiadni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az 1. bekezdés rendelkezése az 1871 : LIII. t.-c. 32. §-ában, az 1908 : VII. t.-c. X. 25. §-ának utolsóelőtti bekezdésében és az 1908 : XXXIX. t.-c. 1. §-ának utolsóelőtti bekezdésében foglalt rendelkezéseket nem érinti.

117. §.

A 109—116. §-ok rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a földarabolandó erdő tulajdonosa az erdő egyes vagy összes darabjait csere vagy ajándékozás utján akarja másoknak a tulajdonába átbocsátani, továbbá akkor is, ha hagyatékhoz tartozó vagy közös erdőt kell az örökösök, hagyományosok, vagy a részesfelek között felosztani. Ilyen esetekben az egyes daraboknak a 111. §. 3. bekezdésében említett eladási ára helyett azokat az összegeket kell kimutatni, melyeket az érdekeltek a darabokért és az egész erdőért kérnek arra az esetre, ha azokat az állam megvenni vagy kisajátitani akarná (119—120. §.).

Urbéri elkülönités, tagositás vagy arányositás során erdőnek a birósági eljárás következtében szükséges s a fennálló törvények által különben megengedett földarabolásához a földmivelésügyi ministertől nem kell a 109. §-ban emlitett engedélyt megszerezni, de a bíróságnak az erdőfelügyelőség meghallgatásával hivatalból kell ügyelni arra, hogy a földarabolásnál a 111. §. 1. bekezdésében, a 112. §-ban, a 113. §. 1. bekezdésében és a 116. §. 4. bekezdésében foglalt rendelkezések megfelelően alkalmaztassanak. Az erdőfelügyelőséget ilyen esetekben a földarabolást érintő minden kérdésben felebbviteli jog illeti meg.

118. §.

A földarabolás végrehajtásánál a földmivelésügyi minister által jóváhagyott vagy módositott tervtől és az engedélyben meghatározott feltételektől eltérni, vagy olyan erdőt, melynek földarabolásához a földmivelésügyi minister engedélye szükséges, az engedély megszerzése előtt, vagy a kért engedély megtagadása esetében darabokban mások tulajdonába átjuttatni nem szabad. Ennek a szabálynak megsértésével létrejött elidegenités esetében a 103. §-t és a 104. §-nak 1. bekezdését megfelelően kell alkalmazni.

A telekkönyvi hatóság erdőként telekkönyvezett telekkönyvi részletből lejegyzést csak akkor rendelhet el, ha a földmivelésügyi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

minister engedélyét (109. §.) bemutatják. Ez a szabály áll akkor is, ha több részletből álló telekkönyvi jószágtestből erdőként telekkönyvezett olyan részletet kell egészében lejegyezni, amely a természetben a jószágtestnek ugyancsak erdőként telekkönyvezett más részlete mellett fekszik.

A lejegyzéshez a földmivelésügyi minister engedélyének (109. §.) bemutatása nem szükséges, ha igazolják, hogy a 109. §. 2. bekezdésében jelzett erdőről vagy általában olyan területről van szó, a mely ennek a törvénynek értelmében nem erdő.

X. FEJEZET.

Az állam elővásárlási és kisajátitási jogáról.

119. §.

Földarabolás esetében az államot azokra az erdőkre nézve, melyeknek földarabolásához a földmivelésügyi minister engedélye szükséges, elővásárlási jog, a 117. §. 1. bekezdésének eseteiben pedig az a jog illeti meg, hogy az erdőt a 117. §. szerint fölajánlott vételáron megvegye.

Az államnak ezt a jogát az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister gyakorolja.

Gyakorolhatja a földarabolásra szánt egész erdőre, de az egyes darabokra is.

120. §.

Közérdekből az állam részére kisajátitható az olyan erdő:

1. amely szakoktatási, kisérletezési vagy tudományos célokra szükséges;

2. amelyhez történelmi emlékek füződnek, vagy amely természeti ritkaságokat foglal magában vagy egészben is természeti ritkaság jelentőségével bir;

3. amelyre közegészségügyi szempontból fontos fürdő- és égalji gyógyhelyek létesitése, állandósitása vagy fejlesztése végett van szükség;

4. amelynek tulajdonosa a köteles erdősitéseknek törvényes határidőben való sikeres végrehajtását nagyobb területen ismételten elmulasztotta, vagy az erdőben ismételten nagyobb terjedelmü erdőirtást foganatositott vagy engedett meg másoknak engedély nélkül, vagy mesterséges uton létesitett és természetes

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

uton keletkezett erdősitéseket és használati értékkel még nem biró fiatalosokat nagyobb területen ismételten megsemmisitett vagy mások által megsemmisiteni engedett, holott ilyen mulasztásokért vagy tiltott cselekményekért erdőrendészeti uton már egyszernél többször büntetve volt;

5. amelyet az állam a 119. §-ban jelzett módon is megszerezhet.

A kisajátitási jog az 1—4. pontokban meghatározott részleteket magában foglaló egész erdőre, az erdőbe beékelt erdei tisztásokra és egyéb mezőgazdaságilag mivelt területekre is kiterjed, de az 1—4. pontokban meghatározott részletekre korlátozottan is gyakorolható. Utóbbi esetben a kisajátitandó részeket a 112. §. szabályai szerint kell kihasitani.

Az 5. pont esetében a kisajátitási jog a 119. §. 3. bekezdésének alkalmazásával akkor gyakorolható, ha a földmivelésügyi minister a földaraboló által bejelentett vagy felkinált árat elfogadhatatlannak találja.

A kisajátitási jogot az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister adja meg.

121. §.

A 120. §-ban emlitett kisajátitást az 1881 : XLI. t.-c. határozatai szerint kell végrehajtani, azzal az eltéréssel, hogy a kisajátitott erdőért járó kártalanitás összegét a következő szabályok szerint kell meghatározni.

A kártalanitás összegébe a faállomány értékét is be kell számitani, még pedig a következő elvek szerint:

1. a használati értékkel még nem biró, de fenntartásra érdemes ültetvényeket és fiatalosokat befektetési értékükkel, vagyis azzal az összeggel, amennyibe megtelepitésük és felnevelésük az adott körülmények között gondos eljárás mellett kerülhetett;

2. a gazdasági értéküknek megfelelő áron még nem értékesithető, fenntartásra érdemes középkoru faállományokat gazdasági értékükkel, vagyis azzal az összeggel, amennyit — a faállománynak pénzügyileg kihasználásra érett korában való értékesitése esetében — a remélhető tiszta bevétel a kisajátitás idejében ér; s végül

3. a további fenntartásra nem érdemes összes fiatal és középkoru faállományokat,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

valamint az összes idős faállományokat forgalmi értékükkel, vagyis azzal az összeggel, amennyit értük a helyben elérhető faárakhoz képest, vagy a legközelebbi fogyasztóhelyen fennálló faárakhoz és munka- és fuvarbérekhez képest, megfelelő módon való értékesítés esetében, tövön az erdőben kapni lehet.

A véderdővé kijelölt és a feltétlenül fenntartandó erdőnek minősitett részletek talajának értékét azon tiszta jövedelem alapján kell kiszámitani, amelyet az illető helyen és az adott körülmények között megfelelő fanemek megtelepitésével és a létrejött erdő törvényszerü gondos kezelésével elérni lehet, abban az esetben, ha az erdő termékeit és egyéb haszonvételeit a tulajdonos pénzügyi érdekeinek megfelelő időben és módon értékesiti.

Az erdőrendészeti hatóság által kiirthatónak minősitett erdőrészek talajára és a nem erdőgazdasági mivelés alatt álló földrészletekre az 1881 : XLI. t.-c. rendelkezései irányadók.

A faállomány értékének, továbbá a véderdő- és a feltétlenül fenntartandó erdőrészletek talaja értékének meghatározásánál az időközi kamatokat és a faárak valószinü emelkedését is figyelembe lehet venni. A kamatok számitásánál az osztrák-magyar bank által a kisajátitás évét megelőző 5 év alatt váltóleszámitolásoknál alkalmazott kamatlábaknak egész, vagy egész és fél %-okban kifejezett átlagát kell alkalmazni, azoknak az esetleges töredékeknek az elhagyásával, amelyek egy fél %-ot el nem érnek. A faáraknál a kisajátitás idejében fennálló árak egy %-ánál nagyobb évi átlagos emelkedést nem szabad számitásba venni.

A kártalanitást az állam kisajátitás esetében kötményezett értékpapirokban is nyujthatja.

122. §.

A 121. §. rendelkezéseit az olyan erdők vételárának meghatározásánál is figyelembe kell venni, amelyeket a földmivelésügyi minister földarabolás esetében elővásárlási jogon vagy felajánlás folytán szerez meg az állam részére.

123. §.

A földmivelésügyi minister az állam részére elővásárlás, kisajátitás és szabad alku

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

alapján megszerzett erdőknek mezőgazdasági mivelésre feltétlenül vagy feltételesen alkalmas és ilyen célra előnyösen átalakitható részeit eladhatja, vagy ha a vidéken legelőhiány van, a mezőgazdasági mivelésre feltétlenül alkalmas talaju részekről az erdőt kiirtathatja és az irtott részt legelővé átalakitva, a beszerzési és átalakitási költségekért, a községeknek, vagy az 1913 : X. t.-c. 1—3. §-ai szerint megalakult társulatoknak engedheti át, vagy pedig méltányos feltételek mellett ugyanezeknek vagy az 1913 : X. t.-c. 79. §-a szerint legelő haszonbérbe vételére és közös használatára alakult társulatnak bérbeadhatja.

A megszerzett erdők többi részeit, ha kincstári erdők közelében feküsznek, ezekhez kell csatolni, különben pedig az erdőfelügyelőség kezelésére kell bizni.

Alkalomadtán ezeket is eladhatja a földmivelésügyi minister, de csak olyanoknak, akiket a 10. §. erdeiknek üzemterv szerint való kezelésére kötelez és ezek közül is elsősorban olyanoknak, akiknek legelőlétesités céljából kiirtott erdeik pótlására az 54. §. 4. pontja értelmében erdőt kell vásárolniok.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

MÁSODIK CIM.

A kopárterületek beerdősitéséről.

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

124. §.

Kopárterület alatt e törvény alkalmazásában a következő fátlan vagy fával, cserjével, bokorral hiányosan benőtt területeket kell érteni, u. m.:

1. a köves, görgeteges, szakadásos területeket és egyáltalában minden területet, melyen a terület fekvése és a talaj kedvezőtlen összetétele és szerkezete folytán köomlások, kő- és kavicsgörgetegek, földomlások és földcsuszamlások vannak keletkezőben vagy keletkezhetnek;

2. a vizfolyások rongálásának kitett fátlan partszegélyeket, a vizmosásokkal és kisebb-nagyobb árkokkal megszaggatott területeket, valamint az olyan területeket, melyeken a vizmosások keletkezésének észrevehető nyomai mutatkoznak;

3. minden területet, melynek gyeptakarója vagy másféle védő növényzete egészben vagy jelentékeny részben meg van semmisülve és talaja annyira meg van rongálva, hogy ennek következtében felső termőrétege a viz által való lemosatás vagy a megsemmisülés veszélyének van kitéve;

4. minden mozgásban lévő futóhomokos területet és olyan területet, melyen futóhomok van keletkezőben.

125. §.

A 124. §. alá eső kopárterületeket, amennyiben erdőgazdasági mivelésre még alkalmasak, termőképességük helyreállitása és azoknak a kárositásoknak megakadályozása végett, melyeket a róluk lefutó ártalmas forrás- és csapadékvizek a kő- és földtömegek mozgásbahozásával és a magukkal ragadott hordalék lerakásával, a szelek pedig a mozgásba hozott futóhomok továbbszállitásával az alantabb fekvő és a szomszédos területeken előidézhetnek, a 126. §-ban emlitett részletek kivételével, be kell erdősiteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

126. §.

Az olyan kopár területrészleteket, melyeknek termőképességét megfelelő mezőgazdasági intézkedésekkel is (begyepesitéssel, takarmánynövények termesztésével, szőlőtelepitéssel, gyümölcsös létesitésével stb.) biztosan és az erdőgazdasági uton elérhetőnél nagyobb haszonnal helyre lehet állitani, a 125. §-ban elrendelt beerdősités alól a tulajdonos kérelmére fel lehet menteni, de ebben az esetben a tulajdonost a talaj termőképességének mezőgazdasági intézkedésekkel való helyreállitására kell kötelezni és egyuttal meg kell állapitani azokat a szabályokat is, amelyek szerint az ilyen területet a helyreállitás ideje alatt kezelni és használni kell (164. §. 4. pontja, 166. §.).

127. §.

Ahol a kopárterületek mozgásban lévő vagy könnyen mozgásba hozható kö- és földtömegeinek megkötéséről és a források, hegyipatakok és vizmosásos árkok ártalmas vizének levezetéséről csak megfelelő müszaki munkálatokkal lehet kellőképen gondoskodni, ott — amennyiben a 125. §. alapján elrendelt erdősitési és a 126. §. alapján elrendelt mezőgazdasági munkálatokat is végezni kell, ezekkel egyidejüleg vagy ezeket megelőzőleg — a szükséges müszaki munkálatokat is teljesiteni kell.

128. §.

A 125—127. §-ok alapján elrendelt erdősitési, mezőgazdasági és müszaki munkálatokat, abban az esetben, ha tartósságukat és sikerességüket különben nem lehetne kellőképen biztositani, a 124. §. meghatározása szerint kopárterületnek minősithető terület szélein tul a szomszédos külső és közbeeső területekre is ki kell terjeszteni addig a határig, a meddig szükséges.

Az ilyen területrészeket a kopárterület határainak kijelölésénél a kopárterülethez tartozóknak kell tekinteni.

129. §.

Ha a szomszédos területek mivelési és használási módja a 125—127. §-okban emlitett munkálatok biztonságát veszélyeztetné, a közigazgatási bizottság a munkaterv keretében (146. §. 2. bekezdése) vagy külön intézkedéssel elrendelheti, hogy az eddigi mivelés és használás hátrányosnak bizonyult módját a kopárterület körül megfelelő szélességü területen megváltoztassák.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A közigazgatási bizottságnak ennél a rendelkezésnél méltányos figyelemmel kell lennie a szomszédos területek tulajdonosainak az érdekeire és rendelkezésében nem szabad az elkerülhetetlen szükség körén tul mennie.

130. §.

A kopárterületek közelében fekvő földrészletek tulajdonosai a műszaki munkálatokhoz és a védelmet igénylő területrészek bekeritéséhez szükséges nyersanyagokat (épületfát, karót, rőzsét, tövist követ, meszet, kavicsot, homokot stb.) erdeikből, legelőikről, egyéb földjeikről és bányáikból, amennyiben ott rendelkezésükre állanak, erre a célra átengedni kötelesek. Megengedni kötelesek azt is, hogy az érdekeltek a tőlük vagy másoktól beszerzett anyagokat, eszközöket, szereket stb. az ő földjeiken át szállitsák a munkahely közelébe és ott, ha szükséges, az ő szomszédos földjeiken rakják le és készitsék elő, a szomszéd érdekeinek lehető figyelembevételével, a felhasználásra.

Az átengedett anyagokért, a szállitás által netalán okozott károkért és a munkálatok helye körül elfoglalt területek használatáért azonban kártalanitás jár. Azt, hogy kártalanitásnak van-e helye, továbbá a kártalanitás összegét és módozatait a közigazgatási bizottság állapitja meg. A kártalanitás azt terheli, aki azoknak a munkálatoknak a költségeit viselni tartozik, amelyek céljára a beszerzés és szállitás történt vagy az idegen területet igénybe venni kellett.

A kártalanitás összegét szükség esetében az állam előlegezi. Az igy előlegezett összegeket a kártalanitásra kötelezett a kártalanitás összegének és módozatainak megállapitására vonatkozó másodfoku határozat (155. §.) közlését követő naptól számitott 30 nap alatt megfizetni köteles. Ennek elmulasztása esetében az előlegezett összegeket a közadók módjára kell a másodfoku határozattal kártalanitásra kötelezettől beszedni és behajtani.

131. §.

Dombos és hegyes vidékeken, különösen a messzire huzódó, sokfelé elágazó vizmosások mentén, azokat az egymáshoz közel fekvő vagy egymással összefüggésben lévő kopárterületeket, melyeken a 125—128. §-okban

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

említett erdősitési, talajjavitási, talajkötési és vizlevezetési munkálatokat csak egymással összefüggésben, egységes munkaterv szerint, egységes munkabeosztással és egységes vezetés mellett lehet sikeresen elvégezni, közös munkakerületekbe kell beosztani s a munkálatok teljesitése iránt minden ilyen munkakerületben egységesen kell megtenni az intézkedéseket.

132. §.

A nehezebb és költségesebb talajkötési és vizlevezetési munkálatokkal szoros kapcsolatban nem álló egyszerübb erdősitési, vizlevezetési, talajjavitási és talajkötési munkálatok teljesitésére rendszerint a kopárterület tulajdonosát kell kötelezni, de az előbbi §. szerint alkotott közös munkakerületekben gondoskodni kell arról is, hogy abban az esetben, ha a kötelezettek közül valaki kötelességét idejében nem teljesiti, a szükséges munkálatokat helyette más végezze el. Erre a feladatra, hacsak lehetséges, azt kell feljogositani és kötelezni, aki a munkakerületben a talajkötés és vizlevezetés nehezebb és költségesebb munkálatait végzi (133. §.).

133. §.

A nehezebb és költségesebb talajkötési és vizlevezetési munkálatoknak és az ezekkel szoros kapcsolatban álló egyéb munkálatoknak teljesitését a közös munkakerületekbe be nem osztott kopárterületeken, továbbá azokban a közös munkakerületekben, melyekben csak egy tulajdonos van érdekelve, a kopárterület tulajdonosának, azokban a közös munkakerületekben pedig, ahol több, de mégsem nagy számu tulajdonos van érdekelve, valamelyik erre vállalkozó érdekelt tulajdonosnak kell kötelességévé tenni, mindkét esetben feltéve, hogy a kötelezettnek személye, vagyoni helyzete és egyéb körülményei az elvállalt munkálat pontos végrehajtására nézve elegendő biztositékot nyujtanak.

Ha ebben a tekintetben alapos kétségek volnának támaszthatók, a talajkötési és vizlevezetési munkálatokat és az ezekkel szoros kapcsolatban végzendő erdősitéseket és egyéb talajjavitási munkálatokat vagy a községre vagy állami közegekre kell bizni.

Ugyanigy kell eljárni akkor is, ha a munkálatok elvégzésére valamelyik közös munkakerület érdekeltjei közül senki sem vállalkozik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

134. §.

Azokban a közös munkakerületekben, amelyekben nagyobb számu tulajdonos területén kell végezni talajkötési, vizlevezetési és ezekkel szoros kapcsolatban álló erdősitési és talajjavitási munkálatokat, ezeknek teljesitésével mindenesetre vagy a községet, vagy állami közegeket kell megbizni.

135. §.

Minden tulajdonos türni köteles, hogy a 124. vagy 128. §. alá eső kopárterületén a 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatokat az, akit ezzel a feladattal a közigazgatási bizottság megbizott (132., 133. és 134. §§.), megfelelően teljesitse.

136. §.

A 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatok költségeit rendszerint annak az ingatlannak a tulajdonosa köteles viselni, amelyen a munkálatokat végzik. Ezek a költségek az ingatlant törvénynél fogva terhelik. A költségek viseléséhez azonban a 142—143. §-okban megjelölt feltételek szerint az állam és a község is hozzájárul.

Azoknak a munkálatoknak a költségeit, amelyeket nem a kopárterület tulajdonosának, hanem a közigazgatási bizottság által kijelölt más érdekeltnek (132—133. §.) vagy pedig a községnek vagy az állam közegeinek (133—134. §.) kell elvégezni, az állam előlegezi.

A 83. §. utolsó bekezdése megfelelően itt is áll.

137. §.

Ha a 124. vagy 128. §. alá eső kopárterületen elrendelt munkálatokkal kapcsolatban ezek céljának biztositására a kopárterületen kivül eső földterületen is kell végezni kiegészitő műszaki munkálatokat, ezek teljesitését az ingatlan tulajdonosa türni köteles, még akkor is, ha a munkálatok annak a területnek, melyen helyet foglalnak, előnyöket nem biztositanak; de a költségek viselésére nem kötelezhető, ellenkezően, ha kimutatja, hogy a munkálatok következtében átmenetileg vagy állandóan kárt szenved és ez a munkálatokból származó esetleges előnyöket meghaladja, valóságos károsodásáért kártalanitást követelhet (153., 155. §.).

Az 1. bekezdésben emlitett kiegészitő műszaki munkálatokat annak kell elvégezni,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

aki a kopárterületen azokat a munkálatokat teljesiteni köteles, amelyek céljának biztositására a kiegészitő munkálatok szolgálni fognak, a kiegészitő munkálatok és az 1. bekezdésben emlitett kártalanitás költségeit pedig az viseli, aki a kopárterületen elrendelt kapcsolatos fő munkálatok költségeit viselni köteles.

138. §.

A 136. §. 1. bekezdésének rendelkezése nem nyer alkalmazást azokra az állandó rendeltetésü, költségesebb műszaki munkálatokra, amelyeket nagyobb hógörgetegek, kő- és földtömegek fölfogása, vagy a vizmosások medrének, oldalainak és partszegélyeinek biztositása és általában véve a vizek lefolyásának szabályozása céljából kell létesiteni. Ezek költségeit, a 408. §. 1. *i)* pontjában emlitett hitel keretében, az állam fedezi.

139. §.

A 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatok végrehajtását a 321—323. §-okban meghatározott törvényes minősitésü erdőtisztnek kell intézni és ellenőrizni; olyan munkálatok végrehajtásánál, melyeknek tervezésénél a gazdasági felügyelőség vagy a kulturmérnöki hivatal is közremüködött (148. §.), a végrehajtást intéző erdőtisztnek ezen hivatalok tanácsa szerint kell eljárni.

Ha magának a kopárterület tulajdonosának nincs saját kellő minősitésü erdőtisztje, kopárterületét arra az időre, mig a 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatok teljesen be nem fejeztetnek, az állam kezelésébe köteles átadni.

140. §.

A 125—127. §-ok alapján foganatositott erdősitési, talajjavitási, talajkötési és vizlevezetési munkálatoknak kárositásoktól való megvédéséről a kopárterület tulajdonosa megfelelően gondoskodni köteles; azonban kérheti, hogy kopárterületét a közigazgatási bizottság, amennyiben lehetséges, a közös erdőöri szervezet gondozására bizza.

141. §.

Az állandó rendeltetésü műszaki munkálatok fenntartásáról annak kell gondoskodni, akit ezzel a feladattal a közigazgatási bizottság megbiz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A közigazgatási bizottság ennél az intézkedésnél is a 132—134. §-okban foglalt rendelkezések értelmében jár el.

A fenntartási költségekre nézve a 136. §. 1. bekezdése irányadó, kivéve, ha az első izben felmerült költségeket az állam viselte (138. §.). Ilyen esetben a fenntartás költségei is az államot terhelik.

142. §.

A 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatokat az állam az Országos Erdei Alap költségvetésének keretén belül a következő kedvezményekkel mozdithatja elö:

1. a 132—134. §-okban említett feladatok teljesitésével megbizott állami közegek munkájáért megtéritést nem követel;

2. a nagyobb terjedelmü kopárterületek közelében csemetekerteket létesittet és ezekből, valamint más közelfekvő állami csemetekertekből az erdősitésekhez szükséges csemetemennyiséget:

a) a kedvező anyagi helyzetben lévő tulajdonosoknak e törvény életbelépése után az első 10 éven át,

b) a kedvezőtlen anyagi helyzetben lévő tulajdonosoknak pedig azontul is ingyen szolgáltatja; és

c) a *b)* alatt emlitettek részére kiszolgáltatott csemetéket, ha vasuton küldetnek el, a legutolsó vasuti állomásra saját költségén szállittatja el;

3. megfelelő pénzsegélyben részesiti azokat a kedvezőtlen anyagi helyzetben lévő tulajdonosokat, akik a 132. §-ban emlitett erdősitési, vizlevezetési, talajjavitási és talajkötési munkálatokat kellő sikerrel teljesitik;

4. elölegezi a 130. §. 3. és a 136. §. 2. bekezdésében emlitett kártalanitást és költségeket;

5. fedezi:

a) a 130. §. 3. bekezdésében emlitett kártalanitásnak és a 136. §. 2. bekezdése szerint elölegezett költségeknek a fentebb 2. *b)* alatt emlitett tulajdonosokra eső részeit,

b) a 137. §-ban emlitett munkálatok költségeinek és az ott emlitett kártalanitásoknak a 2. *b)* alatt emlitett tulajdonosokra eső részeit,

c) a 138. §-ban emlitett munkálatok költségeit,

d) a 141 §. utolsó bekezdésében meghatározott kivétel esetében a fenntartási költségeket;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

6. ha a kopárterület az 1908:XLIII. t.-c. 2. §-ának *d)* pontjában emlitett tulajdonosok közös legelő területéből jelöltetett ki beerdösitésre, a tulajdonost a megmaradó legelő javitása, vagy uj legelő létesitése vagy szerzése esetében az idézett törvény 1. §-ának 8. pontjában meghatározott segélyekben elsősorban részesiti;

7. intézkedik, hogy a kopárterületek beerdösitéséhez szükséges csemetéket, továbbá a 127. §-ban emlitett müszaki munkálatokhoz szükséges anyagokat, szereket és eszközöket a m. kir. államvasutak és az állami kamatbiztositást élvező vasutak kedvezményes dijtétel mellett szállitsák.

Azt, hogy ennek a §-nak 2. *b)* és *c)* pontjaiban, 3. pontjában és 5. *a)* és *b)* pontjaiban emlitett kedvezményekben kiket kell részesiteni, az erdőfelügyelőség javaslatára, a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmivelésügyi minister határozza meg.

143. §.

A 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatokat saját területén a község is előmozditani tartozik a következő szolgáltatásokkal, u. m.:

1. a 130. §-ban emlitett anyagokat az állam költségén vagy az állam segélyével végzett munkálatokhoz a község erdejéből, legelőjéről, egyéb földjeiről és bányáiból, amennyiben ott rendelkezésre állanak, dijtalanul szolgáltatja ki;

2. az erdősitési munkálatokhoz szükséges csemetéket, amennyiben rendelkezésére állanak, a községi faiskolából dijtalanul szolgáltatja ki, vagy a községi faiskola területéből a 142. §. 2. pontjában emlitett csemetekertek céljaira, megfelelő részt bocsát dijtalanul az állam rendelkezésére;

3. elkerülhetetlen szükség esetében a munkálatok végrehajtásához szükséges fuvar- és kézimunkaerőről — annak megkeresésére, akit a közigazgatási bizottság a munkálatok végrehajtására kötelezett —, továbbá a 142. §. 2. pontjában emlitett állami csemetekertek telepitéséhez és müveléséhez szükséges fuvar- és kézimunkaerőről — az erdőfelügyelőség megkeresésére — a községi közmunka megváltásánál alkalmazott fuvar- és kézinapszámbérek megtéritésének feltétele mellett megfelelően gondoskodik;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

4. a folyamatban lévő és a végrehajtott munkálatoknak károsításoktól való megvédelmezésére a községi alkalmazottakat s különösen a kopárterülettel szomszédos területek felesketett községi mezőőreit és, ha a községi erdő a közelben fekszik, a községi erdőőrt fegyelmi felelősség terhével kötelezi.

144. §.

A 124. és 128. §. alá eső kopárterületek vagy azok egyes részei, abban az esetben, ha a 125—127. §-ok alapján elrendelt munkálatok gondos kiviteléről vagy az állandó rendeltetéssel biró műszaki munkálatok fenntartásáról másként megfelelően gondoskodni nem lehet, az állam részére vétel vagy kisajátitás utján megszerezhetők. A kisajátitási jogot az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister adja meg.

145. §.

A 144. §-ban emlitett kisajátitás esetében a kisajátitási ár megállapitására és az eljárásra nézve a 121. §. irányadó, azzal az eltéréssel, hogy a kopárterületek talajértékének kiszámitásánál a remélhető bevételekből leszámitandó kiadások közé a 138. §-ban emlitett költségeket nem szabad beszámitani.

A talaj ekként kiszámitott értéke a terület kataszteri tiszta jövedelmének huszszorosánál kisebb és harmincszorosánál nagyobb nem lehet.

Ha a földmivelésügyi minister kártalanitásul az állam részére kisajátitható kopárterület talajáért a terület kataszteri tiszta jövedelmének harmincszorosát, a területen esetleg található faállományért pedig a 363. §. alapján megállapitható teljes értéket ajánlja meg, ezt ugy kell tekinteni, mintha az állam és a kopárterület tulajdonosa a kopárterület kisajátitási ára iránt megegyezett volna.

A földadó alá nem eső területeket, ha beerdősitésre alkalmasak, a kisajátitási ár megállapitásánál ugy kell tekinteni, mintha az illető osztályozási vidék legalsó tiszta jövedelmi osztályába sorozott erdők volnának.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

II. FEJEZET.

A kijelölési javaslat és munkaterv elkészitéséről és jóváhagyásáról.

146. §.

A 124. és 128. §. alá eső kopárterületeket hivatalból kell kijelölni. A kijelöléssel egyidejüleg a 125—127. §-ok szerint szükséges munkálatokat is el kell rendelni.

A kijelölési javaslatot és ezzel összefüggően a szükséges munkálatok tervezetét (a munkatervet) részletes helyszini felvételek és egyéb megbizható adatok alapján az erdőfelügyelőség készíti el.

147. §.

A kijelölési javaslatban meg kell jelölni a munkaterv mellékletét képező térképre és a beszerzett telekkönyvi és kataszteri adatokra való utalással a kijelölendő kopárterület és a vele szomszédos területek helyét, határait, ki kell mutatni kiterjedésüket és ismertetni kell gazdasági állapotukat; elő kell adni részletesen azokat az okokat, melyek miatt a kopárterületet beerdösitésre vagy más módon való megjavitásra kijelölni kell és a célt, melynek elérésére a munkatervben javasolt intézkedésekkel törekedni kell; ha a kopárterületnek az állam részére való megszerzése is szükséges, elő kell adni ennek az okait, fel kell sorolni a kopárterület értékének megállapitásához szükséges hiteles adatokat, ki kell számitani a kopárterület értékét és megokolt javaslatot kell tenni a megvételre vagy esetleg a kisajátitásra nézve; ezeken felül fel kell venni a javaslatba azokat a többi adatokat is, melyek a tárgyalás rendén felmerülő kérdéseknek az eldöntésére még szükségesek lehetnek.

A munkatervnek pedig tartalmaznia kell a szükséges munkálatok tervét és költségvetését, továbbá a munkálatok végrehajtására és fenntartására, a költségek viselésére, az állami és a községi kedvezményekre, a kártalanitásokra, a kopárterületek kezelésére, őrzésére és az első 10 évben esetleg gyakorolható használatokra vonatkozó összes rendelkezéseket.

148. §.

A kopárterületek tulajdonosai, az érdekelt szomszédok, a községi, járási, törvényhatósági, telekkönyvi hatóságok, a biróságok

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

és az állami hivatalok a kijelölési javaslat és munkaterv elkészitéséhez szükséges adatokat az erdőfelügyelőségnek idejében rendelkezésre bocsátani kötelesek.

A gazdasági felügyelőséget és a kulturmérnöki hivatalt az erdőfelügyelőség az iránt is megkeresheti, hogy a 126. §-ban emlitett mezőgazdasági intézkedések és a 127. §-ban emlitett müszaki munkálatok tervezetének elkészitésénél közreműködjenek.

149. §.

Magukban álló kopárterületekre és az olyan kopárterületekre nézve, melyeken a 125—127. §-okban emlitett munkálatokat a közelükben fekvő többi kopárterületeken végzendő munkálatoktól függetlenül is célszerüen el lehet végezni, a javaslatokat és munkaterveket tulajdonosonként külön-külön kell elkésziteni; a 131. §. rendelkezése szerint alkotott közös munkakerületekbe tartozó kopárterületekre nézve ellenben munkakerületenként csak egy kijelölési javaslatot és munkatervet kell késziteni, még akkor is, ha a munkába veendő területek több tulajdonost illetnek. Az ilyen közös javaslatot és tervet ugy kell összeállitani, hogy abban az egyes tulajdonosok kötelességei és jogai külön-külön szabatosan meg legyenek állapitva.

150. §.

Minden érdekeltnek alkalmat kell adni arra, hogy az erdőfelügyelőség kijelölési javaslatáról tudomást szerezzen és arra, valamint a munkatervre észrevételeit ugy a közérdek, mint saját magánérdeke szempontjából még az elsőfoku határozat meghozatala előtt megtehesse.

Evégből az erdőfelügyelőség a kijelölési javaslatot és munkatervet a járási főszolgabiróhoz teszi át, aki azt a községházánál legalább 15 napon át közszemlére teteti ki s tárgyalásukra az erdőfelügyelőséggel egyetértésben alkalmas napot tüz ki.

A kitételről, továbbá a tárgyalás napjáról és helyéről a tervezett intézkedések által közvetlenül érintett tulajdonosokat irásban, kézbesités utján, a község többi lakosait pedig a helyi szokásnak megfelelő kihirdetés utján kell értesiteni, valamennyit azzal a figyelmeztetéssel, hogy esetleges észrevételeiket

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

a tárgyalás napjáig irásban is előterjeszthetik a községi elöljáróságnál.

A tárgyalásra az erdőfelügyelőséget és, ha érdekelve vannak, a gazdasági felügyelőséget és a kulturmérnöki hivatalt is meg kell hivni.

151. §.

A helyszini tárgyaláson a főszolgabirónak, mint a tárgyalás vezetőjének, az erdőfelügyelőség képviselőjének, mint előadónak s ha meghivattak, a gazdasági felügyelőség és a kulturmérnöki hivatal képviselőinek, mint szakértőknek, arra kell törekedniök, hogy az érdekeltek a kijelölés célját megismerjék, a tervezett intézkedések szükségességéről és célirányosságáról meggyőződjenek és az intézkedések végrehajtásánál reájuk háruló kötelességekről és terhekről és öket megillető jogokról és kedvezményekről pontos tájékozást szerezzenek.

Az egyes kérdésekkel kapcsolatban le kell tárgyalni az esetleges ellenvetéseket is és, ha a kijelölési javaslat és munkaterv valamely rendelkezése ellen helytálló kifogásokat emelnek, azt megfelelően módositani kell.

Ha a tárgyalás rendén valamely vitás kérdés eldöntése vagy valamely kétség eloszlatása céljából a helyszini felvételek kiegészitése vagy ujabb adatok megszerzése válik szükségessé, erről, ha lehetséges, még a tárgyalás folyamán megfelelően gondoskodni kell.

152. §.

A közvetlenül érdekelt tulajdonosok a tárgyaláson meghatalmazott által is képviseltethetik magukat; a meghatalmazás érvényességéhez két tanu aláirása szükséges.

Az a körülmény, hogy a szabályszerüen megidézett tulajdonosok vagy más érdekeltek a tárgyaláson nem jelennek meg, a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni s abban a tárgyalásra meghivott és a tárgyaláson megjelent érdekelteket névszerint fel kell sorolni.

A jegyzőkönyv érdemleges részében meg kell állapitani, hogy a javaslat és munkaterv mely intézkedéseibe nyugodtak bele az összes érdekeltek változtatás nélkül vagy megfelelő módositásokkal és mely intézkedések ellen emeltek és tartottak fenn a nyert felvilá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

gosítások után is olyan kifogásokat, melyeket az erdőfelügyelőség képviselője vagy a többi szakértő, vagy a község képviselője, vagy az érdekeltek egy része nem tart elfogadhatóknak.

Az ilyen kifogásokat és az okokat, amelyek miatt azokat a tárgyaláson nem fogadták el, a jegyzőkönyvben le kell irni.

A jegyzőkönyvet a tárgyalás vezetőjén, a javaslat előadóján és a szakértőkön kivül a község képviselőinek és a jelen levő érdekelteknek is alá kell irni. Ha valaki a jegyzőkönyv aláirását megtagadja, ezt a körülményt a megtagadás okával együtt fel kell jegyezni.

A tárgyalás befejezése után a járás főszolgabirája az aláirt jegyzőkönyvet mellékleteivel együtt az erdőfelügyelőség képviselőjének adja át.

153. §.

Az erdőfelügyelőség a kijelölési javaslatot és munkatervet a helyszini tárgyalás megállapodásaihoz képest módositja és két példányban kiállitva elsőfoku határozathozatal végett, a tárgyalási jegyzőkönyvvel és mellékleteivel együtt, megokolt javaslat kiséretében a közigazgatási bizottsághoz terjeszti be.

A közigazgatási bizottság a kijelölési javaslatot és munkatervet előbb általánosságban a közérdek szempontjából birálja meg.

Ha a kijelölést megokolatlannak találja, az eljárást megszünteti, ha pedig a munkatervet, avagy az eljárást találja hiányosnak, a hiányok pótlását rendeli el.

Ha ellenben a kijelölési javaslatot a 124. és 128. §-okban, a tervezett intézkedéseket pedig a 125—127. §-okban foglalt rendelkezések szempontjából szükségeseknek és célravezetőknek találja, a javaslat és munkaterv intézkedéseit a 129—145 §-ok alapján részleteiben is gondosan megvizsgálja és a helyszini tárgyaláson tett kifogások elbirálása után elsőfokban minden kérdést véghatározattal elintéz, a kopárterület megvételére vagy kisajátitására, a kártalanitásokra és az állami hozzájárulásokra vonatkozó kérdésekben hozott határozatának érvényességéhez azonban a földmivelésügyi minister jóváhagyása szükséges.

154. §.

A közigazgatási bizottság határozatát felebbezési joguk érvényesithetése végett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

közölni kell: az erdőfelügyelőséggel, s ha érdekelve vannak, a gazdasági felügyelőséggel és a kulturmérnöki hivatallal, továbbá a főszolgabiróval, ennek utján a község elöljáróságával és, a 150. §. 3. bekezdésében megjelölt módon, az érdekeltekkel.

A felebbezést az erdőfelügyelőségnél kell beadni.

155. §.

A földmivelésügyi minister a közigazgatási bizottságnak jóváhagyás végett vagy felebbezés folytán hozzá felterjesztett határozatát és a vele elintézett kijelölési javaslatot és munkatervet jóváhagyást nem igénylő, illetőleg felebbezéssel meg nem támadott részeiben is felülvizsgálja. Határozatai, a 130. és 137. §-okban emlitett kártalanitások összegének és módjának megállapitására vonatkozó intézkedései kivételével, melyekre nézve a 313. §. 3. bekezdésének rendelkezései irányadók, végérvényesek.

III. FEJEZET.

A munkaterv végrehajtásáról és a végrehajtás ellenőrzéséről.

156. §.

A földmivelésügyi ministernek az előbbi §-ban emlitett jogerős határozatát a közigazgatási bizottság hajtja végre. Evégből intézkedik, hogy:

1. a határozatot mindenkivel közöljék, akivel az elsőfoku határozatot közölték;

2. a tulajdonos a kopárterület határait a jóváhagyott kijelölési javaslatnak megfelelően a természetben állandóan megjelölje;

3. az erdőfelügyelőség a kopárterületet a 8. §-ban emlitett nyilvántartásba egyelőre mint az 5. §. alá eső területet felvegye, a 139. §. 2. bekezdése esetében állami kezelésbe átvegye és, ha a tulajdonos az eljárás rendén kérte és a kérelem teljesithető, a közös erdőőri intézmény gondozására bizza;

4. a munkatervet az erdőfelügyelőség szükség esetében a másodfoku határozatnak megfelelően módositsa;

5. a másodfoku határozattal jóváhagyott, vagy a másodfoku határozat értelmében módositott és kiegészitett kijelölési javaslat és munkaterv egyik példánya végrehajtás végett a kopárterület tulajdonosának vagy annak az érdekeltnek, községi vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

állami közegnek, aki a munkálatok végrehajtásával megbizatott, második példánya pedig a végrehajtás ellenőrzése végett az erdőfelügyelőségnek kiadassék.

157. §.

A munkaterv végrehajtásával kapcsolatos tennivalóiról minden érdekeltet, akire a munkaterv kötelességeket ró, évről-évre kimeritően tájékoztatni kell, még pedig olyan időben, hogy kötelességének kellő időben eleget tehessen.

Ez a tájékoztatás annak az erdőtisztnek a kötelessége, aki a munkaterv végrehajtását intézni fogja (139. §.).

158. §.

A munkatervben elrendelt intézkedések végrehajtását az erdőfelügyelőség köteles ellenőrizni; ha azonban jelentékenyebb kiterjedésü területek termőképességének mezőgazdasági intézkedésekkel való helyreállításáról vagy költségesebb műszaki munkálatok célszerü kiviteléről és fenntartásáról is gondoskodni kell, az ellenőrzésben az erdőfelügyelőség megkeresésére a gazdasági felügyelőség és a kulturmérnöki hivatal is közremüködik.

159. §.

A közigazgatási bizottság elrendelheti, hogy a munkaterv végrehajtását, különösen a 131. §. szerint alakitott közös munkakerületekben, a járási főszolgabiró vagy helyettese és az erdőfelügyelőség vezetője vagy helyettese, mint a közigazgatási bizottság kiküldöttei, évről-évre együtt bizottságilag felülvizsgálják és a szükséges intézkedéseket a helyszinén együtt megtegyék.

Ennek a bizottságnak a hatásköre a következőkre terjed ki:

1. felülvizsgálja a teljesitett munkálatokat, megállapitja a munkatervtől történt esetleges eltéréseket s megfelelően intézkedik, ha kell, záros határidő kitüzésével, a tapasztalt hiányok pótlása és az elkövetett hibák helyrehozása iránt;

2. megállapitja azokat a tennivalókat, melyeket a következő munkaévben teljesiteni kell és, ha szükséges, szintén záros határidő kitüzésével, megfelelően intézkedik végrehajtásuk iránt;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

3. ha a vizsgálat rendén arról győződik meg, hogy a munkatervben kitüzött cél biztosítására a munkatervben foglalt intézkedéseken felül, vagy esetleg azok módositásával, olyan intézkedéseket is kellene tenni, melyeket a munkaterv alapján nem lehet elrendelni, vagy ha azt találja, hogy a munkatervben elrendelt intézkedéseket a kopárterület határain kivül olyan területekre is ki kellene terjeszteni, melyekre a munkaterv hatálya nem terjed ki: a munkaterv kiegészítésére és módositására, hatályának kiterjesztésére, az uj kopárterületek kijelölésére és munkatervük megállapitására, ha lehetséges, még a helyszinén javaslatot készit és azt a 151—152. §-okban foglalt rendelkezések figyelembevételével azonnal letárgyalja, vagy pedig az ilyen javaslatok sürgős elkészitése, letárgyalása és beterjesztése iránt megfelelően intézkedik;

4. ha a 3. pont esetében olyan intézkedéseket is szükségeseknek talál, amelyeket az erdőfelügyelőség (esetleg a gazdasági felügyelőség vagy a kulturmérnöki hivatal) képviselőjének kijelentése szerint nagyobb károk és hátrányok bekövetkezésének veszélye nélkül elodázni nem lehet, azoknak sürgős végrehajtása iránt, záros határidő kitüzésével, megfelelően intézkedik;

5. ha a vizsgálat rendén arról győződik meg, hogy a 125—127. §-okban emlitett munkálatok a munkaterv részletes intézkedéseinek megfelelően, sikerrel, mind teljesittettek, ezt a tényt megállapitja és gondos helyszini vizsgálat alapján egyszersmind a kopárterületnek, vagy a kopárterület egyes részeinek az erdők törzskönyvében nyilvántartott területek közé való végleges besorozására és további kezelésére nézve is javaslatot készit (164. §.);

6. ha a helyszini vizsgálat rendén akár a megvizsgált kopárterületen, akár annak határain kivül bármiféle más területen a talajvédő növényzetnek vagy magának a talajnak, vagy pedig a földcsuszamlások, földomlások, kögörgetegek és köfolyások, vizkárok s más hasonló bajok megakadályozására szolgáló gátaknak, töltéseknek és más szerkezeteknek olyan mértékü és olyan körülmények között bekövetkezett megrongálódását tapasztalja, hogy ennek következtében vizmosások, partszakadások, föld- és köomlások s más hasonló bajok keletkezhetnek, vagy vannak keletkezőben, ezeknek a megelőzése vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

megszüntetése iránt, szükség esetében záros határidő kitüzésével, megfelelően intézkedik;

7. amennyiben attól kellene tartani, hogy az 1., 2., 4. és 6. pontok alapján záros határidő kitüzésével elrendelt sürgös intézkedéseket az arra kötelezettek kellő időre nem fogják teljesiteni, előre intézkedik, hogy szükség esetén azokat a mulasztók terhére és költségére a községi elöljáróság teljesittesse;

8. ha a helyszini vizsgálat rendén erdőrendészeti áthágásnak minősithető kötelességmulasztást vagy tiltott cselekményt tapasztal, megállapitja a tényállást és a továbbiakra nézve javaslatot tesz a közigazgatási bizottságnak.

160. §.

A 159. §-ban emlitett helyszini vizsgálat idejét az erdőfelügyelőséggel egyetértésben a főszolgabiró tüzi ki, intézkedvén, hogy határozatát a községi elöljáróság azonnal kihirdesse és a vizsgálatra minden érdekeltet meghivjon. A közvetlenül érdekelt tulajdonosokat, a munkálatok intézésére hivatott szakértő erdőtisztet, s ha érdekelve vannak, a gazdasági felügyelőséget és a kulturmérnöki hivatalt irásban, kézbesités utján kell meghivni. A községi elöljáróság a helyszini vizsgálaton résztvenni köteles.

A helyszini vizsgálatot a főszolgabiró vezeti. Az a körülmény, hogy az érdekeltek nem jelennek meg, a vizsgálat megtartását és a szükséges intézkedések megtételét nem akadályozza. Az intézkedésekre nézve az erdőfelügyelőség képviselője tesz javaslatot, a határozatot pedig az érdekeltek meghallgatása után a főszolgabiró hozza meg és hirdeti ki.

Az eljárásról a 152. §-ban foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával jegyzőkönyvet kell készitenі és abba az intézkedéseket és javaslatokat tartalmazó határozatokat be kell foglalni. A jegyzőkönyvet két példányban kell kiállitani s az egyik példányt a közigazgatási bizottsághoz való beterjesztés végett az erdőfelügyelőségnek, a másikat pedig az elrendelt intézkedéseknek az érdekeltekkel való közlése és azok végrehajtásáról való gondoskodás végett a munkaterv végrehajtásának intézésére hivatott erdőtisztnek kell kiadni (139., 157. §§.).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

161. §.

Ott, ahol a közigazgatási bizottság a 159. és 160. §-okban szabályozott bizottsági eljárást nem tartja szükségesnek vagy lehetségesnek, a munkaterv végrehajtását a 158. §. értelmében az erdőfelügyelőségnek kell a helyszinén lehetőleg évenként felülvizsgálnia és a szükséges intézkedéseket megtennie. Ennek a feladatnak a teljesitésénél az erdőfelügyelőség képviselőjét, a 159. §. 1—2. és 4—7. pontjaiban emlitett intézkedések tekintetében, ugyanazok a jogok és kötelességek illetik meg, mint a 159. §-ban emlitett bizottsági eljárásnál magát a bizottságot. A 159. §. 3. pontjában emlitett javaslatok elkészitésénél, letárgyalásánál és beterjesztésénél ellenben az erdőfelügyelőségnek ebben az esetben is a 146—153. §-okban, a 159. §. 8. pontjában emlitett tényállás megállapitásánál pedig a 345—349. §-okban megszabott rendes eljárást kell követnie.

162. §.

A járási főszolgabiró a 159. §. 6. pontjában emlitett intézkedéseket, szükség esetében az idézett §. 7. pontjának alkalmazásával, akkor is jogositott és köteles megtenni, ha szükségességükről a 159—160. §-okban emlitett eljáráson kivül szerez meggyőződést.

163. §.

A 159. §-ban emlitett bizottságnak, az erdőfelügyelőség képviselőjének és a főszolgabirónak a 159., a 161. és a 162. §. alapján tett intézkedései ellen a közvetlenül érdekeltek a végrehajtásra vonatkozó felhivás kézbesitését követő naptól számitott 15 nap alatt felszólalással élhetnek és kérhetik, hogy a kifogásolt intézkedés kérdésében első fokon a közigazgatási bizottság határozzon.

A felszólalást a 162. §. esetében a főszolgabiró, más esetekben pedig a munkaterv végrehajtásának intézésére hivatott erdőtiszt útján kell beterjeszteni.

Az olyan intézkedés ellen tett felszólalás, melynek végrehajtására a kifogásolt intézkedés záros határidőt tüzött ki, nem bir felfüggesztő hatással, de a felszólalót, ha az elrendelt intézkedés teljesitésének vagy a költségek viselésének kötelessége alul utólag jogerős határozattal felmentik, felmerült költségeiért és kiadásaiért megfelelő kártalanitás illeti meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A kártalanitásról a földmivelésügyi minister gondoskodik és a felmerülő kiadásokat attól, akit a fennálló szabályok értelmében a kifogásolt intézkedés teljesitésére vagy költségeinek viselésére utólag kötelezett, a közadók módjára szedeti be és hajtatja be.

A földmivelésügyi ministernek a kártalanitás összegét és módját megállapitó határozatára a 313. §. 3. bekezdésének rendelkezését kell alkalmazni.

IV. FEJEZET.

A beerdősitett és megjavitott kopárterületek további kezeléséről.

164. §.

A közigazgatási bizottság a teljesen beerdősitett, mezőgazdasági vagy müszaki intézkedésekkel teljesen megkötött és megjavitott kopárterületeket, a 159. §-ban emlitett bizottság vagy az erdőfelügyelőség javaslata alapján, a következőképen sorozza be az erdők törzskönyvében nyilvántartott területek közé:

1. azokat a beerdősitett kopárterületeket, melyekről a helyszinén szerzett adatok alapján megállapitható, hogy beerdősitett állapotukban az alantabb fekvő és a szomszédos területeknek a 2. §-ban meghatározott védelmet nyujthatják, a földmivelésügyi minister jóváhagyásával véderdőnek jelöli ki;

2. azokat a beerdősitett kopárterületeket, melyekről az erdőt a beerdősités által megszüntetett és megelőzött gazdasági bajok visszaidézése nélkül kiirtani nem lehetne, feltétlenül fenntartandó erdőnek minősiti;

3. azokat a beerdősitett kopárterületeket, melyeknek talaja a megtelepitett erdő és az esetleg végrehajtott müszaki munkálatok hatása alatt fokozatosan annyira megerősödhetik és megjavulhat, hogy esetleg idővel mezőgazdasági célokra is veszély nélkül előnyösen használható lesz, egyelőre az 5. §. alá eső erdők között hagyja meg; és végül

4. azokat a kopárterületeket, melyeknek termőképességét a beerdősités mellőzésével mezőgazdasági s esetleg müszaki intézkedésekkel állitották helyre, mint továbbra is az erdőrendészeti hatóság ellenőrzése alatt maradó területeket, a 61. és 62. §. hatályával, a mezőgazdasági mivelésre feltételesen használható területek közé sorozza (51. §. 3. bekezdése, 61. §. 5. bekezdése).

A közigazgatási bizottságnak a besoro-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

zással egyidejüleg meg kell állapitania, a 165—168. §-okban foglalt rendelkezések figyelembevételével, a besorozott kopárterületek további kezelésének és használásának módját és feltételeit is.

165. §.

A 164. §. 1—3. pontjai alá eső beerdősitett kopárterületek kezelésére nézve a 10—15. §-okban és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdésében foglalt rendelkezések irányadók.

A közös munkakerületekben (131. §.) közös munkaterv szerint beerdősitett kopárterületeket, ha több tulajdonost illetnek, minden esetben üzemterv szerint, még pedig közös üzemterv szerint kell kezelni. A földmivelésügyi minister azonban, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, az olyan beerdősitett kopárterület-részleteket, melyek a közös munkakerületbe besorozott többi beerdősitett kopárterülettől függetlenül magukban is okszerüen kezelhetők, ez alól a rendelkezés alól és, ha nem tartoznak a 10. §. 1—4. pontjai, vagy a 11., és a 12. §.-ok, avagy a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá, egyszersmind az üzemterv szerint való kezelés kötelezettsége alól is felmentheti.

Azokon a beerdősitett kopárterületeken, melyeknek tulajdonosait nem lehet üzemterv szerint való kezelésre kötelezni, a kezelést és a használatot a közigazgatási bizottságnak külön intézkedéssel kell szabályoznia, ez a szabályozás azonban a talaj termőképességének biztositására, a szomszédos területeknek kárositásoktól való megóvására és az erdő fenntartására szükséges intézkedéseken tul nem terjedhet.

Az elrendelt intézkedéseket, melyeket a közigazgatási bizottság az erdőfelügyelőség meghallgatásával szükség esetén módosithat és kiegészithet, az erdők törzskönyvével kapcsolatban nyilván kell tartani.

166. §.

A 164. §. 4. pontja alá eső, mezőgazdasági és műszaki intézkedésekkel megkötött és megjavitott kopárterületek mivelésének és használásának módját és feltételeit abban az esetben, ha a tulajdonosnak az ilyen kopárterületek közelében vagy azokkal

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

összefüggésben üzemterv szerint kezelendő beerdősitett kopárterülete is van, ez utóbb emlitett kopárterület üzemtervének keretében, különben pedig külön intézkedéssel kell szabályozni, olyan módon, hogy a talaj termőképessége biztositva legyen és a szomszédos területek a kárositásoktól megóvassanak. Az elrendelt intézkedéseket az erdők törzskönyvével kapcsolatban szintén nyilván kell tartani.

167. §.

A 165. §. 2. bekezdése értelmében közös üzemterv szerint kezelendő kopárterületek tulajdonosainak kopárterületeik közös kezelése és használása céljából a 229—309. §-ok rendelkezései alá eső erdőbirtokossággá kell alakulniok.

Az igy közös kezelés alá vont, beerdősitett kopárterületek hasznai és terhei az egyes tulajdonosokat, kopárterületeik értéke arányában illetik meg.

Ezt az arányt az erdőfelügyelőség elömunkálatai alapján az érdekeltek közgyülése állapitja meg, melynek határozata ellen jogorvoslatnak van helye (300—302. §.).

Az arány megállapitásánál az egyes tulajdonosok beerdősitett kopárterületeinek értékét a 145. §. rendelkezései szerint kell meghatározni.

168. §.

A munkaterv a beerdősitett kopárterület üzemtervének életbelépésével, vagy a 165. §. 3. bekezdésében és a 166. §-ban emlitett kopárterületek használásának szabályozására vonatkozó hatósági intézkedések közlésével hatályát veszti.

169. §.

Az állam részére megszerzett kopárterületeket (144. §.) a munkaterv sikeres végrehajtása után is lehetőleg az állam tulajdonában kell megtartani. Az olyan kopárterületet azonban, melynek kezeléséről és különösen őrzéséről az állam hosszabb időn át csak aránytalanul nagy áldozatok árán gondoskodhatnék, a földmivelésügyi minister a munkálatok teljes befejezése után, a kopárterület megvételére vagy kisajátitására és az erdősitési, talajjavitási, talajkötési és vizlevezetési munkálatokra forditott költségek megtérítésének feltétele mellett, eladhatja, de csak olyan szerző télnek, aki azt a földmivelés-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ügyi minister által megállapitott üzemterv szerint köteles kezelni és akinek, lehetőleg a közelben, rendszeresen kezelt erdeje van.

Községeknek, egyházi testületeknek és egyházi személyeknek mint ilyeneknek, hitbizományoknak, alapitványoknak és más korlátolt forgalmu nagyobb erdők tulajdonosainak kivételesen a munkaterv végrehajtása előtt is eladhatja a földmivelésügyi minister az ilyen kopárterületeket, ha a munkaterv pontos végrehajtását kellőképen biztositottnak látja.

Az uj tulajdonos által az 1. bekezdés értelmében megtéritendő költségekbe a 137. és 138. §-okban emlitett kártalanitásokat és költségeket nem kell beszámitani.

Kedvezőtlen anyagi helyzetben lévő községeknek a földmivelésügyi minister az 1. bekezdésben emlitett kopárterületeket az ott emlitett költségeknél kisebb összegért is eladhatja, sőt az olyan kopárterületeket, amelyek után csak hosszabb idő mulva és csak szerény jövedelemre lehet számitani, ingyen is átengedheti azoknak a községeknek, amelyeknek határában feküsznek.

A földmivelésügyi ministernek az ingyenátengedésre vonatkozó nyilatkozatával a kopárterület tulajdona átszáll a községre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

HARMADIK CIM.

Az erdei termékek szállitásáról.

I. FEJEZET.

A szárazon való szállitásról.

170. §.

Megfelelő irányban haladó alkalmas közut, közforgalmu vasut, viziut (192—193. §§.) vagy más közforgalmu szállitási berendezés hiányában az erdő tulajdonosa az erdőrendészeti hatóság engedélyével nyilvános közlekedésre nem szolgáló területeken is átszállithatja erdejének termékeit és erre a célra szükség esetében mások földjét, magánutját (gyalogösvényét, lóösvényét, csusztatóját, csusztató-, vontató-, szán- vagy szekérutját) is igénybe veheti, vagy pedig mások földjein át uj magánutat épithet és használhat az engedély ideje alatt.

Az átszállitásnak ez a joga az erdő haszonélvezőjét, haszonbérlőjét, az erdei termékek vevőjét és az erdőben használatok gyakorlására jogositott személyeket is megilleti a tulajdonukhoz tartozó erdei termékekre nézve.

171. §.

Az átszállitásra és az átszállitás céljára szükséges földterület, ut igénybe vételére vagy uj ut épitésére és használatára a közigazgatási bizottságtól kell engedélyt kérni.

A közigazgatási bizottság az engedélyben az igénybevétel, épités és használat módját és feltételeit is megállapitja.

172. §.

A közigazgatási bizottság csak annak adhat az átszállitásra engedélyt (171. §.), aki hiteles adatokkal igazolja, hogy erdei termékei nem származnak törvénybe ütköző használatból s hogy a kért engedély nélkül erdei termékeit egyáltalában nem, vagy csak aránytalanul csekély haszonnal szállithatná el rendeltetési helyükre.

Aránytalanul csekély az engedély megtagadása esetében elérhető haszon, ha az az engedély megadása esetében elérhető haszonnak felén alul marad.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

173. §.

A közigazgatási bizottság által engedélyezett átszállitást az igénybevett föld, ut tulajdonosa türni tartozik, de a használat átengedéséért és a szállitás által okozott károkért és költségekért az engedélyestől teljes kártalanitást követelhet (178. §. 5. pontja, 186. és 187. §.).

A kártalanitás és az esetleg elkövetett erdőrendészeti áthágások miatt kiszabandó pénzbirság (336. §. 1. pontja) biztositására az engedélyes a törvényhatóság pénztáránál még az engedély kiadása előtt megfelelő pénzbeli biztositékot köteles letenni.

A biztositék összegét, letételének, kezelésének és visszaszolgáltatásának feltételeit a közigazgatási bizottság állapitja meg.

174. §.

Ha az átszállitás érdekében uj utat kell épiteni, a müszaki tervek elkészitéséhez szükséges mérnöki munkálatokra, talaj- és egyébféle kutatásokra a közigazgatási bizottság az erdőfelügyelőség meghallgatásával 1 évre előmunkálati engedélyt adhat.

Indokolt kérelemre a lejárt engedélyt 1 évvel meghosszabbithatja.

A 173. §. szabályai az előmunkálati engedély esetében is megfelelő alkalmazást nyernek.

175. §.

Az engedélyért a kérelmet az erdőfelügyelőségnél kell beadni.

A kérelemben a folyamodónak: igazolnia kell az átszállitani kivánt erdei termékekhez való jogát és azt, hogy a termékek nem származnak törvénybe ütköző használatból; ki kell mutatnia az átszállitás tervezett módjának célszerüségét és szükségességét; be kell jelentenie a szállitani kivánt erdei termékek nemét és mennyiségét; meg kell jelölnie a szállitás utvonalát, továbbá a szállitás módját és időtartamát; be kell csatolnia két példányban a tervezett vagy igénybe venni kivánt ut irányát megjelölő helyszinrajzot és a szükséges müszaki munkálatok tervét; ki kell mutatnia, tulajdonosok szerint elkülönitve, az igénybe venni kivánt földterületeket és térfogataikat, ugyszinte az igénybe venni kivánt utakat és igénybevételük módját; be kell csatolnia az érdekelt tulajdonosokkal esetleg megkötött egyezségeket és fel kell sorolnia minden más adatot, mely az engedély meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

adása esetében a feltételek megállapitásához szükséges (178. §.).

176. §.

A közigazgatási bizottság a kérelmet a járási főszolgabiró vagy az érdekelt községi elöljáróság hivatali helyiségében közszemlére téteti ki és erről az érdekelt tulajdonosokat irásban, kézbesités utján, a többi érdekelteket pedig kihirdetés utján azzal a figyelmeztetéssel értesitteti, hogy az átszállitásra vonatkozó nyilatkozataikat és észrevételeiket a kézbesitést vagy a kihirdetést követő naptól számitott 30 nap alatt szóval vagy irásban a főszolgabirónál, vagy a községi elöljáróságnál adhatják be, a szerint, ahol az iratok közszemlére voltak kitéve. A szóval előterjesztett nyilatkozatokról és észrevételekről jegyzőkönyvet kell készitenі.

177. §.

A nyilatkozatok és észrevételek beérkezése után a közigazgatási bizottság az erdőfelügyelőséget és, ha szükséges, az államépitészeti hivatalt, a kulturmérnöki hivatalt és a gazdasági felügyelőséget is meghallgatja.

Ha a közigazgatási bizottság valamely kérdésnek a helyszinén való tisztázását látja szükségesnek, vagy azt a kérelmező vagy az érdekelt tulajdonosok vagy egy részük megokoltan kéri, vagy az előbb emlitett állami hivatalok valamelyike javasolja, helyszini bejárást kell tartani és arra az összes érdekelt feleket és érdekelt hivatalokat meg kell hivni.

A helyszini bejárást a közigazgatási bizottság rendeli el és vezetésére egyik tagját, vagy a törvényhatóságnak valamelyik tisztviselőjét küldi ki.

A helyszini bejárásra és a vele kapcsolatos helyszini tárgyalásra a 151. és 152. §. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A közigazgatási bizottság a kérelem tárgyában az érdekeltek nyilatkozatainak és észrevételeinek, ugyszinte a meghallgatott hivatalok véleményének és — ha helyszini bejárás is tartatott — a tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltaknak figyelembevételével soron kivül határoz és határozatát, felebbezési joguk érvényesithetése végett (312. §.) közli: az érdekelt tulajdonosokkal és az érdekelt hivatalokkal irásban, a többi érdekelttel pedig kihirdetés utján.

A felebbezéseket az erdőfelügyelőségnél kell beadni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

178. §.

A közigazgatási bizottságnak az átszállításra adott engedélyben meg kell állapitania:

1. a szállitható erdei termékek nemét és mennyiségét;

2. a szállitás utvonalát, módját és időtartamát;

3. a szállitás céljaira igénybevehető földterületeket; igénybevételük módját és feltételeit;

4. a szállitás céljaira igénybevehető vagy épitendő utakat; igénybevételük, épitésük és használatuk módját és feltételeit;

5. az igénybevehető földterületek, utak tulajdonosainak kártalanitási igényét az engedélyessel szemben és egyszersmind az előre meghatározható kártalanitások összegét és módozatait (186. §. 1. a) és 2. a) pontja);

6. a kártalanitások biztositására szükséges pénzbeli biztositék összegét, letételének, kezelésének és visszaszolgáltatásának feltételeit;

7. az engedélyesnek és az igénybevett földterület, ut tulajdonosának egyéb jogait és kötelességeit egymással szemben.

179. §.

Az engedély feltételeit a közigazgatási bizottság a 180—190. §-okban foglalt rendelkezések figyelembevételével állapitja meg.

180. §.

Az erdei termékek tulajdonosa kérheti, hogy a közigazgatási bizottság az engedélyt az erdei termékek felterhelésére, lerakására és feldolgozására, ugyszinte a szállitás céljaira szükséges kő, föld, kavics, homok, tégla termelésére, a vizszerzésre, a vizlevezetésre és a felesleges anyagok lerakására elkerülhetetlenül szükséges területek használatára is kiterjessze.

Egyházi, vallási, közoktatási, tudományos vagy kegyeletes célokra szolgáló vagy ily célokra rendelt ingatlanok igénybevételére a közigazgatási bizottság engedélyt nem adhat.

181. §.

Az engedély értelmében igénybevehető utakat saját költségén az engedélyes köteles jókarba hozni és az engedély ideje alatt jókarban tartani.

Az engedélyezett uj utat is az engedé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

lyesnek kell saját költségén létesitenie és a szállitás ideje alatt fenntartania.

182. §.

Az igénybevehető utat az engedélyes csak annyiban használhatja, amennyiben azt a tulajdonos, vagy az ut használatára korábban jogot szerzett személy saját céljára le nem foglalja. Az átszállitási engedély kiadása után az ut tulajdonosa az engedélyes hátrányára harmadik személyeknek többé jogot nem adhat az engedélyes által igénybevehető ut használatára.

Az engedélyes által mások földjén át épitett uj ut használata első sorban az engedélyest illeti, de az engedélyes hátránya nélkül használhatja azt az igénybe vett föld tulajdonosa és az igénybe vett földterületen használatok gyakorlására jogositott más személy is, ha a fenntartási költségekhez a használat arányában hozzájárul.

183. §.

Ha az engedélyes a szállitást az igénybevehető földterület, ut tulajdonosának hátránya nélkül csak megszakitásokkal gyakorolhatja, az engedélyben a szállitás megkezdésének és befejezésének időpontját (a szállitás időrendjét) is meg kell állapitani.

Csak hosszabb megszakitásokkal gyakorolható szállitás esetében az engedélyes a szállitás tényleges megkezdésének idejét legalább 10 nappal előbb, befejezésének idejét pedig legkésőbb 10 nap alatt az igénybe vett földterület, ut tulajdonosának tudomására hozni köteles.

184. §.

Ha a szállitásra használt ut olyan helyeken halad át, ahol az igénybevett földterület vagy ut tulajdonosának vagy az igénybe vett földterületen használatok gyakorlására jogositott más személynek a szállitotthoz (178 §. 1. pontja) hasonló erdei termékei állittatnak elő vagy vannak felhalmozva, az engedélyes alkalmazottait minden szállitmányra nézve igazolvánnyal köteles ellátni, az igénybevett földterület tulajdonosa pedig jogositva van a szállitást ellenőriztetni és ha visszaélések nyomára jut, azok megszüntetéséről, őrök alkalmazásával vagy más alkalmas módon, megfelelően gondoskodni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az ellenőrzés és a jogos védekezés költségeiért az engedélyes az érdekelt tulajdonost kártalanitani köteles (186. §. 1. c) és 2. b) pontja, 187. §. 2. bekezdése).

185. §.

Ha az engedély ideje lejár, vagy az engedélyes joga más okokból megszünik, az igénybe vett földterület tulajdonosa követelheti, hogy az engedélyes a létesitmények eltávolitásával az eredeti állapotot visszaállitsa vagy ha ez aránytalanul nagy költségekkel vagy nehézségekkel járna, az eredeti állapot megváltoztatásából származó hátrányokért őt egyszersmindenkorra kártalanitsa (186. §. 1. b) pontja, 187. §. 2. bekezdése); ezek helyett azonban követelheti azt is, hogy az engedélyes a létesitményeket megfelelő kártalanitás fejében tulajdonába átengedje.

Kártalanitás fejében az engedélyest ilyenkor az az összeg illeti meg, amennyi az eredeti állapot visszaállitása esetében a létesitmények elbontható részeiért remélhető bevételből az elbontással, értékesitéssel és az eredeti állapot helyre állitásával járó költségek fedezése után haszonképen megmaradna.

Az 1. bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azokra az átalakitásokra és kiegészitésekre is, melyeket az engedélyes által igénybe vett uton kellett az igénybevétel következtében tenni, azonban az engedélyes az átengedett létesitményekért ebben az esetben kártalanitást nem követelhet.

186. §.

Az engedély értelmében igénybevehető földterület, ut tulajdonosának az engedélyes részéről a következő kártalanitásokra van igénye:

1. földterület igénybevétele esetében:

a) az ingatlan tényleg igénybe vett részére eső vesztett haszonnak és az ingatlan többi részére eső esetleges jövedelemcsökkenésnek megfelelő járadékra;

b) az ingatlan értékében az igénybevétel folytán az igénybevétel megszünésekor mutatkozó értékcsökkenésnek megfelelő összeg megtéritésére;

c) az igénybevétel által okozott egyéb károknak és költségeknek a megtéritésére;

2. ut igénybevétele esetében:

a) az ut tényleg igénybevett részére eső beruházási költségek évi törlesztési hányadából

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

akkora résznek a megtérítésére, a mennyi az igénybevétel arányában az igénybevevőre esik;

b) az igénybevétel által okozott károk és költségek megtérítésére.

187. §.

A 186. §. 1. *a)* és 2. *a)* pontjában említett kártalanitások összegét és módozatait az átszállitásra adott engedélyben a közigazgatási bizottság, felebbezés esetében a földmivelésügyi minister, állapitja meg.

A 186. §. 1. *b)* és *c)* és 2. *b)* pontjában emlitett kártalanitások összegét és módozatait, a 182. §. 2. bekezdésében emlitett fenntartási költségekhez való hozzájárulást és a 184—185. §-ban emlitett kártalanitások összegét és módozatait, az érdekelt felek meg nem egyezése esetében, a közigazgatási bizottság állapitja meg. A közigazgatási bizottság határozatával meg nem elégedő fél a 313. §-ban meghatározott jogorvoslattal élhet.

188. §.

Ha a szállitás teljes befejezést nyer és az érdekelt felek bejelentik, hogy a kártalanitási kérdéseket közös megegyezéssel elintézték, vagy ha a felek a közigazgatási bizottságnak a vitás kártalanitási kérdésekben hozott határozatába belenyugosznak és ezt bejelentik, vagy pedig ha a vitás kérdésekben hozott határozat közlését követő naptól számitott 30 nap alatt egyik fél sem adott be a birósághoz keresetet: a közigazgatási bizottság a biztositékot az engedélyesnek, visszaadhatja, kivéve azt az esetet, ha az engedélyes ellen erdőrendészeti áthágás miatt eljárás van folyamatban, mely esetben a biztositékot az eljárás befejezéséig továbbra is vissza kell tartani. Ezeket a rendelkezéseket a 174. §. esetében letett biztositékra is megfelelően alkalmazni kell.

A 313. §. 2. bekezdésében emlitett jogorvoslat igénybevétele esetében a biztositékot birói letétbe kell átutalni.

189. §.

Ha az érdekelt felek a szállitásra nézve a 173., 174., 181—186. §-októl eltérő feltételekben állapodnak meg, az erre vonatkozó megegyezést a közigazgatási bizottsághoz bejelenteni kötelesek, még akkor is, ha az engedély kiadása után egyeztek meg.

A megegyezés alapján az érdekeltek az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

engedély feltételeinek módositását és az engedélynek más személyre való átruházását kérhetik.

Az engedély alapján létesitett utak és műtárgyak igénybevételére az engedélyes a törvények és rendeletek értelmében szükséges rendészeti engedélyt megszerezni köteles.

190. §.

Erdei termékek átszállitása céljából mások földterületein át magánut épitésére és használatára a közigazgatási bizottság legfeljebb 10 évre adhat engedélyt. Ennél hosszabb időre terjedő szállitás céljaira az erdei termékek tulajdonosának a szükséges földterületeket, amennyiben használatukra nézve a tulajdonosokkal megegyezni nem tud, vétel vagy kisajátitás utján kell megszereznie. A kisajátitás jogát, a 170. és a 172. §-ban meghatározott előfeltételek igazolása esetében, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmivelésügyi minister adja meg. Az eljárásra nézve az 1881: XLI. t.-c. rendelkezései irányadók, azzal az eltéréssel, hogy erdőterület kisajátitása esetében a kártalanitás összegét e törvény 121. §-a értelmében kell megállapitani. A földmivelésügyi minister a kisajátitás jogát az út által elfoglalt területen felül, a 180. §. 2. bekezdésében jelzett kivételekkel, a §. 1. bebekezdésében megjelölt területekre is kiterjesztheti.

10 évnél hosszabb időre terjedő szállitás céljaira szükséges út engedélyezésére, épitésére és használatára nézve az érvényben levő törvények és szabályok általános rendelkezései irányadók.

Más magánútjának az igénybevételére a közigazgatási bizottság csak addig az időpontig terjedőleg adhat engedélyt, ameddig az út használatát a hatóság engedélyezte.

191. §.

A 170. és a 172. §-ban meghatározott előfeltételek mellett erdei termékek átszállitása végett hatósági engedéllyel másnak földjén magánhasználatú vasutat, siklót és kötélpályát is lehet létesiteni és másnak magánhasználatú vasutját, siklóját és kötélpályáját is igénybe lehet venni.

Hogy a 170—190. §-ok szabályait az erdei termékek átszállitása végett szükséges

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

magánhasználatú vasutakra, siklókra és kötélpályákra a reájuk irányadó külön jogszabályokhoz képest egyebekben mennyiben s mely eltérésekkel lehet alkalmazni, a kereskedelemügyi minister és a földmivelésügyi minister egyetértően rendelettel állapitják meg.

II. FEJEZET.

A vizen való szállitásról.

192. §.

A tutajozást a hajózható folyókon és folyószakaszokon, továbbá azokon a nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon, melyeken a szállitásnak ezt a módját viziművek és egyéb épitmények segitsége nélkül már állandóan gyakorolják, a fennálló hajózási és vizrendőri szabályok megtartásával mindenki szabadon gyakorolhatja.

Azokon a nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon ellenben, amelyeken a tutajozást eddig még nem gyakorolták, vagy csak mesterséges vizimüvek és egyéb épitmények segitségével, vagy e nélkül ugyan, de nem állandóan, hanem csak időszakonként gyakorolták, ugyszinte a mesterségesen létesitett csatornákon is, csak az erdőrendészeti hatóság engedélyével szabad tutajozni (szálfákat, rudas anyagot, tönköket tutajokba összefoglalva usztatni).

193. §.

Fát usztatni (hasábfát, dorongfát, tönköket kötetlen állapotban vizen usztatva szállitani) a hajózásra használt folyókon, folyószakaszokon és csatornákon egyáltalában nem szabad, más folyókon, folyószakaszokon, patakokon és csatornákon pedig csak az erdőrendészeti hatóság engedélyével szabad.

194. §.

A tutajozás és a fausztatás elömozditására, a tutajozás és a fausztatás által okozható károk megakadályozására és a vizen át való közlekedés biztositására szolgáló viziművek és egyéb épitmények felállitásához szintén az erdőrendészeti hatóság engedélye szükséges.

195. §.

A 192—194. §-okban emlitett célokra szükséges engedélyt az erdőfelügyelőség utján a közigazgatási bizottságtól kell kérni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A kérelemhez csatolni kell két példányban az igénybe venni kivánt vizfolyás helyszinrajzát és a tervezett viziművek és egyéb épitmények épitési tervét és költségvetését.

A helyszinrajzon pontosan meg kell jelölni minden meglévő és minden tervezett vizimü és egyéb épitmény helyét.

A kérelemben a folyamodónak: igazolnia kell a fához való jogát és azt, hogy a fa nem származik törvénybe ütköző fahasználatból; be kell jelentenie minden meglévő vizimü és egyéb épitmény tulajdonosának a nevét és lakását; ki kell mutatnia, hogy a tutajozás vagy fausztatás érdekeit miként szándékozik összeegyeztetni a viz másnemü használatára jogositottak érdekeivel, s be kell mutatnia az eziránt netán megkötött egyezségeket; meg kell telekkönyvszerüen jelölnie azokat a területeket, melyeket esetleg kisajátitás utján (205. §.) kiván megszerezni és be kell szolgáltatnia minden más adatot, amely az engedély megadása esetében az engedély feltételeinek megállapitásához (196. §.) szükséges.

Egyebekben az elsőfoku határozatot megelőző eljárásra a 176—177. §-ok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal a kiegészitéssel, hogy ha a folyamodó olyan vizre kér szállitási engedélyt, amelyen a tutajozás vagy a fausztatás már gyakorlatban van, vagy amelyre a közigazgatási bizottság (e törvény életbelépése előtt a földmivelésügyi minister) már adott ki engedélyt és a folyamodó uj viziműveket és egyéb épitményeket létesiteni nem szándékozik: a hatósági határozatokat az érdekelt hivatalokon felül a tutajozásra vagy a fausztatásra már jogot nyert engedélyesekkel, más esetekben pedig ezeken felül még a vizfolyás mentén lévő községekkel, a viz másnemü használatára jogositottakkal és a tervezett épitkezések által közvetlenül érintett parttulajdonosokkal is irásban kell közölni.

196. §.

Az engedélyben meg kell állapitani:

1. a szállitásra szolgáló vizfolyás igénybevehető szakaszát és mellékágait;

2. a szállitás módját és szabályait;

3. a leszállitott fa felfogásának és partraszállitásának módját és szabályait;

4. az időt, amelyre az engedély szól és az időszakot, a mikor a szállitás gyakorolható (200. §. 1. bekezdése, 207. és 208. §.);

5. a szállitható faanyagok nemét (szálfa,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tönk, rudas anyag, hasábfa, dorongfa) és mennyiségét; több évre szóló engedélyben az évenkint vagy az egyes években leszállitható mennyiségeket (200. §. 2. bekezdése, 206. §.)

6. a szállitás és a szállitás által okozható károk megakadályozása érdekében létesitendő viziműveket és egyéb épitményeket (201. és 202. §.), valamint azok létesitésének határidejét (201. §. 2. bekezdése);

7. a parttulajdonosok és a viz másnemü használatára jogositottak érdekeinek biztositására szükséges uj épitkezéseket, átalakitásokat, kiegészitéseket (201., 202. és 203. §.), valamint azok létesitésének és végrehajtásának határidejét (201. §. 2. bekezdése);

8. a vizen át való közlekedés biztositására esetleg szükséges épitményeket és munkálatokat (204. §.), valamint azok létesitésének határidejét (201. §. 2. bekezdése);

9. azokat az ingatlanokat, amelyekre nézve a közigazgatási bizottság a szükséges vizimüvek, egyéb épitmények és berendezések létesitése céljából a kisajátitás jogának megadását az engedélyes részére indokoltnak találja (205. §.);

10. a parttulajdonosok és a viz másnemü használatára jogositottak érdekeinek biztositására szolgáló épitményeknek és berendezéseknek a tutajozás vagy a fausztatás gyakorolhatása érdekében szükséges kiegészitésével vagy átalakitásával járó költségeket és az ilyen épitmények és berendezések évi fenntartási költségeinek az engedélyesre eső hányadrészét (202. §. 1. bekezdése);

11. a kártalanitás összegét, melyet az engedélyes, a viz másnemü használatára jogositottak viziműveinek és egyéb épitményeinek átalakitása esetében, a berendezés tulajdonosának a berendezések átalakitásával és az üzem esetleges szünetelésével járó károkért fizetni köteles (203. §. 1. bekezdése);

12. a 6., 7. és 8. pontok alatt emlitett beruházások költségeinek egy-egy évre eső járadékát (210. §. 2. bekezdése és 211. §. 1. bekezdése), továbbá az évi beruházási költségjárulékot, melyet az engedélyes a korábbi jogélvezőknek, beruházási költségeik aránylagos részének megtéritése fejében, fizetni köteles és azt a hányadot, melyet a fenntartás (kezelés, őrzés, jókarbantartás) és az üzem költségeiből, továbbá a szállitás által okozott károkért járó, közösen viselendő kártalanitási költségekből ugyancsak az engedélyes viselni tartozik (210—213. §§.);

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

13. a pénzbiztositék összegét, melyet az engedélyes kötelezettségei teljesitésének biztositására a törvényhatóság pénztáránál még az engedély kiadása előtt letenni tartozik (198. §.), továbbá a biztositék letételének, kezelésének és visszaszolgáltatásának feltételeit;

14. az intézkedéseket arra nézve, hogy ha a vizen több vizimű segitségével több engedélyes gyakorolja a tutajozást vagy a fausztatást, kit illessen meg az intézkedések joga a viziművek használata és a szállitási üzem egységes vezetése tekintetében (214. §.);

15. az intézkedést arra nézve, hogy mi történjék az engedélyes által létesitett viziművekkel és egyéb épitményekkel (219. §.), ha az engedély ideje lejár, vagy az engedélyes joga egyéb okokból megszünik (217. §.).

197. §.

Az engedély kiadásánál és feltételeinek megállapitásánál a közigazgatási bizottság a 198—228. §-ok rendelkezéseit figyelembe venni köteles.

198. §.

Tutajozásra és fausztatásra (vizen való szállitásra) csak a szállitani kivánt faanyagok tulajdonosának, és annak is csak akkor lehet engedélyt adni, ha a szállitásból kifolyólag ráháruló kártalanitási és egyéb kötelezettségeinek biztositására, valamint az esetleges erdőrendészeti áthágásokért rá kiszabandó pénzbirságok fedezésére a törvényhatóság pénztáránál még az engedély kiadása előtt megfelelő pénzösszeget tesz le (196. §. 13. pontja).

A 173. §. utolsó bekezdésében foglalt rendelkezést erre a biztositékra is alkalmazni kell.

199. §.

Az, aki a tutajozásra vagy fausztatásra engedélyt kér, a szállitandó faanyagokhoz való jogát és azt, hogy a faanyagok nem származnak törvénybe ütköző fahasználatból, igazolni köteles.

200. §.

Szállitási engedélyt csak meghatározott famennyiségre és csak a mennyiséggel és a szükséges beruházások költségeivel arányban álló időre, legfeljebb azonban 30 évre lehet adni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az engedélyben, ha az több évre szól, a leszállitható egész famennyiség mellett az évenként szállitható mennyiséget, vagy ha nem minden évben egyenlő a mennyiség, az egyes években szállitható mennyiségeket is meg kell állapitani. A szállitás egyes években szünetelhet.

201. §.

Olyan vizre, mely a tutajozás vagy a fausztatás céljaira még nincs berendezve vagy nincs kellőképen berendezve, csak azzal a feltétellel adhat a közigazgatási bizottság engedélyt, hogy az engedélyes a szállitás előmozditására és a parttulajdonosok, valamint a viz másnemü használatára jogositottak érdekeinek a tutajozás vagy fausztatás által okozható károkkal szemben való megvédésére és a vizen át való közlekedés biztositására szükséges összes viziműveket és egyéb épitményeket saját költségén létesiteni köteles.

A szükséges teendőket az engedélyben részletesen meg kell állapitani s végrehajtásukra határidöt kell kitüzni.

202. §.

Olyan viziépitmények és berendezések létesitésére és fenntartására, amelyek a parttulajdonosok és a viz másnemü használatára jogositottak érdekeinek biztositására akkor is szükségesek, ha a tutajozás, vagy fausztatás nem gyakoroltatik, a tutajozási vagy a fausztatási jog engedélyesét nem lehet kötelezni. De ha az ilyen viziépitményeket és berendezéseket a tutajozás vagy fausztatás akadálytalan gyakorolhatása érdekében kiegésziteni vagy átalakitani kell, a kiegészités vagy átalakitás költségeit és az egész viziépitmény vagy berendezés fenntartási költségeinek aránylagos részét az engedélyes köteles viselni.

Azt, hogy a munkálatokat ilyen esetben ki tartozik tényleg foganatositani, a közigazgatási bizottság határozza meg.

203. §.

A viz másnemü használatára jogositottak (zsilip-, gát-, malomtulajdonosok, stb.) megengedni kötelesek, hogy viziműveiket és egyéb épitményeiket a tutajozásra vagy fausztatásra jogositottak, a szállitás lehetővé tétele érdekében, a közigazgatási bi-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

zottság engedélyével, saját költségükön, megfelelően átalakithassák, sőt, ha a tutajozás vagy a fausztatás különben nem volna gyakorolható, abba is belenyugodni kötelesek, hogy üzemük a közigazgatási bizottság által meghatározott mértékben, időszakban és időtartam alatt szüneteljen. A berendezések átalakitásával és az üzem esetleges szünetelésével járó károkért azonban kártalanitást követelhetnek. A kártalanitás összegét és módozatait a közigazgatási bizottság állapitja meg.

A másnemü vizhasználatoknak az 1. bekezdésben meghatározott ez a korlátozása az 1913:XVIII. t.-c. 11. §-ában meghatározott viztárolókra és vizerőmüvekre nem terjeszthető ki.

204. §.

Ha a közigazgatási bizottság olyan vizre ad szállitási engedélyt, amelyen, vagy amelynek valamely szakaszán, egyéb átjáró hiányában gázlókon szoktak átkelni, az engedélyest kötelezheti, hogy a vizen át való közlekedést a tutajozás vagy a fausztatás gyakorlásának ideje alatt is megfelelően biztositsa. Nevezetesen, ha szükséges, elrendelheti, hogy az engedélyes az engedélyben megjelölt helyeken megfelelő szerkezetü átjárókat (hidat, pallót, stb.) létesitsen, vagy pedig a szállitást időnkint beszüntesse.

205. §.

Az engedélyest azokra a területekre, amelyek az engedélyezett vizimüvek és egyéb épitmények létesitésére elkerülhetetlenül szükségesek, amennyiben azokat az 1885:XXIII. t.-c. 65. §-a alapján kártalanitás nélkül igénybe nem vehetné, vagy kérelmére a hatóság az 1913:XVIII. t.-c. 8. §-a értelmében javára használati szolgalommal nem terhelhetné, kisajátitási jog illeti meg.

Ez a joga az engedélyesnek, a 180. §. 2. bekezdésében felsorolt területek kivételével, azokra a területekre is kiterjed, melyek az engedélyben meghatározott faanyagoknak a viz partjához való szállitására, a parton való elhelyezésére, a tutajozásra vagy fausztatásra való előkészitésére, a szállitás befejezése után a vizből való kiszedésére, raktározására és a 180. §. 1. bekezdésében emlitett egyéb célokra szükségesek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A kisajátitás jogát az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister adja meg.

A kisajátitásra nézve egyebekben az 1881 : XLI. t.-c. rendelkezései irányadók, azzal az eltéréssel, hogy a kártalanitás összegét erdőterület kisajátitása esetében ennek a törvénynek 121. §-a értelmében kell megállapitani.

206. §.

Olyan vizre, melyen a tutajozást vagy a fausztatást már gyakorolják, vagy amelyen erre a célra másnak már engedélyt adtak, ujabb engedélyt csak a jogélvezők és korábbi engedélyesek meghallgatásával lehet adni.

Ilyen esetben a közigazgatási bizottság a következő famennyiségekre adhat ujabb engedélyt:

1. ha a viz a már kiadott engedélyekben foglalt famennyiségeken felül még több fa leszállitására is alkalmas: a még ki nem adott többletre;

2. ha a folyamodó kimutatja, hogy valamelyik jogélvező az engedélyezett mennyiséget a folyamodvány beadását megelőző 5 naptári év alatt egy évben sem szállitotta mind le: arra a mennyiségre, amennyivel az ilyen jogélvező az utolsó 5 év alatt, még a szállitás eredménye tekintetében legkedvezőbb évben is, kevesebbet szállított az engedélyben meghatározott évi mennyiségnél; és végül

3. ha a megelőző két eset együtt fordul elő: az 1. alatt emlitett többlet és a 2. alatt emlitett különbözet összegére.

A 2. pontban emlitett 5 évbe azokat az éveket, melyekben a jogélvezők joga szünetelt (200. §. 2. bekezdése), nem szabad beszámitani.

207. §.

Ha ugyanarra a vizre többen kapnak fausztatási engedélyt, minden engedélyesnek külön usztatási időt kell szabni, mely alatt az usztatást kártalanitás terhe mellett befejezni köteles.

Az usztatási idő kiszabásánál a korábbi jogélvezőt, ha többen vannak, az usztatást legrégibb idő óta gyakorló jogélvezőt, az usztatást még nem gyakorló engedélyesek közül pedig azt illeti elsőbbség, aki az engedélyért korábban adta be kellően felszerelt folyamodványát; egy napon beadott folyamodványok benyujtói közül az elsőbbség azt illeti,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

aki az engedély megadása esetében nagyobb értékü faanyagot szállithat.

Ugyanez a szabály áll arra az esetre is, ha ugyanarra a vizre többen kaptak tutajozási engedélyt és a tutajozás közösen nem gyakorolható, továbbá arra az esetre is, ha ugyanarra a vizre többen kaptak vegyesen tutajozási és fausztatási engedélyt; utóbbi esetben a tutajozók részére, ha lehetséges az évnek tutajozásra alkalmas időszakából, közös tutajozási időt kell kijelölni.

Ha a tutajozási és fausztatási időszakok kiszabása után is jelentkezik még ujabb folyamodó és annak a kérelme is teljesithető, a közigazgatási bizottság a korábbi jogélvezők és engedélyesek tutajozási és usztatási idejét összeszorithatja, de csak addig a határig, amig az engedélyezett famennyiség szállitását szorgalmas utánjárással és megfelelő munkaerővel mindenki biztosan befejezheti.

208. §.

A viz szállitóerejének teljes kihasználása érdekében a közigazgatási bizottság egyes jogélvezőket vagy engedélyeseket elkerülhetetlen szükség esetében arra kötelezhet, hogy faanyagaikat időrendbeli megszakitásokkal részletekben szállitsák le.

Ha a viz szállitóképességét csak akkor lehet teljes mértékben kihasználni, ha két vagy több engedélyes bizonyos faanyagaikat, szükség esetében az usztatási sorrend megváltoztatásával, egyidőben közösen usztatják le: a közigazgatási bizottság az usztatási sorrendet megváltoztathatja és közös usztatást rendelhet el.

Közös usztatásra csak akkor kötelezheti a közigazgatási bizottság az érdekelteket, ha a közös usztatásra kijelölt fatermékek méreteiknél vagy minőségüknél fogva, vagy pedig alkalmas jelzésekkel, egymástól biztosan megkülönböztethetők és a közös usztatás befejezése után aránytalanul nagy költségek nélkül oda szállithatók, ahova elkülönitett usztatás esetében jutniok kellene.

209. §.

Közös usztatás elrendelése esetében a közös usztatással járó tennivalókat, amennyiben az érdekeltek másként meg nem egyeznek, annak az engedélyesnek kell elvégezni, akinek a rakodópartján a közigazgatási bi-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

zottság rendelkezéséhez képest az usztatás befejezése után az anyagokat kirakni kell, de ez az engedélyes a felmerülő költségek aránylagos részének megtérítését követelheti kártalanitásképen azoktól, akiknek fáját a magáéval együtt usztatta.

A közös usztatásra kötelezettek attól, akinek érdekében a közös usztatás elrendeltetett, a közös usztatásból származó többköltségeikért kártalanitást követelhetnek.

210. §.

Ha a közigazgatási bizottság olyan vizre ad engedélyt, melyen a tutajozás vagy fausztatás már gyakorlatban van, az a korábbi jogélvező, aki a tutajozás és fausztatás céljaira szolgáló berendezéseket létesitette, berendezéseinek használatát — az anyagok kifogására, partra szállitására és raktározására szolgáló berendezések kivételével — az uj engedélyesnek is megengedni köteles. Az uj engedélyes azonban a korábbi jogélvezőnek beruházási költségei aránylagos részének megtérítése fejében évi beruházási költségjárulékot köteles fizetni és ezenfelül viselni tartozik az évi fenntartási és üzemi költségeknek és a szállitás által esetleg másoknak okozott károkért járó, közösen viselendő kártalanitási költségeknek is az aránylagos részét.

A beruházási költségjárulékot annak az összegnek részarányos hányadában kell megállapitani, mely a berendezések igazolt költségeiből és ezeknek megfelelő kamatlábbal számitott kamataiból a járadékszámitás szabályai szerint annak az időszaknak egy-egy évére esik, a melyre kiterjedőleg a járulék követelésére jogositott a berendezések használatára engedélyében jogot szerzett. Azt a hányadot pedig, melyet ebből a járadékból az uj engedélyes évi beruházási költségjárulékképen a korábbi jogélvezőnek, esetleg jogélvezőknek megtériteni tartozik, az uj engedélyes évi leszállitható famennyisége és a kiadott engedélyek szerint évenként leszállitható összes famennyiség között fennálló arány alapján kell megállapitani. Ezt az arányt kell alkalmazni az évi fenntartási és üzemi, valamint az esetleg közösen viselendő kártalanitási költségek hányadának megállapitására is.

Az érdekeltek kérhetik, hogy a közigazgatási bizottság az évi fenntartási és üzemi költségek hányadát és az esetleg közösen

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

viselendő kártalanitási költségek hányadát is a bejelentett átlagos tapasztalati adatok alapján előre megállapitsa és a beruházási költségjárulékkal összefoglalva, egy összegben vesse ki.

211. §.

A kivetett költségjárulékot és költséghányadokat a fizetésre kötelezett engedélyes akkor is egész összegükben megfizetni tartozik, ha az engedélyezett famennyiségnek csak egy részét szállitja le, vagy ha szállitási jogát valamely évben egyáltalában nem gyakorolja.

212. §.

Ha a költségjárulék és költséghányad fizetésére kötelezett engedélyes engedélye értelmében maga is létesit a szállitás céljaira beruházásokat, ezeknek a használatát, a szállitott anyagok kifogására, partra szállitására és raktározására szolgáló berendezéseinek kivételével, mind a korábbi jogélvezőknek, mind az utána esetleg még következő uj engedélyeseknek megengedni köteles, de költségjárulékot és egyéb költséghányadot csak az utóbbiaktól követelhet.

213. §.

Ha ujabb szállitási engedély kiadása esetében ujból kell beruházási költségjárulékot és egyéb költséghányadot megállapitani és kivetni, amennyiben az uj engedélyes leszállitható évi famennyisége a korábbi jogélvezők és engedélyesek leszállitható összes évi famennyiségének 20%-át eléri vagy meghaladja, a költségjárulékot és költséghányadot, a korábbi kivetésekre vonatkozó rendelkezések hatályon kivül helyezésével, valamennyi járulékfizetésre kötelezettre ujból ki kell vetni a 210. §. 2. és 3. bekezdésében fogalt rendelkezések szerint. Különben pedig az uj engedélyest akkora beruházási költségjárulékkal, fenntartási-, üzemi- és esetleges kártalanitási költséghányaddal kell megterhelni, amennyit a korábbi jogélvezők és engedélyesek az övével egyenlő mennyiségü fatömeg után fizetnek.

Ugyanez a szabály áll arra az esetre is, ha a leszállitható famennyiségben az engedélyezett szállitási jogok egy részének megszünése folytán áll be változás.

Ha azonban valamely vizen az enge-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

délyek alapján leszállitható famennyiségek összegében az engedélyesek gyakori váltakozása mellett sem szokott hosszabb ideig tartó nagyobb emelkedés vagy csökkenés beállani, a közigazgatási bizottság a beruházási költségek évi járadéka, továbbá a fenntartási-, üzemi- és a közösen viselt esetleges kártalanitási költségek évi átlagos összege, valamint az engedély alapján évenként leszállitható fatömegek átlagos mennyisége alapján egyszersmindenkorra megállapithatja azt az összeget, melyet a költségmegtéritésre kötelezett évi beruházási költségjárulék, fenntartási és üzemi költséghányad és esetleges kártalanitási kötséghányad fejében köbméterenként fizetni köteles annak, aki a berendezéseket létesitette vagy fenntartja.

214. §.

Ha valamely vizen és esetleg mellékágain viziművek segitségével többen gyakorolják a tutajozást vagy a fausztatást vagy mind a két szállitási módot, a viz szállitó erejének fokozására és szabályozására szolgáló viziműveket állandóan az a jogélvező köteles fenntartani (kezelni, őrizni és jókarban tartani), aki a müvet létesitette, vagy akit erre a közigazgatási bizottság kötelezett (220. §. 1. *a)* pontja). A viziművek kezelését azonban a gyüjtött viz használata tekintetében, tutajozási és usztatási időszakonként, mindig az a jogélvező van jogositva az érdekeltek által közös megegyezés alapján megállapitott eljárás és szabályok szerint intézni, aki a tutajozást vagy a fausztatást épen gyakorolja.

Abban az esetben pedig, ha ugyanazon a vizen — akár a viz egyes mellékágain vagy egyes szakaszain elkülönitve, akár az egész vizen vagy a viznek valamely szakaszán közösen — ugyanabban az időben többen gyakorolják a tutajozást vagy az usztatást (207—209. §§.), az érdekeltek közös megegyezéssel állapitják meg, hogy ki, milyen szabályok szerint rendelkezzék a viziművek vizével.

Ha az érdekeltek megegyezni nem tudnak, az erdőfelügyelőség meghallgatásával a közigazgatási bizottság jelöli ki azt, a kit az intézkedés joga megillet és a közigazgatási bizottság állapitja meg az eljárás szabályait is.

215. §.

Ha az engedélyben elrendelt viziművek és egyéb épitmények a tutajozás vagy a fausztatás által veszélyeztetett partok, épületek,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

utak, vasutak, hidak, vizimüvek és egyéb épitmények megvédésére, vagy a vizen át való közlekedés biztositására elégteleneknek bizonyulnak, a közigazgatási bizottság a szükséghez képest uj vizimüvek és épitmények létesitését, vagy a meglevőknek megfelelő átala kitását vagy kiegészitését köteles elrendelni.

A szállitási engedély kiadása után keletkezett épületeket, viziépitményeket és más létesitményeket azonban már nem a szállitó, hanem az uj létesitmények tulajdonosa köteles a tutajozás vagy a fausztatás által okozható károktól megvédeni.

216. §.

Az, akinek szállitási joga lejáróban van, jogának uj engedély keretében való megujitását kérheti.

Ha kérelmét régi jogának lejárati ideje előtt egy évvel a közigazgatási bizottsághoz beterjeszti, más folyamodókkal szemben akkor is elsőség illeti meg, ha ezek még el nem intézett kérelmük beadásával öt megelőzték, de csak olyan fára nézve, melyre lejáró engedélye kiterjedt és csak annak a famennyiségnek az erejéig, amennyivel az utolsó 5 év alatt az engedélyezettnél kevesebbet szállitott le.

217. §.

A tutajozás és a fausztatás joga megszünik:

1. ha az idő, melyet az engedély a jog gyakorlására kiszabott, lejárt;

2. ha az engedélyes az elrendelt berendezéseket az engedélyben vagy külön hatósági intézkedésben erre kitüzött idő alatt nem létesitette;

3. ha az engedélyes az engedélyben meghatározott fatömeg tulajdonjogát még a szállitás előtt másra átruházta;

4. ha az engedélyes jogát 5 egymásután következő éven át egyszer sem gyakorolta.

Ha a 3. vagy a 4. pontban emlitett feltételek csak részben állanak be, az engedélyes joga is csak részben, t. i. arra a fatömegre szünik meg, amelynek tulajdonjogát másra ruházta át, illetőleg amennyivel 5 egymásután következő naptári év alatt, még a szállitás eredménye tekintetében legkedvezőbb évben is, kevesebbet szállitott az engedélyben meghatározott évi mennyiségné*l*.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

218. §.

A tutajozás és a fausztatás céljaira, valamint a tutajozás és a fausztatás által okozható károk megakadályozására szolgáló vizimüveket és egyéb épitményeket csak a hatóság (220. §.) engedelmével vagy rendeletére szabad átalakitani vagy eltávolitani.

Az ilyen viziműveket és egyéb épitményeket addig, a mig a hatóság átalakitásukat vagy eltávolitásukat meg nem engedi vagy el nem rendeli, vagy pedig ki nem mondja, hogy átalakitásuk, eltávolitásuk vagy további fenntartásuk többé nem szükséges, állandóan fenn kell tartani.

A fenntartás (a vizimü, vagy egyéb épitmény kezeléséről, őrzéséről és jókarban tartásáról való gondoskodás), továbbá a vizimü vagy egyéb épitmény átalakitása vagy eltávolitása a mü vagy épitmény létesitőjének, utána pedig annak a jogélvezőnek, engedélyesnek vagy más érdekeltnek a kötelessége, a kit ezzel a feladattal a hatóság időről-időre megbiz.

A viziművek és egyéb épitmények fenntartására, átalakitására vagy eltávolitására vonatkozó kötelezettsége a 3. bekezdésben megjelölt személyeknek, esetleg a kötelezett szállitási jogának megszünésén tul is, addig tart, mig a hatóság őket alóla fel nem menti. A felmentést kérni kell.

219. §.

Az a kötelezett, akinek szállitási joga lejáróban van, kérelmét a felmentés iránt legalább egy fél évvel a szállitási jog lejárta előtt beterjeszteni köteles a hatósághoz. Kérelmében minden vizimüvet és egyéb épitményt meg kell jelölnie, melynek fenntartására kötelezve van.

Ha a hatóság a felmentés kérdésében 1 év alatt jogerős határozatot nem hoz. a felmentést kérő csak akkor köteles a vizimü, vagy egyéb épitmény további fenntartásáról gondoskodni, ha a hatóság erre őt előzetes intézkedéssel felhivja. Ebben az esetben a 220. §. 1. a) és 2. a) pontja alá eső vizimüvek és egyéb épitmények fenntartására a felhivás vétele után kiadott költségekért teljes kártalanitást követelhet attól, akit a hatóság a vizimü vagy egyéb épitmény átvételére és további fenntartására utólagosan kötelez.

Azt, a ki szállitási jogának megszünése előtt beruházási költségjárulék és másféle

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

költséghányadok szedésére volt jogositva szállitási jogának megszünése után is megilleti ez a jog addig, amig a hatóság annak a viziműnek vagy egyéb épitménynek a fenntartása alul, melynek használatáért a költségjárulék és költséghányad járt, véglegesen fel nem menti.

220. §.

Az a jogélvező, a kinek tutajozási vagy usztatási joga megszünik és nem ujittatik meg, köteles a tutajozás vagy fausztatás céljaira és a tutajozás vagy fausztatás által okozható károk megakadályozására szolgáló, általa létesitett vagy a fenntartás kötelezettségével másoktól átvett viziműveket és egyéb épitményeket, az alább következő 1. és 2. pontban foglalt rendelkezések értelmében, vagy más jogélvezőnek, uj engedélyesnek vagy érdekeltnek átadni, vagy megfelelően átalakitani avagy eltávolitani, vagy pedig változatlanul visszahagyni.

Nevezetesen köteles:

1. abban az esetben, ha a tutajozás vagy a fausztatás továbbra is gyakorlatban marad, azokat a viziműveket és egyéb épitményeket:

a) amelyek az 1. bekezdésben megjelölt célokra még alkalmasak és szükségesek, megfelelő kártalanitásért átadni annak a jogélvezőnek, vagy uj engedélyesnek, akit a közigazgatási bizottság a vizimű vagy egyéb épitmény átvételére és további fenntartására kötelez;

b) amelyek az 1. bekezdésben megjelölt célokra többé nem szükségesek vagy nem használhatók és a tutajozást vagy a fausztatást, vagy pedig a viz lefolyását hátrányosan befolyásolhatják, a közigazgatási bizottság rendelkezéséhez képest saját költségén átalakitani vagy eltávolitani;

2. abban az esetben, ha a tutajozást vagy a fausztatást tovább senki sem gyakorolja, azokat a viziműveket és egyéb épitményeket:

a) amelyek a parttulajdonosok és a viz másnemü használatára jogositottak érdekeinek védelmére alkalmasak, ha gondozásra nem szorulnak, kártalanitás igénye nélkül változatlanul visszahagyni, ha pedig gondozásra szorulnak, kártalanitás igénye nélkül átadni annak, aki az ilyen müvek és egyéb épitmények további fenntartására vállalkozik és akit ennek alapján a vizjogi hatóság erre kötelez;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

b) amelyek a viz lefolyását, akár a viszonyok megváltozása folytán, akár azért, mert gondozásra szorulnak, de fenntartásukra senki sem vállalkozik, hátrányosan befolyásolhatnák, a vizjogi hatóság rendelkezéséhez képest saját költségén átalakitani, vagy eltávolitani.

Azokat a viziműveket és egyéb épitményeket, melyeket nem lehet sem az 1. *a*) és *b*) pont alatt, sem a 2. *a*) és *b*) pont alatt meghatározott viziművek és egyéb épitmények közé sorozni, a lejáró szállitási jog élvezője a vizjogi hatóság engedélyével változatlanul hagyhatja, eltávolithatja vagy átalakithatja.

Az 1. pont esetében a közigazgatási bizottság, a 2. pont esetében pedig a vizjogi hatóság, határozatának meghozatala előtt, partbejárást rendelhet el. A partbejáráshoz az összes érdekelteket, ugyszintén az erdőfelügyelőséget és a kulturmérnöki hivatalt is, meg kell hivni. Az eljárásra a 176—177. §-ok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

221. §.

A 220. §. 1. *a)* pontja értelmében átengedendő viziművek és egyéb épitmények által elfoglalt természetes vizmederért és a viziművek és egyéb épitmények bekötésére lefoglalt területekért kártalanitás nem jár. A viziművek által elfoglalt többi területekért (vizgyüjtő udvara stb.) a kártalanitásra jogosult akkora összeget követelhet kártalanitás fejében, a mennyi értük kisajátitás esetében járna.

A viziművekért és egyéb épitményekért a kártalanitásra jogosult azt az összeget követelheti kártalanitásul, amely az eredeti állapot visszaállitása esetében a viziművek és egyéb épitmények elbontható részeiért és felszereléséért remélhető bevételből, az elbontással, értékesitéssel és az eredeti állapot visszaállitásával járó költségek fedezése után haszonképen megmaradna.

222. §.

A 220. §. 1. *a*) pontja esetében a viziművekkel és egyéb épitményekkel együtt az átadónak azokkal kapcsolatos jogai és kötelességei is átszállnak az átvevőre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

223. §.

A tutajozási és fausztatási jog engedélyese jogának gyakorlását csak az engedélyben elrendelt vizimüvek és egyéb épitmények teljes befejezése után kezdheti meg.

Az engedélyben meghatározott mennyiségnél több fát, vagy olyan fát, melyre az engedély nem terjed ki, senki sem szállithat.

A tutajfát és a szabadon usztatott tönköket a szállitó bélyegével meg kell jelölni.

Hasáb- és dorongfát csak kötetlen állapotban szabad usztatni.

A tutajokon megfelelő vizállás mellett felteherként az engedélyben megjelölt hasábfát, dorongfát és egyéb tárgyakat is szabad szállitani.

224. §.

A tutajozás és a fausztatás megkezdését legalább 8 nappal előbb minden község elöljáróságának be kell jelenteni, melynek területén a szállitás lefolyik és legalább 24 órával előbb tudomására kell hozni az utba eső összes egyébféle vizhasználati berendezések tulajdonosainak is.

A tutajozás és a fausztatás befejezését a szállitó legkésőbb 8 nap alatt az előbbi bekezdésben emlitett községek elöljáróságainak bejelenteni köteles.

A községek elöljáróságai pedig kötelesek 3 nap alatt a tutajozás vagy fausztatás befejezését kihirdetni.

225. §.

A tutajozási és fausztatási jog élvezője és a jogélvezőnek hozzátartozói, megbizottai és alkalmazottai, amennyiben a tutajozással vagy fausztatással összekötött tennivalók elvégzése érdekében elkerülhetetlenül szükséges, a viz partján fekvő földeken szabadon járhatnak. Az okozott károkért a jog élvezője felelős.

226. §.

A tutajozási és fausztatási jog élvezői a tutajozás vagy a fausztatás által okozott károkért kártalanitással tartoznak, de ha kár esetében igazolják, hogy a megállapitott kár részben nem a tutajozásból vagy a fausztatásból, hanem olyan körülményből származott, a melyért őket felelősség nem terheli, a kárnak csak a tutajozásra vagy a fausztatásra eső részét kötelesek megtériteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

227. §.

Azok, akik a tutajozás vagy fausztatás céljaira vagy a tutajozás és a fausztatás által okozható károk megakadályozására szolgáló viziműveket vagy egyéb épitményeket megrongálják, vagy a jogosan gyakorolt tutajozást vagy fausztatást egyébképen akadályozzák, a jog élvezőjének kártalanitással tartoznak. Büntetőjogi felelősségük érintetlen marad.

228. §.

A 202. §-ban emlitett költségek és a 203. §-ban emlitett kártalanitások összegét és módozatait, a 210. §-ban emlitett beruházási költségjáradék összegét és a 210—213. §-okban emlitett beruházási költségjárulékok és egyébféle költséghányadok összegét és megfizetésük módozatait a közigazgatási bizottság, felebbezés esetében a földmivelésügyi minister állapitja meg.

A 207. és 209. §-ban, a 219—221. §-okban és a 225—227. §-okban emlitett kártalanitásokra a 187. §. 2. bekezdését, a 198. §-ban emlitett biztositékra pedig a 188. §-t kell megfelelően alkalmazni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

NEGYEDIK CIM.

Az erdőbirtokosságokról.

I. FEJEZET.

Az erdőbirtokosságok megalakulásáról.

229. §.

A földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint kezelt közös erdőkben tulajdoni vagy használati illetőséggel biró részesfelek (jogosultak) attól az időtől számitva 1 év alatt, midőn a közös erdő üzemterv szerint való kezelésének kötelezettsége beállott, ennek a törvénynek értelmében társulattá (erdőbirtokossággá) kötelesek alakulni.

230. §.

Az erdőbirtokosság célja: a közös erdők gazdasági ügyeinek intézése, a részes felek közös erdőgazdasági érdekeinek előmozditása és az erdő közösségéből folyó egyéb ügyeiknek az ellátása.

231. §.

Az erdőbirtokosság megalakitása végett a részesfelek, a közigazgatási bizottság által kitüzött időben, alakuló közgyülést kötelesek tartani.

Ennek az alakuló közgyülésnek a feladata összeállitani a közös erdőben részes felek névjegyzékét és megállapitani az erdőbirtokosság alapszabályait.

A névjegyzék összeállitásában és az alapszabályok megállapitásában a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közremüködik.

232. §.

A névjegyzékben a részesfelek nevét, lakását, arányrészeit (tulajdoni vagy használati illetőségeit) és az általuk gyakorolható szavazatok számát ki kell tüntetni.

A névjegyzékbe a telekkönyv szerinti részesfeleket (tulajdonostársakat) a telekkönyvben kitüntetett arányrészeikkel kell felvenni. Ha azonban a tényleges birtoklás a telekkönyvi állapottól eltér, az arányrészeket a tényleges birtoklás alapján kell kitüntetni. Ugyanigy kell eljárni akkor is, ha az egyes

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

részesfelek vagy arányrészeik a telekkönyvben nincsenek kitüntetve.

Azokat a részesfeleket, akiknek arányrésze egészen bizonytalan, a kérdés birói rendezéséig egymás közt egyenlő részesedési joggal kell a névjegyzékbe felvenni.

Amennyiben valakinek jogosultsága, vagy arányrészének nagysága vitás, annyiban annak jogosultsága, arányrésze és szavazati joga felöl a kérdés birói eldöntéséig ideiglenesen a közgyülés határoz. Ennek a határozatnak meghozatalában az érdekelt részt nem vehet.

Ha az előbbi rendelkezések értelmében a névjegyzéket összeállitani nem lehet és urbéri elkülönitésnek vagy arányositásnak sincs helye, az igazságügyi minister elrendelheti, hogy a közös erdőre vonatkozólag a jogosultság kérdése birói uton hivatalból rendeztessék. A birói rendezés szabályait az igazságügyi minister a birtokrendezésre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően rendelettel állapitja meg.

Addig, amig a birói rendezés ilyen esetekben megtörténik, a névjegyzékbe a jogosultaknak csak a nevét és lakását kell felvenni.

A névjegyzék összeállitásának és vezetésének részletes szabályait a földmivelésügyi minister az igazságügyi ministerrel egyetértve rendelettel állapitja meg.

233. §.

Az alapszabályokban különösen a következőket kell megállapitani:

1. az erdőbirtokosság nevét, székhelyét és annak kijelentését, hogy az erdőbirtokosság e törvény értelmében alakult;

2. az erdőbirtosság kötelékébe tartozó ingatlanoknak telekkönyvszerü és földadókataszteri pontos megjelölését;

3. az erdőbirtokosság képviseletére és a határozatok előkészitésére és végrehajtására hivatott szervek és közegek (elnök, választmány, erdőgazda, pénztáros, jegyző, stb.) hatáskörét és megválasztásuk módját;

4. a közgyülés hatáskörét, továbbá a közgyülés összehivásának, a tárgysorozat megállapitásának, a tanácskozás rendjének, a határozatok hozatalának és a határozatok kihirdetésének módját, ugyszintén a közgyülés határozatképességének feltételeit, annak megjelölésével, hogy mi történjék akkor, ha a közgyülés nem volt határozatképes;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

5. az alkalmazottak felfogadásának és alkalmazásának módját és feltételeit, valamint az alkalmazottak szolgálati utasitását;

6. azokat a rendszabályokat, melyeket a 3. és 5. pontban felsorolt személyek ellen kötelességmulasztás vagy szabálytalan eljárás esetében az ügyvitel akadálytalan menetének biztositása végett alkalmazni kell;

7. a tagok jogait és kötelességeit, annak meghatározásával, hogy mekkora legkisebb arányrész jogosit egy szavazatra és hogy az ennél kisebb arányrésszel bíróknak miként kell csoportosulniok a szavazás gyakorlása végett;

8. az erdei termékek értékesitésének és az erdei használatok gyakorlásának szabályait, annak meghatározásával, hogy az üzemterv szerint foganatositható rendes évi használatok közül melyeket, milyen mértékben, milyen módon és milyen feltételek szerint gyakorolhatják a tagok saját szükségleteik kielégitése végett természetben és melyeket, milyen eljárással és módozatok szerint kell eladás, bérbeadás vagy részbeadás utján vagy más módon értékesiteni;

9. az üzemterv szerint való kezelés alá nem eső ingatlanok és a közös vagyon kezelésének és használásának szabályait;

10. a használati dijak, tagsági járulékok és a közös munka kivetésének, beszedésének és behajtásának szabályait;

11. az anyag-, leltár- és pénzkezelés szabályait;

12. az évi tiszta jövedelem felosztásának szabályait és esetleg az erdei alap, tartaléktőke vagy más pénzalap (284. §.) létesitésének szabályait.

Az alapszabályok rendelkezései törvénynyel vagy rendelettel nem ellenkezhetnek.

234. §.

Az erdőbirtokossági közgyülés hatáskörének egy részét az alapszabályok, a 290. §-ban megjelölt ügyek kivételével, az elnökre és a végrehajtó közegekre ruházhatják.

Az alapszabályok az erdőbirtokosság képviseletére és a határozatok előkészitésére és végrehajtására hivatott szervek megállapitását mellőzhetik és helyettük az elnök hatáskörét a községi bíróra, az előkészitő és végrehajtó közegek hatáskörét pedig a községi elöljáróságra (biró, jegyző és a képviselőtestü-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

let által kijelölendő egy további elöljárósági tag) bizhatják.

Az alapszabályok a közgyülés hatáskörét is átruházhatják — a 273. §. 2. bekezdésében és a 290. §. 2., 3., 6., 8—10., 22. és 23. pontjaiban megjelölt ügyek kivételével — a községi képviselőtestületre.

Az előbbi bekezdés esetében az ugyanott kivett ügyekben csak az erdőbirtokosság tagjai határozhatnak e végből összehivott közgyülésen.

235. §.

Az alakuló közgyülés elökészitésére és az ügyeknek a megalakulás idejéig való ellátására a részesfelek ideiglenes megbizással elnököt választani, vagy ha már van elnökük, azt az ebben a törvényben meghatározott elnöki hatáskör gyakorlására meghatalmazni és a megválasztott vagy meghatalmazott elnököt a közigazgatási bizottságnak bejelenteni kötelesek.

Ha a részesfelek ennek a kötelességüknek a megalakulásra kitüzött egyéves határidö első 2 hónapja alatt eleget nem tesznek, a közigazgatási bizottság öket a választás foganatositása vagy a meghatalmazás megadása végett közgyülésre hivja össze; ha pedig a választás ekkor sem sikerül, vagy a közgyülés az elnöknek a meghatalmazást nem adja meg, a közigazgatási bizottság elnökül ideiglenesen arra alkalmas részesfelet vagy szükség esetében a részesfelek körén kivül álló más alkalmas egyént rendel ki.

236. §.

A 235. §. szerint megválasztott, meghatalmazott vagy kirendelt elnök köteles a jogosultak névjegyzékének és az alapszabályoknak tervezetét, a részesfelek által esetleg alkalmazott egyéb szervek (választmány, erdőgazda, pénztáros, jegyző, stb.) közremüködésével, különben pedig erre kijelölt részesfelek közremüködésével sürgösen elkésziteni. A közremüködésre kijelölteket az elnök megválasztásakor vagy meghatalmazásakor a részesfelek választják, ha pedig ezek a választást mellözik, a közigazgatási bizottság jelöli ki öket.

Ha a megalakuló erdőbirtokosság közös erdejét az állam kezeli, a megalakulás elö-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

készitő munkájában a járási erdőgondnokság képviselője is közreműködni köteles.

237. §.

Az elnök a névjegyzék és az alapszabályok tervezeteinek elkészültéről a közigazgatási bizottságnak 8 nap alatt jelentést tenni köteles.

A közigazgatási bizottság az alakuló közgyülés megtartására határnapot tüz, a közgyülésre kiküldöttet rendel ki és az elnököt a közgyülés idejének közhirré tételére hivja fel.

Az alakuló közgyülésen a közigazgatási bizottság kiküldöttje elnököl. A közgyülésen a 236. §. 2. bekezdése esetében az erdőfelügyelőség kiküldöttje is részt vehet és a szükséges felvilágositások megadása végett a szólás jogával élhet.

Az alakuló közgyülés az esetleges felszólalások eldöntése után megállapitja és hitelesiti a névjegyzéket, ennek megtörténte után pedig megállapitja az alapszabályokat.

238. §.

A részesfelek mind azon a gyülésen, melyen a 235. és 236. §-ban emlitett választást megejtik, vagy a 235. §-ban emlitett meghatalmazást megadják, mind az alakuló közgyülésen szótöbbséggel határoznak.

A választásnál, a meghatalmazás megadásánál és a névjegyzék megállapitásánál a többséget, abban az esetben, ha a részesfelek már korábban is meghatározott és nyilvántartott arányrészek szerint gyakorolták jogaikat, ezeknek az arányrészeknek a figyelembe vételével kell megállapitani, különben pedig aszerint, amint a jogosultak fejenként számitott többsége előzetes határozattal elhatározza: vagy fejenként, vagy a névjegyzék tervezetébe felvett arányrészek szerint kell a szavazatokat számitani.

Az alapszabályok megállapitásával kapcsolatos kérdéseket már az alakuló közgyülés által megállapitott és hitelesitett névjegyzékben foglalt arányrészek szerint hozott határozattal kell elintézni.

Az alakuló közgyülésről jegyzőkönyvet kell készitени.

A közgyülés jegyzőkönyvét a közigazgatási bizottság kiküldötte, a 235. §-ban jelzett elnök és a közgyülés által a jelenlévők közül kiküldött két részesfél irják alá hitele-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sitésül és ezek hitelesitik a névjegyzéknek és az alapszabályoknak a közgyülés által hozott határozatok értelmében módositott, kiegészitett, vagy változatlanul hagyott tervezeteit és az ezek alapján megfelelő számu (244. §.) tisztázott példányban kiállitott eredeti névjegyzéket és alapszabályokat is.

Az alakuló közgyülés határozatait a közgyülés elnöke hirdeti ki; ezzel egyidejüleg a névjegyzéknek és az alapszabályoknak egy-egy hitelesitéssel ellátott tisztázott példányát a községházánál közszemlére téteti ki és erről az érdekelteket a kihirdetéskor értesiti.

239. §.

Az alakuló közgyülés határozatképességéhez annyi jogosultnak jelenléte szükséges, hogy a 238. §. 2. bekezdése szerint számitott szavazataik az összes jogosultak szavazatainak legalább a felét tegyék.

Ha az alakuló közgyülésen a jogosultak a határozatképességhez szükséges számban nem jelennek meg, uj alakuló közgyülést kell összehivni, amely határozatképes, ha a jogosultak közül legalább annyian vannak jelen, hogy szavazataik az összes jogosultak szavazatainak egynegyed részét elérik.

Ha az uj alakuló közgyülés sem határozatképes, a 243. §. rendelkezésének megfelelően kell eljárni.

240. §.

Az elnök (235. §.) a közgyülés jegyzőkönyvét, továbbá a névjegyzéknek és az alapszabályoknak hitelesitéssel ellátott eredeti tisztázott példányait és az alakuló közgyülés által letárgyalt és hitelesitett tervezeteit a panaszok beadására kitüzött 15 nap leteltével, a netán beadott panaszokkal együtt, a járási bizottsághoz késedelem nélkül felterjeszteni köteles.

241. §.

A járási bizottság a névjegyzéket csak a netán beadott panaszokra való tekintettel veszi birálat alá. Panasz esetében a vitás kérdést az előzetesen megállapitott eddigi birtokállapotnak megfelelően dönti el.

Az alapszabályokat és az arra vonatkozólag netalán beadott panaszokat a járási bizottság véleménye kiséretében a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

közigazgatási bizottsághoz, a közigazgatási bizottság pedig véleménye kiséretében a földmivelésügyi ministerhez terjeszti fel.

242. §.

A földmivelésügyi minister a felterjesztett alapszabályoknak törvénybe vagy rendeletbe ütköző intézkedéseit megváltoztatja; más hiányok esetében pedig záros határidő kitüzésével az alapszabályok módositását, kiegészitését vagy uj alapszabályok készitését rendeli el.

243. §.

Ha a részesfelek a tagok névjegyzékének összeállitására és az alapszabályok megállapitására vonatkozólag ebben a törvényben megállapitott kötelességeiket nem teljesitik, a névjegyzék összeállitása iránt a járási bizottság intézkedik, az alapszabályokat pedig a járási bizottság javaslata alapján, a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmivelésügyi minister állapitja meg.

244. §.

A járási bizottság a felülbirált vagy megállapitott névjegyzéknek és a jóváhagyott vagy megállapitott alapszabályoknak egy-egy példányát visszatartja, egy-egy példányát az erdőbirtokosság elnökének küldi le, egy-egy példányát az erdőfelügyelőségnek adja ki és az alapszabályokból az illetékes telekkönyvi hatósághoz annyi példányt tesz át, ahány község területén a közös erdő fekszik.

245. §.

A tagok névjegyzékét és a földmivelésügyi minister által jóváhagyott vagy megállapitott alapszabályokat az elnök, a földmivelésügyi ministernek a jóváhagyásra vagy megállapitásra vonatkozó határozatával együtt, a leérkezést követő naptól számitott 15 nap alatt kihirdetni és a kihirdetést követő naptól számitott 30 nap alatt a tagokat az alapszabályok életbeléptetése végett közgyülésre összehivni köteles.

246. §.

Az alapszabályok életbeléptetésével a 235. §. szerint megválasztott, meghatalmazott

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

vagy a közigazgatási bizottság által kirendelt elnök és a részesfelek által addig alkalmazott végrehajtó közegek megbizatása megszünik és a tagok — amennyiben az alapszabályok az erdőbirtokosság képviseletére és a határozatok előkészitésére és végrehajtására hivatott szervek tekintetében nem a 234. §. 2. bekezdése értelmében rendelkeznek — kötelesek az alapszabályok életbeléptetése végett összehivott közgyülésen az elnököt és az alapszabályokban felsorolt végrehajtó közegeket megválasztani és a végleges szervezkedés tekintetében szükséges egyéb intézkedéseket is megtenni.

A 289. §. 3. bekezdése és a 297. §. 1. bekezdése megfelelően itt is áll.

247. §.

Ha az alapszabályok az erdőbirtokosság képviseletére és a határozatok előkészitésére és végrehajtására hivatott szervek hatásköre és esetleg a közgyülés hatásköre tekintetében a 234. §. 2. és 3. bekezdése értelmében rendelkeznek, a névjegyzék és az alapszabályok életbeléptetésekor az elnök, a végrehajtó közegek s esetleg a közgyülés hatásköre az alapszabályokban megjelölt községi hatóságokra szállanak át. (298. §.)

248. §.

Ha két vagy több közös erdőben ugyanazok a részesfelek a jogosultak és ezeknek arányrészei is mindenik közös erdőben ugyanazok: csak egy erdőbirtokosságot kell alakitani, még akkor is, ha a különböző közös erdők egymástól távol vagy különböző községek határában feküsznek.

Ha a két vagy több közös erdőben részes felek között személy szerint vagy az arányrészek tekintetében eltérések vannak: mindegyik közös erdőre nézve külön meg kell alakitani az erdőbirtokosságot.

Az egyik erdőbirtokosság alapszabályai azonban az ügyvitel egyszerüsitése céljából az erdőbirtokosság egyes szerveinek, nevezetesen az elnöknek, az előkészitő vagy a végrehajtó közegeknek hatáskörét — ide nem értve a közgyülés hatáskörét — a másik erdőbirtokosság közgyülésének beleegyezésével ennek megfelelő szerveire bizhatják. Az ügyvitel ellátásának közelebbi módozatait az alapszabályok határozzák meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A 3. bekezdés eseteiben a közös szervek mindegyik erdőbirtokosság ügyeiben különkülön az illető erdőbirtokosságra irányadó alapszabályok, törvények és rendeletek értelmében járnak el.

A 2. bekezdés szabálya az ott említett közös erdőkben részes felekre abban az esetben nem kötelező, ha ennek a törvénynek életbelépése előtt, habár eltérő alapon is, már megalakultak és az ennek következtében szükséges intézkedések a 250. §. értelmében már megtörténtek.

249. §.

Az osztatlan közös legelőkről szóló 1913 : X. t.-c. értelmében alakult társulatot is megilleti az a jog, hogy az előbbi §. 1. vagy 2. bekezdése esetében ügyvitelét az idézett §. 3. és 4. bekezdésének megfelelően ennek a törvénynek értelmében alakult erdőbirtokosság szerveire bizza.

250. §.

Az 1898 : XIX. t.-c. második címének hatálya alatt állott erdők közös birtokosainak, abban az esetben, ha az idézett törvény értelmében készült névjegyzéküket és szabályzatukat már életbeléptették, e törvény értelmében nem kell ujból megalakulniok.

Az ilyen módon szervezkedett közös birtokosoknak ebben a törvényben meghatározott névjegyzékét és alapszabályait az 1. bekezdésben említett névjegyzék és szabályzat pótolja, a szabályzatnak azonban ezzel a törvénnyel ellenkező határozatai hatályukat vesztik és érvényben maradó határozatait ennek a törvénynek rendelkezései megfelelően kiegészitik.

Ugyanez áll azokra a közös birtokosokra is, akiknek az 1898 : XIX. t.-c. értelmében készült névjegyzékét a közigazgatási bizottság már megbirálta és kiigazitotta vagy változatlanul hagyta, szabályzatát pedig a földmivelésügyi minister már jóváhagyta vagy megállapitotta, továbbá a kik névjegyzéküket és szabályzatukat a közigazgatási bizottsághoz már beterjesztették, ha a beterjesztett névjegyzéket a közigazgatási bizottság változatlanul hagyja vagy kijavitja, a szabályzatot pedig a földmivelésügyi minister jóváhagyja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

251. §.

Azt, hogy a közös erdőben részes felek e törvény értelmében erdőbirtokossággá alakultak, a telekkönyvben fel kell jegyezni.

Ha ez a feljegyzés megtörtént, harmadik jogszerző nem hivatkozhatik hatályosan arra, hogy a jogszerzéskor az erdőbirtokosság megalakulásáról tudomása nem volt.

Ezt a feljegyzést azokra a közös erdőkre nézve, amelyekre vonatkozó szabályzatokat a földmivelésügyi minister ennek a törvénynek életbelépése előtt már jóváhagyta vagy megállapitotta, az 1898: XIX. t.-c. 49. §-a értelmében foganatositott feljegyzés, ha már megtörtént, pótolja.

A 259. és a 260. §. alá eső közös erdők tekintetében ez a feljegyzés elmarad, ha pedig az 1898: XIX. t.-c. 49. §-a értelmében már megtörtént, törlendő.

II. FEJEZET.

Az erdőbirtokosságok hatásköréről.

A) *A közös erdő állagával való rendelkezés tekintetében.*

252. §.

Az erdőbirtokosság annak a határozatnak közzétételétől kezdve, mellyel a földmivelésügyi minister az alapszabályokat jóváhagyta vagy megállapitotta, jogképes. Mint ilyen, e törvény korlátai között, saját neve alatt jogokat szerezhet, kötelezettségeket vállalhat, a birróságok előtt pert indithat és perbe fogható.

A 250. §. 1. bekezdésében emlitett erdőbirtokosságoknak ez a jogképessége ennek a törvénynek életbelépésével áll be.

253. §.

Az erdőbirtokosság nevében ingatlanok vagy egyéb tárgyak viszterhes szerzésével vagy más kötelezettségek alapitásával terheket vállalni csak annyiban szabad, amennyiben ez a tagok érdekében szükséges vagy nyilvánvalóan hasznos és vagyoni erejükkel arányban áll.

A felügyelő hatóságoknak kötelessége arra ügyelni, hogy az erdőbirtokosság működése ezen a körön belül maradjon.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

254. §.

Az erdőbirtokosság kötelékébe vont közös erdő az erdőbirtokosság megalakulásával, a 259. §-ban meghatározott eseteket kivéve, nem megy át az erdőbirtokosságnak mint jogképes társulatnak tulajdonába, hanem mint osztatlan közös tulajdon a tulajdonostársaké marad; de igazgatása, kezelése és közös használatának szabályozása az erdőbirtokosságot mint jogképes társulatot illeti. Egyebekben is a közös erdő felől a tulajdonostársak jogait közösen érintő ügyekben az erdőbirtokosság rendelkezik, ez a jogköre azonban a közös erdő elidegenitése és megterhelése tekintetében csak a 255—257. és a 263. §-okban megengedett rendelkezésekre, valamint az arányrészeknek (tulajdoni illetőségeknek) járulékokkal való megterhelésére (282. §.) terjed ki. A tulajdonostársak a közös erdő felől az erdőbirtokossági közgyülésen kivül egyáltalában nem rendelkezhetnek. Az egyes tulajdonostársak az erdőbirtokosság fennállása alatt csak arányrészeikről és ezekről is csak e törvény korlátai között rendelkezhetnek.

255. §.

Az erdőbirtokosság közgyülése az erdőbirtokosság tagjait megillető összes szavazatoknak arányrészek szerint számitott kétharmad részénél nagyobb szavazattöbbséggel és a földmivelésügyi minister jóváhagyásával a közös erdőt vagy annak egy részét, ha az erdőbirtokosság tagjainak nyilvánvaló érdeke követeli, értékének megfelelő vételárért eladhatja, vagy olyan ingatlannal (erdőbirtokossági arányrészszel), mely vele legalább is egyenlő értékü, elcserélheti, de a 10. §. 2—5. pontjai alá eső közös erdők eladása vagy elcserélése esetében az elidegenitésnek csak az állam, község, hitbizomány vagy a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége (1911: XV. t.-c.) részére van helye.

Az erdőbirtokosság közgyülésének az elidegenitésre vonatkozó rendelkezése az összes érdekeltek irányában hatályos.

Az elidegenités alapján szükséges telekkönyvi bejegyzések tekintetében egyebekben a telekkönyvi jognak az ilyen ingatlanokra vonatkozó rendelkezései irányadók.

A község, hitbizomány vagy a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége az 1. bekezdés értelmében megszerzett erdőknek a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

2., 3. vagy 5. §. alá eső részeit csak olyan szerzőfélnek adhatja tovább, aki azt a 10. §. értelmében a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint köteles kezelni.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége az 1. bekezdés értelmében megszerzett erdőket addig, amig tulajdonában vannak, állami kezelésbe átadni és a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv szerint kezelni köteles.

256. §.

A 10. §. 2. vagy 4. pontja és a 23. §. utolsó bekezdése alá eső közös erdő eladása esetében a vételárat a földmivelésügyi minister jóváhagyásával uj közös erdő vagy beerdősitésre alkalmas kopárterület vagy más mezőgazdaságilag mivelt beerdősitendő terület szerzésére, részleges eladás esetében a megmaradt közös erdő kiegészitésére és amennyiben az előbbi célokra az egész összeg nem szükséges, a megszerzett és megmaradt erdő jókarba helyezésére, beerdősitésére és az erdőgazdaság fejlesztéséhez szükséges beruházásokra kell felhasználni.

A 10. §. 3. pontja alá eső közös erdőkért befolyó vételárat az 1913 : X. t.-c. 21. §-a szerint kell felhasználni.

A 10. §. 5. pontja és a 11. §. alá eső közös erdők eladása esetében a földmivelésügyi minister megengedheti, hogy az erdőbirtokosság a vételárat, amennyiben az az esetleg még megmaradt közös erdő jókarba helyezésére, beerdősitésére és erdőgazdasági beruházásokra nem szükséges, legelő vásárlás, vagy legelőjavitás céljaira forditsa, avagy tagjai között arányrészeik arányában felossza.

Kivételesen az 1. és a 2. bekezdés eseteiben is megengedheti a földmivelésügyi minister, hogy az eladott közös erdő vételára vagy a vételár egy része felosztassék, vagy pedig elrendelheti, hogy az a tagok osztatlan közös vagyonaként kötményezett értékpapirokban gyümölcsözőleg helyeztessék el.

Ilyen kivételes eset pl. az, ha csak csekély terjedelmü erdőt kellene megszerezni és a megszerzést az 54. §. utolsó bekezdésében meghatározott nehézségek akadályozzák, vagy ha uj közös erdő vagy legelő szerzésére nincs szükség, vagy pedig ha a vételár vagy annak egy része az 1. vagy 2. bekezdésben meghatározott többi célokra nem szükséges.

Az eladott közös erdőért befolyó vétel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

árat az erdőbirtokosság az 1., 2., 3. és 4. bekezdésekben meghatározott célokra való felhasználásig a tagok osztatlan közös vagyonaként gyümölcsözőleg köteles kezelni. E végből a vételárat a törvényhatóság pénztárába kell befizetni (420. §.).

Eladás esetében a vételárból megszerzett, csere esetében pedig a cserébe kapott erdő a 10., 11. vagy 23. §-oknak ugyanazon rendelkezése alá esik, amely alá az eladott vagy az elcserélt közös erdő tartozott.

257. §.

Ha a közös erdő vagy annak egy része kisajátitás alá esik, az erdőbirtokosság a földmivelésügyi minister jóváhagyásával ugy a kisajátitási terv, mint a kisajátitási ár tekintetében egyezséget köthet a kisajátitási vállalattal. Ez az egyezség a tulajdonostársak irányában hatályos.

258. §.

A közös erdő eladásából befolyó vételár és az abból az erdőbirtokosság tagjaira eső hányadrészek az erdőbirtokosság fennállásának és az erdőbirtokossági tagságnak szempontjából az eladott erdővel és a tagoknak abban volt arányrészeivel egy tekintet alá esnek.

259. §.

Ha az erdőbirtokosság tagjainak arányrészei a telekkönyvben egyénenként nincsenek kitüntetve, a közös erdő tulajdona az erdőbirtokosságra mint jogképes társulatra száll át és az egyes tagokat csupán az erdőnek ebben a törvényben szabályozott közös használata és az ezzel járó jogok illetik meg. Ily esetben a közös erdő tulajdonát az erdőbirtokosság mint jogképes társulat javára kell bekebelezni.

Ha az erdőbirtokosság tagjainak arányrészei a telekkönyvben egyénenként ki vannak ugyan tüntetve, de az arányrészek tekintetében a tulajdonjogi bekebelezésen kivül más telekkönyvi bejegyzések nem állanak fenn, vagy csupán olyan bejegyzések állanak fenn, amelyek az összes egyéni arányrészekre nézve azonosak és azonos rangsorban vannak, vagy ha a tulajdonjogi bekebelezésen kivül eső telekkönyvi bejegyzések által érdekeltek e bejegyzések törléséhez hozzájá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

rulnak: a tulajdonostársaknak vagy az erdőbirtokosság megalakulása után az erdőbirtokosság közgyülésének az összes arányrészek szerint számitott többsége a földmivelésügyi minister jóváhagyásával kimondhatja, hogy a közös erdő tulajdonát az erdőbirtokosságra mint jogképes társulatra ruházza át és hogy az erdőbirtokosság egyes tagjait csupán az erdőnek ebben a törvényben szabályozott közös használata és az ezzel járó jogok illetik meg. Ily rendelkezés esetében a közös erdő tulajdonát az erdőbirtokosság mint jogképes társulat javára kell bekebelezni és a tulajdon a bekebelezéssel az erdőbirtokosságra mint jogképes társulatra száll át; a tulajdonostársi illetőségeket a telekkönyvben hivatalból le kell jegyezni, az azokra vonatkozó bejegyzéseket pedig törülni kell.

Ha az előbbi bekezdésben emlitett rendelkezés oly esetben történt, amelyben a közös erdőbeli összes egyéni illetőségekre nézve a tulajdonjogi bekebelezésen kivül csupán oly bejegyzések állanak fenn, amelyek azonosak és azonos rangsorban vannak, ezeket a bejegyzéseket, hacsak az érdekeltek törlésükhöz hozzá nem járultak, az erdőbirtokosság mint jogképes társulat tulajdonába átment erdőre vonatkozó bejegyzésekként egyidejüleg hivatalból át kell vinni az erdő telekjegyzőkönyvébe vagy telekkönyvi betétébe.

260. §.

Az erdőbirtokosságot az előbbi §. értelmében tulajdonába átment erdő tekintetében is csak a 254. §-ban meghatározott jogkör illeti meg azzal a kiegészitéssel, hogy az erdőbirtokosság a földmivelésügyi minister jóváhagyásával az e törvény értelmében érvényesen vállalt erdőbirtokossági tartozás (263. §. 3. bekezdése) biztositása végett az erdőnek jelzálogjoggal való terhelésére is jogositva van.

A közös erdő számára nyitott telekjegyzőkönyvben vagy telekkönyvi betétben az erdőbirtokosság tulajdonának bekebelezésével egyidejüleg fel kell jegyezni, hogy az erdőt ennek a törvénynek értelmében az erdőbirtokosság tagjainak használati joga terheli és hogy az erdőbirtokosság rendelkezési joga az erdő tekintetében ennek a törvénynek értelmében korlátozva van. A használati jognak egyénenként való telekkönyvi bejegyzését mellőzni kell, mert ez a jog a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tagok javára bejegyzés nélkül is törvénynél fogva mindaddig terheli az erdőt, amig az az erdőbirtokosság tulajdona.

Az ilyen erdőre végrehajtást vezetni csak abban az esetben lehet, ha a tartozás az erdőt törvénynél vagy telekkönyvi bejegyzésnél fogva (259. §. 3. és 260. §. 1. bekezdése) terheli, vagy ha az erdőnek elidegenitése iránt ennek a törvénynek értelmében vállalt kötelezettségből ered.

Ha az erdőt végrehajtási árverésen eladják, a vételárnak az a része, mely az erdőt törvénynél vagy telekkönyvi bejegyzésnél fogva terhelő tartozások kielégitése után fennmarad, a tagoknak a 256. §. alá eső osztatlan közös vagyonává lesz.

Egyebekben az ilyen erdőre, valamint a tagok használati illetőségeire az erdőbirtokosság fennállása alatt megfelelően ugyanaz áll, ami a 254. §. alá eső közös erdőre és az abban való tulajdonostársi illetőségekre.

261. §.

Az erdőbirtokosság által szerzett minden ingatlan az erdőbirtokosságnak mint jogképes társulatnak a 260. §-ban megállapitott korlátozások alá eső tulajdonává lesz. Ez a szabály áll akkor is, ha az erdőbirtokosság erdeje a 254. §. alá esik.

262. §.

Az erdőbirtokosság megalakulásának alapjául szolgáló közös erdővel együtt (229. §.) az erdőbirtokosság kötelékébe kell bevonni a részes feleknek minden egyéb közös, habár külön telekjegyzőkönyvben vagy telekkönyvi betétben felvett ingatlanát is, amennyiben az nem esik az 1913:X. t.-c. alá. Az ilyen ingatlanokra megfelelően ugyanaz áll, ami a közös erdőre.

Ha a részesfeleknek oly közös ingó vagyona van, amely a közös erdőnek, vagy az előbbi bekezdésben emlitett ingatlanoknak tartozéka, vagy azok közös használatával kapcsolatos célokra szolgál, ez az ingó vagyon, mint a közös ingatlanok tartozéka, az erdőbirtokosság mint jogképes társulat rendelkezése alá esik.

263. §.

Az erdőbirtokosság kölcsönt csak a földmivelésügyi minister jóváhagyásával és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

csak az erdő jókarbahelyezésével, beerdösitésével, ápolásával vagy elemi csapásoktól és azok káros következményeitől való megvédésével járó nagyobb rendkivüli kiadások fedezésére, továbbá az erdő okszerü kihasználása érdekében elkerülhetetlenül szükséges beruházásokra és ha a meglévő erdő nem elégséges, megfelelő kiegészitő erdő megszerzésére vehet fel.

A földmivelésügyi minister a kölcsön felvételére vonatkozó közgyülési határozat jóváhagyásával egyidejüleg meghatározza a kölcsön kiszolgáltatásának módozatait és azokat a biztositékokat is, amelyek arra szolgálnak, hogy a felvett kölcsön a kitüzött célon kivül más célra fordithatő ne legyen.

Az erdőbirtokosság jelzálogjogot (260. §.) csak az 1. bekezdésben meghatározott célokra felvett törlesztéses kölcsönnek vagy a szerzett ingatlan (261. §.) vételárának biztositására engedhet.

Ha a földmivelésügyi minister az erdőbirtokosság határozatát jóváhagyta, harmadik jóhiszemü személy ellenében nem lehet érvényesiteni azt, hogy az erdőbirtokosság rendelkezése az ebben a §-ban megszabott feltételeknek nem felel meg.

264. §.

Az erdőbirtokosság tagja a közös erdőbeli arányrészét (tulajdoni vagy használati illetőségét) átruházhatja. Az átruházással az erdőbirtokossági tagság is áthárul a szerző félre.

Az arányrésznek élők közötti jogügylettel való átruházása eseteiben az állam, a község vagy az erdőbirtokosság, ebben a sorrendben, elővásárlási joggal élhet.

Az elővásárlási jognak törvénynél fogva az a hatálya, mint a telekkönyvben bejegyzett szerződéses elővásárlási jognak.

265. §.

Az átruházást az elővásárlási jog gyakorlása végett az erdőbirtokosságnál be kell jelenteni. Ez a bejelentés az elővásárlásra jogosultak mindegyikével szemben hatályos.

A bejelentést az erdőbirtokosság az állam és a község nyilatkozatának kieszközlése végett az erdőfelügyelőséggel és a községi elöljárósággal késedelem nélkül közölni köteles.

Ha az elővásárlásra jogosultak kijelen-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tik, hogy jogukkal élni nem kivánnak, vagy ha a közlést követő naptól számitva, 60 nap anélkül telik el, hogy az elővásárlásra jogosult jogát gyakorolta volna: az elővásárlási jog a bejelentett átruházás tekintetében megszünik.

266. §.

Ha a tag arányrészére végrehajtást vezetnek, a telekkönyvi hatóság az árverési hirdetményt az erdőbirtokossággal, az erdőfelügyelőséggel és a községi elöljárósággal közölni köteles.

A tag használati illetőségére vezetett végrehajtás tekintetében a végrehajtási eljárásnak a nem telekkönyvezett ingatlanokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Ha az arányrész a végrehajtást szenvedőnek más ingatlanával együttesen bocsáttatnék árverés alá, az erdőbirtokosság, az állam, a község az árverési hirdetmény kézhez vételét követő naptól számitott 8 nap alatt a telekkönyvi hatóságnál kérheti, hogy az arányrészt külön bocsássák árverés alá. E kérelem felől a telekkönyvi hatóság az árverési feltételek módositása végett az érdekeltek által netalán beadott előterjesztésekkel együtt az e részben irányadó eljárási szabályok értelmében határoz (1881 : LX. t.-c. 165. §.).

Az államon felül az erdőbirtokosság és a község az arányrész tekintetében az árverésen bánatpénz letétele nélkül tehet ajánlatot. Ha utóajánlatot tesz, sem bánatpénzt letenni, sem az ujabb árverés költségét előlegezni nem tartozik. Egyebekben az erdőbirtokosságra és a községre a végrehajtási eljárásnak a bánatpénz letétele alól felmentett árverelőre vonatkozó rendelkezései irányadók.

267. §.

A közgyülés az erdőbirtokosság kötelékébe tartozó ingatlanok egyes részeit az erdőbirtokosság kötelékéből csak akkor bocsáthatja ki, vagy az erdőbirtokosság teljes felosztása iránt csak akkor intézkedhetik, ha a 263. §. értelmében felvett kölcsönből eredő tartozás nem áll fenn, vagy ha az érdekelt hitelezők a kibocsátáshoz, illetőleg a felosztáshoz hozzájárulnak, és ha a földmivelésügyi minister a közgyülésnek a kibocsátást vagy a felosztást kimondó határozatát jóváhagyta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A földmivelésügyi minister a közgyülésnek a kibocsátás tárgyában hozott határozatát csak akkor hagyhatja jóvá, ha az erdőbirtokosság a kibocsátandó ingatlant a törvények értelmében szükséges ministeri engedéllyel (jóváhagyással) vagy birósági eljárás következtében (104. §. 2. bekezdése, 109. §., 117. §., 255—157. §§., 1908:VII. t.-c. X. 25. §., 1908:XXXIX. t.-c. 1. §.) elidegeniti, tagjai között felosztja, vagy közös legelővé átalakítva avagy a már meglevő közös legelőhöz csatolva az 1913:X. t.-c. értelmében megalakult legelőtársulat kötelékébe bocsátja át.

Ezek a feltételek a feloszlás tárgyában hozott közgyülési határozat jóváhagyására is irányadók, de csak abban az esetben, ha egyrészt az erdőbirtokosság a kötelékébe tartozó összes ingatlanokat elidegeniti, felosztja vagy a legelőtársulat kötelékébe bocsátja át s ha másrészt a földmivelésügyi minister az elidegenités, felosztás vagy átbocsátás megengedésével kapcsolatban vagy azonkivül az erdőbirtokosságot uj erdő vagy beerdősithető kopár- vagy mezőgazdasági terület szerzésére és üzemterv szerint való kezelésére nem kötelezte.

Az előbbi bekezdés esetein kivül is meg lehet és meg kell engedni az erdőbirtokosság feloszlását abban az esetben, ha a tagokat megillető összes arányrészek egyetlen személy kizárólagos tulajdonába mennek át.

A 2. és a 3. bekezdésben foglalt rendelkezések az 1871:LIII. t.-c. 32. §-át, az 1908:VII. t.-c. X. 25. §-ának utolsóelőtti bekezdését, az 1908:XXXIX. t.-c. 1. §-ának utolsóelőtti bekezdését és ennek a törvénynek 23., 48—62., 109—118. és 255—257. §-ait nem érintik.

Az erdőbirtokossággá alakulás telekkönyvi feljegyzését (251. §.) az ingatlan egy részének kibocsátása esetében a kibocsátott részre nézve, az erdőbirtokosság teljes feloszlása esetében pedig az egész ingatlanra nézve törülni kell, a 259. és 260. §. korlátozásai alá eső ingatlanra nézve pedig a tulajdonjogot a használati illetőségek arányában a tagok javára kell bekebelezni.

268. §.

Az erdőbirtokosság feloszlása esetében felszámolást kell tartani.

Az erdőbirtokosságot a felszámolás befejezéséig, amennyiben a felszámolás célja kivánja, fennállónak kell tekinteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A felszámolást az erdőbirtokosság képviseletére hivatott szervek végzik, a földmivelésügyi minister azonban külön felszámolókat rendelhet ki.

Az erdőbirtokossági ingó vagyont elsősorban az erdőbirtokossági adósságok kiegyenlitésére kell forditani és a felesleget az arányrészek arányában azok közt kell felosztani, akik a feloszláskor az erdőbirtokosság tagjai voltak.

Az erdőbirtokosság feloszlásával a 254. §. alá eső ingatlan tekintetében az e törvényből folyó korlátozások megszünnek, a 259. és 260. §. korlátozásai alá eső ingatlan pedig a használati illetőségek arányában a tagok osztatlan közös tulajdonává lesz.

Egyebekben a felszámolásnál követendő eljárást a földmivelésügyi minister az igazságügyi ministerrel egyetértve rendelettel szabályozza.

B) *A közös erdő hasznaival való rendelkezés tekintetében.*

269. §.

Az erdőbirtokosság kötelékébe tartozó ingatlanok természetben való használásának a joga és a felosztásra kerülő tiszta jövedelem a névjegyzékben megállapitott arányrészek arányában a tagokat illetik.

A tag a természetben gyakorolható használatokhoz való jogát átengedheti másnak, de az átengedést az alapszabályok korlátozhatják s nevezetesen elrendelhetik, hogy az erdőbirtokosság tagjainak vagy a helybeli lakosoknak a használat megszerzésére egyenlő feltételek mellett mások felett elsőbbségük legyen s ennek a rendelkezésnek biztositására kimondhatják azt is, hogy a használat átengedése csak az erdőbirtokosság közvetitésével történhetik.

270. §.

Azt, hogy a közös erdőben milyen használatokat, milyen mértékben gyakorolhatnak a tagok természetben és milyen használatokat és erdei termékeket kell pénzért értékesiteni, a törvények, rendeletek, az alapszabályok és az üzemterv korlátai között a közgyülés állapitja meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

271. §.

A közgyülés határozata szerint eladás utján értékesitendő fa- és más erdei termékek mennyiségét és becsértékét, továbbá a bérlet utján értékesitendő használatok bérösszegének becsértékét, amennyiben a közös erdő állami kezelés alatt van, a járási erdőgondnokság becslése alapján, más esetekben pedig az erdő kezelésével megbizott erdőtiszt becslése alapján az eladás vagy bérbeadás előtt pontosan meg kell állapitani és egyidejüleg meg kell határozni az értékesités egyéb feltételeit is.

272. §.

Az alapszabályok megállapithatják, hogy a helybeli lakosság fogyasztására szánt termékeket kis részletekben árszabály szerint kell értékesiteni.

Az árszabályt a járási erdőgondnokságnak — ha a közös erdő nincs az állam kezelésébe átadva, a kezeléssel megbizott erdőtisztnek — javaslata alapján évről-évre az erdőbirtokosság közgyülése állapitja meg.

273. §.

Az eladásra szánt fa- vagy más erdei termékeknek azt a részét, melyet a 272. §-ban megállapitott módon nem lehet értékesiteni, nyilvános árverésen kell eladni.

Kivételnek csak akkor van helye, ha a közgyülésen valamely más értékesitési mód alkalmazását a névjegyzékben nyilvántartott összes tagoknak fejenként számitott háromnegyed részénél többen határozzák el.

1000 koronánál magasabb becsértékü erdei termék nyilvános árverésen kivül csak a közigazgatási bizottság jóváhagyásával adható el; a közigazgatási bizottság a jóváhagyást feltételekhez kötheti.

274. §.

Az árverési és szerződési feltételeknek és ezek kihirdetése módjának megállapitásában, a kihirdetés végrehajtásának ellenőrzésében és az árverésen a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közremüködhetik; ha pedig a névjegyzékben nyilvántartott összes tagoknak, fejenként számitva, legalább egynegyed része kivánja, a közigazgatási bizottság e végből köteles kiküldöttet kirendelni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az árverési hirdetményben és feltételekben az utóajánlatok elfogadását ki kell zárni és az ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása tekintetében az erdőbirtokosság részére szabad kezet kell fenntartani.

Az árverés napját és feltételeit legalább 15 nappal előre ki kell hirdetni.

Az elnök az árverési hirdetmény és az árverési feltételek egy-egy példányát a kihirdetéssel egyidejüleg a járási erdőgondnokságnak is megküldeni köteles.

275. §.

Ha a becsértéket az első árverésen senki sem ajánlja meg, második árverést kell tartani s csak ha a becsértéket a második árverésen sem lehet elérni, szabad a becsértéknél kisebb ajánlatot elfogadni; az igy elfogadott ajánlat a megtartott árveréseken tett legmagasabb ajánlatnál kedvezőtlenebb nem lehet. Ha ilyenkor a becsérték az 1000 koronát meghaladta, a becsértéknél kisebb ajánlatot a közgyülés a második árverés után is csak a közigazgatási bizottság jóváhagyásával fogadhat el.

276. §.

Ha az árverés alá bocsátott erdei termék vagy használati jog becsértéke a 2000 koronát nem haladja meg, a közigazgatási bizottság az árverést megelőzőleg vagy az árverés után 8 napon belül elrendelheti, hogy az erdőbirtokosság elnöke az árverés befejezése után az árverési iratokat az árverés eredményének hivatalból való felülvizsgálása végett hozzá panasz (300. §.) esetén kivül is beterjessze.

Ha a becsérték a 2000 koronát meghaladja, az árverési iratokat az árverés eredményének felülvizsgálása végett felhivás nélkül is minden esetben be kell terjeszteni a közigazgatási bizottsághoz (296. §. 5. bekezdése).

A közigazgatási bizottság az árverési eljárás szabálytalansága esetében az árverés eredményét megsemmisiti, szükség esetében az árverési feltételeket megfelelően módositja és uj árverés tartását, vagy pedig az eladás elhalasztását rendeli el.

Szabályszerü eljárás esetében, ha az elfogadott ajánlat előnyösségéhez az erdőbirtokosság anyagi érdekeinek szempontjából alapos kétség fér, a közigazgatási bizottság

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

az erdőbirtokosságot uj határozat hozatalára utasithatja, vagy pedig a megelőző bekezdés értelmében járhat el.

277. §.

A földmivelésügyi minister üzemtervtől eltérő használat engedélyezése esetében a nyilvános árverésen való értékesitést még a 273. §. 2. és 3. bekezdésében meghatározott esetekben is kikötheti és a becsértéknél kisebb ajánlat elfogadását a 275. §. eseteire is megtilthatja.

278. §.

Az alapszabályok megállapithatják, hogy amennyiben a tagok azokra a területekre, melyeken az üzemterv a legeltetést (makkoltatást) megengedi, nem hajtanak ki annyi állatot, mint amennyinek a kihajtására joguk van és amennyit a legeltethető terület nagyságához és minőségéhez képest az erdőgazdaság érdekeinek veszélyeztetése nélkül kihajtani lehet, az erdőbirtokosság, eddig a határig, évről-évre megfelelő dij fejében megengedheti: elsősorban azt, hogy az olyan kisgazda tagok, akiknek érdekelt gazdaságaikhoz viszonyitva kevés az arányrészük, az arányrészükre eső számnál nagyobb számu állatot hajthassanak ki; másodsorban pedig azt, hogy a legeltethető területeken az erdőbirtokosság székhelyén vagy a legeltethető területek helyén, avagy e helyek közelében lakó olyan kisgazdák is legeltethessenek, akik nem tagjai az erdőbirtokosságnak, de csak akkor, ha maguknak nincs elegendő legelőjük és ha gazdálkodásuk előmozditása a közérdeket szolgálja.

279. §.

Az erdőbirtokosság azoktól a tagoktól, akik a kötelékébe tartozó ingatlanokat és egyéb vagyonát használják, amennyiben a kiadások fedezésére szükséges, használati dijakat szedhet.

Az alapszabályok megállapithatják, hogy a tag az igénybe venni kivánt használatokat mindaddig nem gyakorolhatja, mig a reá kivetett használati dijat meg nem fizette.

280. §.

A kiadásokat — ideértve az erdőbirtokosság által felvett kölcsön, valamint egyéb erdőbirtokossági tartozás után fizetendő jára-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

dékokat, tőketörlesztési összegeket, kamatokat és járulékaikat is — elsősorban a használati dijakból, valamint az erdőbirtokosság kötelékébe tartozó ingatlanoknak és az erdőbirtokossági vagyonnak egyéb rendes évi jövedelmeiből kell fedezni.

Amennyiben a kiadások ezekből a jövedelmekből nem fedezhetők, a hiányzó összeg fedezése végett a tagokra arányrészeik arányában tagsági járulékot kell kivetni.

A megállapitott időre be nem fizetett járulékok után az esedékesség napjától a fizetés napjáig 5% késedelmi kamat jár.

A tag az arányrésze után kivetett és tagsága idején esedékessé vált járulékokért és ezek késedelmi kamataiért az erdőbirtokossággal szemben személyesen felelős és azokért tagságának megszünése után is felelős marad.

281. §.

Az erdőbirtokosság az évenkint kivetett járulékokról és azok esedékességéről a tagokat alkalmas módon értesiteni köteles.

Ha valamelyik tag a kivetést jogossága vagy összege tekintetében vagy a kivetési jog elévülésének bekövetkezése miatt sérelmesnek tartja, az ellen a határozat közlését követő naptól számitott 15 nap alatt a választmánynál vagy, ha választmány nincs, az elnöknél s ezeknek határozata ellen a közigazgatási bizottságnál panasszal, a közigazgatási bizottság határozata ellen pedig a földmivelésügyi ministerhez felebbezéssel élhet.

282. §.

Az erdőbirtokosság által kivetett járulékok — ideértve a használati dijakat és a járulékok után fizetendő késedelmi kamatokat is — a tagok arányrészeinek (tulajdoni vagy használati illetőségeinek) olyan dologi terhei, melyek az egyenes adók természetével birnak és az arányrészre vezetendő végrehajtási árverés esetében — amennyiben a jogerős árverés napjától visszafelé számitott 3 éven belül váltak esedékessé — korábbi és e törvény rendelkezése folytán elsőbbséggel nem biró minden más követelésnek, még a telekkönyvben bekebelezetteknek is, megelőzésével elégítendők ki az árverési vételárból.

Az erdőbirtokossági járulékoknak és késedelmi kamataiknak hátralékát a közadók módjára kell behajtani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ha az egyes tulajdoni illetőség valamely telekkönyvi jószágtestnek alkotórésze és a telekkönyvi jószágtesttel együttesen kerül árverés alá: az együttes árverési vételárat a közös ingatlanban való tulajdoni illetőség és a telekkönyvi jószágtest többi alkotórésze között értékük arányában kell megosztani és a tulajdoni illetőségre eső járulékot a vételárnak csupán a tulajdoni illetőségre eső részéből kell kielégiteni. Az illetőség és az egész jószágtest értékét ebből a szempontból ugy kell meghatározni, mint az ingatlanok kikiáltási árát végrehajtási árverés esetében.

Az erdőbirtokosság által kiállitott hátráléki kimutatás, vagy e kimutatásnak a községi elöljáróság által hitelesitett másolata vagy kivonata a birósági eljárásban végrehajtható közokirat.

283. §.

Az erdőbirtokosság a közös munkával teljesithető gazdasági tennivalóknak természetben való lerovását is elrendelheti.

A természetben lerovandó közös munkát a tagok arányrészeik arányában teljesitik. A közös munkát azonban a közgyülés által megállapitott pénzértékben meg lehet váltani. Attól, aki a közös munkát nem teljesiti, a pénzértéket kell, a járulékok módjára, behajtani és az egyebekben is a tagsági járulékokkal egy tekintet alá esik.

284. §.

Az alapszabályok elrendelhetik, hogy az évi rendes bevételekből a kiadások fedezése után fennmaradó felesleget vagy annak egy bizonyos hányadát előre nem látott közös kiadások, vagy az erdőbirtokosság más rendkivüli szükségleteinek fedezhetése végett tartaléktőke vagy pedig olyan erdei alap képzésére kell forditani, amelynek évi kamataiból a közös erdő kezelésével és az ügyvitellel kapcsolatos évi kiadásokat és közterheket állandóan fedezni lehessen.

Ha az erdőbirtokosság törlesztéses kölcsönt vett fel vagy részletekben törlesztendő más tartozást vállalt — amennyiben ez a törvény mást nem rendel (432. §.) — legalább az évi törlesztési összeg 5%-ának megfelelő tartaléktőkét kell képezni és fenntartani mindaddig, amig a tartozás teljesen törlesztve nincsen. Amennyiben szükséges, e végből tagsági járulékot kell kivetni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Egyébként az erdőbirtokosság évi rendes bevételeinek feleslegét a tagok között arányrészeik arányában fel kell osztani.

Üzemtervtől eltérő használatok esetében a földmivelésügyi minister elrendelheti: hogy az erdőbirtokosság a rendkivüli jövedelmet vagy annak egy részét az 1. bekezdésben megjelölt célra forditsa, vagy pedig annyi évre felosztva használja fel a 3. bekezdésben meghatározott célra, ahány évi rendes használatnak az üzemtervtől eltérő használat megfelelt; — vagy pedig, hogy a rendkivüli jövedelmet vagy annak megfelelő részét gazdasági beruházásokra, ingatlan szerzésére, vagy tartozások törlesztésére forditsa.

Az erdőbirtokosság az évi rendes bevételeknek azt a feleslegét és azokat a rendkivüli jövedelmeket, melyeket az 1., 2. és 4. bekezdésben megjelölt célokra kell forditania, a törvényhatóság pénztárába köteles befizetni (415. és 420. §.).

III. FEJEZET.

Az erdőbirtokosságok szervezetéről.

285. §.

Az erdőbirtokosságot peres és nem peres ügyekben hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben az ebben a törvényben és az alapszabályokban meghatározott korlátok között az elnök képviseli. Ő képviseli az emlitett korlátok között a tagokat is azokban a peres és nem peres ügyekben, melyek az összes tagokat mint ilyeneket közösen érdeklik.

Ha a közös erdőt az állam kezeli, az alapszabályok ugy is rendelkezhetnek, hogy az erdőbirtokosságot az erdőfelügyelőséggel és a járási erdőgondnoksággal szemben valamelyik végrehajtó közeg (az erdőgazda) képviselje, ennek a közegnek azonban ebben a megbizatásában mindig az elnökkel egyetértésben kell eljárnia.

286. §.

A közgyülés határozatait az elnök és a végrehajtó közegek (választmány, erdőgazda, pénztáros, jegyző, stb.) hajtják végre.

A hatósági határozatok végrehajtása iránt azokat az intézkedéseket, melyek az alapszabályok szerint nem tartoznak a közgyülés hatáskörébe, a birtokosság elnöke teszi meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az elnök hatáskörébe tartozik ezeken felül minden tennivaló, melyet a törvény, rendelet, vagy az alapszabályok reá biznak.

287. §.

Ha az erdőbirtokosság az alapszabályokban választmány szervezéséről is gondoskodik, a választmánynak az elnökből, a végrehajtó közegekből (erdőgazda, pénztáros, jegyző, stb.) és a közgyülés által választott legalább két erdőbirtokossági tagból kell állania.

A választmány hatáskörébe tartozik az erdőbirtokosságnak minden ügye, melyet törvény, rendelet vagy az alapszabályok kifejezetten hozzá utalnak és minden más ügy is, melyet törvény, rendelet és az alapszabályok az erdőbirtokosság valamelyik más szervének hatáskörébe nem utalnak.

Ha az erdőbirtokosság választmányt nem szervez, azokat a tennivalókat, melyeket törvény, rendelet vagy az alapszabályok az erdőbirtokosság valamelyik más szervének hatáskörébe kifejezetten nem utalnak, az elnöknek kell elvégezni.

288. §.

Az elnök és a végrehajtó közegek az erdőbirtokossággal szemben azokhoz a korlátozásokhoz is alkalmazkodni kötelesek, melyekhez képviseleti vagy rendelkezési jogukat közgyülési határozatok kötik.

289. §.

Az elnököt és az alapszabályokban felsorolt végrehajtó közegeket a közgyülés, amennyiben az alapszabályok mást nem rendelnek, a tagok sorából választja. A választás eredményét 8 nap alatt a közigazgatási bizottságnak be kell jelenteni és ha az erdőt az állam kezeli, egyszersmind a járási erdőgondnoksággal is közölni kell.

A közigazgatási bizottság jogositva van azt a választást megsemmisiteni, amely nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt jogerősen elitélt vagy egyéb okokból alkalmatlan egyénre esett.

Ha az erdőbirtokosság tagjai az elnököt és az alapszabályokban felsorolt végrehajtó közegeket megválasztani elmulasztják, a közigazgatási bizottság őket a választás foganatositása végett közgyülésre hivja össze; ha pedig a választás ekkor

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sem sikerül, sőt sürgős esetekben a választás megkisérlése előtt is, ideiglenes elnökül és más közegekül a törvényben és az alapszabályokban megállapitott hatáskörrel arra alkalmas erdőbirtokossági tagokat vagy, szükség esetében, az erdőbirtokosság körén kivül álló alkalmas egyéneket rendel ki, vagy pedig a birtokosság ügyeinek ugyanabban a hatáskörben való vitelével ideiglenesen a községi birót és a községi elöljáróságot bizza meg.

Ha az erdőbirtokosság tagjai a megelőző bekezdés esetében kirendelt elnök és végrehajtó közegek ideiglenes megbizatását megszüntetni kivánják, ezt közgyülési határozatban kimondani és a határozatot a választógyülés összehivása végett a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni kötelesek.

A közigazgatási bizottság a választógyülés összehivása iránt 3 hónap alatt intézkedni köteles.

A 3. bekezdés értelmében kirendelt elnök és végrehajtó közegek ideiglenes megbizatása a közigazgatási bizottság rendelkezése szerint, legkésőbb azonban akkor szünik meg, mikor a 4. és 5. bekezdés értelmében foganatositott választást a közigazgatási bizottság tudomásul veszi.

290. §.

A tagokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott jogok illetik.

A tagok az erdőbirtokosság ügyeiben közgyülésen határoznak. A közgyülés tárgyalásaiban az erdőfelügyelőség tagjai is résztvehetnek, de szavazati joggal nem birnak.

A közgyülés hatáskörébe tartozik minden ügy, amelyet törvény, rendelet vagy az alapszabályok oda utalnak.

A közgyülés hatáskörébe tartoznak különösen:

1. a névjegyzék kiigazitása és a névjegyzék vezetésének ellenőrzése;

2. az alapszabályok módositása és uj alapszabályok megállapitása;

3. az elnöknek és a végrehajtó közegeknek (a választmány tagjainak, az erdőgazdának, a pénztárosnak, a jegyzőnek, stb.) megválasztása, felmentése és elmozditása;

4. a 3. pont alá nem eső alkalmazottak megválasztása, felmentése és elmozditása, hacsak az alapszabályok mást nem rendelnek;

5. az elnök, a végrehajtó közegek és az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

alkalmazottak intézkedései ellen használt panaszok elintézése, amennyiben a törvény vagy az alapszabályok másként nem rendelkeznek;

6. az ingatlan-szerzés;

7. az erdőbirtokosságot megillető elővásárlási jog gyakorlása (264. és 265. §.), kivéve azt az esetet, ha az alapszabályok választmány szervezését is elrendelik, mely esetben ez a feladat a választmányt illeti;

8. az ingatlan-elidegenités;

9. az erdőbirtokosság kötelékébe tartozó ingatlanok tekintetében a 256—257., 259. §§. és a 260. §. 1. bekezdése szerint megengedett ügyletek;

10. a 263. §. szerint megengedett kölcsönfelvétel;

11. határozathozatal az ingatlanokon szükséges beruházások felöl, ha a költségek 500 koronát meghaladnak;

12. az erdőbirtokosság kivánságainak kifejezése az üzemterv általános és részletes intézkedéseinek megállapitásával kapcsolatos kérdésekben; ha az erdőbirtokosság választmányt is szervez, a közgyülés ezzel a feladattal a választmányt bizhatja meg;

13. a földmivelésügyi minister által megállapitott üzemterv módositásának, hatályon kivül helyezésének és uj üzemtervvel való helyettesitésének, ugyszinte az üzemtervtől eltérő gazdasági intézkedések és használatok megengedésének kieszközlése végett szükséges határozatok hozatala;

14. a kis részletekben értékesitendő erdei termékek árszabályának megállapitása;

15. intézkedés a közös erdő termékeinek és haszonvételeinek természetben való gyakorlása vagy értékesitése iránt és a vételi, bérleti, haszonbérleti szerződések megkötése iránt, ha a becsérték (az évi bérösszeg, haszonbér) 500 koronát meghalad, vagy a bérleti, haszonbérleti szerződést 3 évet meghaladó időre kötik;

16. határozathozatal a használati dijak szedése és megállapitása, továbbá a tagsági járulékok kivetése és a természetben lerovandó közös munka tárgyában;

17. olyan szerződési kötelezettségek vállalása, melyekkel az erdőbirtokosság 500 koronát meghaladó érték erejéig kötelezetnék;

18. a költségvetés megállapitása, a vagyonleltárt is magukban foglaló számadások megvizsgálása, a felmentvény megadása; számadási hiányok esetében, amennyiben az alapszabályok ezzel a feladattal az elnököt vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

a végrehajtó közegeket nem bizzák meg, az erdőbirtokosság anyagi érdekeinek biztosítására szükséges intézkedések megtétele;

19. az erdőbirtokosság évi rendes bevételeiből a kiadások fedezése után fennmaradt tiszta jövedelem megállapitása és határozathozatal a tiszta jövedelem egy részének gyümölcsöző elhelyezése és a fölöslegnek vagy az egész tiszta jövedelemnek felosztása iránt (284. §. 1., 2. és 3. bekezdése);

20. üzemtervtől eltérő használatok gyakorlása esetében a rendkivüli jövedelem megállapitása és intézkedés annak a földmivelésügyi minister rendelkezései értelmében való felhasználása iránt (284. §. 4. bekezdése);

21. határozathozatal per inditása és perbeli egyezség kötése tárgyában (285. §. 1. bekezdése);

22. az erdőbirtokosság ingó tőkevagyonának felosztása, elidegenitése, megterhelése és rendeltetésétől eltérő célra való fordításának megengedése;

23. határozathozatal az erdőbirtokosság kötelékébe tartozó ingatlanok egy részének az erdőbirtokosság kötelékéből való kibocsátása vagy a birtokosságnak mint társulatnak teljes feloszlása és az ezek következtében szükséges intézkedések tárgyában.

291. §.

Közgyülést minden évben legalább egyszer kell tartani.

Az alapszabályok több közgyülés tartását is elrendelhetik.

A közgyülésről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv egy példányát, ha a közös erdő állami kezelés alatt van, a járási erdőgondnokságnak, különben a járási bizottságnak be kell küldeni.

292. §.

A közgyülést az elnök, akadályoztatása esetében az elnöknek az alapszabályok vagy a közgyülés által kijelölt helyettese hivja össze.

A közgyülést az alapszabályokban meghatározott eseteken felül mindenkor össze kell hivni, ha az erdőbirtokosság érdekében szükséges vagy ha a járási bizottság, a közigazgatási bizottság vagy a földmivelésügyi minister elrendeli.

A tagoknak fejenként számitott egytized része az ok és a cél megjelölésével bár mikor kivánhatja a közgyülés összehivását.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ha az összehivás a járási bizottság, a közigazgatási bizottság vagy a földmivelésügyi minister által meghatározott időben, az előbbi bekezdés esetében pedig legkésőbb 8 nap alatt meg nem történik, a közgyülést kérelemre vagy hivatalból a járási bizottság, illetőleg a közigazgatási bizottság hivja össze.

293. §.

A közgyülés idejét és helyét, a tárgyalás alá kerülő ügyek megjelölésével, legalább 15 nappal előre a tárgysorozatot tartalmazó közgyülési meghivó kifüggesztésével és ezenfelül a helyben szokásos módon is közhirré kell tenni. Ez a határidő a közigazgatási bizottság engedelmével halaszthatatlanul sürgös esetekben megrövidithető, de 3 napnál rövidebb nem lehet. Az alapszabályok megállapithatják, hogy a közhirrététel más módon is történjék.

A közgyülési meghivót a kihirdetéssel egyidejüleg a közigazgatási bizottságnak és ha az erdő állami kezelés alatt van, a járási erdőgondnokságnak is meg kell küldeni.

Érvényes határozatot a közgyülés rendszerint csak a tárgysorozatban megjelölt ügyekben és az elnöknek a közgyülésösszehivása után érkezett hatósági intézkedések végrehajtására vonatkozó előterjesztései tárgyában, továbbá az ujabb közgyülés összehivása végett előterjesztett inditványok tárgyában hozhat; de az alapszabályok megállapithatnak kivételes feltételeket, melyek esetében a közgyülés — a 273. §. 2. bekezdésében és a 290. §. 2., 3., 6., 8—10., 13., 16., 22. és 23. pontjaiban megjelölt ügyek kivételével — a tárgysorozatba előre fel nem vett ügyekben is érvényes határozatot hozhat.

294. §.

A közgyülést az elnök vezeti.

A közigazgatási bizottság és a földmivelésügyi minister a közgyülésre kiküldöttet küldhet. Ilyenkor az elnöklés joga ezeket, még pedig első sorban a földmivelésügyi minister kiküldöttjét, illeti.

A közigazgatási bizottság és a földmivelésügyi minister kiküldetésekre szükség esetében az erdőfelügyelőség tagjait is igénybe veheti.

A közgyülés határozatait a közgyülést vezető elnök mondja ki. A határozatok ki-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

hirdetéséről pedig az erdőbirtokosság elnöke gondoskodik.

295. §.

A tagok névjegyzéke nyilvános és azt bármely érdekelt fél megtekintheti.

A tagok személyében, lakásában, arányrészeiben és szavazatszámaiban időnként beálló változásokat a névjegyzékben hivatalból ki kell tüntetni.

A névjegyzéket helyességére nézve minden közgyülés elején meg kell vizsgálni és az esetleges hibákat ki kell benne igazitani.

296. §.

A közgyülésen a tagok szavazati jogaikat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolhatják.

A szavazatokat a 232. §. 6. bekezdése és a 273. §. 2. bekezdése eseteiben, ugyszinte akkor is, ha a 238. §. 2. bekezdése értelmében a jogosultak igy határoznak, fejenként, más esetekben pedig arányrészek szerint kell számitani.

A közgyülésen a határozatképes számban megjelent tagok, a következő bekezdésben felsorolt eseteket kivéve, általános szótöbbséggel határoznak.

Kivételesen: a 273. §. 2. bekezdésében emlitett határozathoz a névjegyzékben nyilvántartott összes tagok számának háromnegyedénél, a 290. §. 6., 9., 10. és 22. pontjaiban emlitett határozatokhoz a névjegyzékben nyilvántartott összes tagok szavazatainak felénél, az ingatlan elidegenitéshez (290. §. 8. pontja), továbbá az ingatlan egyrészének az erdőbirtokosság kötelékéből való kibocsátásához vagy az erdőbirtokosság teljes feloszlásának kimondásához (290. §. 23. pontja) a névjegyzékben nyilvántartott összes tagok szavazatainak kétharmad részénél több szavazat szükséges.

A 290. §. 1. és 18. pontjában emlitett közgyülési határozatok érvényességéhez a járási bizottság jóváhagyása, a 290. §. 21. pontjában emlitett határozatok érvényességéhez pedig és — abban az esetben, ha a beruházási szükséglet, vagy a becsérték (haszonbér, bérösszeg), vagy a szerződési kötelezettség a 2000 koronát meghaladta — a 290. §. 11., 15. és 17. pontjában emlitett határozatok érvényességéhez is a közigazgatási bizottság jóváhagyása szükséges.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Az idézett §. 2., 6., 8—10., 22. és 23. pontjaiban emlitett közgyülési határozatok érvényességéhez pedig a földmivelésügyi minister jóváhagyása szükséges.

A jóváhagyás bekövetkeztéig ezeket a határozatokat végrehajtani nem szabad.

Ha a járási bizottság az évi költségvetés megállapitására vonatkozó közgyülési határozat jóváhagyása felöl a határozat fölterjesztését követő naptól számitott 60 nap alatt nem határoz, a jóváhagyást megadottnak kell tekinteni.

Azok, a kik az 5. és 6. bekezdésben emlitett határozatokat a 8. bekezdés esetén kivül a szükséges jóváhagyás nélkül végrehajtják, ezért magánjogi felelősséggel tartoznak. Ez a felelősségük akkor is érintetlen marad, ha a határozat végrehajtásáért az erdörendészeti hatóság öket erdörendészeti áthágás miatt (333., 334., 337. §§.) felelősségre vonta.

297. §.

Ha a tagok a közgyülésen határozatképes számban meg nem jelennek, ha a tárgyalásra kitüzött ügyekben határozatot nem hoznak, vagy ha a jogerös határozatok végrehajtása iránt a közgyülés hatáskörébe tartozó intézkedéseket nem teszik meg: a közigazgatási bizottság az erdöbirtokosságot erdörendészeti áthágás miatt felelősségre vonhatja (333. §.) és szükség esetében a közgyülés hatáskörét a 234. §. 3. bekezdése értelmében a községi képviselötestületre ruházhatja át. Ebben az esetben az elnök és a végrehajtó közegek megbizatása is megszünik és a közigazgatási bizottság ezek hatáskörét is átruházza a 234. §. 2. bekezdésében megjelölt községi hatósági szervekre.

Ha az erdöbirtokosság tagjai a közgyülésnek az elöbbi bekezdés alapján a községi képviselötestületre átruházott hatáskörét visszaállitani kivánják, ezt legalább annyi tagnak kell irásban kérni a közigazgatási bizottságtól, ahánynak összes szavazata meghaladja az összes tagok szavazatainak a felét. Az ilyen kérelmet a közigazgatási bizottság, a földmivelésügyi minister jóváhagyásával, a kérelem beadására következő naptári év végéig elintézni köteles.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

298. §.

A községi hatóságok a 234., 289. és 297. §-ok eseteiben a reájuk átruházott hatáskört vissza nem utasithatják.

A községi hatóságok az erdőbirtokosság ügyeit — a 234. §. 3. bekezdése és a 297. §. 1. bekezdése eseteiben a 273. §. 2. bekezdésében és a 290. §. 2., 3., 6., 8—10., 22. és 23. pontjaiban emlitett ügyek kivételével — az erdőbirtokosság külön szerveire megszabott hatáskörben az általános közigazgatási jogszabályok szerint intézik. A határozatok jóváhagyásának kérdésében és a jogorvoslatok (300. §.) tekintetében azonban ennek a törvénynek rendelkezései az átruházott hatáskörben eljáró községi hatóságok határozataira is irányadók.

Az előbbi bekezdésben kivett ügyekre a 234. §. utolsó bekezdése áll.

Az erdőbirtokosság költségvetését és számadásait minden más költségvetéstől és számadástól elkülönitve kell készíteni.

Azt, hogy a községi hatóság tagjait az erdőbirtokosság ügyeinek ellátásáért dijazás illeti-e és ha igen, mennyi illeti, a földmivelésügyi minister jóváhagyásával a közigazgatási bizottság állapitja meg.

299. §.

A jóváhagyott, illetőleg megállapitott alapszabályok módositására, kiegészitésére vagy egészen uj alapszabályokkal való helyettesitésére, valamint hatályuknak uj ingatlanra való kiterjesztésére a 241—245. §-okat, továbbá a 251., 259. és 260. §-oknak az alapszabályokra és a telekkönyvi bejegyzésre vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

300. §.

A közgyülés határozatai ellen a határozat kihirdetését követő naptól számitott 15 nap alatt, a mennyiben a határozat felsőbb hatóság jóváhagyására nem szorul, a járási bizottsághoz, különben pedig a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

Panasszal élhetnek az érdekelt felek, az erdőbirtokosság elnöke, az, aki a közgyülést mint elnök vezette, a törvényhatóság tiszti ügyésze és az erdőfelügyelőség.

A panaszt már a közgyülésen be lehet jelenteni; az ekként bejelentett panaszt a közgyülés jegyzőkönyvében fel kell jegyezni,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

különben a panaszt az erdőbirtokosság elnökénél kell irásban vagy szóval előterjeszteni. A szóbeli panaszról jegyzőkönyvet kell készíteni.

A panasz a határozat végrehajtását felfüggeszti, de a járási, illetőleg a közigazgatási bizottság indokolt esetekben a panasszal megtámadott határozat végrehajtását, amennyiben az felsőbb hatóság jóváhagyására nem szorul, előzetes intézkedéssel megengedheti. A 296. §. utolsó bekezdését a panasszal megtámadott határozatok végrehajtására megfelelően alkalmazni kell.

301. §.

A járási és a közigazgatási bizottságnak a 300. §-ban említett panasz felett hozott határozata ellen, amennyiben a törvény ki nem zárja, a közlést követő naptól számitott 15 nap alatt a 312. §-ban meghatározott további felebbvitellel lehet élni.

Az előbbi §. 3. és 4. bekezdését az ilyen felebbvitelre is megfelelően alkalmazni kell.

302. §.

Az erdőbirtokosságnak minden törvényellenes rendelkezése, határozata vagy intézkedése miatt, mely az erdőbirtokosság kötelékébe tartozó ingatlan tekintetében a tagok arányrészét (tulajdoni vagy használati illetőségét) vagy azon alapuló tagsági jogát sérti, amennyiben a sérelem az e törvényben megengedett jogorvoslat utján elháritható nem volt, az érdekelt igényét a rendes magánjogi elévülési idő alatt birói uton érvényesitheti az erdőbirtokosság ellen.

Birói uton érvényesithető különösen, hogy a tagok névjegyzékébe a jogosultat fel nem vették, vagy abba nem jogosultat vettek fel, vagy valamelyik tagnak arányrészét, vagy azon alapuló szavazati jogát nem helyesen állapitották meg, vagy hogy az erdőbirtokosság kötelékébe jogosulatlanul vontak vagy nem vontak be valamely ingatlant.

IV. FEJEZET.

Az erdőbirtokosságok működésének ellenőrzéséről.

303. §.

Az erdőbirtokosság a közigazgatási bizottság és a földmivelésügyi minister felügyelete alatt működik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ezenfelül müködését a járási bizottság, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási hatóságok is ellenőrizni és a tapasztalt hiányokról a közigazgatási bizottságnak jelentést tenni kötelesek.

304. §.

A közigazgatási bizottság és a földmivelésügyi minister az erdőbirtokosság ügyvitelét és vagyonkezelését a vagyon célszerü gazdasági hasznositása és jövedelmeztetése szempontjából is bármikor megvizsgáltathatja, a birtokosságot a vizsgálat eredményének közlésével a tapasztalt hiányok vagy szabálytalanságok megszüntetésére utasithatja és a szükséges intézkedések tárgyalása és határozathozatal végett megfelelő határidő kitüzésével a közgyülés összehivását is elrendelheti.

305. §.

Az erdőbirtokosság müködésének megakadása, az erdőbirtokosság rossz gazdálkodása s az erdőbirtokosság ügyeinek az erdőbirtokosság célját veszélyeztető módon való vitele vagy pénzügyi zavarok esetében a földmivelésügyi minister az ügyek vitelére ministeri biztost küldhet ki.

A ministeri biztos müködésének tartamára a közigazgatási bizottságnak a 303. §. 1. bekezdésében meghatározott felügyeleti joga és a járási bizottságnak, az erdőfelügyelőségnek és a közigazgatási hatóságoknak az idézett §. 2. bekezdésében meghatározott ellenőrzői kötelessége függőben van.

A ministeri biztos — a 273. §. 2. bekezdésében és a 290. §. 2., 3., 6., 8—10., 22. és 23. pontjaiban megjelölt ügyek kivételével — a közgyülés, a választmány és az elnök jogait gyakorolja és tennivalóit végzi.

Az előbbi bekezdésben kivett ügyekre a 234. §. utolsó bekezdése áll.

A biztos mellé a földmivelésügyi minister az érdekeltek köréből véleményező bizottságot állithat.

A biztos müködése legfeljebb 5 évig tarthat.

Ennek vagy, ha a megbizás rövidebb időre szól, a kitüzött időnek elteltével a ministeri biztos az erdőbirtokosság közgyülését az elnök és esetleg a választmány megválasztása végett összehivja és nekik az ügyek további vitelét átadja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ha azonban a födmivelésügyi minister a körülmények folytán indokoltnak találja vagy, ha az érdekeltek maguk kérik, a ministeri biztos müködését esetről-esetre meghosszabbithatja, de az erre vonatkozó rendeletben az ujabb határidőt minden esetben határozottan megjelöli.

306. §.

Az erdőrendészeti hatóság különösen ellenőrizni köteles az ingatlanok rendeltetésszerü használatát, az erdősitésekre, beruházásokra stb. szánt összegeknek (256. §., 260. §. utolsóelőtti bekezdése, 263. §., 284. §. 1., 2. és 4. bekezdései) rendeltetésszerü felhasználását, az évi tiszta jövedelem helyes felosztását és ingatlan szerzés vagy ingatlan elidegenités eseteiben azt, hogy az erdőbirtokosság által szerzett ingatlan értéke vagy az erdőbirtokosság által elidegenitett ingatlanért kapott érték az adott ellenértéket valósággal fedezze.

307. §.

Ha az elnök vagy az erdőbirtokosság valamelyik végrehajtó közege a törvényben, rendeletben vagy az alapszabályokban reáruházott tennivalókat nem teljesiti vagy kötelességeit egyébképen sulyosan megszegi vagy eljárásával a tagok érdekeit veszélyezteti: a közigazgatási bizottság öket erdőrendészeti áthágás miatt felelősségre vonhatja (337. §.), tisztüktől elmozdithatja és a 289. §. 3. bekezdése értelmében járhat el.

308. §.

Ha az erdőbirtokosság képviseletére hivatott közegek az erdőbirtokosság valamely jogát érvényesiteni elmulasztják, a közigazgatási bizottság a törvényhatóság tiszti ügyészének, esetleg más ügyvédnek, még az erdőbirtokosság ellenzése ellenére is, megbizást adhat a jog érvényesitésére.

A közigazgatási bizottságot ez a jog akkor is megilleti, ha a közös erdő tulajdonjoga nem a tulajdonostársaknak, vagy közös elnevezéssel megjelölt összességüknek, hanem a községnek vagy másnak javára van telekkönyvezve és az érdekeltek a birtokkereset vagy a tulajdoni kereset meginditása vagy a telekkönyv kiigazitása iránt nem intézkednek.

A megbizásnak ugyanaz a joghatálya, mintha az erdőbirtokosság adta volna.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

309. §.

A hatósági kiküldetések költségei abban az esetben, ha a kiküldetés az erdőbirtokosság kérelmére történt, vagy ha a 305. §-ban jelzett esetről van szó, az erdőbirtokosságot terhelik. Ellenkező esetben a kiküldetés közérdekünek tekintendő.

A hatósági kiküldetések iránt tett intézkedések felebbezéssel meg nem támadhatók. A kiküldött eljárása ellen azonban panasznak van helye a kiküldő hatósághoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ÖTÖDIK CIM.

Az erdőrendészetről.

I. FEJEZET.

Az erdőrendészeti hatóságokról és a jogorvoslatokról.

310. §.

Erdőrendészeti ügyekben elsőfoku hatóság — a szerint, a mint az egyes esetekben ez a törvény rendeli —: a járási bizottság, a közigazgatási bizottság vagy a földmivelésügyi minister.

Városi törvényhatóságokban a járási bizottság hatáskörébe utalt erdőrendészeti ügyeket a közigazgatási bizottság látja el.

A közigazgatási bizottság hatáskörébe utalt tennivalókat, azoknak a kivételével, a melyeket a közigazgatási törvények a bizottság teljes ülésének hatáskörébe utalnak, vármegyékben a közigazgatási bizottság közgazdasági szakosztálya (19__ : _____. t.-c. ___. §-a), városi törvényhatóságokban a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága (1913. X. t.-c. 70. §-a) végzi.

A földmivelésügyi minister, mint elsőfoku hatóság, az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával határoz.

Az erdei kihágásokra nézve a hatodik cim rendelkezései irányadók.

311. §.

Ha valamely tulajdonosnak összefüggő egészet alkotó vagy egymáshoz közel fekvő darabokból álló, egységesen kezelt erdeje két vagy több törvényhatóság területén fekszik, a belügyministerrel egyetértve a földmivelésügyi minister állapitja meg, hogy az egész erdő felett melyik törvényhatóság közigazgatási bizottsága gyakorolja az elsőfoku erdőrendészeti hatóságot.

Az 1. bekezdés esetében, valamint akkor is, ha az ilyen erdő ugyanannak a vármegyének két vagy több járásában fekszik a járási bizottság tennivalóit a közigazgatási bizottság látja el.

312. §.

A járási bizottság határozatai ellen a közigazgatási bizottsághoz, a közigazgatási bizottság határozatai ellen pedig, a 309. §. 2. bekezdésében és a 313. §. 1. bekezdésében

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

említett esetek kivételével, a földmivelésügyi ministerhez felebbezésnek van helye.

A földmivelésügyi minister határozata, a 313. §. 3. bekezdésében és a 314. §-ban említett esetek kivételével, végérvényes.

Felebbezéssel élhetnek a határozat közlését követő naptól számitott 15 nap alatt az érdekelt felek, az erdőfelügyelőség, az eljárásban érdekelt szakigazgatási hivatalok és erdőbirtokossági ügyekben még: az erdőbirtokosság elnöke, az, aki a közgyülést mint elnök vezette és a tiszti ügyész.

Érdekelt fél az, akinek jogát vagy érdekét a határozat közvetlenül sérti.

A felebbezésekre egyebekben a közigazgatási törvények általános határozatai irányadók.

313. §.

A közigazgatási bizottságnak az a határozata, mellyel a 186. §. 1. b), 1. c) és 2. b) pontjában, továbbá a 184., 185., 207., 209., 219—221. és 225—227. §-okban említett kártalanitások összegét és módját és a 182. §. 2. bekezdésében említett fenntartási költségekhez való hozzájárulás öszszegét és módját megállapitja, felebbezéssel meg nem támadható.

A közigazgatási bizottságnak az 1. bekezdésben említett határozatával meg nem elégedő fél a vitás kérdés elintézését a bíróságtól kérheti; ha azonban ezzel a jogával a határozat közlését követő naptól számitott 30 nap alatt nem él, a közigazgatási bizottság határozata végérvényes lesz.

A 2. bekezdés rendelkezéseit a földmivelésügyi ministernek azon határozataira is megfelelően alkalmazni kell, amelyekkel a 130., 137., 155. és 163. §-ban említett kártalanitások összegét és módját megállapítja.

314. §.

A közigazgatási birósághoz panasznak van helye a földmivelésügyi minister azon határozata ellen, mellyel:

1. a 90. §-ban említett védelmi intézkedések esetében a védelem költségeinek viselése kérdésében intézkedik;

2. az erdei termékek szállitásának engedélyezése esetében a 173. és 198. §-ban említett biztositék összegét, letételének, kezelésének és visszaszolgáltatásának feltételeit, továbbá a 186. §. 1. a) és 2. a) pontjaiban említett kártalanitások összegét és módozatait megállapitja;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

3. a tutajozásra, vagy fausztatásra adott ujabb engedély esetében a 196. §. 12. pontjában emlitett beruházási költségjárulékot megállapitja és a fenntartási, üzemi és az esetleg közösen viselendő kártalanitási költségek részarányos viselése kérdésében határoz (210—213. §§.);

4. a tutajozás vagy a fausztatás jogának megszünése körül keletkező vitás ügyeket ellátja (217. §.);

5. a tutajozás vagy a fausztatás által okozható károk megakadályozására szükséges viziművek és egyéb épitmények tekintetében az engedélyes és a parttulajdonosok vagy a viz másnemü használatára jogositottak között felmerülő vitás kérdésekben eljár (201., 202. és 215. §§.);

6. a viz másnemü használatára jogositottak viziműveinek és egyéb épitményeinek a tutajozás vagy a fausztatás érdekében hatóságilag engedélyezett átalakitásából és a vizhasználatok korlátozásából származó kártalanitási ügyeket ellátja (203. §.).

A panaszt a határozat közlését követő naptól számitott 15 nap alatt a közigazgatási bizottságnál kell beadni.

Panasszal élhetnek az érdekelt felek.

Á panaszokra egyebekben a közigazgatási biróság előtti ellárást szabályozó törvények rendelkezései irányadók.

315. §.

A felebbezéssel vagy panasszal megtámadott erdőrendészeti határozatok tilalmat kimondó és tilalmat fenntartó rendelkezéseinek, továbbá azoknak az intézkedéseinek a végrehajtását, melyekre nézve a hatóság e törvény, vagy a közigazgatási eljárást és a közigazgatási biróság előtti eljárást általánosságban szabályozó törvények rendelkezései alapján a végrehajtás sürgősségét záros határidő kitüzésével akár magában a megtámadott határozatban, akár külön intézkedéssel kimondta, sem a felebbezés, sem a panasz nem akadályozza.

Más esetekben a felebbezésnek és panasznak felfüggesztő hatálya van.

II. FEJEZET.

Az erdőrendészeti közegekről.

316. §.

Az erdők felett a közvetlen hatósági felügyeletet a magyar királyi erdőfelügyelőség gyakorolja törvényes minősitésü (321—323. §§.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

erdőtiszt tagjai által, akik evégből kötelesek a működési körükbe eső erdőket időnként bejárni, arról, hogy a tulajdonosok a törvényeket, rendeleteket, az üzemtervet és az erdőrendészeti hatóság külön rendelkezéseit megtartják-e, a helyszinén meggyőződést szerezni és tapasztalataikról az erdőfelügyelőségnek jelentést tenni. Ha az erdőkezelést vagy az erdők állapotát olyannak találják, amely az erdőrendészeti hatóság sürgős beavatkozását kivánja, kötelesek a nyilvánvalóan törvénybe, rendeletbe vagy hatósági intézkedésbe ütköző cselekményeket addig is, mig a közigazgatási bizottság intézkedhetnék, betiltani és a veszéllyel járó mulasztások pótlására a tulajdonost, a törvényes következményekre való figyelmeztetéssel, felhivni.

Az erdőfelügyelőség tagjai által elrendelt ideiglenes tilalom végrehajtásánál a közigazgatási hatóságok, a rendőri közegek és a csendőrség tagjai közremüködni kötelesek.

Minden tulajdonos megengedni köteles, hogy erdejének állapotáról az erdőfelügyelőség tagjai és megbizottai a helyszinén bármikor meggyőződést szerezzenek.

Az erdőfelügyelőség az erdők állapotáról szerzett tapasztalatai alapján a szükséges erdőrendészeti intézkedések megtétele végett, az esetleg már megtett ideiglenes intézkedések bejelentése mellett, a közigazgatási bizottságnak javaslatot tenni köteles.

317. §.

A hatósági felügyelet gyakorlása céljából az 1879 : XXXI. t.-c. alapján szervezett kerületi királyi erdőfelügyelők és a községi és némely más erdők és kopárterületek állami kezelése céljából az 1898 : XIX. t.-c. alapján szervezett magyar királyi állami erdőhivatalok müködése az ebben a törvényben emlitett erdőfelügyelőségek szervezésével megszünik és az erdőfelügyelőknek és az állami erdőhivataloknak az előbb idézett két törvényben és más törvényekben meghatározott feladatai is az erdőfelügyelőségekre szállanak át.

318. §.

Az erdőfelügyelőségek feladataikat, ugy az erdők felett gyakorolt hatósági felügyelet ellátása, mint az állami kezelésbe vett erdők kezelése és az erdőbirtokosságok ellenőrzése (303. §. 2. bekezdése) tekintetében, az 1898:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

XIX. t.-c. alapján szervezett magyar királyi járási erdőgondnokságok segitségével végzik.

A járási erdőgondnokságokat a földmivelésügyi minister, szervezetüknek és müködési körüknek megfelelő módositása és kiegészitése után, az erdőfelügyelőségeknek rendeli alá.

Az erdőfelügyelőség vezetője az erdőfelügyelőség tennivalóinak elvégzését a járási erdőgondnokságok törvényes minősitésü erdőtiszt tagjaira bizhatja. Ez a megbizás mindenkivel szemben hatályos.

319. §.

Az erdőfelügyelőségeket a földmivelésügyi minister az ország azon részeiben, ahol sok az erdő, egy-egy, másutt pedig két s esetleg több vármegyére kiterjedő kerülettel, a kerületbe tartozó valamelyik vármegyei vagy városi törvényhatóság székhelyén, a megszünő kerületi erdőfelügyelői és állami erdőhivatali szervezetek személyzetéből szervezi.

Az erdőfelügyelőségek müködési köre a kerületükbe beékelt városi törvényhatóságokra is kiterjed.

320. §.

Ha valamelyik tulajdonosnak a 311. §. meghatározása alá eső erdeje két vagy több erdőfelügyelőség kerületébe esik, az erdőfelügyelőségi tennivalókat az egész erdőre nézve az az erdőfelügyelőség köteles ellátni, amelyiknek müködési körébe annak a törvényhatóságnak a területén fekvő erdők tartoznak, amelynek közigazgatási bizottsága az erdőre nézve az elsőfoku erdőrendészeti hatóság tennivalóival megbizva van.

321. §.

Az erdőrendészetnek és erdőkezelésnek azokkal a feladataival, melyeket az államnak kell saját közegeivel elvégeztetni, továbbá a 10—14. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők üzemterveinek elkészitésével és időszaki felülvizsgálásával, valamint a 10—12. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők üzemtervének végrehajtásával és az ezzel kapcsolatos erdőgazdasági feladatok intézésével és ellenőrzésével s végül a hatóságilag kijelölt kopárterületek munkatervének elkészitésével, a megállapitott munkatervek végrehajtásának intézésével és ellenőrzésével, megfelelő segédszemélyzet közremüködése

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

mellett, olyan okleveles erdőtisztet (erdőmérnököt) kell megbizni, aki a köztisztviselőkre nézve megszabott általános kellékeknek megfelel.

322. §.

Okleveles erdőtiszt (erdőmérnök) e törvény szempontjából az, aki:

1. érettségi vizsgát tett;

2. a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskolán, vagy azzal egyenlő rangu más erdészeti főiskolán, a selmecbányai főiskola erdőmérnöki szakosztályának rendes hallgatóira nézve kötelezően előirt összes tantárgyakat hallgatta és ezekből vizsgát tett;

3. főiskolai tanulmányainak befejezése után valamely erdőgazdaságban vagy az erdőgazdasággal kapcsolatos ipartelepen vagy az erdőgazdasággal kapcsolatos más vállalatnál legalább 2 éven át gyakorlati alkalmazásban volt;

4. az erdészeti államvizsgát belföldön letette.

Az erdészeti államvizsga szabályait a földmivelésügyi minister állapitja meg és ő intézkedik a vizsgák szabályszerü megtartása iránt.

323. §.

Az az okleveles erdőtiszt, akit a 321. §-ban emlitett feladatokkal biznak meg, a közigazgatási bizottság előtt a következő esküt köteles letenni:

«Én N. N. esküszöm a mindenható és mindentudó Istenre, hogy a gondviselésemre bizott erdőkre lelkiismeretesen felügyelek; az erdőkezelés és az erdőgazdasági üzem feladatainak végzése, intézése és ellenőrzése körül kötelességeimet pontosan teljesitem; a törvényeket és rendeleteket lelkiismeretesen megtartom; az erdő tulajdonosának érdekeit minden rendelkezésemre álló törvényes eszközzel megvédelmezem és előmozditom; mindazokról, amiket gondozásomra biznak, lelkiismeretesen számot adok; törvénybe ütköző cselekedetektől mindenkit visszatartani igyekszem s ha ez nem állana hatalmamban vagy tehetségemben, az elkövetett törvénytelenségeket az erdőrendészeti hatóságnak tudomására hozom; az erdőt minden kárositástól megóvni törekszem s azokat, akik az erdő őrizetével és védelmével megbizva vannak, kötelességeik teljesitésében szigorúan ellenőrzöm, a kártevőket pedig törvény szerint felelősségre

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

vonom; mindig a való igazsághoz tartom magamat és soha senkit alaptalanul meg nem vádolok. Isten engem ugy segéljen!»

324. §.

Azok az erdőtulajdonosok, akik nem kötelesek a 321. és 322. §-okban meghatározott minősitésü erdőtisztet alkalmazni, szintén letétethetik erdőtisztjeikkel a 323. §-ban foglalt esküt, ha ezek kimutatják, hogy a köztisztviselőkre nézve megszabott általános kellékeknek megfelelnek, de a közigazgatási bizottság olyannak, aki ezen felül nem tudja egyszersmind azt is igazolni, hogy a 322. §-ban meghatározott elméleti szakképzettséggel bir, csak akkor adhat engedélyt az eskünek gyakorlati erdőtiszti (erdészi) minőségben való letételére, ha kimutatja, hogy:

1. élete 24. évét betöltötte;

2. az erdő tulajdonosa őt az erdő gazdasági ügyeinek vagy azok egy részének önálló intézésével bizta meg; és

3. a feladatainak teljesitéséhez szükséges általános müveltségnek és gyakorlati ismereteknek birtokában van.

325. §.

Az erdőfelügyelőségnél és a közös erdőőri szervezeteknél, továbbá a 10—12. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdők kezelésénél a müszaki segédszolgálat ellátására csak olyan erdőőr (altiszt) alkalmazható, aki:

1. az állam által alkalmazott altisztekre nézve megszabott általános kellékeknek megfelel;

2. életének 20-ik évét betöltötte;

3. az erdőőri szakiskola elvégzése vagy legalább 3 évi gyakorlati erdészeti alkalmaztatás után a földmivelésügyi minister által szervezett erdőőri szakvizsgát sikerrel letette.

A müszaki segédszolgálat teljesitésére hivatott erdőőrök kisegitésére alkalmazott segéderdőőröktől (26 §.) a 3. pontban meghatározott szakképzettség nem követelhető meg, de szükséges, hogy az 1—2. pontokban emlitett kellékeket ezek is kimutassák és legalább irni, olvasni és számolni tudjanak.

326. §.

Az erdőfelügyelőségnél és a közös erdőőri szervezeteknél, továbbá a 10—12. §-ok és a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

alá eső erdők kezelésénél alkalmazott erdőőrök és segéderdőőrök a következő esküt kötelesek a járási főszolgabiró előtt letenni:

«Én N. N. esküszöm a mindenható és mindentudó Istenre, hogy a gondozásomra bizott erdőre, annak összes tartozékaira, vadállományára, halállományára és hasznos madaraira szorgalommal és hűséggel felvigyázok és egyéb kötelességeimet is a törvényeknek, rendeleteknek, szolgálati utasitásomnak és felebbvalóim rendelkezéseinek megfelelően pontosan teljesitem; szolgálatomat elöljáróm tudta és beleegyezése, vagy elkerülhetetlen szükség nélkül el nem hagyom és mindenről, amit gondozásomra biznak, lelkiismeretesen számot adok; azokat, akik az erdőt, az erdőhöz tartozó javakat, a vad- és halállományt vagy a hasznos madarakat kárositják és pusztitják, vagy kárositani és pusztitani megkisérlik, a törvények értelmében felelősségre vonom, megzálogolom vagy előállitom, az okozott kárt lelkiismeretesen megbecsülöm és a kártevőt és a károsítást elöljáróimnak feljelentem; magamat mindenben a való igazsághoz tartom és soha senkit alaptalanul meg nem vádolok. Isten engem ugy segéljen!»

327. §.

A 13—15. §-okban emlitett magánerdők tulajdonosai is letétethetik erdőőreikkel a járási főszolgabiró előtt a 326. §-ban foglalt esküt, ha kimutatják, hogy erdőőreik a 325. §. 1—3. pontjaiban vagy legalább is annak 1—2. pontjaiban foglalt kellékekkel birnak s ezenfelül irni, olvasni és számolni tudnak.

328. §.

A letett esküről bizonyitványt kell kiállitani és a felesketett erdőtisztekről, erdőőrökről és segéderdőőrökről nyilvántartást kell vezetni. Ugy a bizonyitványban, mint a nyilvántartásban meg kell jelölni, hogy a felesketett erdőtiszt, erdőőr vagy segéderdőőr a 321., 322. és 324., illetőleg a 325. és 327. §-ban meghatározott kellékek közül melyikeknek igazolása alapján bocsáttatott esküre. A nyilvántartás egyéb szabályait a földmivelésügyi minister állapitja meg.

329. §.

A felesketett erdőtiszteket, erdőőröket és segéderdőőröket szolgálatukban közbiztonsági közegeknek kell tekinteni. E minősé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

gükben lövőfegyvert viselhetnek, amely fegyveradó-mentes. Ha az erdő tulajdonosa vagy pedig a vadászati vagy halászati jog élvezője vagy bérlője a felügyeletükre vagy őrizetükre bizott területen a vadállományra, halállományra és a hasznos madarakra való felügyelettel is megbizza őket, szolgálati fegyverükön felül a megbizó engedelmével egy darab vadász-fegyvert is viselhetnek, a mely szintén fegyveradó-mentes.

330. §.

A 325. §. 3. pontjában meghatározott szakképzettséggel biró felesketett erdőörök a földmivelésügyi minister által kiadott utasitások szerint erdei rovatos naplót kötelesek vezetni s abban az őrizetükre bizott területen elkövetett minden kárositást, kárositási kisérletet, veszélyes cselekményt és mulasztást bejegyezni és a bejegyzéseket a kelet kitételével aláirni kötelesek.

A bejegyzéseken törlés, átirás vagy vakarás által változtatni nem szabad. Ha az első bejegyzés hiányos vagy hibás, a szükséges kiegészitést vagy helyreigazitást külön tétel alatt kell a kelet kitételével pótlólag bejegyezni és ezt is alá kell irni.

A szolgálatadók a 325. §. 3. pontjában meghatározott szakképzettséggel nem biró felesketett segéderdőöreiket (325. §. 2. bekezdése) és erdőöreiket (327. §.) is kötelezhetik arra, hogy erdei rovatos naplót vezessenek, de ebben az esetben a napló vezetésére kötelezett egyén nevét, az őrizetére bizott erdő megjelölésével, az illetékes rendőri büntető bíróságnak bejelenteni kötelesek.

331. §.

Felesketett erdőöröknek és segéderdőöröknek az erdei rovatos naplóba szabályszerüen bejegyzett erdei kihágási adatai épugy, mint erdei kihágási ügyekben esküjükre való hivatkozással saját személyes észleleteik alapján tett vallomásai, amennyiben azokat a rendöri büntető biró aggályosaknak nem találja, ellenbizonyiték hiányában teljes bizonyitó erővel birnak.

332. §.

A felesketett erdőörök és segéderdőörök szolgálatukban a földmivelésügyi minister által megállapitott, könnyen felismerhető jelvényt kötelesek viselni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

III. FEJEZET.

Az erdőrendészeti áthágásokról.

333. §.

Az az erdőtulajdonos, aki e törvényben meghatározott kötelességeit kellő időben nem teljesiti, vagy e törvény tiltó rendelkezéseit megszegi, vagy a földmivelésügyi ministernek e törvény alapján kiadott rendeleteit vagy külön rendelkezéseit, avagy a közigazgatási vagy járási bizottságnak e törvény alapján vagy a földmivelésügyi minister rendelete alapján tett intézkedéseit nem tartja meg, erdőrendészeti áthágást követ el és, a 2. és 3. bekezdések eseteit kivéve, 10 koronától 1000 koronáig, ismétlés esetében 2000 koronáig terjedhető pénzbirsággal büntettetik.

Véderdőben, beerdősitésre kijelölt kopárterületen, feltétlenül fenntartandó erdőben és mezőgazdasági mivelésre csak feltételesen alkalmas talaju erdőben egy kataszteri holdnál nagyobb területen engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően végrehajtott irtásért a pénzbirságot az irtott terület kiterjedése arányában kell kiszabni. Az igy kiszabott büntetés véderdő és beerdősitésre kijelölt kopárterület irtása esetében holdanként 100 koronánál kisebb és 400 koronánál nagyobb, más esetekben pedig holdanként 50 koronánál kisebb és 300 koronánál nagyobb nem lehet.

Üzemtervtől vagy külön hatósági rendelkezéstől eltérő fahasználat esetében, ha a kihasznált fa értéke az 1000 koronát meghaladja, a pénzbirság a kihasznált fa értékének egytized részénél kisebb és egész értékénél nagyobb nem lehet.

Ha az erdőrendészeti áthágást véderdőben vagy beerdősitésre kijelölt kopárterületen követték el, ezt a pénzbirság kiszabásánál sulyosbitó körülménynek kell betudni.

A határozatban a tulajdonost, záros határidő kitüzésével, elmulasztott kötelességeinek teljesitésére és a terhére rótt törvényellenes cselekmény vagy mulasztás hátrányos következményeinek megszüntetésére, vagy megelőzésére is kötelezni kell.

Ha az erdőrendészeti áthágást a 10—14. §-ok alá eső erdőben vagy a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdőben üzemtervtől, a 15. §. alá eső erdőben pedig a 66. §. alapján kiadott hatósági rendelkezéstől eltérő használattal követték el, a köz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

igazgatási bizottság a 10. és 11. §. alá eső, továbbá a 23. §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése alá eső erdő tulajdonosával szemben egyuttal a 64. §. 4. bekezdésében és a 74. §. 3. bekezdésében, a 12—15. §-ok alá eső erdők tulajdonosaival szemben pedig a 65. §. 3. bekezdésében foglalt rendelkezéseket is alkalmazhatja.

Az 1. bekezdés hatálya az erdőtulajdonosnak a 93—97. §-okba ütköző veszélyes cselekményeire és mulasztásaira (350. §. 3. pontja, 359. §.) nem terjed ki.

334. §.

Ha nem az erdő tulajdonosa, hanem az erdőben használatok gyakorlására jogositott személy követ el jogai gyakorlása körében olyan cselekményt, mely a 333. §. értelmében erdőrendészeti áthágás, azért a tulajdonossal együtt felelős, még pedig elsősorban felel akkor is, ha közte és a tulajdonos között ezzel ellenkező megállapodás jött létre.

Mulasztással elkövetett erdőrendészeti áthágásért a használatok gyakorlására jogositott személy csak akkor felelős, ha az elmulasztott tennivalók teljesitését ő vállalta el, vagy arra az erdőrendészeti hatóság öt kötelezte. Első esetben vele együtt a tulajdonos is felelős, de csak másodsorban, utóbbi esetben egyedül ő a felelős.

335. §.

Erdőrendészeti áthágást követ el és a 333. §. szerint büntetendő:

1. az a tulajdonos vagy község, mely a más kopárterületének kijelölését és a hatóságilag kijelölt kopárterület termőképességének helyreállitásához szükséges erdősitési, talajjavitási, talajkötési és vizlevezetési munkálatok sikeres végrehajtását és kárositásoktól való megvédését a 129., 130., 133—135., 137., 141., 143., 148. és 404. §-okban meghatározott kötelességeinek megfelelő időben való teljesitésével elömozditani, habár az tehetségében állott volna, indokolatlanul elmulasztotta;

2. az, aki saját ingatlanán, habár az nem is tartozik az 1. §. alá eső erdők közé, a talajt védő töltéseknek, gátaknak és más szerkezeteknek vagy magának a termőtalajnak megrongált részeit a 159. §. 6. pontja alapján, vagy a 161. avagy 162. §. alapján hozzá intézett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

felhivásra, a felhivásban elrendelt módon és időben, habár az tehetségében állott volna, helyre nem hozta;

3. az a tulajdonos, aki hatósági engedély alapján kiirtott erdeje vagy mezőgazdasági és müszaki intézkedésekkel megjavitott kopárterülete további mivelésének és használásának hatóságilag meghatározott feltételeit meg nem tartja.

336. §.

Erdőrendészeti áthágást követ el és a 333. §. szerint büntetendő:

1. erdei termékeknek nyilvános közlekedésre nem szolgáló területeken át hatósági engedéllyel való átszállitása esetében: az engedélyes és a szállitásra igénybe vett ingatlan tulajdonosa is, ha a 170—191. §-ok rendelkezéseit, vagy a földmivelésügyi ministernek az idézett §-ok alapján kiadott rendeleteit, vagy külön rendelkezéseit vagy az engedély feltételeit, avagy a közigazgatási bizottságnak mindezek alapján kiadott rendelkezéseit meg nem tartja;

2. erdei termékeknek vizen való szállitása esetében: az a szállitó, a ki engedély nélkül fát usztat, vagy olyan folyón, folyószakaszon, csatornán vagy patakon, melyen a tutajozás gyakorlásához engedély szükséges, engedély nélkül tutajoz, vagy a tutajozás vagy a fausztatás érdekében engedély nélkül vizimüveket vagy egyéb épitményeket állit fel; továbbá az az engedélyes, a kinek a fausztatásra, tutajozásra vagy a szükséges viziművek és egyéb épitmények létesitésére engedélye van ugyan, de az engedélyben meghatározott jogainak gyakorlása közben a 192—228. §-ok rendelkezéseit, a földmivelésügyi ministernek az idézett §-ok alapján kiadott rendeleteit, vagy külön rendelkezéseit, vagy az engedély feltételeit, avagy a közigazgatási bizottságnak mindezek alapján kiadott rendelkezéseit meg nem tartja.

337. §.

Erdőrendészeti áthágást követ el és a 333. §. szerint büntetendő a 229—309. §-ok alá eső erdőbirtokosság elnöke vagy végrehajtó közege, ha a törvényben, rendeletben, vagy az alapszabályokban reáruházott tennivalókat nem teljesiti vagy ott meghatározott kötelességeit egyébképen sulyosan megszegi vagy eljárásával az erdőbirtokosság tagjainak az érdekeit veszélyezteti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

338. §.

A 333—336. §-ok szerint felelős személyek a hozzátartozóik, megbizottaik és alkalmazottaik (gazdasági intézőik, kezelő- és őrző személyzetük, cselédjeik, munkásaik, fuvarosaik stb.) által elkövetett erdőrendészeti áthágásokért is maguk felelősek; a kiskoru vagy gondnokság alá helyezett személy által elkövetett erdőrendészeti áthágásokért pedig az atya, a gyám vagy a gondnok tartozik felelősséggel.

Ha azonban az 1. bekezdés szerint felelős személyek kimutatják, hogy az áthágást tudtuk és beleegyezésük nélkül követték el és azt felügyeleti kötelességük szigoru gyakorlásával sem voltak képesek megakadályozni: felelősségük annyiban megszünik, hogy pénzbirsággal nem büntethetők, de az eljárási költségek viselése, az elkövetett mulasztások pótlása és a mulasztások és törvénybe ütköző cselekmények hátrányos következményeinek megszüntetése vagy megelőzése tekintetében felelősségük ekkor is megmarad.

339. §.

Ha a 333—337. §-ok és a 338. §. 1. bekezdése szerint felelős személyek másoknak olyan cselekményt engednek meg, vagy mások részéről olyan cselekményt türnek el — anélkül, hogy azt a rendelkezésükre álló törvényes eszközökkel megakadályozni vagy megtorolni igyekeznének —, amelyet a törvény alapján erdőrendészeti áthágásnak kell minősiteni, azért, ha a cselekmény megtörtént, ugy büntetendők, mintha azt maguk követték volna el.

340. §.

Az erdőrendészeti áthágás miatt elmarasztaltat az eljárási költségekben is el kell marasztalni.

Az eljárás beszüntetése, felmentő határozat, vagy behajthatlanság esetében az eljárási költségeket az Országos Erdei Alap viseli (408. §. 3. pontja).

341. §.

A pénzbirság az elmarasztalt hagyatékát csak akkor terheli, ha a marasztaló határozat még az elmarasztalt életében jogerejüvé vált.

A 333. §. 5. és 6. bekezdése alapján

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

elrendelt erdőrendészeti intézkedések végrehajtását azonban az elmarasztalt halála nem akadályozza.

342. §.

Az erdőrendészeti áthágások büntethetősége az áthágás elkövetésének napjától számitott 2 év alatt, a pénzbirság behajthatósága pedig a marasztaló határozat jogerőre emelkedését követő naptól számitott 3 év alatt elévül.

Az elévülést félbeszakitja: az erdőrendészeti áthágás büntethetősége tekintetében az áthágásnak a községi elöljáróságnál vagy a járási főszolgabirónál vagy a járási erdőgondnokságnál vagy az erdőfelügyelőségnél történt bejelentése, vagy az erdőrendészeti hatóságnak a tényállás megállapitására irányuló bármely intézkedése; a pénzbirság behajthatósága tekintetében pedig az illetékes közigazgatási hatóságnak a marasztaló határozat végrehajtására irányuló intézkedése. A bejelentés vagy intézkedés napján az elévülés ujból kezdetét veszi.

Ha az eljárás megindítása vagy folytatása valamely előzetes kérdésnek hatósági elintézésétől függ, az elévülés az előzetes kérdés jogerős elintézéséig szünetel.

343. §.

Erdőrendészeti áthágással másnak okozott kár miatt a kártéritési követelés polgári per utján érvényesithető.

344. §.

Az erdőrendészeti áthágások eseteiben befolyó pénzbirságok négyötöd része az Országos Erdei Alapot illeti (410. §. 1. pontja). A pénzbirságok egyötöd részét a községi beteg- vagy szegényalap céljaira annak a községnek kell kiadni, a melynek területén az erdőrendészeti áthágást elkövették.

IV. FEJEZET.

Az eljárásról erdőrendészeti áthágások eseteiben.

345. §.

Erdőrendészeti áthágás miatt az eljárást hivatalból kell megindítani.

A községi elöljárók, a felesketett erdőtisztek, erdőőrök, segéderdőőrök, mezőőrök és vadőrök, a rendőri közegek és a csendőrség tagjai a tudomásukra jutott erdőrendé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

szeti áthágásokat a községi elöljáróságnál vagy a járási főszolgabirónál vagy a járási erdőgondnokságnál vagy az erdőfelügyelőségnél fegyelmi felelősség terhével feljelenteni kötelesek.

A községi elöljáróság és a főszolgabiró a nála tett feljelentésről a járási erdőgondnokságot vagy az erdőfelügyelőséget, a járási erdőgondnokság pedig az erdőfelügyelőséget azonnal értesiteni köteles.

Az erdőfelügyelőség köteles a feljelentés alaposságáról előzetes meggyőződést szerezni és, ha a feljelentést alaposnak találja, az eljárást meginditani, nevezetesen a főszolgabirót megkeresni, hogy a tényállásnak szükség esetében a helyszinén való felvételére és megállapitására 30 nap alatt tárgyalást tüzzön ki.

346. §.

A tárgyalásra legalább 15 nappal előbb meg kell hívni a terheltet és az esetleg vele együtt felelős személyt, továbbá az erdőfelügyelőséget és az erdőfelügyelőség által bejelentett tanukat és szakértőket.

A terhelttel és az esetleg vele együtt felelős személlyel tüzetesen közölni kell az ellene emelt vádat s arra is figyelmeztetni kell öt, hogy a tárgyalásra tanuit s esetleg szakértőit is magával viheti.

Ha a terhelt a tárgyalás megtartása előtt kijelenti, hogy a vád alaposságát elismeri és a tárgyalás megtartását nem kivánja, a tényállás felvétele és megállapitása végett nem kell tárgyalást tartani.

A feleket a tárgyaláson meghatalmazottak képviselhetik, a kiket a felek a tárgyaláson szóval is bejelenthetnek. A szóbeli meghatalmazást a tárgyalási jegyzőkönyvben fel kell jegyezni. Irásbeli meghatalmazás érvényességéhez két tanu aláirása szükséges.

Az a körülmény, hogy a szabályszerüen megidézett felek a tárgyaláson meg nem jelennek, a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

347. §.

A tárgyaláson a vádat és bizonyitékait az erdőfelügyelőség képviselője terjeszti elő, akinek jogában áll a tényállás tisztázása céljából a tárgyalás folyama alatt mind az érdekeltekhez, mind a tanukhoz és szakértőkhöz kérdéseket intézni s, ha szükséges, ujabb tanuk meghivását vagy helyszini vizsgálat elrendelését inditványozni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni s abba a vádat, bizonyitékait és az érdekeltek védelmét, továbbá a tanuk vallomásait s a szakértők véleményét hiven fel kell venni.

348. §.

Az erdőfelügyelőség képviselője a vádat a tárgyalás folyamán olyanra is kiterjesztheti, akinek az erdőrendészeti áthágás elkövetésében való részessége csak a tárgyalás rendén tünik ki. Ha azonban az ilyen terhelt nincs jelen, vagy azonnal nem idézhető meg, vagy az idézésre nem jelenik meg, a tárgyalás folytatását el kell halasztani s öt az uj tárgyalásra szabályszerüen meg kell idézni, vagy, ha a tényállás tisztázása szempontjából az is elég, ha öt kihallgatják, utólagos kihallgatását kell elrendelni. Kihallgatása előtt közölni kell vele a lefolyt tárgyalás jegyzőkönyvének egész tartalmát.

349. §.

A tárgyalás jegyzőkönyvét s esetleges mellékleteit, a 346. §. 3. bekezdése esetében a terhelt nyilatkozatát, az erdőfelügyelőség tüzetesen megokolt inditványnyal a közigazgatási bizottsághoz terjeszti be határozathozatal végett.

A közigazgatási bizottság, ha a tényállást teljesen kideritettnek találja, elsőfokban határoz s határozatát közli az érdekeltekkel és az erdőfelügyelőséggel; ellenkező esetben a tárgyalás kiegészitését rendeli el.

A póttárgyalásra a terheltet meg kell hivni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

HATODIK CIM.

Az erdei kihágásokról.

I. FEJEZET.

Az erdei kihágások meghatározásáról.

350. §.

Erdei kihágást követ el:

1. aki az erdőből 160 koronánál nem nagyobb értékü, elszállitásra, eladásra vagy felhasználásra még elő nem készitett erdei terméket (352—354. §§.) lop, vagy annak ellopását megkisérli (erdei lopás);

2. aki másnak az erdejében szándékosan vagy gondatlanságból erdei kártétellel 160 koronát meg nem haladó kárt okoz (357. §.);

3. aki saját erdejében vagy másnak az erdejében szándékosan vagy gondatlanságból a 93—97. §-okba ütköző veszélyes cselekményt vagy mulasztást követ el (359. §.);

4. aki másnak az erdejében szándékosan vagy gondatlanságból a 3. pont alá nem eső egyéb veszélyes cselekményt vagy mulasztást követ el (360. §.);

5. aki a 98. §. alapján elrendelt kivételes hatósági intézkedés megszegésével igazolvány nélkül erdei terméket szállit, elad vagy vesz.

351. §.

Az erdő határain kivül elkövetett lopás, ha tárgya egyébképen a 350. §. 1. pontjában foglalt meghatározásnak megfelelő erdei termék volt is, nem erdei kihágás, hanem a büntetőtörvények szerint büntetendő cselekmény. Nem erdei kihágást, hanem a büntetőtörvények szerint büntetendő cselekményt követ el az is, aki az erdőből nem erdei terméket (352. §.) lop el, vagy pedig olyan erdei terméket lop el, a mely az elszállitásra, eladásra vagy felhasználásra már elő volt készitve (353., 354. §§.).

352. §.

A 350. §. 1. pontjának meghatározása szempontjából erdei termék: az erdőben vagy az erdei csemetekertben, faiskolában nött élő csemete (5 éven aluli magról kelt fiatal fácska, 3 éven aluli sarjhajtás), az élő és száraz fa (cserje, bokor) törzse, ága, galyja, kérge, tuskója, gyökere; az erdőben munkába vett, vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

teljesen elkészitett erdei faválaszték, fagyártmány, fából készült háziiparcikk; a zöld és száraz erdei falomb, lombtakarmány, alom; fenyőtoboz, makk, egyéb famagvak, gubacs, gyanta; a fü, széna, egyéb erdei takarmány, az erdőben termett mezőgazdasági termények; gyógynövények, egyéb hasznos növények, a belőlük készült háziiparcikkek, moha; erdei gyümölcsök, gomba; az erdő talaját alkotó gyep, nyersföld, termőföld, televényföld, tőzeg, lápföld, kő, szén, agyag, kavics, homok, más talajalkatrészek és a belőlük künn az erdőben előállitott termékek.

353. §.

A 350. §. 1. pontjának meghatározása szempontjából elszállitásra előkészitett erdei terméknek kell tekinteni minden erdei terméket, mely a lopás elkövetésekor szekérre, szánra, tutajra, vasuti kocsira, kötélpálya kocsijára vagy más szállitó eszközre fel volt rakva.

354. §.

A 350. §. 1. pontjának meghatározása szempontjából eladásra vagy felhasználásra már előkészitett erdei termék:

1. az erdei csemetekertből, faiskolából vagy az erdőből kiszedett, osztályozott, megszámlált és szokásos módon becsomagolt, elvermelt avagy kosárba berakott csemete;

2. a forgalomban szokásos módon kikészitett épületfa, iparfa, fürésztönk, ipari célokra elkészitett tönk és más nagyobb méretü erdei faválaszték, ha: bélyeggel, sorszámmal vagy méretjelzéssel van ellátva; vagy az erdei rakodókra, avagy a tutajozásra és fausztatásra használt viz partjára van összegyüjtve és a szokásos módon máglyákba, rakásokba van berakva; tutajba van bekötve vagy usztatás végett a vizbe van bedobva;

3. az ipari feldolgozás céljaira készült hasáb-, dorong- és botfa, a tüzelésre szolgáló hasáb-, dorong-, ág- és galyfa, a tuskó- és gyökérfa, ha meghatározott ürtartalmu rakásba (méterbe) vagy szénégetésre előkészitett szenitő rakásba vannak berakva;

4. a helyi szokásoknak megfelelően elkészitett gazdasági fa (például szőlőkaró, komlópózna, gyümölcsfakaró, keritéskaró), ha össze van gyüjtve és rakásba van összerakva vagy össze van kötve;

5. a kévékbe, nyalábokba összekötött, vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

meghatározott ürmértékekbe összerakott cserzőkéreg, építőrőzse, keritésvessző, fonóvessző;

6. az erdőben már elkészitett fagyártmányok (például vasuti talpfa, zsindely, donga), ha a szokásos módon rakásokba vannak rakva, vagy kötegekbe vannak bekötve;

7. az erdőben készült háziiparcikkek (például edények, evezőlapátok, kosarak);

8. a rendes boglyákba összerakott lombtakarmány, erdei széna, egyéb takarmány, kévébe kötött, keresztekbe összerakott, zsákba rakott, garmadába összegyüjtött mezőgazdasági termény;

9. az összegyüjtött és lepedőbe bekötött, zsákba, kosárba, egyéb tartóba vagy edénybe berakott alom, fenyőtoboz, makk, egyéb famagvak, gubacs, gyanta, gyógynövények, egyéb hasznos növények; moha, erdei gyümölcsök, gomba;

10. az erdőben készült, bélyeggel, számozással vagy méretjelzéssel ellátott faragott és idomitott kövek, továbbá a szokásos alaku és méretü rakásokba összerakott épületkő, égetésre előkészitett mészkő, burkolatkocka, egyéb teljesen vagy részben kifaragott gyártmány és félgyártmány, terméskő, zuzott kő, kavics, agyag, homok, szén, gyeptégla, nyers föld, termőföld, televényföld, tőzeg, lápföld;

11. az előbbi pontokban fel nem sorolt mindaz az erdei termék, amelyet a földmivelésügyi minister rendelettel eladásra vagy felhasználásra már előkészitett erdei terméknek nyilvánit.

355. §.

Ha elszállitásra, eladásra vagy felhasználásra még elő nem készitett erdei termék ellopása esetében az ellopott erdei termék értéke 160 koronát meghalad, a cselekményt a büntetőtörvények szerint kell büntetni, kivéve, ha a sértett bejelenti, hogy az ellopott erdei termék értékét 160 koronára vagy azon alul leszállitja.

Annak meghatározásánál, hogy az ellopott erdei termék értéke a 160 koronát meghaladja-e vagy nem, az ellopott erdei termék értékéül annak az erdei érték- és árszabályban kitüntetett, vagy a 372. §. 3. bekezdése szerint megállapitott egyszeres értékét kell venni, tekintet nélkül arra, hogy a kártérités a 374—385. §-ok szerint mekkora összegben kell megállapitani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

356. §.

Az erdei lopás büntett akkor is, ha olyan körülmény forog fenn, amelynél fogva a lopás a büntetőtörvények szerint, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, büntett.

357. §.

A 350. §. 2. pontjában emlitett erdei kártételt követ el, aki másnak az erdejében, 160 koronát meg nem haladó kárt okozva, szándékosan vagy gondatlanságból:

1. jogtalanul legeltet;

2. élő csemetét kitép, letapos, levág, letördel, vagy más módon megrongál vagy megsemmisit;

3. élő fát levág vagy megvagdalással, megpörköléssel, ágának, kérgének lehasitásával vagy más módon megrongál;

4. levágott, munkába vett vagy elszállitásra, eladásra vagy felhasználásra részben vagy teljesen előkészitett fát vagy másféle erdei terméket megvagdalással, széthasogatással, összetördeléssel, megpörköléssel vagy más módon megrongál vagy hasznavehetetlenné tesz;

5. épületfamáglyát, tüzifarakást s másféle erdei termékek rakásait jogtalanul ledönti, széthányja;

6. keritést, árkot, medret, partot, utat, csusztatót, gazdasági és üzemi épületet és berendezést, magánhasználatra szolgáló vasutat, siklót, kötélpályát, vizáteresztőt, hidat, védőépitményt, vizgyüjtőt, más viziépitményt és szabályozási munkát megrongál vagy hasznavehetetlenné tesz;

7. az erdő, véderdő, beerdősitésre kijelölt kopárterület határainak és a gazdasági beosztásnak állandó megjelölésére szolgáló jeleket, a mérnöki munkálatoknál használt jeleket, legeltetési és másféle tilalmi jeleket, az erdei termékek minőségének, méreteinek, mennyiségének meghatározására használt jeleket megrongál, megváltoztat, jogtalanul kiás, más helyre áttesz, megsemmisit, hacsak cselekménye az 1891 : XLI. t.-c. alapján sulyosabb beszámitás alá nem esik;

8. jogtalanul ércet, köszenet, lápföldet, télevényföldet, tőzeget, követ, agyagot, kavicsot, homokot kutat; a talajt felturja, meglazitja, alomtakaróját, gyeptakaróját megrongálja, eltávolitja; követ, kavicsot mozgásba hoz s ezzel a talaj termőképességét veszélyezteti; vizmo-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sásos árkok és futóhomok keletkezését idézi elő, vagy mozditja elö; vagy pedig az erdöbe követ, törmeléket vagy másféle kártékony anyagot hord és ez által kárt okoz;

9. az előbbi pontokban fel nem sorolt olyan kárositást okoz, melyet a földmivelésügyi minister rendelettel erdei kártételnek nyilvánit.

358. §.

Ha erdei kártétel esetében az okozott kár 160 koronát meghalad, a cselekményt a büntetötörvények szerint kell büntetni, kivéve, ha a sértett bejelenti, hogy az okozott kár összegét 160 koronára vagy azon alul leszállitja.

Annak meghatározásánál, hogy az erdei kártétellel okozott kár összege a 160 koronát meghaladja-e vagy nem, a kár összegéül: jogtalan legeltetés eseteiben a 387. §. értelmében törvény szerint járó legkisebb kártéritést, csemete megrongálása vagy megsemmisitése eseteiben a megrongált vagy megsemmisített csemetének az erdei érték- és árszabályban kitüntetett egyszeres értékét, minden más kártétel esetében pedig azt az összeget kell venni, a melyet a 391—394. §-ok szerint kártéritésül megállapitani kell.

359. §.

A 93—97. §-okba ütköző veszélyes cselekményt vagy mulasztást követ el az:

1. aki a 93. §. 1. és 2. bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésével a saját vagy más erdejében vagy annak közelében tüzet gerjeszt vagy tüzgerjesztésre engedélyt ad, vagy pedig a tüzgerjesztést veszélyes helyeken megtiltani elmulasztja (93. §. 3. bekezdése);

2. aki az erdöben vagy annak közelében gerjesztett tüzet a 94. §. megsértésével utoljára elhagyja, a nélkül, hogy azt előbb kioltaná, vagy aki az üzemszerüen folytatott tüzelés helyét folytonos és gondos örizet alatt tartani elmulasztja és általában véve, aki ilyen esetekben a tüzvész támadásának megakadályozására szükséges és lehetséges intézkedéseket megtenni elmulasztja;

3. aki a 95. §. rendelkezéseinek eleget nem tesz;

4. aki a 96. §. 3. bekezdésében vagy a 97. §-ban meghatározott kötelességének teljesitését alapos ok nélkül elmulasztja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

360. §.

A 350. §. 4. pontjában emlitett veszélyes cselekményt vagy mulasztást követ el:

1. aki a fát, ágat, galyat, almot, gombát, erdei gyümölcsöt vagy más erdei terméket nem abban az időben és nem olyan módon szedi, gyüjti vagy viszi el az erdőből, amikor és amilyen módon azt szedni, gyüjteni, elvinni jogositva van, továbbá aki a galyszedésnél, alomgyüjtésnél vágóeszközt vagy vasgereblyét, vagy, ha füsarlózásra van joga, sarló helyett kaszát használ;

2. aki másnak az erdejében jogtalanul, vagy engedély nélkül, vagy nem az engedélyezett helyen csatornát, csusztatót, utat készit; meszet, szenet éget, kátrányt vagy hamuzsirt főz; rakodót vagy munkahelyet készit és azon fát, követ vagy más terméket helyez el vagy dolgoz fel;

3. aki másnak az erdejében engedély nélkül kocsival tilos uton jár, vagy habár az erdőben legeltetésre jogositva van, állatait tilos uton hajtja;

4. aki az erdőben jogtalanul vagy engedély nélkül uj utat tör;

5. aki jogtalanul vagy engedély nélkül 10 évesnél fiatalabb erdőben jár-kel;

6. aki anélkül, hogy joga volna rá, másnak az erdejében a nyilvános utakon kivül tartózkodik és ha az erdészeti személyzet ezt akár a közbiztonság, akár az erdőtulajdon biztonsága szempontjából aggályosnak találja és őt onnan kiutasitja, ennek a meghagyásnak nem engedelmeskedik, vagy ha az erdészeti személyzet őt a nála talált balta, fejsze, fürész, vagy más vágószerszám, vagy fegyver átadására hivja fel, ennek a felhivásnak nem tesz eleget, vagy pedig ha a kiutasitásra vagy az eszközeinek, fegyverének átadására vonatkozó felhivásnak eleget tesz is, de az erdőben való tartózkodásra vagy a fegyverviselésre vonatkozó jogát a rendőri büntetőbiróság előtt igazolni nem tudja.

361. §.

Erdei kihágás miatt a 362. §. esetein kivül csak magáninditványra van büntető eljárásnak helye. (Magáninditványra üldözendő erdei kihágások.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

362. §.

Hatóságilag kijelölt kopárterületen a kopárterület munkatervében elrendelt munkálatok befejezése előtt (159. §. 5. pontja és 164. §.) elkövetett erdei kihágások miatt hivatalból kell meginditani a büntető eljárást.

Ugyanez áll a 350. §. 3. pontjában meghatározott veszélyes cselekményekkel és mulasztásokkal, továbbá az erdei termékeknek a 350. §. 5. pontjában meghatározott igazolvány nélkül való szállitásával, eladásával vagy vételével elkövetett erdei kihágásokra. (Hivatalból üldözendő erdei kihágások.)

363. §.

Erdei kihágás esetében az ellopott erdei termék értékét és az erdei kártétellel okozott kár összegét, a 372. §. 3. bekezdésének esetein kivül, az erdőrendészeti hatóság által megállapitott erdei érték- és árszabály adatai alapján kell megállapitani.

Az erdei érték- és árszabályt, az erdőtulajdonosok és az erdőfelügyelőség meghallgatásával, 3 évről — 3 évre a közigazgatási bizottság állapitja meg. Lényegesebb árváltozások esetében a közigazgatási bizottság még a rendes hároméves időszak letelte előtt uj erdei érték- és árszabályt állapithat meg.

Ha a törvényhatóság területén az erdei termékek értéke tekintetében jelentékeny különbségek állanak fenn, egy vagy több főszolgabirói járás területére kiterjedő hatállyal több erdei érték- és árszabályt kell megállapitani.

Az erdei érték- és árszabályban a nyers erdei termékek értékén és a munka- és fuvarbéreken felül az eladásra vagy felhasználásra előkészitett szokásos erdei termékek (354. §.) értékét és a legeltetési kihágás esetében fizetendő hajtópénzt is ki kell tüntetni.

A hajtópénzt a kárban talált állatoknak az erdőből való kiterelése esetére és arra az esetre, ha a kiterelt állatokat lefoglalás és őrizetbeadás céljából egyszersmind be is kell hajtani, külön-külön kell megállapitani, állatnemek szerint.

Az erdei érték- és árszabály elkészitésének egyéb szabályait a földmivelésügyi minister rendelettel állapitja meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

II. FEJEZET.

Az erdei kihágások büntetéséről.

364. §.

Erdei kihágás miatt az elitéltet pénzbüntetéssel kell büntetni.

A pénzbüntetés 5 koronától 600 koronáig terjedhet.

365. §.

A pénzbüntetést, behajthatlansága esetében, elzárásra vagy közmunkára kell átváltoztatni.

Az elzárás vagy közmunka időtartamát melyet a behajthatlan pénzbüntetés helyett alkalmazni kell, az itéletben kell megállapitani.

Az átváltoztatásnál 5 korona pénzbüntetés helyett 1 napi elzárást vagy egy, 12 órával számitott, közmunka napszámot kell alkalmazni. Ugyanennyit kell kiszabni a pénzbüntetésnek 5 koronát el nem érő töredékeiért is. Az elzárás büntetés tartama azonban 30 napot, a közmunkaszolgáltatásé pedig 30 napszámot meg nem haladhat.

A le nem szolgált közmunka helyett napszámonként egy-egy napi elzárást kell alkalmazni.

366. §.

Hatóságilag kijelölt kopárterületen és véderdőben elkövetett kihágásért, továbbá vasár- és ünnepnapon, éjjel, határozott figyelmeztetés vagy jelzés ellenére, vagy ugyanazon tettes által ismételten elkövetett erdei kihágásért sulyosabb büntetés jár.

367. §.

Ha családtagok, gyámság és gondnokság alatt állók, cselédek, pásztorok, iparos segédek és tanulók, vagy gyári munkások a családfők, gyámok, gondnokok, gazdák, iparosok vagy gyárosok rendeletére vagy utasitása folytán vagy tudtával és elnézésével követnek el erdei kihágást: csak az utóbbiakat kell büntetni.

Ha azonban az 1. bekezdés eseteiben a tettesek az erdei kihágást hatósági közegek vagy az erdészeti személyzet felhivása, intése vagy figyelmeztetése ellenére követték el: a tetteseket is büntetni kell.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

368. §.

Nem büntethető az, akit utközben az erdőben vagy annak közelében baj ért és emiatt volt kénytelen erdei kihágást elkövetni, ha a kihágást az erdészeti személyzetnek azonnal, vagy a legközelebbi község elöljáróságának 24 óra alatt, bejelenti. Az esetleges eljárási költségek és hajtópénz megtérítésére azonban a tettest ilyen esetben is kötelezni kell, az okozott kárra pedig a 400. §-t kell alkalmazni.

369. §.

Nem büntethető az sem, aki legeltetési kihágás esetében igazolja, hogy a legelő állatot nem szándékosan vagy gondatlanságból hajtotta be vagy engedte be az erdőbe, hanem az állat közvetlenül fenyegető veszély elől menekült oda, vagy nem volt feltartóztatható. Az eljárási költségek és a hajtópénz megtérítésére azonban az állat tulajdonosát kötelezni kell; az okozott kárra pedig a 400. §-t kell alkalmazni.

370. §.

Az erdei kihágás miatt elitéltet a büntető ítéletben a pénzbüntetésen felül az eljárási költségek megtérítésére, jogtalan legeltetés vagy valamely állatnak idegen erdőbe való jogtalan behajtása vagy beengedése esetében a hajtópénz megfizetésére, továbbá erdei lopás és erdei kártétel esetében az okozott kár megtérítésére is kötelezni kell.

Az erdei kihágási esetekben befolyó büntetéspénzekre nézve az 1901: XX. t.-c. 23. és 24 §-ának rendelkezései irányadók (410. §. 2. pontja).

371. §.

Amennyiben ez a törvény mást nem rendel, az erdei kihágásokra a kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

III. FEJEZET.

Az erdei kihágással okozott károk megtérítéséről.

372. §.

Erdei lopással vagy erdei kártétellel elkövetett erdei kihágás esetében a sértettet meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

illető kártérités összegét és a hajtópénzt a 363. §-ban emlitett erdei érték- és árszabály adatai alapján a 374—401. §-ok szabályai szerint kell megállapitani.

Az erdei érték- és árszabály alkalmazása esetében a nem teljesen kész erdei termék értékét a megfelelő nyers erdei termék értéke és a megfelelő teljesen kész erdei termék értéke alapján kell megállapitani oly módon, hogy az első értékhez a két érték közti különbözetnek akkora hányadát kell még hozzáadni, amekkora a termék megmunkálására már tényleg felhasznált és a teljesen kész termék elkészitésére rendszerint szükséges munka közötti aránynak megfelel, vagy pedig, ha a teljesen kész erdei termék értéke az erdei érték- és árszabályban nincs kitüntetve, a nyers erdei termék értékéhez az elkészitésre már tényleg felhasznált munka értékét kell hozzáadni.

Ha az erdei érték- és árszabály adatai a kártérités összegének megállapitására nem elégségesek, a biróság hivatalból szerzi be a hiányzó adatokat, vagy szakértőt hallgat meg és a kártérités összegét a fennforgó körülmények figyelembe vételével belátása szerint állapitja meg.

373. §.

A rendőri büntetőbiróság az erdei kihágásból eredő kártéritési követelés felől határozhat akkor is, ha az e törvény értelmében járó kártérités összege a 350. §-ban meghatározott értékhatárt meghaladja.

374. §.

Aki erdei csemetekertből vagy faiskolából vagy a 2. és 3. bekezdésben meghatározott erdőrészeken kivül az erdő más részeiből csemetét kiás és ellop: kártéritésül az ellopott csemete értékének másfélszeres összegét köteles a sértettnek megtériteni.

Aki beerdösités vagy természetes felujulás alatt álló erdőrészből vagy már beerdösitett vagy természetes uton felujult erdőrészből lop csemetét: kártéritésül az ellopott csemete értékének másfélszeresét és ezenfelül a csemeték minden 100 darabja után egy erdei ültető napszámbérnek megfelelő összeget köteles megfizetni.

Ha pedig a 2. bekezdésben meghatározott lopást a tettes véderdőben vagy beerdősitésre hatóságilag kijelölt kopárterületen

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

követte el: a kártérítést a 2. bekezdés szerint kiszámitott összegnek kétszeresében kell megállapitani.

375. §.

Aki az erdőből lábon álló száraz fát, vagy ilyen fának ágát, galyát vagy az elemek által letört vagy kidöntött, de további feldolgozás végett még munkába nem vett száraz vagy élő fát, ágat, galyat lop: az ellopott fa, ág, galy értékét téríti meg kártérités fejében.

376. §.

Aki az erdőből már levágott, de további feldolgozás végett még munkába nem vett fát, ágat, galyat lop: az ellopott fa, ág, galy értékét és az értéknek még egynegyed részét fizeti meg kártéritésképen.

377. §.

Aki már munkába vett vagy megmunkált, de elszállitásra vagy eladásra vagy felhasználásra előkészitett erdei terméknek még nem tekinthető fát, ágat, galyat lop: az ellopott fa, ág, galy értékét és az értéknek még egynegyed részét köteles kártéritésképen megfizetni.

A fa, ág, galy értékét a 372. §. 2. bekezdése szerint kell meghatározni.

378. §.

Aki véderdővé vagy beerdősitendő kopárrá ki nem jelölt erdőnek felényire vagy azontul még ki nem ritkult vagy ritkitott részéből élő fát vág le és lop el: kártéritésképen az ellopott fa értékét és azonfelül még az érték egynegyed részét köteles megfizetni.

Ha azonban a lopás következtében az erdőben nagyobb hézag támad és annak természetes uton való felujulása nem remélhető: a kártéritést a lopott fa értékének másfélszeres összegében kell megállapitani.

379. §.

Az ellopott fa értékét és azonfelül még az érték egynegyed részét köteles kártéritésül megfizetni az is, aki véderdővé vagy beerdősitendő kopárrá ki nem jelölt erdőnek már felényire vagy azon tul kiritkult vagy kiritkitott részéből vág le és lop el élő fát.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ha azonban az ilyen erdőből ellopott fa magtermésre már megérett fa vagy nagyobb méretü, értékes faválasztékok nyerése céljából visszahagyott fa volt: a kártérités összegét a fa értékének másfélszeresére kell felemelni.

380. §.

Véderdőben vagy beerdősitett kopárterületen elkövetett élőfa-lopás esetében a kártérités összegét rendszerint az ellopott fa értékének kétszeres összegében, abban a kivételes esetben pedig, ha a tettes olyan fát vágott le és lopott el, melyet a körülötte levő hézagok természetes uton való beerdősitése vagy az alatta megtelepült fiatalos védelme, avagy a talaj védelme érdekében továbbra is fenn kellett volna tartani: az ellopott fa értékének két és félszeresében kell megállapitani.

381. §.

Aki élő fa ágát, galyát levágja vagy letöri és ellopja, vagy aki élő fa kérgét lehasitja, lehántja és ellopja: kártéritésül a lopott dolog értékét és, ha a fa a szenvedett sérülés következtében előre láthatólag sinlődni fog, ezenfelül még a sinlődés mértékéhez képest a megsértett fa értékének egynegyed részét, felét vagy háromnegyed részét köteles megfizetni.

382. §.

Ha a 381. §. esetében a fa előre láthatólag kivesz, a kártérités megállapitására a 378., 379. vagy 380. §-t kell alkalmazni, de az igy megállapitott kártéritési összegből le kell vonni azt az összeget, a mennyiért a megsértett fát az erdő tulajdonosa értékesitheti.

383. §.

Élőfa ellopása esetében a kártérités megállapitásánál alapul szolgáló faértékbe a tettes által tényleg elvitt farészek értékén felül a rendes tuskó magasságán felül visszahagyott törzsrész értékét és a visszamaradt ágak, galyak és csucs értékét is be kell számitani.

384. §.

Aki nem élő fa kérgét hasítja le, hántja le és lopja el, továbbá aki elszállitásra vagy eladásra vagy felhasználásra még teljesen elő nem készitett hántott kérget, falombot,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

lombtakarmányt, füvet, szénát, egyéb takarmánynövényt, gyógynövényt, másféle hasznos növényt, gubacsot, gombát, erdei gyümölcsöt lop: kártérítésképen a lopott dolog értékét téríti meg.

Moha, alom, gyep, fenyőtoboz, makk és más famag lopása esetében a kártérítést, aszerint, amint a lopás a 378., 379. vagy a 380. §. alá eső erdőben történt, az érték egy és egynegyedszeresében, másfélszeresében vagy kétszeresében kell megállapitani.

385. §.

Aki az erdőből tuskót, gyökeret ás ki és lop el, vagy pedig nyersföldet, termőföldet, tőzeget, lápföldet, televényföldet, követ, szenet, agyagot, kavicsot, homokot ás ki vagy gyüjt össze és lop el: amennyiben a felturt földet kiegyengette, vagy a keletkezett nagyobb gödröt betöltötte, az ellopott dolog értékét, különben pedig az érték másfélszeresét köteles kártérítésül megfizetni.

Az ellopott dolog értékének másfélszeresében kell megállapitani a kártérítést akkor is, ha az 1. bekezdésben felsorolt erdei termékeknek az elszállitásra vagy eladásra vagy felhasználásra való előkészitését a tulajdonos már megkezdte, de még be nem fejezte.

386. §.

Jogtalan legeltetéssel (357. §. 1. pontja) elkövetett erdei kihágás esetében a kártérités összegét a tényleges kárnak a sértett által bizonyitott mennyisége alapján az erdei érték- és árszabály megfelelő adatainak alkalmazásával kell megállapitani.

A sértettnek azonban joga van a kár mennyiségének bizonyitását mellőzni és a tényleges kár alapján megállapitható kártérités helyett a 387—389. §-okban meghatározott, törvénynél fogva járó, legkisebb kártéritést követelni.

387. §.

Jogtalan legeltetéssel elkövetett kihágás esetében a sértettet a következő legkisebb kártérités illeti meg:

1. egy darab kecske kárositásáért 2 K 50 f.
2. egy darab ló, szamár, öszvér vagy szarvasmarha kárositásáért ... 2 « — «
3. egy darab sertés kárositásáért makkoltatás idejében ... — « 80 «

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

4. egy darab sertés károsításáért makkoltatás idején kivül... — K 40 f.
5. egy darab juh károsításáért — « 30 «
6. egy darab szopós csikó károsításáért ... ... — « 25 «
7. egy darab lud károsításáért — « 10 «
8. egy darab egyébfajta baromfi károsításáért ... ... — « 5 «

388. §.

Ha a jogtalan legeltetés egy napnál tovább tartott, vagy nedves időjáráskor vagy a 69. §. szerint legeltetési tilalom alá eső erdőben vagy véderdőben történt, a sértettet törvénynél fogva a 387. §-ban megállapitott kártéritési összegeknek másfélszerese illeti meg.

389. §.

Ha pedig a jogtalan legeltetés beerdősitésre hatóságilag kijelölt kopárterületen az erdősitési munkálatok befejezése előtt (159. §. 5. pontja és 164. §.) történt, a sértettet törvénynél fogva megillető kártérités összegét, aszerint, amint a legeltetés egy napnál nem hosszabb ideig tartott és száraz időjáráskor történt, vagy pedig egy napnál hosszabb ideig tartott vagy nedves időjáráskor történt, a 387. §-ban megállapitott összegeknek kétszeresében vagy pedig háromszorosában kell megállapitani.

390. §.

Csemete megrongálása vagy megsemmisitése esetében (357. §. 2. pontja) a kártéritést a 374. §. szabályai szerint kell megállapitani.

391. §.

Élő fa megrongálása esetében (357. §. 3. pontja) a kártérités megállapitására a 381. és 382. §-okat kell megfelelően alkalmazni.

392. §.

Levágott fa, munkába vett, de elszállitásra vagy eladásra vagy felhasználásra még teljesen elő nem készitett fa vagy másféle erdei termék megrongálásáért (357. §. 4. pontja) a kártéritést a 376., 377. és 384. §-ok alkalmazásával oly módon kell meghatározni, hogy a lopás esetében járó kártéritésből le kell vonni azt az összeget, a mennyiért a megrongált erdei terméket az erdő tulajdonosa értékesitheti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Aki pedig elszállitásra vagy eladásra vagy felhasználásra teljesen előkészitett faterméket vagy másféle erdei terméket rongál meg (357. §. 4. pontja), kártérítésül a sértetlen termék értéke és a megrongált termék értéke közötti különbözetet köteles megfizetni.

393. §.

A 357. §. 5—8. pontjaiban felsorolt kárositások eseteiben az eredeti állapot helyreállitásával és a már bekövetkezett károk helyreállitásával, vagy a bekövetkezhető károk elháritásával járó költségeket és a helyrehozhatatlan károknak megfelelő pénzösszeget kell az elitéltnek kártérítésképen megfizetnie.

394. §.

Ha a 359. és 360. §-ban meghatározott veszélyes cselekményekkel és mulasztásokkal kapcsolatban a tettes kárt okoz, a kártérités összegét a 386—393. §-ok szerint kell megállapitani.

395. §.

A hajtópénzt az erdei érték- és árszabály tételei szerint annak a javára kell megállapitani, aki a kárban talált állatot kiterelte, vagy ha a kiterelt állatot lefoglalás céljából behajtották és őrizetbe adták, annak javára, aki a kiterelést, behajtást és őrizetbe adást foganatositotta. Ha azonban a kiterelés vagy behajtás mások segitségével történt, ezek diját is a megitélt hajtópénzből kell megfizetni.

396. §.

Erdei kihágás esetében a megitélt kártéritést, a hajtópénzt és az eljárási költségeket az elmarasztalt vádlottársak egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

397. §.

A 367. §. 1. bekezdése esetében a kártéritést, a hajtópénzt és az eljárási költségeket a családfők, gyámok, gondnokok gazdák, iparosok vagy gyárosok kötelesek megfizetni. Ugyanezek a 367. §. 2. bekezdése esetében is felelősek a kártérités, a hajtópénz és az eljárási költségek megfizetéseért, de csak másodsorban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

398. §.

A családtagok, a gyámság és gondnokság alatt állók, a cselédek, pásztorok, az iparos tanulók és segédek és a gyári munkások által elkövetett erdei kihágások eseteiben a családfők, a gyámok és gondnokok, a gazdák az iparosok, vagy a gyárosok, ha nem tudják igazolni, hogy felügyeleti kötelességüket szigoruan gyakorolták, a 367. §. esetein kivül is felelősek a kártérités és a hajtópénz megfizetéséért, de csak másodsorban.

399. §.

Jogtalan legeltetéssel elkövetett erdei kihágás esetében a kártéritést és hajtópénzt, amennyiben annak megfizetésére a tettes nem kötelezhető, vagy az a tettestől be nem hajtható, az állat tulajdonosa köteles megfizetni.

400. §.

A 368. és 369. §-ban emlitett kártevőket, habár nem büntethetők, a fölmentő itéletben az okozott károk megfizetésére a 372—399. §-ok értelmében kötelezni kell.

401. §.

Az erdei kihágási ügyben hozott jogerős itélettel megállapitott kártérítésre és hajtópénzre vonatkozó követelés elévülésére nézve a magánjogi szabályok irányadók.

IV. FEJEZET.

A hatóságokról és az eljárásról erdei kihágások eseteiben.

402. §.

Az erdei kihágások a közigazgatási hatóságok, mint rendöri büntetőbiróságok hatáskörébe tartoznak. Harmadfokú hatóság: a földmivelésügyi minister.

Az eljárásra a 403—407. §-okban foglalt kiegészitésekkel a rendöri büntető eljárás szabályai irányadók.

403. §.

Magáninditványra üldözendő erdei kihágás miatt (361. §.) a mágáninditványt, az általános jogszabályok szerint erre jogosultakon felül, annak az erdőnek felesketett kezelő erdőtisztje is előterjesztheti, amelyben a kihágást elkövették.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

404. §.

A 362. §. 1. bekezdésében meghatározott erdei kihágásokat a kopárterület tulajdonosa, továbbá a kopárterület munkatervének végrehajtásával megbizott tulajdonos vagy községi avagy állami közeg (133. és 134. §§.) a munkaterv végrehajtását intéző erdőtisztnek (139. §.) vagy a községi elöljáróságnak, a rendelkezésre álló adatokkal és bizonyítékokkal együtt, késedelem nélkül tudomására hozni köteles, még akkor is, ha a tettes személye ismeretlen.

Ugyanez a kötelessége a felesketett erdőőröknek, segéderdőőröknek, mezőőröknek, vadőröknek az őrizetükre bizott kopárterületeken, a községi elöljáróság tagjainak, a rendőri közegeknek és a csendőrség tagjainak pedig a hivatali hatáskörükben felfedezett vagy tudomásukra jutott olyan erdei kihágásokra nézve, melyeket a hatóságilag kijelölt kopárterületeken az elrendelt munkálatok befejezése előtt követnek el.

A községi elöljáróság az 1. és 2. bekezdés értelmében nála bejelentett kihágásokról a munkaterv végrehajtását intéző erdőtisztet sürgősen értesiteni köteles.

405. §.

A munkaterv végrehajtását intéző erdőtiszt a munkaterv keretébe tartozó kopárterületeken elkövetett erdei kihágásokat, ha tudomására jutnak, a sértett felhivása nélkül, söt ellenzése ellenére is, feljelenteni köteles a rendőri büntetőbiróságnál.

Egyuttal közölnie kell a rendőri büntetőbirósággal minden rendelkezésre álló adatot, mely a tényállásnak és a sértett által követelhető kártéritésnek megállapitásához szükséges.

406. §.

A 404. és 405. §-ban emlitett erdei kihágások miatt meginditott rendőri büntető eljárásban a szakképviselő jogait és kötelességeit a munkaterv végrehajtását intéző erdőtiszt gyakorolja, akit az a jog is megillet, hogy a tárgyalásokon a sértett magánjogi érdekeit is képviselhesse, ha az nincs jelen, vagy képviseletéről meghatalmazott által nem gondoskodott.

A munkaterv végrehajtását intéző erdőtisztet a munkaterv keretébe tartozó kopárterületeken elkövetett erdei kihágások tár-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

gyalására mindig meg kell hivni és vele a hozott határozatokat is mindig közölni kell.

407. §.

A 362. §. 1. bekezdésének és a 404—406. §-oknak a hatálya a beerdösitett kopárterületekre attól az időtől kezdve, midőn a közigazgatási bizottság további kezelésük iránt az intézkedéseket a 164. §. 1—3. pontja értelmében megtette, megszünik. Ettől az időtől kezdve a beerdösitett kopárterületekre is az erdei kihágásokra vonatkozó általános szabályok irányadók.

A mezőgazdasági intézkedésekkel megjavitott kopárterületekre a 164. §. 4. pontjában emlitett intézkedések megtétele után a mezőrendőri kihágásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

HETEDIK CIM.

Az erdészeti alapokról és letétekről.

I. FEJEZET.

Az Országos Erdei Alapról.

408. §.

Az Országos Erdei Alap közérdekü erdészeti célokra szolgál.

Jövedelmeiből különösen a következő rendes évi szükségleteket kell fedezni:

1. az erdőrendészeti intézkedések költségeinek azt a részét, melyet az érdekeltek helyett az állam előlegez vagy visel, nevezetesen:

a) a mulasztó tulajdonos terhére állami munkaerővel végrehajtott erdősitések költségeinek fedezésére adott előlegeket (83. §. 3. bekezdése);

b) a rovarkárok megakadályozása érdekében elrendelt hatósági intézkedések végrehajtásának biztositására szolgáló költségelőlegeket (92. §.);

c) a kopárterületek beerdősitésével kapcsolatban felmerülő kártalanitási költségelőlegeket (130. §. 3. bekezdése, 142. §. 4. pontja);

d) a kopárterületek tulajdonosai helyett más tulajdonosok vagy pedig községi vagy állami közegek által végrehajtott erdősitési, talajjavitási, talajkötési és vizlevezetési munkálatok költségeinek fedezésére adott előlegeket (136. §. 2. bekezdése, 142. §. 4. pontja);

e) a rovarkárok megakadályozása érdekében elrendelt hatósági intézkedések költségeinek részben való fedezésére engedélyezett állami segélyeket (90. §. 2. bekezdése);

f) a kopárterületek beerdősitéséhez szükséges csemeték nevelésével és szállitásával járó költségeket (142. §. 2. pontja);

g) a kopárterületek beerdősitésére kötelezett tulajdonosok segélyezésére engedélyezett összegeket (142. §. 3. pontja);

h) a kopárterületek beerdősitésével kapcsolatos kártalanitási költségeknek azt a részét, melyet törvénynél fogva az államnak kell viselni (130., 137. §. és 142. §. 5. *a)* és *b)* pontja);

i) a kopárterületeken végrehajtott műszaki munkálatok költségeinek azt a részét, melyet törvénynél fogva az államnak kell

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

viselni (130., 136., 137., 138. §. és 142. §. 5. *a)*, *b)* és *c)* pontja);

k) a kopárterületeken végrehajtott állandó rendeltetésü müszaki munkálatoknak a 141. §. utolsó bekezdésében meghatározott fenntartási költségeit (142. §. 5. *d)* pontja);

l) a 163. §-ban meghatározott kártalanitási költségeket;

2. a hatóságilag ki nem jelölt kopárterületeken önként végzett sikeres erdösitési, talajjavitási, talajkötési és vizlevezetési munkálatok segélyezésével és jutalmazásával, valamint az ilyen erdösitésekhez szükséges csemeték nevelésével és szállitásával járó kiadásokat;

3. az erdörendészeti áthágás miatt megindított eljárás költségeit abban az esetben, ha be nem hajthatók, vagy ha az erdörendészeti hatóság az eljárást jogerösen megszüntette, avagy a terheltet jogerösen felmentette;

4. a hivatalból üldözendö erdei kihágások miatt folyamatba tett rendöri büntetö eljárás költségeit — a rendöri büntetö eljárás szabályaiban megállapitott korlátok között — abban az esetben, ha be nem hajthatók, vagy ha a rendöri büntetöbiró az eljárást jogerösen megszüntette, vagy a terheltet jogerösen felmentette;

5. az erdészeti tudomány és erdészeti szakirodalom fejlesztése és az erdészeti szakismeretek terjesztése érdekében szükséges kiadásokat;

6. az erdészeti államvizsgák és az erdööri szakvizsgák megtartásával járó költségeket.

Az alap rendes jövedelmeinek (410. §.) felhasználásánál első sorban azoknak a rendes kiadásoknak fedezéséről kell gondoskodni, a melyeket törvénynél fogva az államnak kell viselni.

409. §.

Az Országos Erdei Alap jövedelmeiből kell fedezni, mint rendkivüli kiadásokat azokat az összegeket is, amelyek a 119., 120., 144., 264—266. §-ok alapján vagy a nélkül megszerzett erdöterületek (az 1. §. alá eső vagy sorozandó ingatlanok) és erdöbirtokossági arányrészek vételárának kifizetésére idönként szükségesek.

Erdöt és erdöbirtokossági arányrészt azonban csak akkora összeg erejéig szabad vásárolni, a mekkorának teljes kifizetésére az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Országos Erdei Alap rendkivüli bevételei (411. §.) tényleg fedezetet nyujtanak.

410. §.

A 408. §-ban emlitett szükségletek fedezésére az Országos Erdei Alapnak következő rendes évi bevételei szolgálnak:

1. az erdörendészeti áthágások eseteiben befolyó pénzbirságok négyötöd része (344. §.);

2. az 1901:XX. t.-c. 23. §-ának 4. bekezdése értelmében a földmivelésügyi ministeri tárca céljaira forditandó összegeknek az erdei kihágásokra eső hányadrésze (370. §. 2. bekezdése);

3. azok a rendes bevételek, amelyeknek megfelelő kiadásokat az Országos Erdei Alapnak kell viselni, nevezetesen: a 408. §. 1. *a)—d)* pontjaiban megjelölt állami előlegeknek és 5%-os késedelmi kamataiknak megtérítése fejében befolyó összegek; a 408. §. 1. *l)* pontjában emlitett kártalanitások megtérítéséül beszedett vagy behajtott összegek; az alap költségén kiadott szakmunkák jövedelmei; az erdészeti államvizsgák és az erdőöri szakvizsgák vizsgadijai stb;

4. az alap gyümölcsözőleg elhelyezett pénzeinek kamatai;

5. az az összeg, amelyet a törvényhozás évenkint az állami költségvetés keretében a 408. §-ban megjelölt rendes évi szükségletek fedezésére az előbbi 1—4. pontokban emlitett rendes évi bevételek pótlásaképen engedélyez.

411. §.

Az állam részére a 409. §. szerint megszerzendő erdőterületek és erdőbirtokossági arányrészek vételárának fedezésére az Országos Erdei Alapnak következő rendkivüli bevételei szolgálnak:

1. az az összeg, melyet a törvényhozás évenkint az állami költségvetés keretében ezekre a célokra engendélyez;

2. az az összeg, a melyet a törvényhozás a földmivelésügyi ministernek ezekre a célokra időnként külön törvénnyel rendelkezésére bocsát;

3. azok az összegek, a melyek a 123. és 169. §-ok szerint eladott ingatlanokért, továbbá az urbéri elkülönités, arányositás, tagositás, telepités, földarabolás, határkiigazitás, kisajátitás során értékesitett vagy a törvényhozás külön intézkedése alapján eladott vagy elcserélt állami erdőkért időnként befolynak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

412. §.

Az Országos Erdei Alap ügyeit, a pénzügyi ministerrel egyetértve, a földmivelésügyi minister intézi. Kiadásait és bevételeit a földmivelésügyi tárca költségvetésének keretében «Országos Erdei Alap» cim alatt évenként előirányozza.

Ha az alap évi bevételei az előirányzott célokra ugyanabban az évben teljesen fel nem használtatnak, a fel nem használt összegeket a földmivelésügyi minister a következő évben vagy években is felhasználhatja az előirányzott célokra.

A 408. §-ban emlitett évi rendes szükségletek fedezésére engedélyezett hitelösszegeket azonban a 409. §-ban emlitett rendkivüli szükségletek fedezésére és, megforditva, az utóbb emlitett célokra engedélyezett hitelösszegeket az előbb emlitett célokra forditania nem szabad.

413. §.

Az Országos Erdei Alap jövedelmeit felhasználásukig a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségénél gyümölcsözőleg kell elhelyezni.

414. §.

A 408. §. 1. *a)* — *d)* pontjaiban és a 410. §. 3. pontjában jelzett állami előlegek és késedelmi kamataik, továbbá a 408. §. 1. *l)* pontjában jelzett kártalanitási költségtéritmények az ingatlannak olyan dologi terhei, melyek az egyenes adók természetével birnak és az ingatlanra vezetett végrehajtás esetében — amennyiben a jogerős árverés napjától visszafelé számitott 3 éven belül váltak esedékessé — korábbi törvény rendelkezése folytán elsőbbséggel nem biró minden más követelésnek, még a telekkönyvben bekebelezetteknek is megelőzésével elégitendők ki az árverési vételárból.

Az állami előlegekről és késedelmi kamataikról kiállitott hátraléki kimutatás a birósági eljárásban végrehajtható közokirat.

Az ingatlan mindenkori tulajdonosa a tulajdonának tartama alatt lejárt összegekért személyesen is felel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

II. FEJEZET.

Az erdőtulajdonosok erdei alapjairól.

415. §.

Ha az erdőrendészeti hatóság üzemtervtől eltérő használatok engedélyezésével kapcsolatban a 64., 74., 284. vagy 333. §. alapján elrendeli, hogy a tulajdonos a rendkívüli jövedelemből vagy annak megfelelő részéből az erdőre nehezedő évi kiadások és terhek állandó fedezésére szolgáló erdei alapot létesitsen, a tulajdonos a földmivelésügyi minister határozatának közlését követő naptól számitott 3 hónap alatt az alap rendeltetéséről és kamatainak felhasználásáról szabályzatot köteles készíteni és a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni.

A szabályzatot az erdőfelügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister állapitja meg.

Az igy megállapitott szabályzat rendelkezéseitől a földmivelésügyi minister engedélye nélkül eltérni nem szabad.

416. §.

A 415. §-ban emlitett erdei alapokat a törvényhatóságok pénztárai a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségénél gyümölcsözőleg kötelesek elhelyezni.

Az alapok jövedelmének kiszolgáltatása iránt a szabályzatban meghatározott feltételek szerint a közigazgatási bizottság intézkedik.

417. §.

A 415. §-ban emlitett erdei alapok kamatjövedelmét csak a szabályzatban megállapitott célokra szabad fordítani.

Ha valamely évben a kitüzött célokra az egész kamatjövedelem nem szükséges, a felesleget a következő év kamatjövedelméhez kell csatolni.

418. §.

A 415. §-ban említett erdei alapok tőkéi és kamatai addig, mig a szabályzatban kitüzött célokra szükségesek, sem birói, sem közigazgatási úton le nem foglalhatók.

Azt, hogy az ilyen erdei alap tőkéje és kamatjövedelme a szabályzatban kitüzött célok szempontjából mennyiben és mikor válnak nélkülözhetőkké: a tulajdonos, az erdő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

felügyelőség és a közigazgatási bizottság meghallgatásával a földmivelésügyi minister állapítja meg.

419. §.

A 415—418. §-okban foglalt rendelkezések azokra az erdei alapokra is megfelelően állanak, a melyeket az erdőbirtokosságok a 284. §. 1. bekezdése értelmében, vagy a községek a törvényhatóság jóváhagyásával évi rendes bevételeik feleslegéből létesitenek, ugyszintén azokra az alapokra is, melyeket az erdőtulajdonosok a hatóság rendeletére vagy jóváhagyásával e törvény életbelépése előtt létesitettek.

Az ilyen erdei alapok tőkéjét, a 430. §. utolsó bekezdésének kivételével, a törvényhatóság pénztárába kell gyümölcsöztetés végett beszolgáltatni.

A 415. §. 1. bekezdésében megállapitott 3 hónapi határidöt az erdei alap létesitését elrendelő határozat jogerőre emelkedésétől, ha pedig az még e törvény életbelépése előtt megtörtént, e törvény életbelépése napjától kell számitani.

III. FEJEZET.

Az erdészeti letétekről.

420. §.

Azok a letétek, amelyeket az erdőtulajdonosok az 54., 64., 65., 74., 102., 106., 113., 114., 256., 284. vagy 333. §. alapján az erdősitések, vagy más erdőgazdasági célok biztositására a törvényhatóság pénztárába befizetni kötelesek, az 1881: LX. t.-c. 65. §-ának hatálya alá eső óvadékok természetével birnak; végrehajtás útján lefoglalhatók, de a foglaltató hitelező kielégítésére csak akkor és csak annyiban fordithatók, a mikor azok a célok, melyeknek biztositására szolgálnak, megvalósultak és a mennyiben a kitüzött célra többé nem szükségesek.

421. §.

A 420. §-ban emlitett letéteket a törvényhatóságok pénztárai felhasználásukig a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségénél gyümölcsözőleg kötelesek elhelyezni.

A letéteknek, vagy megfelelő részleteiknek felhasználás céljából való kiszolgáltatása iránt a tulajdonos és az erdőfelügyelőség meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

hallgatásával a közigazgatási bizottság intézkedik.

422. §.

Arra, hogy a 420. §-ban emlitett letétek és kamataik rendeltetésüknek megfelelően használtassanak fel, a közigazgatási bizottság ügyel fel és azt is a közigazgatási bizottság hivatott megállapitani, hogy a cél, melynek biztositására a letét szolgált, mikor valósult meg teljesen, illetőleg a letétnek a kitüzött célra többé nem szükséges része mikor szolgáltatható ki a tulajdonosnak, vagy a 420. §-ban említett foglalás esetében a foglaltató hitelezőnek.

423. §.

A 420—422. §-okban foglalt rendelkezések azokra a letétekre is állanak, melyeket a tulajdonosok a hatóság rendeletére vagy jóváhagyásával a 420. §-ban emlitett erdőgazdasági célok biztositására e törvény életbelépése előtt helyeztek el a törvényhatóság pénztáránál, vagy valamely pénzintézetnél.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

NYOLCADIK CIM.

Vegyes és átmeneti rendelkezések, záróhatározatok.

I. FEJEZET.

Vegyes rendelkezések.

424. §.

E törvény alkalmazásában tulajdonos alatt érteni kell azt is, aki, habár tulajdonjoga telekkönyvezve nincs, az ingatlant mint sajátját tartja birtokában.

Hogy haszonélvezet esetében mennyiben terhelik a haszonélvezőt azok a kötelességek, a melyeket ez a törvény a tulajdonosra ró, erre nézve a haszonélvezetre vonatkozó jogszabályok irányadók.

425. §.

E törvény értelmében ott, a hol a törvény szövegéből az ellenkező nem következik, község alatt a városi törvényhatóságokat is érteni kell. Városi törvényhatóságokban e törvény értelmében a községi képviselőtestületre ruházott teendőket a törvényhatósági bizottság látja el.

E törvénynek azokat a rendelkezéseit, melyek a kis- és nagyközségekre vonatkozólag egyes községi hatóságok és közegek teendőit megállapitják, a városokra nézve akként kell alkalmazni, hogy az összes városokban községi biró helyett a polgármestert, községi előljáróság helyett a városi tanácsot, községi jegyző és a képviselőtestület által megbizott előljárósági tag helyett a városi tanácsnak a tanács által e célra kijelölt tagját, végül a főszolgabiró helyett Budapest székesfővárosban a kerületi előljáróságot és a többi városokban a rendőrkapitányt vagy a tanács által e célra kijelölt tisztviselőt kell érteni.

E törvénynek azok a rendelkezései, melyek a községi képviselőtestületnek átruházott hatáskörben hozott határozatai ellen a közigazgatási bizottsághoz panasznak adnak helyet (298. §. 2. bekezdése, 300. §), a városi törvényhatóságokra vonatkozólag akként nyernek alkalmazást, hogy a törvényhatósági bizottság határozata ellen a földmivelésügyi ministerhez lehet panasszal élni.

426 §.

E törvény negyedik cimében a községre ruházott hatáskör és a községet megillető

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

elővásárlási jog (264. §.), valamint végrehajtási árverés esetében a 266. §. 1. bekezdésében meghatározott jog azt a községet illeti meg, a hol az erdőbirtokosság székhelye van.

427. §.

A földmivelésügyi minister által kijelölt véderdőket és a beerdösitésre hatóságilag kijelölt kopárterületeket addig, a mig jövedelmet nem hajtanak, teljes adómentesség, addig pedig, a mig jövedelmük a kataszteri tiszta jövedelemnél kisebb, megfelelő adómérséklés illeti meg.

Az adómentességet vagy az adómérséklést, a közigazgatási bizottság javaslata alapján a földmivelésügyi minister által megállapitott feltételek szerint, ideiglenes adókedvezmény alakjában, 10 évről—10 évre a pénzügyi minister adja meg.

428. §.

A földmivelésügyi minister a véderdőkre, a hatóságilag kijelölt kopárterületekre és a volt urbéreseknek és a telepeseknek a 10. §.2—4. pontjai alá eső, 50 kataszteri holdnál kisebb terjedelmü, feltétlenül fenntartandó erdeire kivetett kezelési költségjárulék (45. §.) megfizetésének kötelezettsége alul a tulajdonost, kivételes indokok alapján, meghatározott időre részben vagy egészben felmentheti.

429. §.

Azokban az esetekben, a melyekben ez a törvény a kisajátitási jog megadását a földmivelésügyi minister hatáskörébe utalja, az a jogkör is a földmivelésügyi ministert illeti meg, a melyet az 1881:XLI. t.-c. a kisajátitások tekintetében a kereskedelemügyi ministernek biztosit.

430. §.

A 10. §. 1. pontjában és a 13. §-ban felsorolt erdőtulajdonosok felsőbb hatóságainak vagyonfelügyeleti hatáskörét ez a törvény csak annyiban érinti, hogy e hatáskörben tett intézkedéseik nem állhatnak ellentétben ennek a törvénynek a rendelkezéseivel.

Az ilyen erdőtulajdonosoknak üzemterv megállapitása, üzemterv időszaki felülvizsgálása vagy módositása iránt, továbbá üzemtervtől eltérő használat, erdőirtás, erdőelidegenitès

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

vagy erdőföldarabolás engedélyezése iránt beadott kérelmét a közigazgatási bizottság csak akkor tárgyalhatja érdemben, ha ahhoz a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárult és ezt a kérelmező a hozzájárulást tartalmazó határozat becsatolásával igazolja.

Ha a vallás- és közoktatásügyi minister kezelése vagy fennhatósága alá tartozó közalapitványi, egyházi javadalmi vagy iskolaalapi erdőben üzemtervtől eltérően tervezett használatra a földmivelésügyi minister csak a 64. vagy 74. §. utolsó bekezdésének alkalmazásával adhat engedélyt, az értékesités feltételeit és azt a célt, amelyre az üzemtervtől eltérő használatból befolyó jövedelmet, vagy annak egy részét forditani kell, a vallás- és közoktatásügyi ministerrel egyetértve állapitja meg.

Egyház, egyházi személy és egyházi testület azt az összeget, melyet a földmivelésügyi minister engedélye értelmében az üzemtervtől eltérő használat után befolyó jövedelemből a 64. vagy 74. §. utolsó bekezdése alapján kijelölt célra vagy célokra kell forditania, a törvényhatóság pénztára helyett az illetékes egyházhatósági pénztárnál is letétbe teheti.

431. §.

Az ebben a törvényben szabályozott eljárással kapcsolatos beadványok és iratok bélyegmentesek. Bélyeg- és illetékmentes az ingatlanoknak e törvény értelmében az állam részére való megszerzése, továbbá a 259. §. szerint való tulajdonátruházás.

Az 1. bekezdésben emlitett bélyegmentesség a peres eljárásra nem terjed ki, valamint nem terjed ki a bélyeg- és illetékmentesség a tulajdonos (állam, magánszemély, erdőbirtokosság vagy más jogi személy) és alkalmazottai vagy más harmadik személyek közt létrejövő jogügyletekre és az erdei termékek nyilvános árverésen való értékesítéséről készitett árverési jegyzőkönyvekre sem.

432. §.

Az erdőbirtokosságnak a 263. §. értelmében nyujtott kölcsön alapján az 1897 : XXXII. t.-c. hatálya alá tartozó kötvények csak a pénzügyi minister engedélyével bocsáthatók ki.

Ily kölcsön az említett kötvények kibocsátásának alapjául csak akkor szolgálhat, ha:

1. az erdőbirtokosság kötelezi magát, hogy a kölcsönből folyó bárminemű tartozásainak fedezése végett szükség esetében

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

az erdőbirtokosság tagjaira járulékot vet ki (1897 : XXXII. t.-c. 2. §. 1. a) pontja);

2. a kölcsön jelzálogjognak telekkönyvi bekebelezésével biztosittatott és a kölcsön tőkeösszege — a netalán előzőleg bekebelezett tehertételekkel együtt — nem haladja meg a jelzálogul lekötött ingatlan ama becsértékét, amely a lekötés idejekor állapittatott meg; és

3. a követelés biztositására a hitelezőintézet a kölcsön alapján kibocsátandó kötvényekből legalább egy évi kamat- és tőketörlesztési járadéknak megfelelő mennyiséget, az erdőbirtokosság külön kezelendő letétjeként, a kölcsön teljes törlesztéséig visszatart.

Az ilyen biztositék és kamatai csak a hitelezőintézet olyan követelésének fedezésére fordithatók, amely a kölcsönből folyólag keletkezett és azok más célokra fel nem használhatók, sem pedig birói vagy közigazgatási uton a kölcsön teljes törlesztéséig le nem foglalhatók. Az erdőbirtokosság köteles gondoskodni arról, hogy a biztositék eredeti tőkeösszegében a kölcsön teljes törlesztéséig fenntartassék.

A kölcsönből folyó kötelezettségek pontos teljesitése esetében a hitelezőintézet az erdőbirtokosság kérelmére, ha a pénzügyi minister előzetesen hozzájárul, a biztositék kamatait köteles az erdőbirtokosság rendelkezésére bocsátani.

433. §.

A 229. §. alá eső közös erdők tulajdonát minden olyan esetben, a mikor az osztatlan illetőségek (arányrészek) a telekkönyvben még kitüntetve nincsenek, az erdőbirtokosságnak a 259. §. szerint való megalakulása előtt a részesfelek közös elnevezése alatt (erdőbirtokosság) az osztatlan illetőségek kitüntetése nélkül kell a telekkönyvbe bejegyezni.

Az 1. bekezdésben és a 259. §-ban megszabott telekkönyvezésnek nem áll utjában az, ha az ingatlan a valódi jogállás ellenére a község telekjegyzőkönyvébe (telekkönyvi betétébe) van is felvéve. Az igazságügyi minister a telekkönyvek megfelelő kigazitását rendelettel szabályozza (444. §.).

Ez a §. megfelelő alkalmazást nyer, ha nem e törvény alá eső közös erdőről, hanem a volt urbéreseknek vagy a közbirtokosoknak bármely más közös ingatlanairól van szó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

II. FEJEZET.

Átmeneti rendelkezések.

434. §.

Az erdőfelügyelőségnek és a járási erdőgondnokságnak ebben a törvényben meghatározott tennivalóit addig, amig a földmivelésügyi minister az erdőfelügyelőségeket és az alájuk rendelt járási erdőgondnokságokat a 317—320. §-ok értelmében szervezi, az 1879: XXXI. t.-c. alapján szervezett kerületi kir. erdőfelügyelők és az 1898:XIX. t.-c. alapján szervezett m. kir. állami erdőhivatalok és az ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságok végzik a földmivelésügyi minister által megállapitott munkamegosztással.

435. §.

A 23. §. utolsóelőtti bekezdését az arányositás után közösben maradt közbirtokossági erdőkre, a volt urbéreseknek erdőilletőség fejében tulajdonába átadott erdőkre és a telepeseknek közös faizás céljaira kihasitott erdőkre akkor is alkalmazni kell, ha azok az arányrészeknek élők közötti jogügylettel való megszerzése folytán még e törvény kihirdetése előtt egyetlen személy kizárólagos tulajdonába mentek át.

436. §.

A 45. §-ban emlitett kezelési költségjárulékokat az alatt az átmeneti idő alatt, mig a törvényhozás a 46. §-ban emlitett egységtételeket első izben meg nem állapitja, azok szerint a kulcsok szerint kell kivetni, amelyeket a közigazgatási bizottság az átmeneti idő utolsó évére vonatkozó állami költségvetésben megállapitott kezelési költségátalányoknak (1898:XIX. t.-c. 19. §-a) az állami kezelésbe vett erdők tulajdonosaira való kivetésénél (1898:XIX. t.-c. 20. és 21. §-a) alkalmazott.

Az igy kivetett kezelési költségjárulékokat az 1898:XIX. t.-c. 22—24. §-ai alapján eddig alkalmazott módon és eljárás szerint kell beszedni és behajtani.

437. §.

Az üzemterv szerint való kezelés alá nem eső erdők faállományának a tulajdonos és harmadik személyek között létrejött jog-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ügylettel szabályozott kihasználását a közigazgatási bizottság a kihasználható famennyiség és a kihasználásra kiszabott idő tekintetében a 66. §. alapján sem korlátozhatja, ha a jogügylet e törvény kihirdetése előtt jött létre és ha a jogügylet rendelkezései a jogügylet megkötésekor érvényben volt törvényekkel, rendeletekkel és hatósági intézkedésekkel nem állottak ellentétben.

A kihasználásra jogositott azonban a közigazgatási bizottságnak a termőtalaj védelme, az erdő felujulásának biztositása, az ültetvények, valamint a fiatalosok és a kihasználás tárgyául nem szolgáló idősebb fák és faállományok kimélése és a kihasználásra kerülő területek évek szerint való célszerűbb beosztása tekintetében a 65. és 66. §-ok alapján tett rendelkezéseihez alkalmazkodni köteles.

438. §.

A 99. és a 109. §. rendelkezései, valamint az ezekhez füződő többi rendelkezések ingatlan tulajdonának átruházására nem nyernek alkalmazást akkor, ha a vonatkozó jogügylet ennek a törvénynek életbelépése előtt jött létre, és ha a jogügylet tárgyául szolgáló ingatlant már ennek a törvénynek életbelépése előtt a szerző félnek birtokába bocsátották.

Nem nyernek alkalmazást az idézett rendelkezések:

végrehajtási árverés esetében akkor, ha az árverési hirdetményt ennek a törvénynek életbelépése előtt már kibocsátották, kivéve, ha utóajánlat vagy más ok következtében új árverési hirdetményt kell kibocsátani;

öröklés esetében akkor, ha ennek a törvénynek életbelépése előtt a hagyatéki tárgyalás már befejezést nyert vagy a biróság az örökösödési (a hagyományi) bizonyitványt már kiadta;

közösség megszüntetése esetében akkor, ha a biróság ennek a törvénynek életbelépése előtt az osztályegyezséget már tudomásul vette, vagy itéletet hozott, kivéve, ha a felső biróság a határozatot feloldja;

urbéri elkülönités, tagositás és arányositás eseteiben akkor, ha az osztályozást és becslést ennek a törvénynek életbelépése előtt már befejezték.

439. §.

A 408. §. 1—6. pontjaiban felsorolt szükségleteket a földmivelésügyi minister addig,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

amig fedezésükről a törvényhozás az Országos Erdei Alap költségvetésében megfelelően gondoskodhatik, azokból a hitelösszegekből fedezi, melyek a földmivelésügyi tárca költségvetésében ilyen célokra rendelkezésére állanak.

440. §.

E törvény életbelépésével az 1879:XXXI. t.-c., az 1885:XXIII. t.-c. 55., 56., 175., 176. §-a és 184. §-ának 6. pontja, az 1894:XII. t.-c. 13. és 14. §-a, az 1896:XXVI. t.-c. 57. §-ának 8. pontja, 73. §-ának 1—3. pontjai és 74. §-a, továbbá az 1898:XIX. t.-c. hatályukat vesztik (441. §. 2. bekezdése, 442. §. 2. bekezdése).

Az 1. bekezdés rendelkezése azonban a földmivelésügyi ministernek az 1. bekezdésben felsorolt törvények és törvényszakaszok alapján kiadott rendeleteit és intézkedéseit, továbbá a közigazgatási bizottságnak és más hatóságoknak és hatósági közegeknek ugyanezen törvények és törvényszakaszok alapján vagy a földmivelésügyi ministernek előbb emlitett rendeletei alapján tett intézkedéseit, amennyiben ezzel a törvénnyel ellentétben nem állanak, nem érintik.

441. §.

Az 1884:XXVI. t.-c. 1. §-a alapján eladott állami erdők faállományáért e törvény életbelépéséig befolyt, még fel nem használt összegeket az idézett törvényszakasz alapján elvállalt, még fennálló tartozások törlesztésére kell forditani. Erre a célra kell forditani az 1904:XIV. t.-c. 13. §-ának 4. *m.* pontjában az erdővásárlási alap céljaira engedélyezett hitelnek e törvény életbelépéséig még fel nem használt részét is.

A 1. bekezdésben elrendelt leszámolás után esetleg mutatkozó hiányt vagy felesleget az Országos Erdei Alap terhére vagy javára kell mint rendkivüli kiadást vagy bevételt elszámolni. Ennek megtörténtével az 1884:XXVI. t.-c. hatályát veszti.

442. §.

Az 1913:XXXIII. t.-c. 1. és 4. §-ában engedélyezett ingatlan eladásokból és cserékből e törvény életbelépése után befolyó összegeknek azt a részét, melyet az idézett törvény 6. §-a szerint az 1884:XXVI. t.-c. értelmében kellene kezelni, az Országos Erdei

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Alap javára kell, mint rendkivüli bevételt (411. §. 3. pontja), elszámolni.

Az 1913:XXXIII. t.-c. 9. és 10. §-ai e törvény negyedik cimének életbelépésével hatályukat vesztik.

Egyebekben az 1913:XXXIII. t.-c. rendelkezéseit ez a törvény nem érinti.

443. §.

Ahol korábbi jogszabály a 440—442. §-ok szerint hatályon kivül helyezett törvényre vagy törvényszakaszra hivatkozik, e helyett ennek a törvénynek megfelelő rendelkezését kell érteni.

III. FEJEZET.

Záróhatározatok.

444. §.

Az igazságügyi minister felhatalmaztatik hogy az ezen a törvényen alapuló telekkönyvi bejegyzésekre és e bejegyzések törlésére vonatkozó eljárást, továbbá a mivelési ágak e törvény értelmében való változásának a telekkönyben való kitüntetésére vonatkozó eljárást és végül az erdőbirtokossági kötelékből kibocsátott s a kibocsátás után közös tulajdonba jutott ingatlan (267. §.) egyéni felosztásának kérésére jogosultak számát és a felosztási eljárást rendelettel szabályozhassa és az e tárgyban, valamint a 232. §. 5. bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján kiadandó rendeleteit a szükséghez képest ugyanily módon kiegészithesse és módosithassa.

A közös ingatlan felosztására vonatkozó eljárás a birtokrendező bíróság hatáskörébe tartozik. A jogerős felosztási eljárás eredményét a telekkönyvben és a föladókataszterben rendelettel megállapitandó módozatok szerint hivatalból kell keresztülvezetni.

445. §.

A földmivelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy az átmeneti szabályokat és az e törvény végrehajtása céljából szükséges szabályokat, a mennyiben a végrehajtással megbizott többi ministerek ügykörét is érintik, velük egyetértőleg, rendelettel megállapithassa és az e tárgyban, valamint az e törvényben foglalt többi felhatalmazás alapján kiadandó rendeleteit a szükséghez képest ugyanilyen módon kiegészithesse és módosithassa.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

446. §.

Fiume városát és kerületét illetőleg felhatalmaztatik a földmivelésügyi minister hogy ezt a törvényt az ottani viszonyoknak megfelelőleg léptethesse hatályba.

447. §.

E törvény végrehajtásával a földmivelésügyi, igazságügyi, belügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi ministerek bizatnak meg.

448. §.

E törvény életbelépésének idejét a földmívelésügyi minister rendelettel állapítja meg.

Pallas nyomda, Budapest.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866/1991

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

MAGYAR ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866/1936

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866/1981

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.